

۵۴۰

کیمهان

KAYHAN.LONDON

بنیادگذار: دکتر مصطفی مصباحزاده

جمعه ۷ تا پنجشنبه ۱۳ آذر ۱۴۰۴ خورشیدی

سال چهل و دوم - شماره ۲۰۰۶

ریش در بدنه نیروهای مسلح،
زوال ساختار امنیتی و نظامی
جمهوری اسلامی

خرید سالنامه مهسا

قیمت: ۵۰ (پنجاه) پوند
تعداد صفحات: ۱۴۳۶

قالب فایل: پی‌دی‌اف (PDF) | حجم فایل: ۵۳۰ مگابایت
نحوه دریافت سالنامه پس از پرداخت: از طریق ایمیل
برای خرید سالنامه به سایت **کیهان لندن** مراجعه فرمایید

خرید کتاب سقوط بهشت

قیمت: ۱۵ (پانزده) پوند
تعداد صفحات: ۷۵۲

قالب فایل: پی‌دی‌اف (PDF) | حجم فایل: ۱۳ مگابایت
نحوه دریافت کتاب پس از پرداخت: از طریق ایمیل
برای خرید سالنامه به سایت **کیهان لندن** مراجعه فرمایید

بنیانگذار:

دکتر مصطفی مصباح‌زاده

*****

KAYHANLIFE
SPOTLIGHT ON A GLOBAL IRANIAN COMMUNITY

- @KayhanLife
- @kayhanlife
- @KayhanLife
- <https://kayhanlife.com/newsletters-subscription>

کیهان شما، کیهان لندن

- @KayhanLondon
- @kayhanlondon
- @kayhanlondon
- https://t.me/kayhan_london

*****

10 New Square-Lincoln's Inn
London WC2A 3QG
Tel: 0044 (0)20 3633 3684
e-mail:
info@kayhan.london
ads@kayhan.london
editorial@kayhan.london
www.kayhan.london
www.kayhanlife.com

*****

سال چهل و دوم
کیهان شماره ۲۰۰۶ (۵۴۰)
۷ تا ۱۳ آذر ۱۴۰۴
۲۸ نوامبر تا ۴ دسامبر ۲۰۲۵

آگهی در کیهان آگاهی می‌آورد

نشانی سایت:

www.kayhan.london

روابط عمومی:

info@kayhan.london

آگهی و تبلیغات:

ads@kayhan.london

سردبیری:

editorial@kayhan.london

کیهان لندن منتشر کرد:

کتاب «سوریه: جاهل عنکیوت به قلم حامد محمدی (افسر خلبان)»

برای نخستین بار ایده‌آه گسترده حضور نظامی و ناگفته‌های «دخالت رژیم جمهوری اسلامی در جنگ داخلی سوریه را به صورت مستند از آغاز این جنگ تا به امروز» به تصویر می‌کشد. عالمان می‌توانند این کتاب را مستقلاً از طریق تماس با کیهان لندن ads@kayhan.london و یا انتشارات ساتراپ و سور هرمز در لندن و کتابفروشی‌های معتبر ایرانی در اروپا و آمریکا به نشانی‌های زیر به مبلغ معادل ۲۰ پوند شامل هزینه بسته بندی و پست خریداری کنند.

Satrap Publishing: Email: satrap@bconnect.com www.satrap.co.uk
Super Hormuz, Finchley Road, Golders Green, NW11 0AD
Ibex Publishers Bookshop, Inc. P.O. Box 30087, Bethesda, MD 20824-0087, USA
Ferdosi Bookshop, Box 45095, SE-104 30 Stockholm, SWEDEN
UTOPIRAN, 89 Rue du Ruisseau, 75018 Paris, FRANCE
Forough Publishing and Bookshop, Jahnstraße 24, 50676 Köln, GERMANY

نامه‌ها و عاشقانه‌ها

حکایتی شیرین از عشق و دلدادگی

نوشته: داریوش پیرنیا

به کوشش منصوره پیرنیا

لطفا جهت تهیه کتاب "نامه‌ها و عاشقانه‌ها" با انتشارات مهر ایران

شماره تلفن: ۳۰۱۲۷۹۶۷۷۸ و یا ۲۴۰۶۰۲۷۲۳۷۳ در شرق آمریکا تماس حاصل نمایید.

Web: www.pirnia.com

Email: pirnia@pirnia.com

کیهان

فهرست مطالب

سر مقاله - آتش چهل هفت ساله بر جان ایران / روشنگر آسترکی ۴
تیر هفته - ریزش در بدنه نیروهای مسلح، زوال ساختار امنیتی و نظامی جمهوری اسلامی ... / ۴-۵

روزنامه «الخبار»: ترامپ به بن سلمان اختیار داد تا مینجی مذاکرات آمریکای و جمهوری اسلامی شود... / ۶
تیر اندازی مرگبار یک افغان به نیروهای «گارد ملی» آمریکا... / ۷
وای نت: جمهوری اسلامی مخفیانه توسعه تسلیحات اتمی را با کمک روسیه پیش می برد... / ۸
درخواست ۸۰ نماینده مجلس شورای اسلامی از سران قوا برای پیگیری نقش معاون پیشین پز شکیان در... / ۹
منابع اطلاعاتی: جمهوری اسلامی ذخایر موشکی خود را پس از جنگ ۱۲ روزه بازسازی کرده است... / ۱۰-۱۱
شب سمور و لب تنور... / خیر اندیش (احمد احرار) ۱۱
جامعه، دولت و جنبش زنان ایران (۳) ... / دکتر مهر انگیز دولت شاهی ۱۲-۱۳
کمپین اسرائیل برای اطلاع رسانی به فارسی زبان ها با هدف مقابله با نشر اطلاعات نادرست... / ۱۳
لبنان، «حزب الله» و لبه پر نگاه... / الهدی الحسینی (روزنامه الشرق الاوسط) ۱۴
رژیم ایران میان نقش سعودی و غربی... / الهدی رؤوف (بند پیوندت عربی) ۱۵
بیانیه کمیسیون زنان جبهه «هفت آبان» به مناسبت روز جهانی مبارزه با خشونت علیه زنان... / ۱۶
قیمت دلار به زودی ۱۲۰ هزار تومان می شود: نرخ تورم اقتصاد ایران افزایش خواهد بود... / ۱۶-۱۷
فانینشال تایمز: استفاده از قطعات یک شرکت انگلیسی در پروژه های اتمی جمهوری اسلامی... / ۱۷
بعد از او کربن، نوبت کجاست؟... / اعرافان نوری بخش ۱۸-۱۹
دوران محمدرضا شاهی: تسهیل زندگی ایرانیان در قلب اروپا (صد سال پهلوی؛ ۱۳۰۴ تا ۱۴۰۴)... / فرید خلیفی ۱۹
شورای حکام آژانس بین المللی انرژی اتمی و جمهوری اسلامی... / ایهام محمدی ۱۹
پذیرش شکست در برابر فرهنگ و تاریخ ایران: حکومت دینی در برابر آنچه که شناسنامه ایرانی... / نادر صدیقی ۲۰
دوران محمدرضا شاهی: تأمین نیازهای کارگران (صد سال پهلوی؛ ۱۳۰۴ تا ۱۴۰۴)... / فرید خلیفی ۲۱
اینترنت سفید زیر عبا سیاه... / ایهام محمدی ۲۱
دستور محرمانه خامنه ای به مسعود پز شکیان درباره موضوع «حجاب»... / ۲۲
فرزندان قدرت و بازی تازه: تلاشی دیر هنگام برای نجات ساختاری در بحران... / ادیبویداعباری ۲۳
چرا جمهوری اسلامی باز رسان آژانس را نمی پذیرد؟... / اس. روزبه ۲۴-۲۵
مخالفت با بازرسی آژانس از تأسیسات اتمی کلیدی: «نباید جاسوس ها را به ایران راه داد»... / ۲۶
ابرازنگرانی از سر نوشت احسان افروخته و مهدی فرید، دوزندانی محکوم به اعدام به اتهام جاسوسی... / ۲۶-۲۷
قتل حکومتی فرزند خوش برش پس از بازداشت توسط جمهوری اسلامی... / اختر قاسمی ۲۷
تهدید یک ورزشکار ایرانی در آلمان توسط طرفداران آرمان های فلسطین... / ۲۸
نوح عینتر «امپراتور قاچاق مواد مخدر» لبنان و حامی حزب الله دستگیر شد... / ۲۸-۲۹
لغو «توافق قاهره» با آژانس: واکنش جمهوری اسلامی به صدور قطعنامه محکومیت در شورای حکام... / ۲۹
اسرائیل مخفیگاه علی طباطبایی نفر دوم حزب الله لبنان را هدف قرار داد... / ۳۰
کشته شدن هبش علی طباطبایی و چهار فرمانده حزب الله: علی لاریجانی برای نتایج و نشان کشید... / ۳۰-۳۱
حذف طباطبایی نفر دوم حزب الله: لاریجانی، شمخانی و قالیباف اسرائیل را تهدید به رو باروی کردند... / ۳۰
جزئیات تازه از حذف هبش علی طباطبایی: انتقاد کارشناسان حکومتی از «شل بودن پروتکل های»... / ۳۲
گفتگو با سرور کسمایی نویسنده ساکن فرانسه: «واژه تبعیدی بیشتر وصف حال من است تا مهاجر!»... / ۳۳-۳۴
وزیر راه و شهر سازی در یک قدمی استیضاح... / ۳۵
تداوم زیان در صنایع به علت بحران انرژی: خسارت صنایع طی سه سال ۹ برابر افزایش یافت... / ۳۶
وزیر اقتصاد: وضعیت مبهم «نه جنگ و نه صلح» بحران های اقتصادی را تشدید کرد... / ۳۶-۳۷
تغییر فرمانده «نزاجا» پنج ماه بعد از جنگ ۱۲ روزه: یک «شهادت طلب» جایگزین شد... / ۳۷
درخواست اقامت یک پناهنده ایرانی در کانادا به دلیل خدمت سر بازاری در سپاه پاسداران رد شد... / ۳۸
دولت پز شکیان بنزیر را گران کرد: جبران کسری بودجه با پزین ۵۰۰۰ تومانی... / ۳۸-۳۹
سریال جدیدی بی سی باروایتی درباره نازنین زاغری - تکلیف... / ۴۰-۴۱
سازمان جهانی بهداشت: «تقریباً هر سه زن یک نفر در طول زندگی خشونت خانگی یا آزار جنسی را»... / ۴۱
پانید فریوسفی، نخستین رهبر ارکستر سمفونی ایران: پیروزی بانوان افتخار آفرین، شکست ایدئولوژی... / ۴۲-۴۳
گفتگو با دکتر ناصر کریمی اقلیم شناس: جنگ های ایران هم قربانی جمهوری اسلامی شدند... / ۴۳
شرایط بحرانی منابع آب ایران: ۶۸ درصد سد ها خالی است... / ۴۴
تورم آبان روی مرز ۵۰ درصد: جهش دوباره تورم با افزایش قیمت بنزین... / ۴۵
سومین هفته از آتش سوزی در جنگل های هیرکانی مازندران: نبود امکانات و بی توجهی مسئولان... / ۴۶-۴۷
هشدار چهار شکل دار و تجهیزات پز شکی به مسعود پز شکیان: اوضاع بحرانی است... / ۴۷
بحران افشار حقوق بگیر برای تأمین مواد غذایی ضروری... / ۴۸
تشدید بحران آب در ایران: سدهای تهران به حجم استراتژیک رسیدند... / ۴۹
دستور سازمان بازرسی کل کشور برای پیگیری «قصور در آتش سوزی جنگل های هیرکانی»... / ۵۰
آلودگی شدید هوادر چند استان ایران: مازوت سوزی در نیروگاه ها به علت کمبود گاز... / ۵۱
خبر های کوتاه... / ۵۲-۵۳
پشت جلد - عکس هفته / بیتا شفیعی، ۱۹ ساله، از معترضان بازداشت شده در اعتراضات ۱۴۰۱ ..... ۵۴

باز نشر
باز نشر

ریزش در بدنه نیروهای مسلح، زوال ساختار امنیتی و نظامی جمهوری اسلامی

آتش چهل و هفت ساله بر جان ایران

آتش‌سوزی در جنگل‌های ایران طی هفته‌های گذشته افزایش قابل توجهی یافته است. بیش از ۱۲ هکتار از جنگل‌های بکر هیرکانی در استان مازندران با قدمتی چند میلیون ساله مقابل چشمان مستأصل مردم سوخت و خاکستر شد. آتش‌سوزی گسترده‌ای که می‌توانست در دومین روز خاموش شود اما با بی‌اعتنایی مقامات مسئول، بیش از ۲۵ روز طول کشید و درخت به درخت و هکتار به هکتار گسترش یافت. سوختن و خاکستر شدن جنگل‌های هیرکانی که به عنوان یکی از شناسنامه‌های طبیعی ایران شناخته می‌شوند رویدادی تراژیک و یادآور سوختن و تباهی فرصت‌ها و ظرفیت‌های ایران و ایرانی طی نیم قرن گذشته بود؛ به همین دلیل این حادثه افکار عمومی را به

شدت تحت تأثیر قرار داد.

میلیون‌ها ایرانی در داخل و خارج از کشور نظاره‌گر آتش گرفتن بخشی از حافظه فرهنگی و هویت جمعی خودشان بودند و بار دیگر «سوغ اکولوژیک» را تجربه کردند که در روانشناسی مدرن به عنوان یک واکنش طبیعی هر شهروند سالم به یک فاجعه در محیط زیست شناخته می‌شود.

در این میان اما برای اقلیتی که ساختار یا بدنه جمهوری اسلامی را تشکیل می‌دهند، تجربه «سوغ اکولوژیک» ایرانیان و در آتش سوختن بخشی از حافظه طبیعی شهروندان که یکی از پیامدهایش اختلال در فهم خویش و آینده و سرزمین است، اهمیت نداشته و ندارد. سالیانست که محیط زیست ایران یکی از قربانیان جدی عملکرد جمهوری اسلامی است؛ از تراشیدن کوه‌ها و جنگل‌ها برای ویلاسازی و زمین‌خواری تا تخریب پیکره‌های آبی از رودخانه گرفته تا سد و بند و دریاچه برای ساخت‌وساز. از بین بردن منابع آب‌های زیرزمینی، به خشکی کشاندن تالاب‌ها و دریاچه‌ها و رودخانه‌ها، ثبت رکوردهای پی‌درپی در گسترش فرونشست، فراهم آوردن بسترهای آلودگی هر چه بیشتر هوا، و از بین بردن انواع گونه‌های حیوانی و گیاهی از دیگر دستاوردهای سیاه جمهوری اسلامی طی چهار دهه گذشته بوده است.

مقامات جمهوری اسلامی حتی به دریاهای ایران هم رحم نکردند و از جمله با صدور مجوز برای کشتی‌های ترال چینی سبب شدند این کشتی‌ها با جمع‌آوری هر موجودی در دریا و حتی تراشیدن کف دریاهای جنوبی خسارت جبران‌ناپذیری به زیست‌بوم ایران وارد کنند. با نگاهی به عملکرد جمهوری اسلامی طی ۴۷ ساله گذشته، به نظر می‌رسد انقلابیونی که ایدئولوژی ویرانگر چپ اسلامگرا را پیش می‌بردند، صرفاً ایران را جغرافیایی برای بنا نهادن ساختار حکومت‌شان ارزیابی کرده؛ و از آنجا که جهان‌وطنی از بنیادهای فکری آنها بود، دل در گرو حفظ منابع ایران نداشتند.

همچنین جمهوری اسلامی در ایجاد گسست‌های اکولوژیک بسیار موفق عمل کرد. در جهانی که دغدغه‌مند کردن شهروندان برای پاسداری از محیط زیست از اهداف و اولویت‌های دولت‌هاست جمهوری اسلامی هر اقدامی که پیوند انسان و سرزمین را تضعیف می‌کند، با جدیت دنبال کرده است. سوار شدن این نظام ایدئولوژیک خسارت‌بار بر نظام بروکراتیک مسئولانه‌ای که در دوران پهلوی ایجاد شده بود، انگیزه‌ها و توان را از نیروی انسانی گرفته و در نتیجه نیروهای سازمان حفاظت محیط زیست نیز در فاجعه آتش‌سوزی هیرکانی کمتر از حد انتظار مردم ظاهر شدند.

به بیان دیگر آنچه به عنوان بدنه جمهوری اسلامی شناخته می‌شود همواره دچار نوعی «خودشفتگی گونه‌ای» است که خود را کانونی محق می‌داند که از همه منابع، ثروت و ظرفیت‌های ایران به سود جیب و اثبان خود و پیشبرد ایدئولوژی و صدور انقلاب تباه‌اش به جهان بهره برد. در چنین شرایطی است که سوختن جنگل‌ها و خشکی دریاها و آلودگی هوا و بطور کلی سرنوشت ایران و ملت‌اش برای این رژیم اهمیتی ندارد.

● حکومت اگرچه همچنان با اتکا به سازوکارهای امنیتی بقای خود را حفظ می‌کند، اما واقعیت این است که بنا بر شواهد، توان سیاسی، اقتصادی و نظامی‌اش فرسوده‌تر از آن است که بتواند در این مسیر برای مدت طولانی دوام بیاورد.

با گذشت پنج ماه از اعلام «آتش‌بس» میان جمهوری

اسلامی و اسرائیل، پیامدهای پیدا و پنهان جنگ ۱۲ روزه، افزون بر بحران‌های داخلی و فشارهای بین‌المللی، حکومت را بیش از پیش ناتوان و در موقعیت ضعف قرار داده است. هرچند مسئولان و عوامل نظام در رده‌های مختلف، مدام حس پیروزی و ضرورت ایستادگی [تاب‌آوری] را تبلیغ می‌کنند اما به جز طرفدارانش، اغلب مردم به طور کامل اطمینان خود را نه فقط نسبت به دولت بلکه نسبت به کل حکومت از دست داده‌اند.

باور عمومی این است که با وجود جمهوری اسلامی به صورت مطلق نه تنها هیچ نوع تغییر و اصلاحی در ساختار حکمرانی ممکن نیست بلکه وضعیت زندگی مدام بد و بدتر و تأمین نیازهای اولیه برای داشتن یک زندگی معمولی هم سخت‌تر می‌شود.

جمهوری اسلامی ۴۶ سال است با فهرستی از تهدیدات روبروست اما موجودیت خود را به هر شکلی حتی به قیمت نابود کردن منابع و منافع ملی و نادیده گرفتن حق مردم حفظ کرده است. علی‌خامنه‌ای رهبر ۸۶ ساله نظام، ایران و مردم را فدای بقای حکومت کرد.

ادامه این وضعیت و فقدان نسخه خروج از بحران، اختلاف و جدال میان مسئولان و عوامل نظام در رده‌های مختلف را تشدید کرده است.

مدت‌هاست کمبود منابع، فرسودگی زیرساخت‌ها، سوء مدیریت، فساد و دزدی، شکاف میان مردم و حکومت، بی‌انگیزگی، بی‌اعتمادی به نظام و ناراضی‌بانی عمومی، سیستم را به مرز فروپاشی رسانده است اما خامنه‌ای با تکیه بر وفاداری نظامی‌ها و عوامل امنیتی همچنان قدرت

نیروهای مسلح و دستگاه اطلاعاتی جمهوری اسلامی در رویارویی با اسرائیل و آمریکا ضرباتی بی‌سابقه و غیرقابل جبران دریافت کردند. مسئله فقط محدود به تلفات سنگین در رده فرماندهی نیست همچنان که در کمتر از یکی دو هفته برای تمام فرماندهان که در همان یکی دو ساعت ابتدای حمله خردادماه کشته شدند جایگزین تعیین شد. خامنه‌ای به عنوان فرمانده کل قوا با چند مشکل اساسی روبروست:

۱- جایگزین کردن تجهیزات و ادواتی که در جنگ مورد اصابت قرار گرفتند دشوار و حتا غیرممکن است. به عنوان مثال جایگزین کردن سایت راداری سوایشی همدان یا رادار عظیمیه کرج با بضاعت فعلی نظام تقریباً غیرممکن است.

۲- نفوذ دستگاه‌های اطلاعاتی اسرائیل در ساختار امنیتی و نظامی حکومت به حدی بالاست که نه تنها آدرس محل کار، منازل و خلوتکده‌های فرماندهان ارشد نیروهای مسلح و متخصصان اتمی را در اختیار دارد، بلکه ساعت و مسیر تردد و موقعیت‌های مکانی احتمالی آنها را هم دقیق می‌داند. جمع‌آوری اطلاعات و حملات هوشمند ←

دقیق و دامنه‌دار محصول سطح فوق‌العده‌ای از نفوذ و دسترسی به تجهیزات و تکنولوژی پیشرفته و انگیزه بالای سرویس‌های اطلاعاتی و یگان‌های نظامی است، دقیقاً همان مؤلفه‌هایی که نهادهای امنیتی و نیروهای مسلح جمهوری اسلامی فاقد آن هستند.

را راضی نگه دارد. همین نظامی می‌گوید: «داخل یگان آنهایی پیشرفت می‌کنند که یا مخبر باشند یا کبوتر دور حرم و دستمال به دست.»
در چنین شرایطی افزایش خطرات شغلی از جمله جنگ نارضایتی بین آنها را گسترش می‌دهد. آمار غیررسمی منابع نظامی داخلی نشان می‌دهد بعد از جنگ ۱۲ روزه دست‌کم

گسترده‌ای نفوذ کرده‌اند.

وعده مسکن و بهبود شرایط زندگی

در چنین وضعیتی فرماندهان ارشد نیروهای مسلح به ویژه عبدالرحیم موسوی رییس ستاد کل و احمدرضا رادان فرمانده انتظامی مدام در مصاحبه‌ها و سخنرانی‌های خود به پرسنل قول تأمین مسکن و بهبود وضعیت زندگی را می‌دهند.

ترس فرماندهان بیش از آنکه مربوط به احتمال حمله مجدد خارجی باشد، بابت تمرد نیروها از فرمان سرکوب مردم در داخل است.

اعتراض رادان به دولت

احمدرضا رادان فرمانده انتظامی جمهوری اسلامی اخیراً با انتقاد از «تأمین نشدن اعتبارات مورد نیاز» این نیرو برخی هزینه‌ها را «ضروری» دانست و گفت: «انتظار داریم این بودجه به‌صورت واقعی و با نگاه حمایتی تخصیص پیدا کند تا روند نوسازی تجهیزات عملیاتی شتاب بگیرد.»

رادان در حاشیه مراسم الحاق تجهیزات و خودرو به فرماندهی مرزبانی فراجا که دوم آذرماه برگزار شد با اشاره به محدودیت‌های مالی و تأمین منابع عنوان کرد «در زمینه تأمین تجهیزات با برخی مشکلات مواجه هستیم، اما نگاه ما فقط به خارج نیست و از ظرفیت نیروهای فنی خودمان و مجموعه‌های دانش‌بنیان بهره گرفته‌ایم.»

او همچنین با اشاره به محدودیت‌های بودجه، اعلام کرد: «افزایش تجهیزات و دوربین‌های نظارتی نسبت به سال گذشته صورت گرفته، اما هنوز کمتر از انتظار مردم و نیروهای انتظامی است.»

رادان با اشاره به نیازهای ویژه مناطق عملیاتی به‌ویژه سیستان و بلوچستان تصریح کرد: «تا وضعیت مطلوب فاصله داریم، اما افزایش توان تحرک، بخشی از این فاصله را کاهش داده است.»

فراجا در سال ۱۴۰۳ حدود ۸۸ هزار میلیارد تومان بودجه دریافت کرد.

دولت پزشکیان بودجه فراجا را با بیش از ۳۱ درصد افزایش به ۱۱۵ هزار و ۴۹۸ میلیارد تومان افزایش داد.

در واقع بودجه پلیس در سال ۱۴۰۴، بالاتر از ارتش جمهوری اسلامی خواهد بود. اختلاف بودجه این دو نیروی نظامی در سال ۱۴۰۳، حدود ۲۱ هزار میلیارد تومان بود که در بودجه سال ۱۴۰۴، این اختلاف به ۳۵ هزار میلیارد تومان رسیده است.

زوال دستگاه‌های امنیتی و نظامی: زوال حکومت

آنچه از مجموع این رخدادها برمی‌آید تصویری از زوال حکومت زیر فشار هم‌زمان بحران‌های داخلی، فرسایش ساختاری، نارضایتی گسترده اجتماعی و ضربات امنیتی و نظامی بی‌سابقه است.

استمرار مشکلات معیشتی نیروهای مسلح، شکاف عمیق در میان مسئولان، افزایش بی‌اعتمادی و ریزش در بدنه نظام، و ناتوانی حاکمیت در ترمیم خسارت‌های جنگ ۱۲ روزه، همگی نشان می‌دهند که بحران کنونی صرفاً یک چالش مقطعی نیست؛ بلکه نشانه‌ای از فروپاشی تدریجی ظرفیت‌های اداره کشور است. حکومت اگرچه همچنان با اتکا به سازوکارهای امنیتی بقای خود را حفظ می‌کند، اما واقعیت این است که بنا بر شواهد، توان سیاسی، اقتصادی و نظامی‌اش فرسوده‌تر از آن است که بتواند در این مسیر برای مدت طولانی دوام بیاورد.

۱۵ نفر از پرسنل نیروی انتظامی خودکشی کردند. همچنین موارد ترک خدمت، درگیری درون یگان، «نهست» و بازخرد بیشتر شده است. اینها یعنی ریزش در بین نیروهای مسلح رو به افزایش است. کارزار «یک وطن، یک درد، یک صدا» که از اوایل خرداد ۱۴۰۴ آغاز شد بازتاب صدای پرسنل معترض نیروهای مسلح است.

نگرانی از خیانت

به ویژه پس از اقدام دو افسر پدافند ارتش که متروی تهران پرچم شیر و خورشید ایران را برافراشتند، اخبار و گزارش‌ها از وضعیت وخیم نیروهای مسلح جمهوری اسلامی به گوش رسانه‌های بین‌المللی نیز رسیده است.

روزنامه تلگراف چهارشنبه ۱۹ نوامبر (۲۸ آبان‌ماه) گزارش داد در پی نفوذ اسرائیل در عمق نهادهای امنیتی و نظامی جمهوری اسلامی، پس از جنگ ۱۲ روزه، اعضای سپاه پاسداران انقلاب اسلامی و چند نهاد امنیتی کلیدی، فرماندهان و چهره‌های ارشد نظام از ترس جاسوسی، رو در روی هم قرار گرفته‌اند و درگیری میان مسئولان به شدت بالا گرفته است.

نهادهای امنیتی جمهوری اسلامی ایران نگران از جاسوسی و درز اطلاعات، دچار سوءظن و «درگیری داخلی» شدند و مقام‌ها برای اثبات وفاداری خود با هم رقابت می‌کنند.

منابع درون رژیم گفته‌اند که نگرانی فزاینده‌ای در میان مقام‌ها و نیروهای امنیتی وجود دارد مبنی بر اینکه افرادی که ممکن است با اطلاعات اسرائیل همکاری کرده باشند، احتمال دارد مقامات وفادار را به‌طور دروغین به خیانت متهم کنند. یک مقام ارشد ایرانی از تهران گفت: «بسیاری از مقام‌ها، از جمله در سپاه، هر کاری می‌کنند تا به سیستم ثابت کنند که کار اشتباهی انجام نداده‌اند، چون الان برای همه روشن شده که اسرائیلی‌ها چندین نهاد را به‌طور

وضعیت وخیم معیشتی نیروهای مسلح

نیروهای مسلح جمهوری اسلامی بویژه در بدنه به دلیل مشکلات اقتصادی و معیشتی زندگی سختی دارند و اغلب فاقد مسکن هستند. بخش عمده حقوق ماهانه نظامی‌ها صرف اجاره خانه می‌شود و آنچه می‌ماند صرف پرداخت قسط، هزینه قبوض و خورد و خوراک است که کفاف نیازهای اولیه یک خانواده را نمی‌دهد.

حقوق یک سرهنگ ارتش یا نیروی انتظامی حدود ۳۰ میلیون تومان است. در رده‌های درجه‌داری و کارمندی و بازنشستگان بین ۱۵ تا ۲۲ میلیون تومان حقوق می‌گیرند. با این میزان حقوق تأمین نیازهای اولیه زندگی بسیار دشوار است. در واقع حقوقی که پرسنل نظامی دریافت می‌کنند کفاف رفاه را نمی‌دهد بلکه فقط برای دوام است. به همین دلیل بسیاری از نظامی‌ها شغل دوم دارند از جمله مسافركشی، بنایی، لوله‌کشی، نگهبانی، کار در سالن‌های عروسی و مشاغلی از این دست که بعد از ساعت اداری پس از خروج از پادگان منبع ثانویه درآمد افسران و درجه‌داران است.

بر اساس یک رویه معمول پرسنل نظامی و امنیتی با تکیه بر باور میهنی یا اعتقادات مذهبی جذب سازمان‌های مربوطه می‌شوند اما بدیهی است در بلند مدت اگر نیازهای مادی آنها تأمین نشود، رویگردان می‌شوند. یقیناً سیر نگهداشت شکم، تأمین مخارج زندگی، راضی نگه‌داشتن همسر و تأمین نیازهای اولیه فرزندان بدون پول ممکن نیست.

یک نظامی در تهران به «کیهان لندن» می‌گوید: «وقتی در فروشگاه اتکاء حیوبات و نخود و لوبیا را قسطی می‌فروشند کاملاً مشخص است وضعیت ما نظامی‌ها چقدر افتضاح است.»

جمهوری اسلامی نتوانسته است پرسنل نیروهای مسلح

روزنامه «الاخبار»: ترامپ به بن سلمان اختیار داد تا میانجی مذاکرات آمریکا و جمهوری اسلامی شود

دیدار دونالد ترامپ و محمد بن سلمان در کاخ سفید، ۱۸ نوامبر ۲۰۲۵ / رویترز

درباره چگونگی پرداخت هزینه اشتباهات خود بنشینند.» روزنامه «جام جم» وابسته به صدا و سیما جمهوری اسلامی نیز اشاره کرد که «با اعلام رسمی پایان اعتبار توافق قاهره، همکاری میان تهران و آژانس به پایین‌ترین سطح خود از زمان خروج آمریکا از برجام در سال ۲۰۱۸ بازخواهد گشت. این یعنی دسترسی بازرسان آژانس به تأسیسات هسته‌ای ایران به حداقل سطح قانونی محدود می‌شود (فقط براساس توافق‌نامه پادمان)، بسیاری از اقدامات نظارتی که قرار بود متناسب با فضای پس از جنگ انجام شود عملاً از میان رفته و ارائه گزارش‌های ایران درباره تولید و ذخایر مواد هسته‌ای نیز به پایین‌ترین حد ممکن خواهد رسید.»

این روزنامه افزود: «تصویب این تصمیم، تمام دستاوردهای دیپلماتیکی که طی پنج ماه گذشته محقق شده بود را از بین برده و تردیدها درباره اعتبار آژانس بین‌المللی انرژی اتمی به‌عنوان یک نهاد فنی و بی‌طرف را افزایش داده است.»

دیپلماسی تحمیلی

ابراهیم متقی رئیس دانشکده حقوق و علوم سیاسی دانشگاه تهران معتقد است، تصمیم شورای حکام برای صدور قطعنامه علیه جمهوری اسلامی نشانه‌ای از «دیپلماسی تحمیلی» است. او در مقاله‌ای در روزنامه «اعتقاد» نوشت: «می‌توان این تصمیم را نوعی بیانیه تهدید علیه ضروریات امنیتی و استراتژیک جمهوری اسلامی دانست.»

او افزود: «مسیرهایی که به ایران تحمیل می‌شود نشان می‌دهد نهادهای مسلط بر نظام جهانی درصددند تهران را در برابر محدودیت‌های ساختاری و راهبردی قرار دهند. سازمان‌های بین‌المللی نیز به‌عنوان ابزارهایی در دست قدرت‌های حاکم بر نظام جهانی، در پی تحمیل اراده، اهداف و روش خود بر ایران هستند. این امر با توافقات بین‌المللی موجود با ایران تناقض دارد. هرچند این تصمیم مشروعیت حقوقی ندارد، اما بر ایران تأثیر منفی خواهد گذاشت.»

پایدار در خاورمیانه ممکن نیست و ترامپ نیز با این ایده مخالفت نکرده است.

این تحولات در حالی رخ می‌دهد که بحث‌ها در تهران درباره آینده پرونده هسته‌ای ایران و احتمال انتقال آن از سوی کشورهای غربی به شورای امنیت سازمان ملل از سر گرفته شده است.

روزنامه الاخبار در بخشی از این گزارش به انعکاس دیدگاه رسانه‌ها و چند تحلیلگر داخل ایران درباره این وضعیت پرداخته است که همه آنها مواضع جمهوری اسلامی را برجسته کرده‌اند.

کوروش احمدی، دیپلمات پیشین و کارشناس سیاست خارجی می‌گوید تصمیم اخیر آژانس هیچ سازوکار اجرایی مستقیمی ندارد و بنابراین موضع ایران در قبال آن یک «اقدام متناسب» محسوب می‌شود. احمدی در مصاحبه با روزنامه دولتی «ایران» اظهار کرد که «خودداری کشورهای غربی از ارجاع پرونده به شورای امنیت ممکن است نشانه‌ای از گشودن یک پنجره فرصت از جانب آنها باشد.» روزنامه اصولگرای «فره‌یختگان» نیز در تحلیلی درباره تصمیم شورای حکام علیه ایران نوشت: «با اینکه این تصمیم شامل بازگرداندن پرونده هسته‌ای ایران به شورای امنیت نشد، اما نشان می‌دهد که طرف غربی می‌کوشد از کنار جنگ ۱۲ روزه به‌سادگی عبور کند و واقعیت اینکه وضعیت کنونی نتیجه کشته‌شدن بیش از هزار ایرانی و هدف قرار گرفتن تأسیسات هسته‌ای جمهوری اسلامی را نادیده بگیرد. در گزارش اخیر مدیرکل آژانس حتی اشاره‌ای حداقلی هم به هدف قرار گرفتن این مراکز نشده است.»

این روزنامه افزود: «مطالبات طرف غربی برای بازرسی از تأسیسات هسته‌ای ایران که بمباران شده‌اند و درباره ۴۰۰ کیلوگرم اورانیوم با غنای بالا، نشان می‌دهد سیاست ابهام هسته‌ای ایران تاکنون مؤثر بوده و باید ادامه یابد تا طرف غربی ناچار شود رسماً تغییر رویکردش در قبال پرونده هسته‌ای ایران پس از جنگ اخیر را بپذیرد و پای میز مذاکره

● روزنامه «الاخبار» چاپ لبنان گزارش داد دونالد ترامپ رئیس جمهوری آمریکا به محمد بن سلمان ولیعهد عربستان سعودی اختیار داده است برای میانجی‌گری میان ایالات متحده و جمهوری اسلامی وارد عمل شده است. در این گزارش تأکید شده است سعودی از «خرابکاری احتمالی اسرائیل در این روند» نگران است.

● روزنامه لبنانی «الاخبار» سه‌شنبه ۲۵ نوامبر (چهارم آذرماه) به نقل از منابع غربی نوشت بن سلمان قرار است روند ازسرگیری مذاکرات میان جمهوری اسلامی و آمریکا را با هدف رسیدن به توافقی شامل حل‌وفصل اختلافات درباره برنامه هسته‌ای ایران و رفع تحریم‌ها مدیریت کند.

روزنامه «الاخبار» چاپ لبنان گزارش داد دونالد ترامپ رئیس جمهوری آمریکا به محمد بن سلمان ولیعهد عربستان سعودی اختیار داده است برای میانجی‌گری میان ایالات متحده و جمهوری اسلامی وارد عمل شده است. در این گزارش تأکید شده است سعودی از «خرابکاری احتمالی اسرائیل در این روند» نگران است.

روزنامه لبنانی «الاخبار» سه‌شنبه ۲۵ نوامبر (چهارم آذرماه) به نقل از منابع غربی نوشت بن سلمان قرار است روند ازسرگیری مذاکرات میان جمهوری اسلامی و آمریکا را با هدف رسیدن به توافقی شامل حل‌وفصل اختلافات درباره برنامه هسته‌ای ایران و رفع تحریم‌ها مدیریت کند.

به گفته این منابع، بن‌سلمان برای ترامپ توضیح داده که چنین توافقی برای تضمین ثبات در سراسر خاورمیانه ضروری است و نگرانی خود را از این ابراز کرده که دولت بنیامین نتانیاهو ممکن است تلاش کند این روند را مختل کند یا دست به اقدام نظامی تازه‌ای علیه ایران بزند.

براساس این اطلاعات، طرف سعودی پس از پایان سفر بن‌سلمان به کاخ سفید، با رهبری جمهوری اسلامی تماس گرفته و با آن‌ها بر سر برگزاری یک دیدار «سطح بالا» طی ۲۴ ساعت آینده در پاریس میان مسئولان سعودی و ایرانی توافق کرده است؛ و قرار است پس از آن تماس‌های رفت‌وبرگشتی به ابتکار عربستان میان دو طرف آمریکایی و ایرانی ادامه یابد.

به گفته منابع، بن‌سلمان در آخرین دیدارش با علی لاریجانی، رئیس شورای عالی امنیت ملی جمهوری اسلامی، در ریاض از او درباره موضع تهران نسبت به ابتکار سعودی برای میانجی‌گری میان ایران و واشنگتن پرسیده بود. لاریجانی نیز بعدها پاسخی مثبت ارسال کرده، اما تأکید کرده است که ایران به‌ویژه پس از جنگ ۱۲ روزه هیچ امتیازی نخواهد داد.

نگرانی ریاض از اقدام اسرائیل

این منابع افزودند که «طرف سعودی همچنین با آمریکایی‌ها درباره اهمیت تفاهم با ایران برای دستیابی به صلح یمن گفتگو کرده است، موضوعی که با مخالفت جریان حامی اسرائیل در آمریکا روبه‌رو شده است.»

همین منابع همچنین گفتند این نخستین‌بار است که عربستان در مقابل آمریکایی‌ها نگرانی‌اش را از «ماجرای جدید اسرائیل که هدف آن نبود کردن هر فرصت صلح در منطقه است» ابراز می‌کند. آن‌ها افزودند که بن‌سلمان با ترامپ به این نتیجه رسیده که بدون تفاهم با ایران، ثباتی

تیراندازی مرگبار یک افغان به نیروهای «گارد ملی» آمریکا؛ رحمان‌الله لکنوال در افغانستان با سی‌آی‌ای همکاری می‌کرد

در تیراندازی تروریست افغان به نیروهای گارد ملی آمریکا دو نفر کشته و دستکم دو نفر دیگر زخمی شدند

کرده است. رحمان‌الله لکنوال تحت برنامه «عملیات خوش‌آمد متحده» در سال ۲۰۲۱ وارد آمریکا شد. این طرح در دولت بایدن اجرا شد و طی آن هزاران تبعه افغان که در جریان جنگ افغانستان به نیروهای آمریکایی کمک کرده بودند و پس از تسلط طالبان بر کشورشان در معرض خطر انتقام بودند، به آمریکا منتقل شدند.

نزدیکان لکنوال می‌گویند او ۱۰ سال در ارتش افغانستان خدمت کرده و مدتی در قندهار در کنار نیروهای ویژه آمریکا بوده است. این منبع افزوده است که او پیش از حمله، در یک شرکت خرده‌فروشی آنلاین شرکت آموزون مشغول کار بود.

برخی منابع غیررسمی گزارش دادند عامل این تیراندازی مدتی در ایران زندگی کرده است.

یک مقام دولت ترامپ هم به خبرگزاری رویترز گفت لکنوال در دسامبر ۲۰۲۴ درخواست پناهندگی داده و در آوریل سال ۲۰۲۵، سه ماه پس از روی کار آمدن ترامپ، با درخواست او موافقت شده است.

در واکنش به حمله پیت هگست وزیر دفاع آمریکا اعلام کرد که دونالد ترامپ دستور اعزام ۵۰۰ نیروی دیگر از گارد ملی به واشنگتن را صادر کرده تا به بیش از دو هزار سرباز مستقر در پایتخت ببینند.

جی‌دی ونس، معاون رئیس‌جمهور آمریکا نیز در واکنش به این ترور در «ایکس» نوشت: «این حادثه نشان‌دهنده درستی سیاست‌های مهاجرتی دولت ترامپ است.» او افزود: «باید تلاش خود را دوچندان کنیم تا افرادی را که حق ماندن در کشور ما ندارند، اخراج کنیم.»

شبکه فاکس‌نیوز به نقل از منابع اطلاعاتی در آمریکا نوشت که رحمان‌الله لکنوال، تبعه ۲۹ ساله افغانستانی که به تیراندازی به دو عضو گارد ملی نزدیک کاخ سفید متهم است، پیش‌تر در افغانستان با چندین نهاد دولتی ایالات متحده، از جمله سازمان سیا، همکاری داشته است.

به سوی دو عضو گارد ملی شلیک کرد و هر دو را به شدت مجروح کرد، خود نیز به شدت زخمی شده است، اما با این وجود، بهای بسیار سنگینی خواهد پرداخت.» پس از صحبت‌های ترامپ، اداره خدمات شهروندی و مهاجرت ایالات متحده هم اعلام کرد که پردازش تمامی درخواست‌های مهاجرتی مربوط به اتباع افغانستان را «تا

اطلاع ثانوی» متوقف کرده است تا «پروتکل‌های امنیتی و بررسی‌های سوابق» بازنگری شود. براساس گزارش منابع آمریکایی اف‌بی‌آی تحقیقات گسترده‌ای را برای شناسایی انگیزه‌های مهاجر افغان آغاز

● دو عضو گارد ملی آمریکا چهارشنبه ۵ آذرماه در نزدیکی کاخ سفید کشته شدند. عامل تیراندازی رحمان‌الله لکنوال تبعه ۲۹ ساله افغانستان بود که سال ۲۰۲۱ به به عنوان پناهجو به آمریکا آمده بود.

● دونالد ترامپ رئیس‌جمهور آمریکا شامگاه چهارشنبه در یک پیامی ویدئویی ضبط‌شده این حمله را «اقدامی شروانه، از سر نفرت و ترور» خواند و گفت دولت وضعیت آن دسته از اتباع افغانستان را که دوران ریاست‌جمهوری جو بایدن وارد آمریکا شده‌اند، دوباره بررسی خواهد کرد.

● شبکه فاکس‌نیوز به نقل از منابع اطلاعاتی در آمریکا نوشت که رحمان‌الله لکنوال، تبعه ۲۹ ساله افغانستانی که به تیراندازی به دو عضو گارد ملی نزدیک کاخ سفید متهم است، پیش‌تر در افغانستان با چندین نهاد دولتی ایالات متحده، از جمله سازمان سیا، همکاری داشته است.

● وزارت امنیت داخلی آمریکا اعلام کرد مهاجم هنگام در جریان تیراندازی متقابل زخمی و سپس بازداشت شد.

دو عضو گارد ملی آمریکا چهارشنبه ۵ آذرماه در نزدیکی کاخ سفید کشته شدند. عامل تیراندازی رحمان‌الله لکنوال تبعه ۲۹ ساله افغانستان بود که سال ۲۰۲۱ به به عنوان پناهجو به آمریکا آمده بود.

وزارت امنیت داخلی آمریکا اعلام کرد مهاجم هنگام در جریان تیراندازی متقابل زخمی و سپس بازداشت شد.

دونالد ترامپ رئیس‌جمهور آمریکا که هنگام وقوع این حادثه در اقامتگاه خود در فلوریدا به سر می‌برد، شامگاه چهارشنبه در یک پیامی ویدئویی ضبط‌شده این حمله را «اقدامی شروانه، از سر نفرت و ترور» خواند و گفت دولت وضعیت آن دسته از اتباع افغانستان را که دوران ریاست‌جمهوری جو بایدن وارد آمریکا شده‌اند، دوباره بررسی خواهد کرد.

او همچنین در شبکه «تروث سوشال» نوشت: «حیوانی که

واینت: جمهوری اسلامی مخفیانه توسعه تسلیحات اتمی را با کمک روسیه پیش می‌برد

جمهوری اسلامی ایران در سال‌های اخیر ضربات شدید امنیتی از اسرائیل دریافت کرده که شامل حملات سایبری و انفجار در تأسیسات استراتژیک ایران و ترور متخصصان موشکی و اتمی می‌شود

مکانیسم‌های نظارت بین‌المللی -مانند پایش‌های لرزه‌ای و ماهواره‌ای که قبلاً توسعه فیزیکی آن را رصد می‌کردند- را بی‌اثر کند و به‌طور قابل توجهی زمان رسیدن به سلاح را کوتاه کند، در حالی که همچنان دروغ شفاف و راحتی را حفظ می‌کند که به دیپلماسی متعهد است.

این تهدید رو به افزایش هسته‌ای، توجیه نهایی و غیرقابل انکار برای موضع غیرقابل سازش اسرائیل در امنیت است. کسانی در جامعه بین‌المللی که از اسرائیل می‌خواهند «دولت فلسطینی» را بر اساس مرزهای قبل از ۱۹۶۷ را بپذیرد، در حال انجام کاری خودکشی‌وار هستند. این خواسته واقعیت ترسناک محور جدید ایران را نادیده می‌گیرد. یک «دولت فلسطینی» کاملاً مستقل و غیرنظامی -بدون کنترل امنیتی اسرائیل- به سرعت توسط تحلیلگران نظامی نفوذ و نظامی‌سازی خواهد شد و بلافاصله به پایگاه عملیاتی پیش‌رو برای قوی‌ترین نیابتی‌های ایران، از جمله حزب‌الله و حماس تبدیل خواهد شد. این محور مجهز به فناوری هسته‌ای و دانش پیشرفته، بدون تردید سایر سرزمین‌ها را با توپخانه پیشرفته، پهپادها و سلاح‌های دوربرد تجهیز خواهد کرد. این به یک کشتار دسته‌جمعی منجر خواهد شد سناریویی که به‌طور ترسناکی به عنوان «غزه ضربدر ۱۰» توصیف شده است. به همین دلیل، رهبری اسرائیل به‌طور مستمر بر ضرورت کنترل امنیتی بر تمام سرزمین‌های غرب رود اردن تأکید دارد.

در پایان این گزارش آمده، کمک هسته‌ای مخفی از سوی روس‌ها به واقعیت ساختار ژئوپولیتیکی خاورمیانه پیوند می‌خورد. واینت می‌نویسد: «جهان باید بداند در نبود موضع امنیتی سازش‌ناپذیر اسرائیل، کل منطقه در برابر محور وابسته به حکومت ایران که مصمم است از بالا گرفتن تنش اتمی برای دستیابی به هژمونی منطقه‌ای استفاده کند بی‌دفاع بخواهد ماند.»

کشورهای عربی سنی معتدل این حقیقت را می‌دانند، به همین دلیل به‌طور خاموش به اسرائیل به عنوان «شریک بقا» در برابر تهران تکیه می‌کنند.

نیابتی و مانورهای دیپلماتیک سرگرم باقی مانده است، گزارش‌های اطلاعاتی تأیید می‌کنند که [رژیم] ایران به‌صورت مخفیانه برنامه تسلیحات هسته‌ای خود را با کمک مستقیم و پنهانی دولت روسیه پیش می‌برد.»

در بخشی از این گزارش آمده، همکاری راهبردی میان تهران و مسکو که از یک فناوری پیشرفته و حیاتی بهره می‌برد دو واقعیت ترسناک را ثابت می‌کند: (۱) رژیم ایران فعلاً به دنبال ساخت سلاح است و روسیه به عنوان شریک اصلی ژئوپولیتیکی آن عمل می‌کند و (۲) روسیه به ایران کمک می‌کند تا نظارت‌های آژانس را دور بزند و فاصله خود تا دستیابی به قابلیت هسته‌ای را کاهش دهد.

هسته این بحران در یک مأموریت مخفی نهفته است: هیأتی وابسته به وزارت دفاع جمهوری اسلامی به‌طور مخفیانه به روسیه سفر کرده تا «فناوری و تخصص لیزری» دریافت کند که به ایران امکان می‌دهد «طرح یک سلاح هسته‌ای را بدون انجام آزمایش انفجار هسته‌ای تأیید کند.» اکنون تهران با استفاده از روش‌های پیشرفته و مخفی به‌طور فعال در پی عبور از آخرین مانع فنی است.

این مأموریت توسط شرکت «دماوند تکنولوژی» سازماندهی شد، شرکتی پوششی برای «سازمان نوآوری و تحقیقات دفاعی جمهوری اسلامی ایران» (پروژه سپند) همان نهادی که پیش از سال ۲۰۰۳ برنامه تحقیقاتی تسلیحات هسته‌ای ایران را هدایت می‌کرد. این یک سفر تحقیقاتی غیرنظامی نیست؛ بلکه احیای پرونده هسته‌ای نظامی است. متخصصان ایرانی از یک شرکت فناوری نظامی روسیه که تحت تحریم‌های آمریکا قرار دارد بازدید کردند و نقش مسکو به عنوان تسهیل‌کننده‌ای فعال و آگاه را تأیید کردند، که به یک کشور غیرمتعهد به عدم اشاعه کمک می‌کند تا نظارت بین‌المللی را دور بزند.

هدف روشن است: با بهره‌گیری از مدل‌سازی پیشرفته کامپیوتری و فناوری لیزری، حکومت ایران می‌تواند تأیید طراحی سلاح را به‌طور مخفیانه انجام دهد. می‌تواند

● پایگاه خبری «واینت» با استناد به اظهارات منابع اطلاعاتی گزارش داد که تهدید جمهوری اسلامی ایران اکنون از یک آستانه قطعی و غیرقابل بازگشت عبور کرده است. در حالیکه جهان همچنان درگیر جنگ‌های نیابتی و نمایش‌های دیپلماتیک است، گزارش‌های اطلاعاتی تأیید می‌کنند که حکومت ایران به‌طور مخفیانه برنامه تسلیحات هسته‌ای خود را با کمک مستقیم و پنهانی دولت روسیه پیش می‌برد.

● همکاری راهبردی میان تهران و مسکو که از یک فناوری پیشرفته و حیاتی بهره می‌برد دو واقعیت ترسناک را ثابت می‌کند: (۱) رژیم ایران فعلاً به دنبال ساخت سلاح است و روسیه به عنوان شریک اصلی ژئوپولیتیکی آن عمل می‌کند و (۲) روسیه به ایران کمک می‌کند تا نظارت‌های آژانس را دور بزند و فاصله خود تا دستیابی به قابلیت هسته‌ای را کاهش دهد.

● هیأتی وابسته به وزارت دفاع جمهوری اسلامی به‌طور مخفیانه به روسیه سفر کرده تا «فناوری و تخصص لیزری» دریافت کند که به ایران امکان می‌دهد «طرح یک سلاح هسته‌ای را بدون انجام آزمایش انفجار هسته‌ای تأیید کند.»

پایگاه خبری «واینت» با استناد به اظهارات منابع اطلاعاتی گزارش داد که تهدید جمهوری اسلامی ایران اکنون از یک آستانه قطعی و غیرقابل بازگشت عبور کرده است. در حالیکه جهان همچنان درگیر جنگ‌های نیابتی و نمایش‌های دیپلماتیک است، گزارش‌های اطلاعاتی تأیید می‌کنند که حکومت ایران به‌طور مخفیانه برنامه تسلیحات هسته‌ای خود را با کمک مستقیم و پنهانی دولت روسیه پیش می‌برد. وبسایت «واینت» در گزارشی که ۲۳ نوامبر (دوم آذرماه) منتشر شد با اشاره به بازدید یک هیأت اعزامی وزارت دفاع جمهوری اسلامی از یک شرکت فناوری نظامی روسیه تأکید کرد این شرکت روسی مذکور در فهرست تحریم‌های ایالات متحده آمریکا قرار دارد.

این گزارش آمده: «در حالیکه جهان همچنان با جنگ‌های

درخواست ۸۰ نماینده مجلس شورای اسلامی از سران قوا برای پیگیری نقش معاون پیشین پزشکیان در سرقت داروهای شیمی‌درمانی

مسعود پزشکیان و شهرام دبیری

● امضاکنندگان نامه به سران قوا خواستار پیگیری پرونده سرقت داروهای شیمی‌درمانی از بیمارستان «ولیعصر» تبریز و تزریق آب مقطر به جای این داروها به بیماران مبتلا به سرطان شدند.

● بر اساس گزارش‌ها اعضای این باند داروهای شیمی‌درمانی را با آب مقطر تعویض کرده و در نتیجه برای مدت طولانی به بیماران سرطانی بجای داروهای شیمی‌درمانی آب مقطر تزریق شده است.

● در پی این فساد گسترده، دست‌کم ۲۰ بیمار سرطانی به علت وخیم شدن بیماری جان خود را از دست دادند.

● شهرام دبیری سهامدار عمده و مؤسس بیمارستان خصوصی و فوق تخصصی «ولیعصر» تبریز است که حدود یک سال پیش خبر تکانهنده فعالیت یک شبکه در این بیمارستان برای احتکار و دزدی داروهای شیمی‌درمانی منتشر شد.

● اوایل بهار امسال شهرام دبیری از سمت معاون پارلمانی رئیس دولت برکنار شد. سفر تفریحی شهرام دبیری به قطب جنوب در نوروز امسال به عنوان علت برکناری او عنوان شده بود. برخی خبرها موضوع دست داشتن او در پرونده فعالیت مافیای دارو از جمله در بیمارستان «ولیعصر» تبریز را علت این برکناری می‌دانستند.

رئیس دولت برکنار شد. سفر تفریحی شهرام دبیری به قطب جنوب در نوروز امسال پس از انتشار تصاویر او و همسرش در کنار کشتی «کروز» و در کشورهای مختلفی که طی یک سفر طولانی از آنها بازدید کردند به عنوان علت برکناری او عنوان شده بود. برخی خبرها موضوع دست داشتن او در پرونده فعالیت مافیای دارو از جمله در بیمارستان «ولیعصر» تبریز را علت این برکناری می‌دانستند.

در حکم برکناری شهرام دبیری که به از سوی مسعود پزشکیان صادر شده آمده بود «در این ایام پس از بررسی خبر، قطعی شد که در ایام نوروز در سفر تفریحی قطب جنوب بودید. در دولتی که متفخر به اقتدا به مولای متقیان است و در شرایطی که هنوز در کشورمان فشارهای اقتصادی بر مردم زیاد و محرومان پرشمارند، سفر پر هزینه تفریحی مسئولان رسمی، حتی با هزینه‌های شخصی، قابل دفاع و توجیه‌پذیر نبوده و با معیار ساده‌زیستی مسئولان سازگار نیست.»

پرونده فساد درمانی و دارویی در بیمارستان «ولیعصر» اما به شکل عجیبی مسکوت شد و تا کنون خبری درباره پیگیری آن و مجازات متهمان منتشر نشده است.

اکنون نمایندگان در بخش دیگری از نامه به سران قوا با انتقاد از عدم شفاف‌سازی درباره این پرونده نوشته‌اند «این اقدام می‌تواند نگرانی از تأثیرگذاری بر روند رسیدگی و ایجاد تعارض منافع را تشدید نماید. ضمن آن که لازم است چنین مسئولیت خطیری در اختیار افرادی باشد هیچگونه شبهه‌ای در کارنامه حرفه‌ای و صنفی ایشان وجود نداشته باشد. لذا شایسته است رؤسای محترم قوای سه گانه با حساسیت و جدیت لازم نسبت به این موضوع ورود نموده و پیگیری‌های مقتضی را به عمل آورند تا از تضييع حقوق عامه مردم به ویژه بیماران آسیب‌دیده جلوگیری گردد.»

همچنین شهرام دبیری پیشتر در خرداد ۱۳۹۹ به اتهام فساد مالی در مقام عضو شورای اسلامی شهر تبریز از سوی سازمان اطلاعات سپاه (ساس) بازداشت شد اما در این پرونده حکمی علیه او صادر نشد.

شهرام دبیری سهامدار عمده و مؤسس بیمارستان خصوصی و فوق تخصصی «ولیعصر» تبریز است که حدود یک سال پیش خبر تکانهنده فعالیت یک شبکه در این بیمارستان برای احتکار و دزدی داروهای شیمی‌درمانی منتشر شد.

بر اساس گزارش‌ها اعضای این باند داروهای شیمی‌درمانی را با آب مقطر تعویض کرده و در نتیجه برای مدت طولانی به بیماران سرطانی بجای داروهای شیمی‌درمانی آب مقطر تزریق شده است. در پی این فساد گسترده، دست‌کم ۲۰ بیمار سرطانی به علت وخیم شدن بیماری جان خود را از دست دادند.

اصغر جعفری روحی معاون درمان دانشگاه علوم پزشکی تبریز سال گذشته و پس از افشای این فساد درباره ابعاد آن گفته بود «اینکه این اتفاق در این بیمارستان و در حوزه شیمی‌درمانی بیماران سرطانی صورت گرفته و کادر درمان مرتکب خطا و تخلف شده اند محرز است.»

سرهنگ محمدتقی سلطانی رئیس پلیس آگاهی آذربایجان شرقی نیز همان زمان گفته بود «در پی اعلام وقوع سرقت داروهای بیماران خاص در یکی از بیمارستان‌های شهرستان تبریز یکی از کمک بهیاران به‌عنوان مظنون دستگیر شد که نام ۳ نفر از همدستان خود را اعلام کرد. همگی این افراد دستگیر و به بزه منتسبه اعتراف و اعلام داشتند که داروها بعد از سرقت به بازار آزاد خرید و فروش دارو در تهران منتقل و به فروش می‌رسانند. در این خصوص تعداد ۲۰ فقره پرونده قضایی با دعوت از اولیای دم متوفیان تشکیل و به مراجع قضایی ارسال شد.»

فروردین امسال نیز سلمان اسحاقی سخنگوی کمیسیون بهداشت و درمان مجلس شورای اسلامی گفته وزارت اطلاعات و اطلاعات سپاه در جلسه مشترک با کمیسیون بهداشت و درمان مجلس شورای اسلامی متعهد شدند که ورود جدی به بحث نظارت بر ارز دارو و تجهیزات پزشکی و همچنین مافیای دارو داشته باشند.

اوایل بهار امسال شهرام دبیری از سمت معاون پارلمانی

حدود ۸۰ نماینده مجلس در نامه‌ای به رؤسای قوا خواستار پیگیری پرونده سرقت داروهای شیمی‌درمانی از بیمارستان «ولیعصر» تبریز و تزریق آب مقطر به جای این داروها به بیماران مبتلا به سرطان شدند. این پرونده از حدود یک سال پیش مطرح شده و رد پای شهرام دبیری معاون سابق پارلمانی مسعود پزشکیان و از دوستان نزدیک او در این پرونده فساد درمانی وجود دارد.

خبرگزاری ایسنا از نامه ۸۰ نماینده مجلس به رؤسای دولت، مجلس شورای اسلامی و قوه قضاییه خبر داده که در آن امضاکنندگان خواستار پیگیری پرونده سرقت داروهای شیمی‌درمانی از بیمارستان «ولیعصر» تبریز و تزریق آب مقطر به جای این داروها به بیماران مبتلا به سرطان شدند. در این نامه آمده «همان‌گونه که مستحضرید، از آبان‌ماه سال ۱۴۰۳ موضوع سرقت داروهای شیمی‌درمانی از بیمارستان ولیعصر تبریز و تزریق آب مقطر به جای این داروها به بیماران مبتلا به سرطان در مراجع انتظامی، قضایی و همچنین رسانه‌ها مطرح شده است؛ با این حال، با وجود گذشت بیش از یک سال از طرح این مسئله بسیار مهم و حساس، تاکنون هیچ‌گونه شفاف‌سازی رسمی و روشنی در این خصوص ارائه نشده است.»

در ادامه این نامه با نام بردن از شهرام دبیری معاون سابق پارلمانی مسعود پزشکیان عنوان شده که «در دوره ریاست و سهامداری جناب آقای دبیری تلاش شده است که ابعاد این موضوع را صرفاً به «فروش داروهای شیمی‌درمانی» محدود و عدم دریافت این دارو بی تأثیر در طول عمر بیماران سرطانی مرتبط با موضوع و پیشرفت مراحل بیماری شان نشان داده شود.»

شهرام دبیری اسکویی معروف به شهرام دبیری از دوستان نزدیک مسعود پزشکیان است که پس از تشکیل دولت چهاردهم به ریاست پزشکان به عنوان معاون پارلمانی او منصوب و پس از چند ماه در پی تخلفات اداری برکنار شد.

منابع اطلاعاتی: جمهوری اسلامی ذخایر موشکی خود را پس از جنگ ۱۲ روزه بازسازی کرده است

نمایش موشک‌های «دزفول» در میدان «آزادی» (شهید)

سرعت به بازسازی تأسیسات کلیدی تولید سوخت جامد که در حملات اسرائیل نابود شده بودند، پرداخته است. چندین سالن تولید، از جمله ساختارهایی که قبلاً میزبان مخلوط‌کن‌های ویژه ساخت سوخت جامد بودند، در حال بازسازی‌اند. این مخلوط‌کن‌ها از اهداف اصلی اسرائیل در عملیات ۱۲ روزه «طلوع شیران» در خردادماه ۱۴۰۴ بودند. با این حال، گرینبرگ معتقد است این تصاویر نباید بیش از حد مورد استناد قرار گیرند و گفت صرفاً فعالیت در سایت‌های موشکی و هسته‌ای «اثبات‌کننده هیچ چیز قطعی درباره سرعت تولید موشک نیست.»

واشینگتن در تبررس

پیش از آغاز «جنگ ۱۲ روزه» اطلاعات اسرائیل تخمین می‌زد جمهوری اسلامی می‌تواند حدود ۲۷۰۰ موشک در اختیار داشته باشد. مقام‌ها اکنون معتقدند جمهوری اسلامی حداقل نیمی از آن ذخایر را بازیابی کرده و تلاش دارد سطح آن را فراتر از پیش از جنگ افزایش دهد.

این بازسازی هم‌زمان است با تلاش گسترده ایران برای افزایش بُرد موشک‌ها. مقامات ایرانی سیاست «موشک‌های بالستیک بدون محدودیت» را مطرح کرده و گفته‌اند بُرد موشک‌ها را «تا هر میزان لازم» افزایش خواهند داد.

گزارش‌هایی از گروه‌های مخالف ایرانی نشان می‌دهد تهران چند سال است به‌طور پنهانی برد چند نوع موشک را افزایش داده و اخیراً سرعت این پروژه‌ها را بیشتر کرده است. «شهاب-۶» نمونه‌ای جاه‌طلبانه از این تلاش‌هاست. رسانه‌های حکومتی ایران اوایل نوامبر (آبان) ادعا کردند این موشک قاره‌پیما با برد ۱۰ هزار کیلومتر «تقریباً آماده خدمت» است بردی که واشنگتن را در تبررس قرار می‌دهد.

با این حال، کارشناسان غربی می‌گویند رسیدن به این بُرد نیازمند فناوری‌های پیچیده چندمرحله‌ای و ورود مجدد

تحقیقات سی‌ان‌ان نشان داده که ۱۰ تا ۱۲ محموله اخیر از بنادر چین به بندرعباس، که گره اصلی تولید موشک جمهوری اسلامی ایران است، منتقل شده و مجموعاً بیش از دوهزار تُن مواد سوختی وارد ایران شده است. این انتقال‌ها از بزرگترین ورودهای ثبت‌شده مواد دوکاربردی به ایران در سال‌های اخیر محسوب می‌شوند.

جفری لوئیس، مدیر پروژه عدم‌گسترش شرق آسیا در مؤسسه استادیوم بین‌المللی مونتری در کالیفرنیا، ارزیابی کرده که این حجم از محموله‌ها نشانگر تمایل تهران برای بازسازی سریع پایگاه تولیدی خود است.

او در مصاحبه‌ای با سی‌ان‌ان گفت: «ایران اکنون به کلرات سدیم بسیار بیشتری نیاز دارد تا موشک‌هایی را که در جنگ استفاده شد جایگزین کند و همچنین تولید را افزایش دهد.» او افزود که انتظار دارد ارسال‌های بیشتری صورت بگیرد.

به گفته لوئیس، دو هزار تُن کلرات سدیم برای ساخت حدود ۵۰۰ موشک کافی است؛ مقدار قابل توجهی، ولی کمتر از آنچه ایران برای بازگشت به هدف پیش از جنگ تولید حدود ۲۰۰ موشک در ماه نیاز دارد.

اما سرهنگ (ذخیره) الکساندر گرینبرگ، افسر سابق بخش تحقیقات اطلاعات نظامی ارتش اسرائیل و کارشناس مسائل ایران در مؤسسه اورشلیم برای استراتژی و امنیت، می‌گوید گزارش‌های مربوط به این محموله‌ها گمراه‌کننده بوده و بیش از حد اهمیت داده شده‌اند.

او به JNS گفت: «ارسال این مواد دوکاربردی نشانه‌ای از بازسازی است، اما اطلاعات دقیق در دست نیست و عوامل ایرانی علاقه دارند طوری نشان دهند که اهمیت این محموله‌ها بیشتر از واقعیت است. فاصله زیادی بین این مواد شیمیایی و موشک کامل وجود دارد؛ این به هیچ‌وجه به معنای نزدیک بودن جنگ نیست.»

تصاویر ماهواره‌ای نشان می‌دهد حکومت ایران با

● آژانس خبری «سندیکای یهود» (۲۱ JNS) نوامبر (۳۰ آبان‌ماه) گزارش داد سرویس‌های اطلاعاتی غرب از افزایش چشمگیر ورود مواد دوکاربردی به ایران خبر داده‌اند؛ مهم‌ترین آن‌ها کلرات سدیم است؛ ماده‌ای که می‌توان آن را به پرکلرات آمونیوم اکسیدکننده مورد استفاده در موشک‌های سوخت جامد تبدیل کرد.

● تحقیقات سی‌ان‌ان نشان داده که ۱۰ تا ۱۲ محموله اخیر از بنادر چین به بندرعباس، که گره اصلی تولید موشک جمهوری اسلامی ایران است، منتقل شده و مجموعاً بیش از دوهزار تُن مواد سوختی وارد ایران شده است. این انتقال‌ها از بزرگترین ورودهای ثبت‌شده مواد دوکاربردی به ایران در سال‌های اخیر محسوب می‌شوند.

● جفری لوئیس، مدیر پروژه عدم‌گسترش شرق آسیا در مؤسسه استادیوم بین‌المللی مونتری در کالیفرنیا، ارزیابی کرده که این حجم از محموله‌ها نشانگر تمایل تهران برای بازسازی سریع پایگاه تولیدی خود است.

● بهنام بن‌طالبو عضو «بنیاد دفاع از دموکراسی‌ها» (FDD) گفت این خسارات جهت‌گیری اقدامات بعدی ایران را شکل داده است. او هشدار داد سرعت بازسازی ایران «ممکن است از سرعت تسلیح مجدد اسرائیل پیشی بگیرد.»

براساس گزارش منابع اسرائیلی و غربی، جمهوری اسلامی ایران بعد از «جنگ ۱۲ روزه» برای بازسازی ذخایر موشکی خود تلاش گسترده‌ای را آغاز کرده است.

آژانس خبری «سندیکای یهود» (۲۱ JNS) نوامبر (۳۰ آبان‌ماه) گزارش داد سرویس‌های اطلاعاتی غرب از افزایش چشمگیر ورود مواد دوکاربردی به ایران خبر داده‌اند؛ مهم‌ترین آن‌ها کلرات سدیم است؛ ماده‌ای که می‌توان آن را به پرکلرات آمونیوم اکسیدکننده مورد استفاده در موشک‌های سوخت جامد تبدیل کرد.

باشش

شب سمور و لب تنور

خبراندیشی (احمد احرار)

کیهان لندن شماره ۱۱۷۴ (مهر ۱۳۸۶)

ما کمک کن. من هم راهی تبریز شدم. پیشه‌وری شخصاً با استقبال گرمی از من پذیرایی کرد و گفت یکی دو روز باش تا من کار شایسته‌ای برای تو تعیین کنم. دو روز بعد به من گفت امشب ما جلسه دوستانه‌ای داریم، تو هم بیا. آن شب، من وقتی وارد کاخ پیشه‌وری شدم با منظره‌ای مواجه گردیدم که اصلاً منتظر آن نبودم. من انتظار داشتم در یک جلسه حزبی و انقلابی شرکت کنم اما آنچه دیدم یک مجلس عیش و نوش بود. گیلساهای مشروب بود که مرتب به سلامتی پیشه‌وری و فرقه و استالین و شوروی بالا می‌انداختند و چند تا خانم نیز مجلس آرای می‌کردند. گاهی می‌خواندند، گاهی می‌رقصیدند، گاهی هم با پیشه‌وری و رهبران دیگر فرقه به مغازله و عشقبازی مشغول بودند. من مات و مبهوت در گوشه‌ای نشستم و یکی دو بار که پیشه‌وری تعارف کرد که وارد گود شوم مؤدبانه معذرت خواستم. فردای آن روز به هر ترتیب بود پیشه‌وری را لحظه‌ای تنها گیر آوردم و گفتم مرد، این چه بساطی است که راه انداخته بودی. تو یک عمر ادعای انقلابی بودن داشتی، می‌خواستی جامعه را زیر رو کنی، اساس ظلم و بی‌عدالتی را برکنی، حالا اینجوری انقلاب کرده‌ای؟ خجالت نمی‌کشی؟

پیشه‌وری صاف و پوست‌کنده در جواب من گفت: امامی، من یک عمر رنج و بدبختی کشیده‌ام. در تمام زندگیم هیچ وقت تفریح و خوشگذرانی نداشته‌ام. در جوانی در باکو جان می‌کندم تا نانم را درآورم. بعد حزب کمونیست درست آن هم ده سال در زندان بودم با وضعی که خودت دیدی. بعد از زندان هم باز دوندگی برای تأمین معاش بود و زد و خوردهای سیاسی و عصبانیت و ناراحتی. حالا این آخر عمری موقعیتی پیدا کرده‌ام و امکان تفریح و تلافی مافات. اگر حالا این کار را نکنم پس کی بکنم!*

فرمانده منطقه انتظامی نیشابور، عباس خباز، خبر از بازداشت گروهی داده است که گوشت الاغ به ملت می‌خوراندند. طبق اظهار ایشان، «حسن م.» متهم شماره یک پرونده اعتراف کرده است که به دلیل مشکلات اقتصادی، در طول یکسال و نیم گذشته با دریافت مبالغی از صاحبان برخی رستورانها و قصابیهای منطقه، اقدام به خریداری الاغ و قاطر از بازار احشام و توزیع گوشت آنها به قیمت هر کیلو ۱۵۰۰ تومان می‌کرده است. از آنجا که گوشت الاغ شیرین‌تر از گوشت گاو و گوسفند است، کافه‌چی‌ها مجبور بوده‌اند غذاهایشان را با هدف فریب دادن ذائقه مشتریان، بیش از حد متعارف نمک بزنند و طعم غیر عادی غذاها باعث لو رفتن قضیه شده است.

خبر توزیع و مصرف گوشت الاغ در نیشابور، دست بر قضا همزمان شد با دو خبر دیگر به شرح زیر:

خبر اول - یکی از اعضای کمیسیون قضائی مجلس شورای اسلامی ضمن انتقاد از برپا داشتن جشن نیمه شعبان (ولادت با سعادت حضرت ولی عصر عجل‌الله تعالی فرجه) برای نمایندگان مجلس و خانواده‌های آنان اظهار داشت «با کمال شرمندگی خبر آوردن آشپز از اصفهان برای این جشن صحت دارد».

خبر دوم - در مهمانی کنفرانس حقوق بشر و تنوع فرهنگی که با حضور وزرای کشورهای جنبش عدم تعهد برگزار شد، تشریفات بسیار بالایی برای مراسم شام تهیه شده بود. کوکتل میگو، ماهی استروژن، انواع کباب، شیرین پلو، باقالا پلو، زرشک پلو و انواع مختلف دسر و بستنی‌های رنگارنگ از جمله تشریفات پذیرایی شام در باشگاه دیپلماتیک وزارت امور خارجه بوده است. این تجمعات و تشریفات با شعارهای ساده‌زیستی دولت نهم همخوانی نداشت.

***

در اکتبر ۱۹۱۷ پس از آن که انقلابیون بر اوضاع مسلط شدند، نیکلای دوم تزار روسیه با کناره‌گیری از مقام سلطنت درخواست کرد به وی اجازه داده شود بقیه عمر را در کاخ خود در سواحل کریمه به پرورش گل و گیاه بگذرانند. این درخواست در شورای انقلاب مطرح شد. اکثریت اعضاء مخالفت کردند و گفتند ما انقلاب نکردیم که تزارها باغبانی کنند!

چندی بعد، که انقلاب جا افتاد و تزار و خانواده‌اش دسته‌جمعی اعدام شدند، رهبران انقلاب در کاخهای سلطنتی اقامت گزیدند و این امر را آن عده از انقلابیون که هنوز تباشان عرق نکرده بود با شعارهای ساده‌زیستی دوران انقلاب مغایر دانستند. در پاسخ سر و صدای اعتراض‌آمیز آنها، استالین گفت ما انقلاب نکردیم برای این که مانند زاغه‌نشینان زندگی کنیم!

دکتر انور خامه‌ای در کتاب خاطراتش از قول باقر امامی مؤسس کروژوک‌های مارکسیستی می‌نویسد: من با پیشه‌وری در زندان خیلی نزدیک بودم. پس از آن که جریان تشکیل فرقه دموکرات و تأسیس حکومت خودمختار آذربایجان پیش آمد، پیشه‌وری برای من پیغام فرستاد که آنچه تو و من تمام زندگی خود را صرف مبارزه در راه آن کرده‌ایم اکنون اینجا در حال تکوین است، بیا اینجا و به

کلاهک است که ایران تاکنون نشان نداده است.

گرینبرگ می‌گوید: «هیچ منطقی ندارد که ایران بتواند چنین توانایی‌هایی را توسعه دهد. این جهشی بسیار بزرگ نسبت به توان فعلی است، و اصلاً منطق ندارد موشکی با این برد داشته باشید بدون داشتن کلاهک هسته‌ای.» گزارش اخیر وزارت جنگ آمریکا نیز هشدار می‌دهد برنامه‌های فضایی و موشکی ایران «ذاتاً دوکاربردی و در مراحل اولیه غیرقابل تشخیص از یکدیگر» هستند.

تجربه جنگ ۱۲ روزه

منابع اسرائیلی و آمریکایی گزارش کرده‌اند حجم موشک‌باران ایران در خردادماه ۱۴۰۴ باعث شد هر دو کشور شمار زیادی از موشک‌های رهگیر خود را مصرف کنند؛ وضعی که ایران از آن آگاه است. طبق گزارش مؤسسه FPRI، دفاع آمریکا و اسرائیل «به شدت تحت فشار» قرار گرفت.

در عین حال، ایران بسیاری از پرتابگرها و سایت‌های ذخیره‌سازی خود را در حملات اسرائیل از دست داد. بهنام بن‌طالب‌لو عضو «بنیاد دفاع از دموکراسی‌ها» (FDD) گفت این خسارات جهت‌گیری اقدامات بعدی ایران را شکل داده است. او هشدار داد سرعت بازسازی ایران «ممکن است از سرعت تسلیح مجدد اسرائیل پیشی بگیرد».

نشانه‌ای از رویارویی فوری دیده نمی‌شود

گرینبرگ می‌گوید: «وضعیت ایران بسیار وخیم است. همه کانال‌های رسمی و غیررسمی سپاه اذعان دارند که در ژوئن غافلگیر شدند. هر حمله‌ای از سوی ایران فقط به اسرائیل بهانه‌ای کامل برای جنگ می‌دهد. ایران اگر موشک می‌سازد، اما پدافند هوایی را بازسازی نکرده است؛ بنابراین اسرائیل می‌تواند همان الگو را تکرار کند.»

او همچنین گفت بسیاری از گزارش‌های غربی درباره آمادگی ایران برای جنگ «بیشتر پیام‌رسانی ایران به رسانه‌های غربی است تا واقعیت.»

در همین حال، برخی چهره‌های مخالف ایران هشدار داده‌اند که «ایران در حال چیدن کارت‌های خود برای یک رویارویی» است و «کشور برای جنگی تمام‌عیار آماده می‌شود.» گزارش‌ها نشان می‌دهند ایران از پایان عملیات «شیر خبزان» پرتابگرهای موشکی را در مناطق مرزی عراق، کردستان ایران و سواحل خلیج فارس مستقر کرده است.

دیدگاه اسرائیل: جنگ هنوز تمام نشده

مقام‌های اسرائیلی به کانال ۱۲ گفته‌اند نبرد «تمام نشده» و اسرائیل برای دور جدید جنگ آماده می‌شود.

نگرانی‌های هسته‌ای نیز بر فوریت برنامه‌ریزی اسرائیل افزوده است. مقام‌ها معتقدند اورانیوم غنی‌شده ایران که برای «ساخت ۱۱ سلاح هسته‌ای» کافی است، یا زیر آوار دفن شده یا به محل امنی منتقل شده است.

یک مقام ارشد حتی به شبکه «کان» گفت هدف اسرائیل «سرنوشتی رژیم ایران» پیش از پایان دوره ریاست‌جمهوری ترامپ است. مقام‌ها می‌گویند اگر جنگ از سر گرفته شود، بزرگ‌تر و طولانی‌تر خواهد بود و اسرائیل «بسیار تهاجمی‌تر» پاسخ خواهد داد.

این نگرانی‌ها باعث شده اسرائیل سرمایه‌گذاری چندمیلیاردی در سامانه‌های هشدار، اطلاعات، پدافند هوایی و توان تهاجمی را سرعت ببخشد. اختلاف شدیدی بین وزارت دفاع و دارایی بر سر بودجه ۲۰۲۶ شکل گرفته، زیرا بسیاری باور دارند جنگ با ایران نه احتمال دور، بلکه واقعیتی نزدیک است.

مهرانگیز دولتشاهی از هفدهم دی و کشف حجاب می‌گوید:

در میهمانی مجلس شورای ملی، همسر یکی از وکلا که نتوانسته بود بی‌حجابی را تحمل کند از حال رفت و نقش زمین شد!

(تاریخ نشر در کیهان لندن: آذر و دی ماه ۱۳۸۱ - شماره‌های ۹۳۸ - ۹۳۵)

جامعه، دولت و جنبش

زنان ایران (۳)

دکتر مهرانگیز دولتشاهی

بخشی از خاطرات دکتر مهرانگیز دولتشاهی را که به دوران کودکی و نوجوانی وی مربوط می‌شود برای مطالعه شما بر گزیده‌ایم که در چند شماره خواهید خواند. این خاطرات برای نسلی که آن دوران را دیده خاطرانگیز است و برای جوانترها شنیدنی و آموختنی، زیرا تصویری از زندگی ایرانیان را در نیمه اول قرن بیستم نشان می‌دهد. تصویری متفاوت با آنچه آنان در ایران دهه‌های آخر قرن دیده‌اند.

در سال ۱۳۲۵ آن دو به ایران بازگشتند و پس از چهار سال، دیگر راهی آلمان شدند و مهرانگیز از دانشگاه هایدلبرگ در رشته جامعه شناسی سیاسی دکترا گرفت.

خانم دولتشاهی از سال ۱۳۳۴ فعالیت‌های سیاسی و اجتماعی خود را با هدف دفاع از حقوق زن در ایران آغاز کرد. در همین سال «جمعیت راه نو» را بنیان گذارد. در سال ۱۳۳۸ در بنیانگذاری شورای عالی جمعیت‌های زنان ایران مشارکت داشت. در سال ۱۳۳۹ به نمایندگی «شورای عالی زنان ایران» به عضویت شورای بین‌المللی زنان درآمد. در سال ۱۳۴۲، در اولین دور مشارکت زنان در انتخابات، از کرمانشاه به نمایندگی مجلس شورای ملی انتخاب شد و تا سال ۱۳۵۴ سه دوره متوالی در مجلس بود. در ۱۳۵۴ به عنوان نخستین سفیر زن ایران به داهمارک رفت و تا سال ۱۳۵۷ (انقلاب اسلامی) این سمت را حفظ کرد. در دوران بعد از انقلاب، خانم دولتشاهی فعالیت‌های فرهنگی و اجتماعی خود را از جمله بنیانگذاری انجمن فرهنگ ایران، در پاریس دنبال گرفت.

خاطرات خانم دکتر مهرانگیز دولتشاهی با عنوان «جامعه، دولت و جنبش زنان ایران» از طرف بنیاد مطالعات ایران «واشنگتن» انتشار یافته است.

این خاطرات از نوار مصاحبه مفصل شیرین سمیعی با مهرانگیز دولتشاهی (در سال ۱۹۸۴) استخراج و به وسیله غلامرضا افخمی ویراستاری شده است.

خانم مهرانگیز دولتشاهی که اینک در پاریس به سر می‌برد، در سال ۱۲۹۶ هجری شمسی (۱۹۱۷ میلادی) تولد یافت. پدرش محمد علی میرزا مشکوه‌الدوله دوم از نوادگان محمد علی میرزا دولتشاهی فرزند فتحعلیشاه قاجار بود و مادرش اختراالملوک از خاندان هدایت.

وی پس از خاتمه دوره متوسطه، به آلمان رفت و در رشته روزنامه‌نگاری و وسایل ارتباط جمعی ادامه تحصیل داد.

در برلن با ناصر مسعود انصاری ازدواج کرد و زن و شوهر جوان در آلمان جنگ زده دوران سختی را گذراندند.

● شما سالی که دیپلم گرفتید سال کشف حجاب بود؟

نه هنوز. در این مدت مساله کشف حجاب شروع شد. چون همان سال رضا شاه رفته بود ترکیه. برگشت و دستور داد علی اصغر حکمت که وزیر فرهنگ بود، دست به کار مقدمات کشف حجاب بشود. وزارتخانه‌ها شروع کردند دسته دسته اعضای وزارتخانه را دعوت کنند با خانم‌هایشان. مهربان هم بود که مجلس افتتاح می‌شد، در مجلس هم نماینده‌های مجلس را دعوت می‌کردند که با خانم‌هایشان بروند. عمومی من که آن موقع نماینده مجلس بود زن نداشتم. نمی‌دانم کی به او گفتم که شما مهربی خانم را با خودتان ببرید. گفت بله، هیچ بد نیست. من هم گفتم می‌خواهم بیایم و قرار شد منزل یکی از نماینده‌های مجلس، حالا اسمش یادم رفته، که نزدیک مجلس بود در بهارستان، برویم جمع بشویم. آن آقا بود با خانمش، دخترش که خانم نقابت بود با آقای نقابت که شوهرش بود و او هم وکیل مجلس بود، و من و عمویم. از آنجا رفتیم مجلس. اتفاقاً همین طور که وارد می‌شدیم مرحوم عباس مسعودی که مدیر روزنامه اطلاعات بود يك عکس انداخت، و همان عکس را فردا من در روزنامه اطلاعات دیدم. از اولین کسانی که چادر برداشته بودند و آن روز وارد مجلس می‌شدند. آنروز خیلی جالب بود. خانم‌های نماینده‌ها که آمده بودند خیلی مختلف بودند. بعضیها می‌آمدند و خودشان را اداره می‌کردند. بعضیها برایشان خیلی بی‌حجابی ناراحت کننده بود. يك وقت عمو جانم به من گفتم که مهربی جان برو آن اتاق رسیدگی بکن بین چه هست، می‌گویند، خانم آسید کاظم حالش بهم خورده. بیچاره خانم آسید کاظم یزدی نتوانسته بود بی‌حجابی را در میان جمعیت تحمل بکند و حالش بد شده بود و او را برده بودند آن اتاق وگلاب به او می‌زدند. من هم، خوب، بچه بودم، کاری از دستم بر نمی‌آمد. نگاهی کردم دیدم، نه، عیب اساسی ندارد و برگشتم گزارش دادم.

در مدرسه امریکائی، میس دولیتل تشویق می‌کرد دخترها را که چادریاتان را بردارید و کلاه بگذارید. دخترهای مدرسه هم نگاه می‌کردند که کی اول چادرش را بر می‌دارد. یکی دو بار میس دولیتل به من گفتم که نمی‌خواهید شما

ملکه پهلوی (تاج‌الملوک) و دخترانش والا حضرت شمس و والا حضرت اشرف در مراسم هفده دی ۱۳۱۴

ناظم الدوله، با کلاه آمد. گفتم به پدرم گفتم پس من کی باید چادرم را بردارم. دختر مشکوه‌الدوله و دختر فرمانفرما چادرشان را برداشتند. پدر گفته بود خوب تو هم بردار. دیگر یواش یواش همه دخترهای دیگر هم بدون چادر آمدند. دولت تدریجاً مقدمات کشف حجاب را فراهم می‌کرد و بویژه با همکاری وزارت معارف سعی می‌کردند که این کار را رسمیت بدهند. قرار شد که رضا شاه با خانواده خودش يك روز بی‌چادر بیایند. فرصت خوبی را انتخاب کردند. دانشسرای عالی یا مقدماتی تازه ساخته شده بود و لازم

چادریاتان را بردارید؟ گفتم چرا من خیال دارم. آن موقع ما خیال می‌کردیم سر برهنه نمی‌شود رفت توی کوچه. حتماً مقید بودیم چادر را که بر می‌داریم باید کلاه بگذاریم. گفتم کلاه سفارش داده‌ام و کلاهکم که حاضر شد چادرم را بر می‌دارم. يك روز قرار گذاشتیم من و جبار فرمانفرمایان هر دو با کلاه آمدیم.

● در خیابان اذیت می‌کردند؟

نه. روز بعد یکی از هم‌کلاسی‌ها، حمیده دیبا دختر

فخری قرار است هر هفته ویدئوها، پیام‌ها و پادکست‌های فارسی منتشر کند که این یک تغییر مهم از حالت تدافعی به تهاجمی در جنگ اطلاعاتی با حکومت ایران است.

مرکز اورشلیم برای امنیت و امور بین‌الملل (JCFA) یک کمپین راهبردی به زبان فارسی راه‌اندازی کرده که مستقیماً مخاطب آن مردم ایران به‌ویژه نسل جوان است.

اکانت «موساد» ۲۰ نوامبر (۲۹ آبان‌ماه) در ایکس نوشت که هدف این کمپین «افشای اطلاعات نادرست رژیم آیت‌الله‌ها»، صحبت با ایرانیان به زبان خودشان و تشویق به گفتگوی آزاد درباره آزادی، فساد و حقوق بشر است.

این کمپین را سوگند فخری، بازیگر ایرانی‌تبار سریال پرترفدار تهران هدایت می‌کند. او اکنون تحلیلگر مسائل ایران در مرکز اورشلیم برای امنیت و امور بین‌الملل است. فخری قرار است هر هفته ویدئوها، پیام‌ها و پادکست‌های فارسی منتشر کند که این یک تغییر مهم از حالت تدافعی به تهاجمی در جنگ اطلاعاتی با حکومت ایران است.

مرکز اورشلیم برای امنیت و امور بین‌الملل همچنین از

کمپین اسرائیل برای اطلاع‌رسانی به فارسی‌زبان‌ها با هدف مقابله با نشر اطلاعات نادرست توسط رژیم آیت‌الله‌ها

اهتزاز پرچم شیر و خورشید ایران و پرچم اسرائیل در تظاهرات علیه جمهوری اسلامی در اروپا

گسترش «دفتر ایران» خود با حضور الا روزنبرگ، کارشناس برجسته تحریم‌ها و مبارزه با تأمین مالی تروریسم، خبر داده است تا توان اسرائیل برای افشای شبکه‌های اقتصادی رژیم تقویت شود.

روزنبرگ به این تیم می‌پیوندد و یک خط پژوهشی-اقتصادی جدید را علیه سازوکارهای تحریم‌های جمهوری اسلامی ایران هدایت خواهد کرد.

اکانت «موساد» در «ایکس» می‌نویسد این اقدام مستقیم‌ترین تلاش اسرائیل برای ارتباط با مردم ایران در سال‌های اخیر است و تهران قطعاً از آن خوشش نخواهد آمد.

تأثیر این تبلیغات قرار گرفته بودند. در همین سال‌های اخیر. این تبلیغات در ده، دوازده سال اخیر (دهه پنجاه شمسی) حساب شده بود، مجاهدین بودند، فدائیان اسلام بودند و از این قبیل.

ادامه دارد

● مرکز اورشلیم برای امنیت و امور بین‌الملل (JCFA) یک کمپین راهبردی به زبان فارسی راه‌اندازی کرده که مستقیماً مخاطب آن مردم ایران به‌ویژه نسل جوان است.

● اکانت «موساد» ۲۰ نوامبر (۲۹ آبان‌ماه) در ایکس نوشت که هدف این کمپین «افشای اطلاعات نادرست رژیم آیت‌الله‌ها»، صحبت با ایرانیان به زبان خودشان و تشویق به گفتگوی آزاد درباره آزادی، فساد و حقوق بشر است.

● این کمپین را سوگند فخری، بازیگر ایرانی‌تبار سریال پرترفدار تهران هدایت می‌کند. او اکنون تحلیلگر مسائل ایران در مرکز اورشلیم برای امنیت و امور بین‌الملل است.

آن طرف می‌شد که داشته باشند. خوب، ما می‌شنیدیم کسانی که مثلاً از خانه‌شان با چادر می‌آمدند بیرون، دم دانشگاه تا می‌کردند می‌گذاشتند توی کیف می‌رفتند تو. برای اینکه از خانه‌شان جرأت نمی‌کردند بدون چادر بیایند. خیلی خانواده‌ها هنوز، نه فقط هنوز بلکه مجدداً، تحت

➔ بود افتتاح بشود. دخترهای دانشسرا هم قرار بود که دیپلم بگیرند. آن روز آنها را جمع کردند و رضا شاه که با زنش و دخترهایش که در آن روز بی‌چادر بودند آمدند. عده زیادی هم دختر پیش آهنگ صف بسته بودند. آن روز که ۱۷ دی بود روز چادر برداری اعلام شد. بعد دیگر در تمام شهرستانها کشف حجاب شد. عکسهای که در روزنامه‌های آن زمان از مراسمی که زنها بی‌چادر در آن شرکت می‌کردند چاپ می‌شد خیلی جالب بود. مثلاً در بندرعباس و یا یک جای دورافتاده‌ای می‌بایستی آقایان ادارات با خانمهایشان بیایند. در آن منطقه کلاه زنانه پیدا نمی‌شده در نتیجه بعضی از خانمها با شاپوی مردانه رفته بودند و در آن عکسها دیده می‌شدند.

● این طور که می‌گویند قبل از اینکه کشف حجاب رسماً اعلام بشود و رضا شاه با خانواده خودش بیاید، مردم کم‌کم شروع کرده بودند خودشان کشف حجاب بکنند؟

بله، این که وزارتخانه‌ها دعوت می‌کردند و مجلس دعوت می‌کرد البته به اشاره دولت بود، ولی حتی چند سال قبل از آن خانواده‌هایی بودند که اول در خود خانواده زن و مرد با هم معاشرت می‌کردند و بعد متدرجاً بی‌چادر می‌آمدند خیابان. یادم است زمانی که من بچه بودم حتی در درشکه یک زن و مرد نمی‌شد با هم بنشینند. می‌گفتند این بد است چون مردم که نمی‌دانند که اینها زن و شوهرند یا خواهر و برادرند. خوب نیست که در درشکه یک زن و مرد بنشینند. اما البته ما داستانهای داریم از خانواده‌هایی که می‌خواستند بی‌چادری را به کرسی بنشانند. مثلاً قرار می‌گذاشتند در باغی بیرون شهر روز جمعه جمع می‌شدند به عنوان یک نیک. خانواده‌ها، زن و شوهر، یا خواهر و برادر، یا پدر و دختر، قرارشان این بود که هیچ مردی بدون زن و هیچ زنی بدون مردش نباشد و اینها دور هم جمع می‌شدند. البته، گاهی مسائلی هم پیش می‌آمد. مثلاً یک دفعه، آدمهای متعصب و قدیمی یک مشت اراذل را راه می‌اندازند که بروند در این باغ که اینها را کتک بزنند. اینها با چماق راه افتاده بودند. یک جوانی با دوچرخه از نواحی دروازه یوسف آباد این را می‌فهمد، خودش را می‌رساند و می‌گوید یک عده‌ای دارند می‌آیند شماها را بزنند. آنها فرار می‌کنند، گوشه‌های باغ قایم می‌شوند و از یک در دیگر باغ می‌روند. اینها که می‌رسند می‌بینند خبری نیست. این چیزها هم بوده.

● شما فکر نمی‌کنید که اگر با آن فشار کشف حجاب نمی‌کردند شاید بهتر می‌بود؟

بله، یک خرده زیادی بود. البته ببینید اینها مسائلی است که سرش خیلی می‌شود بحث کرد. بعضیها می‌گویند که در کشورهای مثل ایران یک مقدار زور برای این کارها لازم است. از یک طرف ما خودمان می‌دانیم که باز در کشورهای مثل ایران وقتی دولت یک چیزی را اشاره می‌کند خیلیها آن کار را می‌کنند و زیاد در مقابلش مقاومت نمی‌کنند. حالا که دولت اشاره کرده بود و مردم هم این کار را می‌کردند، اینکه در خیابان پاسبان چادرزنی را می‌گرفته و می‌کشیده و پاره می‌کرده شاید اگر نمی‌شد بهتر بود. ولی بعضیها می‌گویند اینکه بعد از ۱۳۲۰ چادرها برگشت به این دلیل بود که جلوی روحانیون و مذهب‌یون را آزاد گذاشتند و آنها اولین کاری که کردند تشویق چادر بود. چنانچه که این آخرها آدم در خیابان شاهرضا، درخیابان تخت جمشید چادر و چاقچور می‌دید. برای اینکه در مقابل این مقاومتی که ماها می‌کردیم و می‌خواستیم همه را تشویق بکنیم که هر چه بیشتر چادر نداشته باشند تبلیغات فوق العاده شدیدی از

لبنان، «حزب‌الله» و لبه پرتگاه

ببرد.

از زاویه استراتژی داخلی، حزب همچنان به پایگاه اجتماعی خود متکی است که ستون بقای آن را تشکیل می‌دهد. با تشدید فروپاشی اقتصادی، بخش بزرگی از جامعه شیعه در خدمات حزب روزنه‌ای برای فرار از ناتوانی دولت می‌یابند.

درمانگاه‌های رایگان، شبکه‌های آموزشی، کمک‌های غذایی، و حتی جاده‌هایی که برای تسهیل دسترسی به نقاط نظامی با بودجه خارجی ساخته می‌شود. این ساختار اجتماعی، انسجام محیط حامی را تضمین می‌کند و وفاداری لازم حزب را بازتولید می‌نماید، به‌ویژه در مرحله بازسازی پس از خسارات سنگین جنگ اخیر.

در سطح سیاسی، دولت جدید لبنان ناتوان از اعمال هرگونه تغییر واقعی است. حزب‌الله همچنان بازیگر قدرتمند تاکنون باقی مانده؛ قادر بر تعطیل‌سازی اعتصابات یا ایجاد خلاء عمده‌ای اگر جایگاهش را در خطر ببیند. ارتش لبنان نیز، با وجود افزایش حمایت بین‌المللی، توان عملی دسترسی به مخازن سلاح را که در املاک خصوصی یا میان خانه‌های مردم پنهان است، ندارد.

این یعنی هر پروژه خلع سلاح یا کنترل آن، صرفاً نظری باقی می‌ماند، در حالی که واقعیت به سمت استمرار دوگانگی میان سلاح و دولت می‌رود.

اسرائیل این صحنه را با حساسیتی شدید دنبال می‌کند؛ زیرا بازسازی حزب‌الله را تهدیدی راهبردی درازمدت می‌بیند. از این‌رو عملیات هوایی خود را تشدید کرده و محموله‌های سلاح، مراکز توسعه و کارگاه‌های بازسازی پهپاد را هدف قرار می‌دهد. اما نتایج این فشار قاطع نیست، زیرا حزب‌الله قواعد اختفا را آموخته و از واحدهای کوچک پراکنده بهره می‌گیرد؛ امری که کار اسرائیل را برای زدن ضربه‌ای فلج‌کننده در درازمدت دشوار می‌کند.

خطر این مرحله در آن است که منطقه بر آستانه «درگیری تدریجی» ایستاده؛ نه جنگ، نه صلح. ضربات محدود، پهپادهای شناسایی، آسیب‌های نقطه‌ای، و واکنش‌های حساب‌شده. این الگو به حزب اجازه می‌دهد توان اسرائیل را بیازماید و به رژیم ایران امکان می‌دهد بدون ورود به جنگی بزرگ، پیام قدرت ارسال کند. از سوی دیگر، اسرائیل نیز می‌داند نادیده گرفتن این تراکم ممکن است به غافلگیری‌های آینده منجر شود.

جمع‌بندی اینکه «حزب‌الله» با وجود ضرباتی که دریافت کرده، بازسازی سازمان‌یافته‌ای را بر سه پایه پیش می‌برد. تأمین مالی پنهان از ایران، تولید محلی، و بازآفرینی ساختارهای نظامی. در حالی که دولت لبنان در خلاء مزمز گرفتار است، حزب‌الله به تدریج بخشی از قدرت خود را بازمی‌یابد، بهره‌مند از شکنندگی داخلی و حمایت مستمر تهران.

به این ترتیب، واقعیتی تازه شکل گرفته که در آن ضعف سیاسی در کنار قدرت نظامی همزیست است؛ این وضعیت منطقه را در چرخه‌ای از تنش باز نگه می‌دارد که هر لحظه ممکن است شعله‌ور شود و در عین حال می‌تواند سال‌ها روی لبه پرتگاه معلق بماند.

نویسنده لبنانی: هدی الحسینی

منبع: روزنامه الشرق الاوسط

ترجمه: کیهان لندن

اکنون آشکار است که تمرکز امنیتی و نظامی بر «یگان بدر» قرار گرفته که شمال رود لیطانی مستقر است و با نیروهایی از یگان‌های نخبه‌ای که مأمور نفوذ مرزی بودند، تقویت شده است. این یگان، با آموزش و تجهیز دوباره، به سنگ‌بنای استراتژی «تهدید دائمی» تبدیل شده؛ جایی که حزب می‌تواند اسرائیل را در حالت تنش نگاه دارد، بی‌آنکه جرعه رویارویی تمام‌عیار را بزند.

در کنار بازآرایی، حزب در «ضاحیه جنوبی» و «بقاع» اقدام به ایجاد کارگاه‌های مخفی تولید کرده است. این کارگاه‌ها پهپادهای جمهوری اسلامی را مونتاژ می‌کنند، موشک‌های کوتاه‌برد می‌سازند و مهمات قدیمی را با استفاده از قطعات الکترونیکی قاچاقی و اجزایی که از مسیرهای غیرقابل رصد می‌رسند، دقیق‌تر می‌کنند.

برآوردها از وجود ده‌ها کارگاهی حکایت دارد که به‌صورت پراکنده و سخت‌هدف قرارگرفتنی کار می‌کنند. هرچند حزب تنها بخش اندکی از زرادخانه سابقش را باز یافته، اما ماهیت سلاح‌های جدید مناسب «درگیری هوشمند» است، پهپادهای سبک برای شناسایی و پرواز طولانی، موشک‌هایی پنهان‌شده میان مزارع یا ساختمان‌های مسکونی؛ امری که کشف و رصد آنها را برای هر طرح نظامی مقابله‌ای بسیار دشوار می‌کند. شریان حمایت جمهوری اسلامی بر مسیری طولانی امتداد دارد؛ از تهران آغاز می‌شود و به روستاهای جنوبی لبنان می‌رسد؛ از عراق و سوریه عبور می‌کند. با وجود حملات اسرائیل به کاروان‌ها، انبارها و خطوط زمینی، تهران همچنان قادر است مواد حساس را از راه دریا منتقل کند.

کشتی‌های ایرانی ظاهری شبیه به کشتی‌های باری غیرنظامی دارند، در حالی که محموله‌هایی شامل موتور پهپاد، مواد منفجره و سامانه‌های هدایت را پنهان می‌کنند. در بنادر سوریه، بارها تخلیه می‌شود و سپس با کامیون‌های کوچک از مسیرهای کوهستانی که پایش آنها دشوار است، منتقل می‌گردد. این مسیر، با وجود ضربات، قطع نشد؛ بلکه هوشمندانه باظراحی شد تا از حملات هوایی دور بماند و از ضعف نظارت لبنان و سوریه بهره

● حزب‌الله با وجود ضرباتی که دریافت کرده، بازسازی سازمان‌یافته‌ای را بر سه پایه پیش می‌برد. تأمین مالی پنهان از ایران، تولید محلی، و بازآفرینی ساختارهای نظامی. در حالی که دولت لبنان در خلاء مزمز گرفتار است، حزب‌الله به تدریج بخشی از قدرت خود را بازمی‌یابد، بهره‌مند از شکنندگی داخلی و حمایت مستمر تهران.

● حزب‌الله دوباره به تدریج به‌سوی نقطه‌ای تازه از توازن قدرت برخاسته است؛ بهره‌مند از تجربه طولانی خود در کار زیر فشار، و از حمایت بی‌دریغ رژیم ایران که با وجود فروپاشی اقتصادی تهران ارسال کمک‌های مالی را متوقف نکرد.

● کشتی‌های ایرانی ظاهری شبیه به کشتی‌های باری غیرنظامی دارند، در حالی که محموله‌هایی شامل موتور پهپاد، مواد منفجره و سامانه‌های هدایت را پنهان می‌کنند. در بنادر سوریه، بارها تخلیه می‌شود و سپس با کامیون‌های کوچک از مسیرهای کوهستانی که پایش آنها دشوار است، منتقل می‌گردد.

در جنوب لبنان، در عمق مناطقی که دهه‌ها طعم جنگ و رویارویی را چشیده‌اند، «حزب‌الله» سرگرم بازسازی دقیقی است که به جراحی پیچیده و خاموشی می‌ماند که نتایجش به زمانی دیگر موکول شده است.

پس از جنگی که از سال ۲۰۲۳ آغاز شد و با نبرد غزه همزمان گردید، این حزب خود را در برابر خسارت‌هایی بی‌سابقه یافت. فرماندهان زنده نظامی‌اش ضربات دردناکی دریافت کردند، زرادخانه‌اش فرسوده شد، تأسیساتش بمباران گردید، تا آنجا که به ترور دبیرکل و فروپاشی بخش گسترده‌ای از ساختار رهبری‌اش رسید. با وجود این صحنه که گویی مرحله‌ای کامل از تاریخ نظامی حزب را به پایان می‌برد، حزب‌الله دوباره به تدریج به‌سوی نقطه‌ای تازه از توازن قدرت برخاسته است؛ بهره‌مند از تجربه طولانی خود در کار زیر فشار، و از حمایت بی‌دریغ رژیم ایران که با وجود فروپاشی اقتصادی تهران ارسال کمک‌های مالی را متوقف نکرد.

گام نخست بازسازی، «پول» بود؛ ستون فقرات هر ساختار نظامی پیچیده. در ماه‌های اخیر، واکنش‌گن مجموعه‌ای از تحریم‌ها را علیه شبکه‌های مالی صادر کرد که تخصص‌شان انتقال پول ایرانی به خزانه حزب‌الله از طریق نظام مالی فرسوده لبنان است؛ جایی که شرکت‌های صرافی، دفاتر حواله و مراکز تجاری به‌عنوان پوشش برای عبور میلیون‌ها دلار مورد استفاده قرار می‌گیرند.

این پول‌ها صرف پرداخت حقوق نیروها، بازسازی تأسیسات، تأمین بودجه کارگاه‌های کوچک تولید مهمات و پهپادها می‌شود. با وجود تشدید فشارها، حزب‌الله به شبکه گسترده‌ای از هواداران، قاچاقچیان و بازرگانان در آفریقا و آمریکای جنوبی تکیه دارد که ارز سخت در اختیارش می‌گذارند؛ امری که به او اجازه می‌دهد خطوط تدارکاتی قطع‌شده را دوباره فعال کند. اما مسیر نظامی، خطرناک‌ترین جبهه است. حزبی که هزاران نیرویش را به ویژه از یگان‌های با تجربه و پیشرو، از دست داد، امروز در حال بازسازی نیروهایش به شکلی است که توانش برای ایجاد تهدیدی کم‌دامنه ادامه یابد، بی‌آنکه به جنگی بزرگ کشیده شود.

رژیم ایران میان نقش سعودی و غربی

که از سپتامبر گذشته با فعال شدن «مکانیزم ماشه» اجرایی شده است، مطرح می‌شود.

رافائل گروسی، مدیرکل آژانس بین‌المللی انرژی اتمی، گفت بازرسان آژانس به ایران بازگشته و بازرسی‌های لازم را انجام داده‌اند و اطلاعات طراحی بسیاری از تأسیسات که در حملات ژوئن آسیب ندیده بودند، بررسی شده است. با این حال همکاری بیشتری لازم است تا بازرسی‌های کامل از سر گرفته شود؛ از جمله در سایت‌های آسیب‌دیده، تا ایران بتواند به تعهدات خود تحت «معاهده منع گسترش سلاح‌های هسته‌ای» عمل کند. او تأکید کرد که به‌طور منظم با تهران در تماس است و بر لزوم دسترسی بازرسان به ذخایر اورانیوم با غنای پایین و بالا که باید فوراً بررسی شود پافشاری دارد.

در نهایت، قطعنامه کشورهای اروپایی و آمریکا با ۱۹ رأی موافق، سه رأی مخالف و ۱۲ رأی ممتنع تصویب شد. این قطعنامه آژانس را تشویق می‌کند گزارش‌های مفصل از برنامه هسته‌ای ایران ارائه دهد و ایران را به همکاری سریع و کامل با آژانس فرا می‌خواند.

این تحولات پس از آن رخ می‌دهد که جمهوری اسلامی در پی جنگ ۱۲ روزه همکاری با آژانس را متوقف کرد. تهران مدعی بود آژانس اطلاعات مربوط به تأسیسات هسته‌ای ایران را به اسرائیل افشا کرده است. بنابراین رژیم ایران با اتخاذ راهبردی چندلایه مانند سرد کردن روابط با آژانس، پرهیز از خروج از معاهده «ان‌پی‌تی»، و اتکا بر اطلاعات قدیمی بازرسان، تلاش کرده هزینه‌های بین‌المللی این مرحله را مدیریت کند.

*نویسنده: هدی رؤوف

*منبع: ایندپندنت عربی

*ترجمه: کیهان لندن

مرتبط با نقش میانجی‌گرانه عربستان میان واشنگتن و تهران در مسیر احیای دیپلماسی و حل بحران هسته‌ای دانستند. اما برخی در داخل ایران این برداشت را رد کردند و سخنگوی وزارت امور خارجه جمهوری اسلامی گفت هدف پیام، روابط دوجانبه و بررسی همکاری‌ها در موسم حج بوده است.

روشن است که جمهوری اسلامی، با وجود تلاش برای بهره‌گیری از نزدیکی با کشورهای عربی خلیج فارس در برابر اسرائیل و آمریکا، نمی‌خواهد نقش سیاسی عربستان را در هرگونه مذاکرات آینده درباره توافق هسته‌ای تقویت کند. ولیعهد سعودی در دیدار با دونالد ترامپ، ولیعهد گفت: «ما متحدان نزدیک هستیم و برای این موضوع به‌طور نزدیک همکاری می‌کنیم. تمام تلاشمان را برای رسیدن به توافق میان آمریکا و ایران انجام خواهیم داد.»

او افزود: «اعتقاد داریم برای آینده ایران خوب است که توافقی خوب داشته باشد که منطقه، جهان و آمریکا را راضی کند. بنابراین برای تحقق این هدف تلاش خواهیم کرد.»

در حالیکه ترامپ از وجود تماس با جمهوری اسلامی سخن گفت، اسماعیل بقایی، سخنگوی وزارت امور خارجه جمهوری اسلامی، آن را تکذیب کرد و اظهارات رئیس‌جمهور آمریکا را «یاوه‌گویی تکراری» دانست و گفت هیچ روند مذاکراتی میان تهران و واشنگتن در جریان نیست.

همان زمان نشست شورای حکام آژانس بین‌المللی انرژی اتمی آغاز شد؛ بدون آنکه پرونده ایران به شورای امنیت ارجاع شود. متن پیش‌نویس قطعنامه‌ای ارائه شد که مقامات جمهوری اسلامی آن را «سیاسی» توصیف کردند، زیرا از ایران خواسته بود همه فعالیت‌های غنی‌سازی و بازفرآوری، از جمله پژوهش و توسعه و پروژه‌های مرتبط با آب سنگین را متوقف کند؛ این درخواست بر اساس تصمیمات بین‌المللی

عربستان سعودی به ستون اساسی در حل بحران‌های پیچیده منطقه تبدیل شده است و واشنگتن دیگر فقط به‌عنوان قدرتی تأثیرگذار در خاورمیانه به ریاض نمی‌نگرد، بلکه آن را کشوری می‌داند که اندازه اقتصادی و قدرت دیپلماتیکش می‌تواند ابتکارهای بین‌المللی برای حل پرونده‌های منطقه‌ای را تقویت کند؛ از جمله پرونده هسته‌ای جمهوری اسلامی!

روشن است که جمهوری اسلامی، با وجود تلاش برای بهره‌گیری از نزدیکی با کشورهای عربی خلیج فارس در برابر اسرائیل و آمریکا، نمی‌خواهد نقش سیاسی عربستان را در هرگونه مذاکرات آینده درباره توافق هسته‌ای تقویت کند. رژیم ایران با اتخاذ راهبردی چندلایه مانند سرد کردن روابط با آژانس، پرهیز از خروج از معاهده «ان‌پی‌تی»، و اتکا بر اطلاعات قدیمی بازرسان، تلاش کرده هزینه‌های بین‌المللی این مرحله را مدیریت کند.

سفر محمد بن سلمان، ولیعهد سعودی، به ایالات متحده دارای پیامدهای مهم منطقه‌ای بود. عربستان اکنون به رکن اصلی حل بحران‌های منطقه بدل شده و واشنگتن این کشور را نه تنها یک قدرت مؤثر در خاورمیانه، بلکه آن را کشوری می‌بیند که می‌تواند به‌واسطه توان اقتصادی و دیپلماتیک خود در پیشبرد ابتکارهای بین‌المللی نقش‌آفرینی کند؛ از جمله در پرونده هسته‌ای جمهوری اسلامی!

نتایج سفر که طی آن رئیس‌جمهور آمریکا و ولیعهد عربستان «توافق شراکت دفاعی استراتژیک آمریکا-عربستان» را امضا کردند، این امر را آشکار کرد. این توافق تاریخی، شراکت دفاعی و توان بازدارندگی در خاورمیانه را تقویت می‌کند. همچنین عربستان بسته دفاعی بزرگی که شامل تحویل جنگنده‌های «اف۳۵» را در آینده؛ دریافت می‌کند. بخشی دیگر از توافق خرید حدود ۳۰۰ تانک آمریکایی توسط ریاض که این تحول گامی در جهت تغییر موازنه قدرت‌های منطقه‌ای خواهد بود.

دریافت جنگنده‌های «اف۳۵» توسط عربستان، برتری کیفی هوایی اسرائیل را که تاکنون تنها دارنده این هواپیما در منطقه بود، تضعیف می‌کند. این مسئله در چارچوب پیوند برنامه تحول اقتصادی عربستان با تعمیق روابط تجاری با آمریکا، توسعه انرژی هسته‌ای در عربستان، و نیز همکاری گسترده در حوزه هوش مصنوعی، نیمه‌رساناها و مواد معدنی حیاتی اهمیت دارد؛ حوزه‌هایی که در رقابت راهبردی آمریکا با چین نقشی حیاتی دارند.

با وجود این، جمهوری اسلامی کوشیده است از روابط ممتاز واشنگتن و ریاض از یک‌سو، و بهبود روابط تهران - ریاض از سوی دیگر، بهره‌برداری کند. در شرایط تنش‌های فزاینده منطقه، اهمیت توافق سعودی-ایرانی آشکار شد؛ توافقی که امنیت خلیج فارس را علیرغم پیامدهای جنگ اسرائیل در غزه، تا حدودی تقویت کرد. از این رو جمهوری اسلامی تلاش کرده حمایت عربستان را جلب کند، به‌ویژه در سایه تداوم تنش ایران و آمریکا.

رئیس‌دولت جمهوری اسلامی پیش از سفر ولیعهد به واشنگتن، پیامی برای عربستان فرستاد. برخی این پیام را

قیمت دلار به زودی ۱۲۰ هزار تومان می‌شود؛ نرخ تورم اقتصاد ایران افزایشی خواهد بود

- پیمان مولوی تحلیلگر اقتصادی گفته متوسط و میانگین ۲۰۰ روزه قیمت دلار روی رقم ۹۷ هزار تومان است و با ادامه این روند ارزش ریال در ۳۶۵ روز آینده ۵۰ درصد کاهش خواهد یافت.
- در شرایط افزایش قیمت دلار و کاهش ارزش پول ملی، علی‌مدنی‌زاده وزیر اقتصاد جمهوری اسلامی وعده کاهش تورم را تکرار کرده و گفته است «اولویت اصلی دولت، حمایت از معیشت خانوارها و مهار تورم است.»
- مرتضی افقه اقتصاددان گفته «یکی از ریشه‌های تورم کنونی، کسری بودجه است. اگر دولت کنترل کسری بودجه را در اولویت قرار ندهد، بعید است که مهار تورم امکان‌پذیر باشد.»

یک تحلیلگر اقتصادی معتقد است با ادامه شرایط کنونی اقتصاد کشور قیمت هر دلار تا پایان سال و شاید قبل از آن به ۱۲۰ هزار تومان خواهد رسید. او گفته متوسط و میانگین ۲۰۰ روزه قیمت دلار روی رقم ۹۷ هزار تومان است و با ادامه این روند ارزش ریال در ۳۶۵ روز آینده ۵۰ درصد کاهش خواهد یافت. پیمان مولوی، دانش‌آموخته اقتصاد و تحلیلگر اقتصادی، در گفتگو با وبسایت «اقتصاد ۲۴» افزایش قیمت دلار را قطعی دانسته و گفته موقعیت ارز و شرایطی که برای ارز و دلار در ایران و در اصل برای ریال پیش خواهد آمد، بسیار روشن و واضح است.

پیمان مولوی گفته تنها قیمت دلار افزایش خواهد داشت بلکه تورم نیز روند صعودی را ادامه خواهد داد: «وقتی گزارش آمار رشد و خلق نقدینگی را در اقتصاد ایران تا مرداد ۱۴۰۴ که مربوط به ۴ ماه پیش است، مطالعه می‌کنیم و رشد ۳۶ درصدی آن را می‌بینیم، اگر این رشد نقدینگی را در کنار عدم رشد اقتصادی و رشد بین صفر تا یک درصد اقتصادی بگذاریم، حتی اگر همین شرایط تا پایان سال برقرار باشد، به این معنا که بی‌برقی، رشد اقتصادی بین صفر و یک درصد باشد و نقدینگی بیش از این رشد نکند، تورم سالیانه ۴۵ تا ۵۰ درصد را

سنگسار، تحمیل پوشش اجباری، سرکوب معترضان زن و محروم‌سازی در عرصه‌های اقتصادی، اجتماعی و سیاسی، تصویری روشن از یک نظام آپارتاید جنسیتی است که کرامت انسانی زنان را هدف گرفته است.

جمهوری اسلامی از آغاز تا امروز، با اتکا به دستگاه‌های امنیتی، قضایی و تبلیغاتی خود، خشونت علیه زنان را سازماندهی و تثبیت کرده است. با این‌همه، زنان ایران در ۴۶ سال گذشته مقاومتی بی‌وقفه و شجاعانه رقم زده‌اند؛ مقاومتی که امروز پژواک آن در سراسر جهان شنیده می‌شود و بخشی جدایی‌ناپذیر از مبارزه ملت ایران برای آزادی است. عقب‌نشینی‌های اخیر حکومت در موضوع حجاب اجباری، محدود، تحمیلی و فاقد ارزش ساختاری‌اند؛ زیرا زنان ایران نه امتیازهای جزئی، بلکه برابری کامل حقوقی، سیاسی و اجتماعی می‌طلبند و همگام با مردان آزادی‌خواه در پی ساختن نظامی نوین، آزاد از هرگونه تبعیض‌اند.

در این روز جهانی، ما خطاب به نیروهای شاغل در ساختارهای حکومتی اعلام می‌کنیم: همراهی با خشونت

بیانیه کمیسیون زنان جبهه «هفت آبان» به مناسبت روز جهانی مبارزه با خشونت علیه زنان

کمیسیون زنان جبهه «هفت آبان» به مناسبت روز جهانی مبارزه با خشونت علیه زنان، بیانیه‌ای منتشر کرده است. در این بیانیه ۴۶ سال خشونت ساختاری علیه زنان در

زنان در ایران

علیه زنان، در خانه، خیابان، محیط کار، دانشگاه و فضای مجازی، چیزی جز استمرار ظلم و بازتولید سرکوب نیست. زنان ایران بخشی جدایی‌ناپذیر از ملت ایران‌اند؛ سرکوب آنان، سرکوب آینده یک کشور است.

تا زمانی که زنان ایران آزاد نباشند، ایران هرگز به آزادی، برابری، عدالت و توسعه نخواهد رسید.

ما به زنان ایران - از دختران جوان تا مادران دادخواه - ادای احترام می‌کنیم. ایستادگی آنان صفحه‌ای درخشان در تاریخ مبارزه برای کرامت انسانی است و این مبارزه تا برچیده‌شدن کامل نظام آپارتاید جنسیتی و هرگونه بازتولید فکری آن ادامه خواهد یافت.

ما مشعل‌داران تاریخ این سرزمین کهن هستیم که، با نور در دست‌آمان، بر تاریکی پیروز خواهیم شد.

کمیسیون زنان جبهه هفت آبان
۲۵ نوامبر ۲۰۲۵ - چهارم آذر ۲۵۸۴»

جمهوری اسلامی، مقاومت پیوسته زنان ایران، و ناکافی بودن عقب‌نشینی‌های اخیر حکومت در موضوع حجاب اجباری مورد تأکید قرار گرفته و بر ضرورت برابری کامل حقوقی و سیاسی و اجتماعی زنان تأکید شده است.

متن کامل بیانیه کمیسیون زنان جبهه هفت آبان به مناسبت روز جهانی مبارزه با خشونت علیه زنان که ۲۵ نوامبر ۲۰۲۵ (چهارم آذرماه) صادر شد به این شرح است:

«هم‌میهنان، ۲۵ نوامبر، روز جهانی مبارزه با خشونت علیه زنان، نه یک یادآوری تقویمی، بلکه روز گواهی دردهای خاموش و فریادهای سرکوب‌شده میلیون‌ها زن در سراسر جهان است. اما در این میان، آنچه بر زنان ایران پس از آغاز انقلاب اسلامی گذشته و می‌گذرد، دوزخی است بر ساخته از خشونت ساختاری یک نظام دینی که کرامت انسانی و ابتدایی‌ترین حقوق زنان را، بطور مستقیم و غیرمستقیم، هدف قرار داده است.

چهار دهه و نیم قانون‌گذاری تبعیض‌آمیز، زن‌کشی،

→ خواهیم داشت.

فایننشال تایمز: استفاده از قطعات یک شرکت انگلیسی در پروژه‌های اتمی جمهوری اسلامی

بازدید عباس عراقچی از فناوری‌های اتمی جمهوری اسلامی / ۱۹ آبان ۱۴۰۴

می‌گیرند که آمریکا و متحدانش می‌گویند با برنامه هسته‌ای جمهوری اسلامی پیوند دارد.

«سازمان پژوهش و نوآوری‌های دفاعی» (سپند) در فهرست تحریم‌های آمریکا قرار دارد. ریاست شرکت «ایمن گستر» با محمدرضا زارع زغالچی است که او نیز در فهرست تحریم‌های آمریکا قرار دارد. معاون این شرکت علی فولادوند است نیز تحریم است.

برخی از تجهیزات «ایمن گستر» برای صادرات در بروشورهای مرکز «میندکس»، سازمان صادرات وزارت دفاع ایران، تبلیغ می‌شوند؛ این مرکز پهنادهای شاهد، زیردریایی‌های قدیر و چند موشک بالستیک را بازاریابی می‌کند.

شرکت Centronic به فایننشال تایمز گفته است که هیچ سابقه تراکنش یا رابطه تجاری با نهادهای ایرانی ندارد، و افزود که رویه‌های کنترل صادرات سختگیرانه دارد، مشتریان را برای ریسک صادرات مجدد بررسی می‌کند و بررسی خواهد کرد که چگونه قطعش ممکن است در نهادهای حکومتی جمهوری اسلامی مورد استفاده قرار گرفته باشد.

فایننشال تایمز تأکید کرده است که هیچ مدرکی وجود ندارد مبنی بر اینکه Centronic یا تولیدکنندگان غربی دیگر به‌طور آگاهانه اقلامی را به ایران یا شرکت‌های نظامی یا هسته‌ای تحریم‌شده صادر کرده باشند.

گزارش افزود که مشخص نیست این قطعات ساخت بریتانیا چگونه به دست ایرانی‌ها رسیده‌اند و یادآوری کرده که نهادهای ایرانی سابقه استفاده از واسطه‌ها و شرکت‌های صوری برای تأمین کالاهای دو منظوره غربی در شرایط تحریم را دارند.

این کشف در قالب الگوی گسترده‌تری از شبکه‌های تأمین سپند در اروپا و آسیا قرار می‌گیرد و پس از گزارش‌های پیشین فایننشال تایمز درباره ارتباطات مخفی علمی با روسیه برای فناوری‌هایی است که مقامات آمریکایی می‌گویند ممکن است کاربردهای مرتبط با سلاح هسته‌ای داشته باشد.

● روزنامه «فایننشال تایمز» گزارش داد شرکت «ایمن گستر رامن‌کیش» که تجهیزات ایمنی هسته‌ای و ابزارهای تست تشعشع تولید می‌کند، در برخی ابزارهای خود از قطعات ساخت شرکت بریتانیایی «سنترونیک» (Centronic) مستقر در جنوب لندن استفاده کرده است.

● شرکت سنترونیک که تأمین‌کننده وزارت دفاع بریتانیا است و فناوری آن بخشی از زیرساخت امنیت ملی این کشور محسوب می‌شود، سال ۲۰۲۴ توسط گروه دفاعی-الکترونیک فرانسوی «اکسوسنس» خریداری شد.

● «سازمان پژوهش و نوآوری‌های دفاعی» (سپند) در فهرست تحریم‌های آمریکا قرار دارد. ریاست شرکت «ایمن گستر» با محمدرضا زارع زغالچی است که او نیز در فهرست تحریم‌های آمریکا قرار دارد. معاون این شرکت علی فولادوند است نیز تحریم است.

روزنامه «فایننشال تایمز» گزارش داد شرکت «ایمن گستر رامن‌کیش» که تجهیزات ایمنی هسته‌ای و ابزارهای تست تشعشع تولید می‌کند، در برخی ابزارهای خود از قطعات ساخت شرکت بریتانیایی «سنترونیک» در جنوب لندن استفاده کرده است.

در این گزارش که که ۲۵ نوامبر (چهارم آذرماه) منتشر شد آمده، این شرکت مستقر در تهران که توسط «سازمان پژوهش و نوآوری دفاعی» (سپند) اداره می‌شود، تبلیغ کرده از لوله‌های تشخیص پرتویی که ساخت سنترونیک است، در تجهیزات عرضه شده برای فروش استفاده می‌کند.

شرکت سنترونیک که تأمین‌کننده وزارت دفاع بریتانیا است و فناوری آن بخشی از زیرساخت امنیت ملی این کشور محسوب می‌شود، سال ۲۰۲۴ توسط گروه دفاعی-الکترونیک فرانسوی «اکسوسنس» خریداری شد. این معامله نیازمند تایید دولت بریتانیا بود.

قطعاتی مانند لوله‌های تشخیص پرتو، کاربرد نظامی مستقیم ندارند اما در پژوهش‌هایی مورد استفاده قرار

این تحلیلگر اقتصادی افزود «قیمت دلار تا سال آینده و تا شب عید به کرانه‌های ۱۲۰ هزار تومان هم خواهد رسید. این عدد ممکن است در شب عید نباشد و حتی ممکن است قبل از آن یا مثلا در دی ماه اتفاق بیفتد، ولی در هر حال دلار به این سمت حرکت خواهد کرد.»

او همچنین درباره دلایل افزایشی شدن قیمت دلار گفته «موتور رشد نقدینگی و رشد کسری بودجه روشن است. از طرفی موتور رشد اقتصادی خاموش است و عدم قطعیت در اقتصاد ایران در بالاترین سطح خود حتی از زمان جنگ قرار گرفته است و فعالان اقتصادی هیچ چشم‌انداز روشنی از آینده ندارند؛ بنابراین این دلایل موجب شده که قیمت دلار به سمت گرانی حرکت کند.»

پیمان مولوی افزوده «در شرایط کنونی، بحث‌های ژئوپلیتیک، بحث‌های اقتصاد سیاسی و بحث‌های بین‌المللی بر اقتصاد کشور حاکم شده است. بنابراین، اگر خواهیم راهکاری بدهیم که این راهکار هم‌اکنون بتواند به وضع موجود کمک کند، این نسخه، آزادی کامل اقتصادی است.» بانک مرکزی در حالی طی هفته‌های گذشته تلاش کرده بود میانگین قیمت دلار را حدود ۱۰۰ هزار تومان نگه دارد که طی چند روز اخیر قیمت دلار بار دیگر روندی صعودی پیدا کرده است و به بیش از ۱۱۳ هزار تومان رسیده است. در شرایط افزایش قیمت دلار و کاهش ارزش پول ملی، علی مدنی‌زاده وزیر اقتصاد جمهوری اسلامی وعده کاهش تورم را تکرار کرده و گفته است «اولویت اصلی دولت، حمایت از معیشت خانوارها و مهار تورم است.»

علی مدنی‌زاده همچنین با اشاره به «شرایط پیچیده منطقه و فضای نه جنگ و نه صلح» از نیمه دوم سال گذشته گفت: «این وضعیت موجب رکود در واحدهای تولیدی و افزایش تورم شده است.»

با وجود وعده کاهش تورم از سوی وزیر اقتصاد، کارشناسان اقتصادی معتقدند دولت نخواهد توانست تورم را کنترل کند و روند افزایشی تورم ادامه خواهد داشت.

دولت با کسری بودجه روبروست و درآمدهای کشور در پی تشدید فشارهای بین‌المللی و تحریم‌ها کاهش یافته است. دولت برای جبران کسری بودجه اقداماتی مانند استقراض از بانک مرکزی انجام می‌دهد که سبب افزایش نقدینگی و تشدید تورم می‌شود. از دید کارشناسان یکی از ضروری‌ترین اقدامات برای تأمین کسری بودجه، حذف بودجه نهادهای بی‌خاصیت در اقتصاد مانند سازمان‌های تبلیغاتی و ایدئولوژیک است؛ نهادها و سازمان‌هایی که بدون اینکه سهمی در تولید و رشد اقتصادی داشته باشند بخش زیادی از بودجه کشور را هر ساله می‌بلعند.

در همین رابطه مرتضی افقه اقتصاددان و استاد دانشگاه توضیح داده «بخش قابل توجهی از کسری بودجه ناشی از ردیف‌هایی است که تأثیری در رفاه و رشد اقتصادی ندارند.»

مرتضی افقه در واکنش به اظهارات اخیر وزیر اقتصاد مبنی بر تلاش برای مهار تورم و مقابله با کسری بودجه، تأکید کرد که مسئولان باید توضیح دهند که چرا پس از حدود سه دهه تکرار این هدف، هنوز نتیجه‌ای حاصل نشده و اکنون چه روش تازه‌ای برای کنترل تورم مدنظر دارند. این اقتصاددان افزوده «یکی از ریشه‌های تورم کنونی، کسری بودجه است. اگر دولت کنترل کسری بودجه را در اولویت قرار ندهد، بعید است که مهار تورم امکان‌پذیر باشد.»

او گفته «اگر وزیر اقتصاد بر کاهش اتکای دولت به بانک مرکزی تأکید دارد، لازم است دقیقاً مشخص کند که چه منابع پایداری را جایگزین این استقراض خواهد کرد؛ در غیر این صورت، این اظهارات صرفاً برای سخرانی‌ها کارایی دارند.»

بعد از اوکراین، نوبت کجاست؟

از بنیادی‌ترین قواعد حقوق بین‌الملل است که در منشور سازمان ملل گنجانده شده و به رسمیت شناخته می‌شود. این اصل تأکید می‌کند که کشورها حق دارند از مرزهای خود در برابر تجاوز دفاع کنند.

اما هشتاد سال پس از تأسیس این نهاد، جهان چنان رفتار می‌کند که گویی سازمان ملل اصلاً وجود ندارد. رئیس بزرگ‌ترین کشور جهان (۱۷,۰۹۸,۲۴۶ کیلومتر مربع) خود را محق می‌بیند که به خاک همسایگان تجاوز کند و رویای امپراتوری فروپاشیده شوروی را احیا نماید. کشوری که باید ستون نظم و امنیت جهانی باشد، به کانون بی‌ثباتی در شرق اروپا بدل شده است. سازمان ملل نیز ناتوان از ارائه حتی یک طرح مؤثر برای پایان دادن به خون‌ریزی است؛ چنانکه در جلوگیری از نسل‌کشی فلسطینیان در غزه نیز ناتوان بود. برای ما ایرانیان، پایان جنگ هشت‌ساله تحمیلی گره خورده با قطعنامه ۵۹۸ سازمان ملل؛ اما امروز، در سال ۲۰۲۵، این سازمان قادر به پایان دادن به هیچ جنگی نیست.

محور شرارت جدید

در ۴ فوریه ۲۰۲۲، تنها ۲۰ روز پیش از یورش روسیه به اوکراین، شی جین‌پینگ، رئیس‌جمهور چین، و ولادیمیر پوتین، رئیس‌جمهور روسیه، در مراسم افتتاحیه المپیک زمستانی پکن دیدار کردند. مقامات چینی این دیدار را «رویدادی مهم در روابط بین‌الملل» خواندند. در بیانیه مشترک، دو طرف شراکت راهبردی خود را تأیید کردند، یک‌جانبه‌گرایی، مداخله غرب و گسترش ناتو را تقبیح نمودند و خواستار نظمی چندقطبی با محوریت سازمان ملل شدند. آنان به همکاری گسترده‌تر در امنیت، تجارت، فناوری، انرژی، اقلیم، حکمرانی جهانی، مقابله با تروریسم، امنیت سایبری و زیستی، توسعه فضایی و هوش مصنوعی متعهد شدند و شراکت خود را «جامع و بدون محدودیت» توصیف کردند.

اما زیر این عبارات فریبنده، واقعیتی هولناک نهفته بود: شکل‌گیری محوری تازه از شرارت میان پکن و مسکو؛ همان‌گونه که «پیمان فولاد» در ۲۲ مه ۱۹۳۹ میان آلمان نازی و ایتالیا فاشیست بسته شد. تنها پنج ماه پس از آن پیمان بود که هیتلر جهان را در خونبارترین جنگ تاریخ فرو برد. ←

به تولید طرح صلحی انجامیده که بیشتر به «طرح تسلیم» شبیه است. از دل همین بی‌تدبیری است که در نودودومین سالگرد هولودومور -نسل‌کشی اوکراینی‌ها به‌دست رژیم استالین- به اوکراین ضرب‌الاجلی داده می‌شود تا بار دیگر در برابر اشغالگران مسکویی سر خم کند.

بهای مماشات

اگر تصمیم‌گیران امروز کاخ سفید حتی یک کتاب تاریخ معاصر خوانده بودند، درمی‌یافتند که تمدن بشری بهای سنگینی—جنگ جهانی دوم—پرداخت تا پیاموزد که مماشات با دیکتاتورها نه‌تنها صلح نمی‌آورد، بلکه آنان را در طلب بیشتر جسورتر می‌کند. تضمین‌های دیکتاتورها ارزشی ندارد. در عصر رسانه‌های اجتماعی، ستایش سطحی‌نگری، افول مطالعه و انقراض کتاب‌خوانی، تعجبی ندارد که پوپولیسم دست بالا را پیدا کند. سرزمین آزادی و خانه شجاعان، امروز در دست کسانی است که حتی ابایی ندارند آنان را فاشیست بنامند. اگر اوکراین سقوط کند، تمام آنچه «جهان آزاد» خوانده می‌شود در معرض فروپاشی قرار خواهد گرفت—اما چرا؟

مرگ سازمان ملل

در ۲۴ اکتبر ۱۹۴۵، با تصویب منشور سازمان ملل توسط پنج عضو دائم شورای امنیت (چین، فرانسه، روسیه، بریتانیا و ایالات متحده) و اکثریت دیگر امضاکنندگان، سازمان ملل متحد رسماً بنیان نهاده شد. بنیانگذاران این سازمان دو جنگ جهانی را پشت سر گذاشته بودند و هدفی محوری داشتند: «نجات نسل‌های آینده از بلاي جنگ». سازمان ملل برای حفظ صلح و امنیت بین‌المللی طراحی شد از طریق:

جلوگیری از تبدیل اختلافات به درگیری مسلحانه

تشویق به حل‌وفصل مسالمت‌آمیز منازعات

اتخاذ اقدامات جمعی علیه تهدیدهای صلح

اعزام نیروهای حافظ صلح برای کاهش تنش

تنظیم تسلیحات و کاهش ظرفیت نظامی جهان

مهم‌ترین وظیفه سازمان، پاسداری از حقوق بین‌الملل و تمامیت ارضی بود. اصل عدم تغییر مرزها با زور، یکی

عرفان نوریخس - هفته گذشته، یک توافق‌نامه صلح ۲۸ ماده‌ای در رسانه‌ها منتشر شد. این ابتکار مشترک روسیه و ایالات متحده با هدف پایان دادن به خونین‌ترین درگیری اروپا پس از جنگ جهانی دوم ارائه شده است. پس از ادعاهای پیشین دونالد ترامپ مبنی بر توانایی پایان دادن به جنگ ظرف ۲۴ ساعت یا سه ماه، این سند ظاهراً جدی‌ترین تلاش اوست؛ نه به دلیل تأمین عدالت یا ایجاد صلحی پایدار برای اوکراین، بلکه به دلیل تحمیل ضرب‌الاجلی سخت بر کشوری که قربانی تجاوز بوده است تا این سند را تا ۲۷ نوامبر امضا کند.

ولودیمیر زلنسکی در سخنرانی دردناک خود تصریح کرد: «اکنون یکی از سخت‌ترین لحظات تاریخ ما است. اوکراین تحت یکی از شدیدترین فشارها قرار دارد.» در تاریخ معاصر، کشورهایی اندک توانسته‌اند زیر فشار همزمان شرق و غرب ایستادگی کنند. پرسش این است: زلنسکی چگونه می‌تواند موجودیت اوکراین را حفظ کند؟

درس‌هایی از تاریخ

در اکتبر ۱۹۳۸، تنها چند روز پس از امضای پیمان مونیخ میان بریتانیا، فرانسه و آلمان نازی -توافقی که سرنوشته کشورهای اروپای شرقی را تغییر داد و آنان را برای نزدیک به پنج دهه زیر سلطه رژیم‌های توتالیتر کمونیستی قرار داد- سفیر فرانسه در مسکو، وزارت خارجه شوروی را از این پیمان مطلع کرد. یک دیپلمات شوروی در پاسخ گفت: «درمی‌یابم که قدرت‌های غربی عمداً ما را از مذاکرات کنار گذاشتند... دوست بیچاره من، چه کرده‌اید؟ با این بست‌وبند شما نتیجه‌ای جز تقسیم چهارم لهستان متصور نیست.» (دقیقاً ۱۱ ماه بعد، لهستان برای چهارمین بار -این‌بار میان هیتلر و استالین- تقسیم شد.)

این بخش از گفتگو میان دو دیپلمات در هشت دهه پیش چه می‌گوید؟ آنکه واقعیت‌های ژئوپولیتیک تغییر نمی‌کنند و جاه‌طلبی‌های امپراتوری با «تبادلات فرهنگی»، آن‌گونه که معاون رئیس‌جمهور آمریکا مطرح کرد، محو نمی‌شود. جی.دی. ونس، همچون رئیس خود، نگاهی ساده‌انگارانه و عوامانه به روابط بین‌الملل دارد؛ و چنین نگاهی است که

مقاومت اوکراین

دوران محمدرضا شاهی؛ تسهیل زندگی ایرانیان در قلب اروپا (صد سال پهلوی؛ ۱۳۰۴ تا ۱۴۰۴)

ویدئو

با پایان یافتن بازدید از بلژیک، هواپیمای حامل شاه ایران آن کشور را به مقصد وین پایتخت اتریش ترک کرد. هواپیما صبح ۲۶ اردیبهشت ۱۳۳۹ در برابر ساختمان نوین فرودگاه وین باز ایستاد و شاهنشاه ایران با استقبال گرم و خوش آمد رئیس‌جمهور، نخست‌وزیر، مقامات و مردم اتریش وارد آن کشور شد. این نخستین سفر رسمی شاه ایران به اتریش پس از جنگ جهانی دوم و اعلام استقلال آن کشور بود.

در زمانی که پوتین و شی جین‌پینگ نقشه‌های خود را ترسیم می‌کردند، اوکراین و تایوان اهدافی آسان به نظر می‌رسیدند. نه تنها آنان، بلکه بسیاری از رهبران غربی که بارها درباره تهاجم قریب‌الوقوع هشدار داده بودند، باور نداشتند که اوکراین بتواند در برابر دومین ارتش بزرگ جهان مقاومت کند. کشورهای غربی از اوکراین خواستند که «روسیه را تحریک نکنند» و با این فرض که اوکراین به سرعت شکست خواهد خورد، از ارسال سلاح‌های سنگین خودداری کردند. آنان فقط برای دوران پس از «اشغال کامل اوکراین» برنامه سازمان‌دهی جنگ چریکی را طراحی کرده بودند.

در ذهن پوتین، زلنسکی -کم‌دین سابق- قرار بود با نخستین شلیک پا به فرار بگذارد و توسط «کیسلینگ» اوکراینی (ویکتور مدودچوک، الیگارش و خویشاوند پوتین) جایگزین شود. اوکراینی‌ها قرار بود مهاجمان را «آزادکننده» بدانند و از آنها با گل استقبال کنند. پوتین حتی در ۲۵ فوریه ۲۰۲۲، در یک سخنرانی تلویزیونی از نظامیان اوکراینی خواست «قدرت را به دست گیرند» و آنچه را او «یک دسته نازی» در کی‌یف می‌نامید، سرنگون کنند. این پیش‌فرض‌ها چنان قوی بود که دولت آمریکا نیز در اواخر فوریه ۲۰۲۲ پیشنهاد تخلیه زلنسکی را داد؛ اما او در پاسخی تاریخی گفت: «جنگ اینجاست؛ من مهمات می‌خواهم، نه فرار».

معجزه دوم نیز زمانی رقم خورد که نیروهای اوکراینی محاصره کی‌یف را شکستند، حومه‌های شمالی را بازپس گرفتند و ارتش روسیه را به بلاروس عقب راندند. از ۲۲ مارس حملات متقابل اوکراین آغاز شد و تا ۲ آوریل ۲۰۲۲، کل استان کی‌یف آزاد شد؛ پیروزی‌ای استراتژیک و نمادین که بقای پایتخت و توان دفاعی کشور را ثابت کرد. تنها پس از این موفقیت‌ها بود که غرب به توانایی اوکراین برای دفاع از خود ایمان آورد و در ژوئن ۲۰۲۲ نخستین سامانه‌های هیمارس را ارسال کرد.

خطر کنونی

اکنون، پس از بیش از سه سال نبرد، نزدیک به یک میلیون کشته و زخمی و هزینه‌ای میان ۱۵۰ تا ۲۵۰ میلیارد دلار، به لطف حضور گروهی از مشاوران سابق املاک در کاخ سفید، آنچه پوتین نتوانست در میدان جنگ به دست آورد، ممکن است بر سر میز «صلح تحمیلی» به آن برسد. در حالیکه این سطور نوشته می‌شود، هیئت‌های اروپایی و اوکراینی می‌کوشند واشنگتن را از تسلیم شدن در برابر «خرس زخمی» بازدارند، اما چشم‌انداز چندان امیدوارکننده نیست.

شاید برخی بندهای این طرح—که در مسکو نوشته شده و از سوی واشنگتن ارائه شده است—تغییر کند، اما تا زمانی که اداره کاخ سفید در دست معامله‌گران سابق املاک باشد، سیاست خارجی آمریکا همچنان فاجعه‌بار خواهد ماند.

اگر نانسو پلوسی در ۲ و ۳ اوت ۲۰۲۲، بی‌اعتنا به تهدیدهای چین، از تایوان بازدید کرد، دلیلش مقاومت قهرمانانه ملت اوکراین بود؛ ملتی که با اولین ضربه تسلیم نشد. اگر پوتین بتواند مرزها را با زور تغییر دهد، دروازه‌های جهنم گشوده خواهد شد و تایوان، مولداوی و هر کشور دیگری که در فهرست اهداف پکن و مسکو باشد در معرض تهدید قرار خواهد گرفت.

برای کشور ما—که تمامیت ارضی‌اش در شمال غرب، تنگه هرمز و حتی شرق تهدید می‌شود—پذیرش این معامله شخصی میان ترامپ و پوتین می‌تواند فاجعه‌بار باشد. این بار اما رد این معامله آسان‌تر است؛ زیرا دیپلماسی سنتی ما پس از انقلاب همواره بر مخالفت با هر طرحی که از کاخ سفید سرچشمه گرفته است، استوار بوده است.

شورای حکام آژانس بین‌المللی انرژی اتمی و جمهوری اسلامی

شورای حکام آژانس بین‌المللی انرژی اتمی روز پنجشنبه ۲۰ نوامبر ۲۰۲۵ با صدور قطعنامه‌ای از جمهوری اسلامی خواست تا همکاری کامل و فوری با آژانس داشته باشد و اطلاعات دقیق درباره ذخایر اورانیوم غنی‌شده نزدیک به سطح تسلیحاتی را در اختیار بازرسان آژانس قرار دهد و همچنین اجازه دسترسی به سایت‌های هسته‌ای را برای بازرسان آژانس فراهم کند.

© کیهان لندن / کارتون‌های بهنام محمدی

پذیرش شکست در برابر فرهنگ و تاریخ ایران؛ حکومت دینی در برابر آنچه که شناسنامه ایرانی است زانو زد

بدبختی ایرانیان و نزول و توقف روند توسعه ملی از آن تاریخ آغاز شد.

مدتی بعد، بنا به ضرورت جنگ خمینی با صدام حسین، ملیگرایی باردیگر بکار آمد و سروده‌های هیجان‌انگیز ملی مانند «ای ایران ای مرز پرگهر» از صدا و سیما دولتی پخش شد ولی پس از پایان جنگ، این ملی‌گرایی موقتی هم فروکش کرد.

امروز هم بدنبال شکست مفتضحانه در جنگ ۱۲ روزه با اسرائیل و با توجه به احتمال جنگی دیگر، رژیم دوباره به ملی‌گرایی رو آورده و خامنه‌ای پس از خروج از مخفیگاه خود از مداح ویژه خود تقاضای سرودی برای ایران می‌کند و چندی بعد، تندیس شاهنشاه ساسانی و زانو زدن امپراتور رومی را در یکی از میدان‌های معروف پایتخت ایران برپا کرده و شعار «دشمن در برابر ایرانیان زانو خواهد زد» را شعار این تندیس قرار داده است.

تناقض در ایدئولوژی جمهوری اسلامی بر اساس رد ملی‌گرایی بنا نهاده شده؛ با این حال، نصب تندیس پادشاه ساسانی و زانو زدن امپراتور روم باستان در برابر او که نماد شکوه ایران پیش از اسلام است، به وضوح نشان‌دهنده غرور ملتی است که به رغم گرفتار شدن در چنبره حکومت عقب مانده مذهبی، همچنان زنده و پرشر است.

تردید نیست که پس از شکست نظامی و عمیق‌تر شدن فاصله بین حکومت و ملت، رژیم با انگیزه سیاسی، در تلاش برای تغییر ظاهری و کسب مشروعیتی مبتنی بر ملی‌گرایی ویژه ایرانیان است. ترفندی به استناد به گذشته پر افتخار امپراتوری باستانی ایران، برای بسیج مردم پیرامون یک هویت فرهنگی مشترک که فراتر از مذهب است.

به تعبیری دیگر، تظاهر به ملی‌گرایی ابزاری، به

آشکار می‌کند. به سخن دیگر، مقام واقعی یک فرد، در چگونگی حضور او در زمان حک شده؛ بی‌باک، برازنده، مقاوم و پایدار در بزنگاهی که او را فرا می‌خواند. عبارتی، برای هر آنچه که درست است ولی دشمنان و مخالفان پسر و صدایی دارد و از نگر شخصی پرخطر و چالش برانگیز می‌فاید، باید محکم ایستاد. در چنین شرایطی است که مسئولیت اخلاقی ما برجسته جلوه می‌کند.

در پایان هفته اول آبانماه، تهران شاهد یک رویداد دولتی بسیار مهم بود؛ برپا کردن تندیس باشکوه شاپور ساسانی در میدان ۲۴ اسفند که امروزه میدان «انقلاب» نامیده می‌شود. در برابر شاهنشاه ساسانی که سوار بر اسب است، با چهره‌ای گشاده و نگاهی پیروزمندانه به فیلیپ امپراتور شکست خورده روم می‌نگرد که در برابر او زانو زده و تمناي گذشت و بخشش می‌کند.

این رویداد، روایتی ملی را نشان داد که به مدت ۴۷ سال مرز ممنوعه و انعطاف‌ناپذیر در جمهوری اسلامی بود؛ درست از روزی که روح الله خمینی در نطقی در حُسنیه جماران به شدت به ملی‌گرایی و ملیت و در واقع به ایرانی بودن حمله کرد و آن را نه تنها خلاف مسلمانی که دشمن اسلام نامید. او گفت: «ما به ملیت اعتقاد نداریم. ما به اسلام اعتقاد داریم»؛ یعنی هویت ایرانی را در مقابل اسلام و چیزی بنام هویت اسلامی قرار داد. نطق بسیار معروفی است که یکی از ارکان ایدئولوژی جمهوری اسلامی را تشکیل می‌دهد. مانند دوران اولیه اشغال ایران توسط عرب‌های بدوی، صحبت کردن از هویت و ملیت ایرانی مجازات سخت داشت. از همان نطق کذایی بود که معتقد بودن به اسلام فقهتی و نه اعتقاد به ملیت ایران، تنها عامل گزینش مدیران حکومتی و نظامی در تمام سطوح شد و در واقع

روح‌الله خمینی گفته بود «ما به ملیت اعتقاد نداریم. ما به اسلام اعتقاد داریم»؛ یعنی هویت ایرانی را در مقابل اسلام و چیزی بنام هویت اسلامی قرار داد.

امروز هم بدنبال شکست مفتضحانه در جنگ ۱۲ روزه با اسرائیل و با توجه به احتمال جنگی دیگر، رژیم دوباره به ملی‌گرایی رو آورده و خامنه‌ای پس از خروج از مخفیگاه خود از مداح ویژه خود تقاضای سرودی برای ایران می‌کند.

تردید نیست که پس از شکست نظامی و عمیق‌تر شدن فاصله بین حکومت و ملت، رژیم با انگیزه سیاسی، در تلاش برای تغییر ظاهری و کسب مشروعیتی مبتنی بر ملی‌گرایی ویژه ایرانیان است.

تظاهر به ملی‌گرایی ابزاری، به مفهوم احترام واقعی و صمیمانه به میراث پیش از اسلام ایران نیست، بلکه استفاده تاکتیکی از ملی‌گرایی برای پوشش ضعف ایدئولوژیک جمهوری اسلامی است. یک استراتژی برای بقا.

نادر صدیقی - یک ضرب المثل آمریکایی می‌گوید: «معیار نهایی یک انسان فرهیخته در چگونگی رویارویی او با بزنگاهی است که او را فرا می‌خواند(۱)».

ایرلندی‌ها هم مثل مشابهی دارند با مضمونی غنائی: «بهترین حقیقت یک فرد، نه در رویاهای دوردست بلکه در درخششی است که در زمان حال می‌درخشد(۲)».

تمثیل‌های نغز و عمیقی هستند با این مفهوم که لحظات دشوار زندگی، آزمون‌های واقعی ما می‌باشند. هنگامی که زندگی همچون رودخانه‌ای آرام جریان دارد، حفظ آرامش، مهربانی و بردباری آسان می‌شود؛ ولی در مواقع درگیری، متأثر از فشار یا نبود قطعیت، ارزش‌های واقعی انسان را

دوران محمدرضا شاهی؛ تأمین نیازهای کارگران

(صد سال پهلوی؛ ۱۳۰۴ تا ۱۴۰۴)

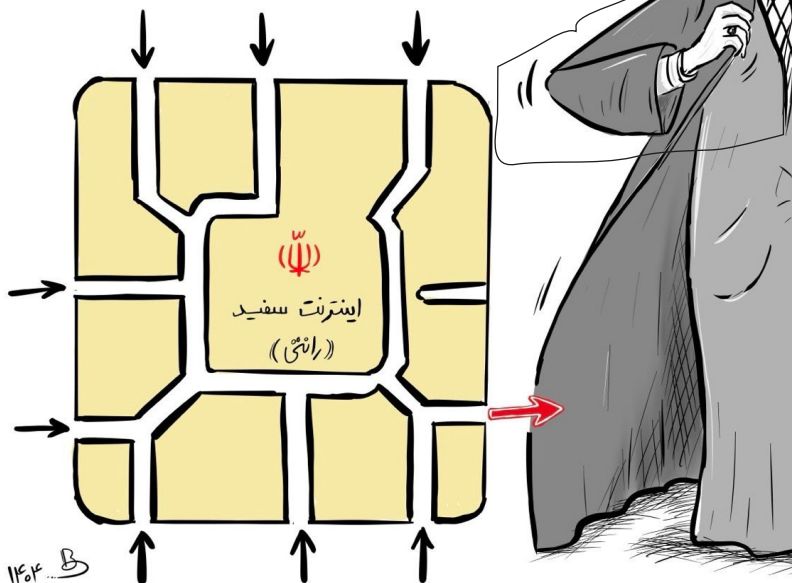

ویدیو

یکی از مهمترین دغدغه‌های شاهنشاهی پهلوی، فراهم آوردن رفاه زندگی کارگران و توجه به نیازمندی‌های آنان بود تا چرخ اقتصاد کشور را هر چه بهتر به حرکت درآوردند. دکتر منوچهر اقبال نخست‌وزیر و مهندس عبدالرضا انصاری وزیر کار دو بازوی توانمند دولت در پیشبرد این سیاست محمدرضاشاه پهلوی بودند.

اینترنت سفید زیر عبا سیاه

ویژگی تازه شبکه اجتماعی «ایکس» امکان مشاهده مکان ایجاد و ورود به حساب‌های کاربری این شبکه را فراهم می‌کند. این ویژگی نشان می‌دهد کاربران هنگام ساختن حساب خود در «ایکس» از آی‌پی‌ای کدام کشور یا منطقه وارد این شبکه شده‌اند و هم‌اکنون از کدام کشور و با چه ابزاری به حساب خود دسترسی دارند. همچنین فاش شده است که تعداد زیادی از مقامات حکومتی، روزنامه‌نگاران، فعالان سیاسی و چهره‌های رسانه‌ای وابسته و مرتبط با جمهوری اسلامی که مدعی بودند با فیلترشکن وارد حساب‌های خود می‌شوند، در واقع از ایران و با استفاده از اینترنت بدون فیلتر فعالیت می‌کنند که از آن با عنوان «اینترنت طبقاتی» و «اینترنت سفید» یاد می‌شود.

۱۴۰۴

© کیهان لندن / کارتون‌های بهنام محمدی

→ مفهوم احترام واقعی و صمیمانه به میراث پیش از اسلام ایران نیست، بلکه استفاده تاکتیکی از ملی‌گرایی برای پوشش ضعف ایدئولوژیک جمهوری اسلامی است. یک استراتژی برای بقا. تجربه نشان داده که وقتی ایدئولوژی مذهبی الهام‌بخش نیست، حاکمان شکست خورده، اغلب به نمادهای تاریخی روی می‌آورند. تندیس یک پادشاه ایرانی که بر امپراتوری روم تسلط دارد، غرور را برمی‌انگیزد، اما همچنین ضعف رژیم را برجسته می‌کند - نیاز به وام گرفتن مشروعیت از گذشته‌ای که برای سال‌ها آن را نادیده گرفته بود.

به تعبیر من روزنامه نگار ایرانی، این پدیده، اقرار و اذعان به شکست خفت بار رهبران و سپاهیان جمهوری اسلامی در برابر هویت و ملیت ایرانی است. در واقع این حکومت دینی است که در برابر آنچه که شناسنامه ایرانی است زانو زده. اعترافی اگرچه دغل بازانه ولی بیانگر واقعیتی عریان که مانند تمام نمونه‌های تاریخی، همه اقوام وحشی، پس از حمله به ایران و پیروزی‌های اولیه جنگی، سرانجام در برابر فرهنگ و ملیت ایرانی شکست خوردند و زانو زدند. آنچه در هفته اول نوامبر و بعبارتی در هفته سوم آبان‌ماه در ایران روی داد، دقیقاً شکست ایدئولوژیک جمهوری خمینی و خامنه‌ای را در برابر ایران و ایرانیان ترسیم کرد.

اگر از ظواهر آنچه در نزدیک به نیم قرن گذشته در میان ایرانیان دیده‌ایم اندکی دور شویم و به عمق رفتار خود و دیگران و بویژه جوانان دقت کنیم، شما نیز چه بسا با این ادعای من هم قول می‌شوید که ایرانیان واقعا تافته‌ی جداافتاده‌ای هستند، ضریب هوشمندی و توانایی‌های فرهنگی‌شان، با فاصله زیادی نسبت به بسیاری از ملت‌ها و ملیت‌ها قرار دارد. امری که البته تازگی ندارد و از هزاره‌های گذشته، پیشینیان ما چنین بوده‌اند و ما وارثان آنها هستیم؛ با فرهنگی غنی و پربر و با تاریخی افتخارآمیز. حفظ هویت ملی به معنای داشتن این میراث به طور اصیل است، نه اینکه اجازه دهیم توسط برنامه‌های سیاسی دستکاری شود. در اینجا چند مسیر سازنده وجود دارد:

- مطالعه و تجلیل تاریخ ایران، یادگیری شخصیت و خدمات کوروش بزرگ، داریوش بزرگ، رضاشاه بزرگ و سایر شاهنشاهان نامدار ایران و آموختن جدی آنها به فرزندان ایران.

- برگزاری باشکوه جشن‌های ایرانی، نوروز، تیرگان، مهرگان، آبانگان، یلدا و چهارشنبه‌سوری و سایر سنت‌های فرهنگی که ما ایرانیان را به ریشه‌های باستانی‌مان پیوند می‌زند.

- زبان و ادبیات فارسی را پاس بداریم؛ رودکی و عنصری و فردوسی و مولوی و حافظ و سعدی و شهریار و دیگر سخنوران ستون‌های هویت ما هستند و شاهنامه حکیم طوس اهمیت ویژه‌ای دارد.

- بین ملی‌گرایی ناب ایرانی با تبلیغات حکومتی تمایز قایل شویم. ملی‌گرایی موجب وحدت و سبب عزت ملی ماست.

- بخاطر داشته باشیم که تظاهر سردمداران جمهوری اسلامی به هویت ملی ما ایرانیان، نقابی است که برای پوشاندن شکست‌هایشان برگزیده‌اند. حکومت دینی در برابر آنچه که شناسنامه ایرانی است زانو زده است.

1. The ultimate measure of enlightened people lies in how they confront the critical moment that calls upon them. (American parable)
2. A person's finest truth lies not in distant dreams, but in the radiance that shines in the present moment. (Irish parable)

دستور محرمانه خامنه‌ای به مسعود پزشکیان درباره موضوع «حجاب»

● حسین رفیعی معاون تبلیغ و امور فرهنگی حوزه‌های علمیه گفته سه ماه پس از آتش‌بس میان جمهوری اسلامی و اسرائیل یک گزارش به رهبر جمهوری اسلامی درباره وضعیت حجاب ارائه شده است.

● حسین رفیعی گفته «این گزارش آن‌چنان تکان‌دهنده بود که ایشان پس از ملاحظه ناراحتی شدید خود را ابراز کرده و در پارافی خطاب به رئیس‌جمهور، دستوراتی مهم صادر می‌کنند.»

● تصویر پوستری در شبکه‌های اجتماعی منتشر شده که تبلیغ تظاهرات مخالفان حجاب اختیاری در روز جمعه هفتم آذرماه است و عبارت «لبیک به فرمایش اخیر رهبری» روی آن نوشته شده است.

● الیاس حضرتی، رئیس شورای اطلاع‌رسانی دولت مسعود پزشکیان، تأیید کرده که علی خامنه‌ای، رهبر جمهوری اسلامی، درباره «ناهنجاری‌های اجتماعی و حجاب» ابلاغیه‌ای محرمانه به دولت ارسال کرده است.

● هفته گذشته غلامحسین محسنی اژه‌ای رئیس قوه قضاییه اعلام کرد «طی ایام اخیر مجدداً دستوراتی را در راستای مقابله قانونی و قاطعانه با جریانات سازمان‌یافته‌ی مروج ناهنجاری‌های اجتماعی و مظاهر این ناهنجاری‌ها صادر کرده‌ایم.»

رئیس شورای اطلاع‌رسانی دولت مسعود پزشکیان صدور دستوری محرمانه از سوی علی خامنه‌ای به دولت درباره وضعیت «ناهنجاری‌های اجتماعی و حجاب» را تأیید کرده است. دستوری که می‌تواند سبب‌ساز تشدید فضای اجتماعی به بهانه «مبارزه با بی‌حجابی» باشد.

طی روزهای گذشته یک فایل صوتی ۱۱ دقیقه‌ای در شبکه‌های اجتماعی دست به دست شده که گوینده در آن جزئیاتی از ارائه یک گزارش از جانب وزارت اطلاعات به علی خامنه‌ای رهبر جمهوری اسلامی در مورد وضعیت حجاب را مطرح می‌کند. معاون تبلیغ و امور فرهنگی حوزه‌های علمیه نیز روز سه‌شنبه چهارم آذرماه در سخنانی ارائه گزارشی به رهبر جمهوری اسلامی درباره وضعیت حجاب را تأیید کرده و گفته خامنه‌ای این گزارش را «تکان‌دهنده» خوانده است.

حسین رفیعی، معاون حوزه‌های علمیه گفته «سه ماه پس از پایان جنگ تحمیلی وزیر اطلاعات وقت گزارشی از تحركات جریان‌های معارض فرهنگی و طرح‌های هدایت‌شده در موضوع بدحجابی به محضر رهبر معظم انقلاب ارائه می‌کند. این گزارش آن‌چنان تکان‌دهنده بود که ایشان پس از ملاحظه ناراحتی شدید خود را ابراز کرده و در پارافی خطاب به رئیس‌جمهور، دستوراتی مهم صادر می‌کنند.»

معاون حوزه‌های علمیه افزوده «باید دستگاه‌های تبلیغی و امور مساجد برای مقابله برنامه‌ریزی کنند، با افراد مخالف در قضیه حجاب چه متدین و انقلابی چه دیگران در باب عوارض آن سهل‌انگاری‌ها که امروز به اینجا رسیده گفت‌وگوی اقناعی کنند، به هر حال وظیفه دینی و سیاسی همه ما برخورد فکری، عملی و زبانی ما منکر بزرگ است.» این مقام حوزه علمیه افزوده «اسناد موجود نشان می‌دهد بی‌حجابی بخشی از طرح‌های امنیتی و اطلاعاتی سرویس‌های بیگانه برای تضعیف جمهوری اسلامی است.» حسین رفیعی همچنین گفته «بی‌حجابی یک جریان تصادفی نیست؛ طراحی‌شده تا جامعه را دچار دوگانگی، تنش و فرسایش اجتماعی کند و مسیر تغییر جمهوری

شهروندان بی‌اعتنا به طرح‌های حکومت، در مبارزه‌ای مدنی از پوشش اختیاری استفاده می‌کنند و به «حجاب اجباری» نه می‌گویند

اسلامی از طریق فرهنگ را برای دشمن هموار سازد.» حسین رفیعی در بخشی از سخنانش گفته علی خامنه‌ای در دستور محرمانه‌ای که به دولت پزشکیان ابلاغ کرده تأکید کرده بود که دستگاه‌های اطلاعاتی باید پروژه‌سازان و عوامل میدانی آنها را شناسایی و با آنان برخورد قاطع کنند؛ دستگاه‌های تبلیغی و امور مساجد باید برای مقابله فرهنگی برنامه‌ریزی داشته باشند؛ و با همه گروه‌ها اعم از نیروهای متدین، انقلابی و حتی سایر اقشار جامعه، گفت‌وگوی اقناعی درباره پیامدهای این سهل‌انگاری‌ها صورت گیرد. ایشان تصریح کردند که مقابله با این پدیده وظیفه دینی، سیاسی و اجتماعی همگان است.

ساعاتی پس از سخنان حسین رفیعی و از غروب دیروز نیز تصویر پوستری در شبکه‌های اجتماعی منتشر شده که تبلیغ تظاهرات مخالفان حجاب اختیاری در روز جمعه هفتم آذرماه است و عبارت «لبیک به فرمایش اخیر رهبری» روی آن نوشته شده است.

الیاس حضرتی، رئیس شورای اطلاع‌رسانی دولت مسعود پزشکیان، تأیید کرده که علی خامنه‌ای، رهبر جمهوری اسلامی، درباره «ناهنجاری‌های اجتماعی و حجاب» ابلاغیه‌ای محرمانه به دولت ارسال کرده است.

الیاس حضرتی همچنین گفته اعضای کابینه پزشکیان ابلاغیه محرمانه رهبر جمهوری اسلامی موافقت کرده است. در حالیکه مدتهاست بخشی از حامیان دولت پزشکیان مدعی هستند او با اجرای قانون «حجاب و عفاف» و تشدید فشارهای اجتماعی مخالف است، اما الیاس حضرتی تأکید کرده «نظر آقای رئیس‌جمهور درباره حجاب همواره مشخص و شفاف بوده، همان‌طور که بنده، خانم پهلوزآدر و آقای ربیعی دیدگاه و باوری قاطع و مشخص داشته و داریم. به هر حال همه ما مسلمان هستیم و به دین، آیین و مذهب و احکام شرعی خود معتقدیم.»

رئیس شورای اطلاع‌رسانی دولت با بیان اینکه «آقای پزشکیان همواره تأکید داشته که گشت ارشاد یا حجاب‌بان نتیجه‌بخش نیست» گفته «این مواضع رئیس‌جمهور و اعضای دولت به‌معنای بی‌توجهی به ناهنجاری‌های اجتماعی نیست؛ البته با سواستفاده‌هایی که بعضاً صورت

می‌گیرد نیز کاملاً مخالف هستیم.»

موضوع حجاب طی هفته‌های گذشته برجسته شده است؛ غلامحسین محسنی اژه‌ای رئیس قوه قضاییه نیز روز دوشنبه ۲۶ آبان ۱۴۰۴ در نشست شورای عالی قوه قضاییه اعلام کرد «طی ایام اخیر مجدداً دستوراتی را در راستای مقابله قانونی و قاطعانه با جریانات سازمان‌یافته‌ی مروج ناهنجاری‌های اجتماعی و مظاهر این ناهنجاری‌ها صادر کرده‌ایم.»

رئیس قوه قضاییه جمهوری اسلامی «بی‌حجابی و نیمه‌برهنگی» را از جمله مصداق‌های ناهنجاری‌های اجتماعی خوانده و گفته «دادستان کل و سایر دادستان‌ها در تهران و نقاط مختلف کشور، نامه‌نگاری‌ها و هماهنگی‌هایی را با دستگاه‌های اطلاعاتی و امنیتی انجام داده‌اند؛ ضمن قدردانی از آنها، تأکید دارم که در این رویکرد اتخاذ شده، باید تسریع و تعجیل داشت و ایضاً امور مربوطه را با تدبیر، برنامه، هماهنگی و هدایت پیش برد.»

غلامحسین محسنی اژه‌ای روز جمعه ۲۳ آبان ۱۴۰۴ نیز در جلسه شورای اداری استان قم موضعی مشابه درباره حجاب گرفته و گفته بود: «دشمن درصد است ارزش‌های دینی و ملی را از اذهان جوانان ما بزدايد و ناهنجاری‌های اجتماعی را ترویج و تبلیغ کند. یک نمود از تلاش‌های دشمن در قضیه برهنگی و بی‌حجابی است و یک نمود دیگر آن، در قضیه فضای مجازی است؛ البته نباید از نظر دور داشت که فضای مجازی، کارکردهای مثبت و نفعی نیز دارد و باید از آن بهره برد.» رئیس قوه قضاییه افزوده بود «به دادستان کل کشور و همه دادستان‌ها در سراسر کشور دستور داده‌ام که از دستگاه‌های امنیتی و انتظامی بخواهند جریانات سازمان‌یافته و مرتبط با بیگانه در زمینه ناهنجاری‌های اجتماعی را شناسایی کرده و به قوه قضاییه معرفی کنند. در قبال آن دسته از افرادی نیز که به‌صورت غیرتشکیلاتی مبادرت به ناهنجاری اجتماعی می‌کنند باید از ظرفیت حوزه، دانشگاه، وزارت آموزش و پرورش، مبلغین و... استفاده کرد.»

به نظر می‌رسد نگرانی عمیق مقامات جمهوری اسلامی از بروز موج تازه‌ای از اعتراضات مردمی در پی وخیم شدن شرایط اقتصادی علت اصلی سازماندهی نیروهای امنیتی، انتظامی و قضایی به بهانه حجاب اجباری است.

فرزندان قدرت و بازی تازه: تلاشی دیرهنگام برای نجات ساختاری در بحران

زمینه اجتماعی و سیاسی چنین چرخشی روشن است. بحران اقتصادی به نقطه هشدار رسیده؛ شکاف میان جامعه و حکومت عمیق‌تر از هر زمان دیگر شده؛ و انزوای منطقه‌ای پس از درگیری‌های اخیر میان ایران و اسرائیل، هزینه‌های تازه‌ای بر کشور تحمیل کرده است. فرزندان و نزدیکان نخبگان، بهتر از هر گروه دیگری می‌دانند که این وضعیت تا ابد قابل‌دوام نیست. از همین رو، روایت «بازتنظیم روابط» بیش از آنکه یک طرح اصلاحی باشد، نوعی اعتراف به بن‌بست است.

با این حال، پرسش مهم این است که سرنوشت این جریان جدید چه خواهد شد. آن‌ها نه پایگاه مردمی گسترده‌ای دارند، نه پشتوانه نهادی قدرتمندی. تجربه دو دهه گذشته نشان داده که هرگاه نیروهای نزدیک به قدرت کوشیده‌اند مسیر تازه‌ای در سیاست خارجی یا داخلی بکشایند، بلافاصله با سد نیروهای امنیتی و ایدئولوژیک مواجه شده‌اند. به همین دلیل، محتمل‌ترین آینده برای این نسل نو، نقشی محدود و ابزاری است؛ چهره‌هایی که اجازه می‌یابند سخن بگویند، تصویر نرم‌تری ارائه دهند، اما در لحظه تصمیم‌گیری، هیچ اختیار واقعی نداشته باشند. آنان بیش از آنکه معماران آینده سیاسی ایران باشند، به نمایندگان روابط عمومی ساختاری بدل خواهند شد که به رغم تغییر چهره‌ها، جوهرش همان است.

در نهایت، آنچه در گزارش فایننشال‌تایمز منعکس شد، نه آغاز یک تحول عمیق، بلکه نشانه‌ای از اضطراب درونی نظام است؛ اضطرابی که اکنون خود را در زبان فرزندان و تکنوکرات‌های نزدیک به قدرت نشان می‌دهد. آنان با ادبیاتی مدرن‌تر، می‌کوشند مسیر جدیدی ترسیم کنند، اما این مسیر هنوز بیش از حد محدود، کنترل‌شده و محصور در داخل همان ساختاری است که بحران امروز را ساخته است. آینده ایران، اگر قرار است تغییر کند، به احتمال زیاد از بیرون این حلقه بسته خواهد آمد، نه از درون آن.

دیوید اعتباری نویسنده کتاب «فراتر از ایدئولوژی: نقشه راه فن سالارانه بسوی ایرانی آزاد»، از بنیانگذاران سازمان Stop Child Executions و از نظریه‌پردازان گذار ساختارمند، دموکراتیک و فن‌سالار در ایران است.

اقتصادی، انزوای دیپلماتیک و مخاطرات ژئوپلیتیک می‌گویند. آنان می‌دانند که در شرایط فشارهای فزاینده خارجی، به‌ویژه با احتمال بازگشت سیاست‌های سختگیرانه‌تر آمریکا، ادامه وضعیت کنونی می‌تواند نظام را در موقعیتی به مراتب خطرناک‌تر قرار دهد. به همین دلیل است که زبان‌شان، زبانی اقتصادی و بین‌المللی است؛ زبانی که در

آن، «بازار»، «نظم جهانی»، «تنش‌زدایی»، و «عادی‌سازی» واژه‌های کلیدی‌اند.

با این حال، در پس این واقع‌گرایی ظاهری، یک حقیقت پنهان است: مسئله اصلی برای این گروه، اصلاح ساختار سیاسی نیست. آنان به دنبال گشایش داخلی، آزادی‌های مدنی، یا باز کردن فضای سیاسی نیستند. هدف آنان، در بهترین حالت، کاستن از فشارها برای فراهم کردن امکان ادامه حیات همان ساختاری است که از آن برخاسته‌اند. آنان وارثان نظامی‌اند که اکنون با بحران‌های چندلایه روبه‌روست، و تلاش‌شان بیشتر شبیه کوشش برای خریدن زمان است تا ایجاد دگرگونی.

دیوید اعتباری - به تازگی «فایننشال‌تایمز» گزارشی با عنوان «فرزندان انقلاب ایران خواستار بازتنظیم رابطه با جهان» منتشر کرده که در آن به گروهی از فرزندان و نزدیکان چهره‌های اصلی جمهوری اسلامی پرداخته شده است؛ کسانی که این روزها از ضرورت «بازتنظیم رابطه ایران با جهان» سخن می‌گویند. نام‌هایی مانند حمزه صفوی، فرزند یکی از فرماندهان سپاه، یا فائزه هاشمی، دختر اکبر هاشمی رفسنجانی، در این فضا بیش از گذشته شنیده می‌شود. آنان در گفت‌وگوهای رسانه‌ای، مقاله‌ها، و حضورهای غیررسمی، از این سخن می‌گویند که ایران باید جایگاه خود را بازتعریف کند، از تنش دائمی فاصله بگیرد، و به جای «نیروی چالشی بودن»، به عضو قابل‌پذیرش در نظم جهانی بدل شود.

«فایننشال‌تایمز» نوشت که برخی از این چهره‌ها حتی از بازنگری در سیاست رسمی جمهوری اسلامی نسبت به مسئله فلسطین و اسرائیل سخن گفته‌اند؛ موضعی که پذیرش راه‌حل دوشوری را در نظر می‌گیرد و آشکارا با ادبیات رسمی و ایدئولوژیک تهران در تضاد است. این تغییر لحن از درون حلقه‌های نزدیک به قدرت، در ظاهر می‌تواند نشانه‌ای از فصل تازه‌ای در سیاست ایران باشد؛ فصلی که در آن نسل جدیدی از نخبگان، با زبانی تکنوکراتیک و بدون شعارهای انقلاب‌زده نسل قبل، بر ضرورت پیوند ایران با جهان تأکید می‌کنند.

اما واقعیت پیچیده‌تر از این‌هاست. اگر چه این چهره‌ها خود را نمایندگان «نسل نو» معرفی می‌کنند، اما بذریه‌های فکری و سیاسی آنان در همان خاک کهنه اصلاح‌طلبی رشد کرده است؛ اصلاح‌طلبی‌ای که طی دو دهه اخیر، بارها آزموده شد و در نهایت به سبب محدودیت‌های ساختاری و مقاومت نیروهای امنیتی، شکست خورد. امروز همان جریان قدیمی، در لباسی تازه و با زبانی آراسته‌تر، دوباره به صحنه بازگشته است. آنچه تغییر کرده، نه جوهر سیاست، بلکه ادبیات و نیاز زمانه است.

این نسل جدید بیش از هر چیز نگران آینده نظام است. آنان برخلاف اصلاح‌طلبان دهه هفتاد که از جامعه مدنی و آزادی‌های سیاسی سخن می‌گفتند، بیشتر از فروپاشی

چرا جمهوری اسلامی بازرسان آژانس را نمی‌پذیرد؟

در نطنز، فردو و بخشی از تأسیسات اصفهان، آنچه در لوله‌ها و سانتریفیوژها می‌چرخد، UF6 است. این گاز در حالت عادی داخل سیلندرها ضخم فولادی ذخیره می‌شود؛ اما همان‌طور که در برگه ایمنی رسمی UF6 در وزارت انرژی آمریکا آمده، UF6 به محض تماس با رطوبت هوا به سرعت با بخار آب واکنش می‌دهد و اسید هیدروفلوئوریک و ترکیبات فلورینه‌ی سمی تولید می‌کند؛ موادی که برای ریه، چشم، پوست و کلیه به شدت خطرناک‌اند.

در یک برگه هشدار دیگر، UF6 «بسیار سمی، بسیار خورنده و رادیواکتیو» معرفی شده و تأکید شده که استنشاق آن می‌تواند باعث سوختگی شیمیایی مجاری تنفسی، ادم ریوی و آسیب جدی کلیه شود.

به بیان دیگر وقتی از «گاز هگزا» حرف می‌زنیم، داریم درباره مخلوط بالقوه‌ی اسید و فلز سنگین رادیواکتیو

بازدید کامل انجام دهد و «تداوم آگاهی» خود را نسبت به موجودی مواد هسته‌ای ایران از دست داده است؛ این مضمون در تحلیل‌های مستقل از گزارش آژانس نیز تکرار شده است.

یعنی آژانس عملاً می‌گوید: «بیرون حصار فعلاً چیزی نمی‌بینیم، اما داخل حصار را درست ندیده‌ایم.» این اسمش «بازرسی کامل» نیست؛ اسمش یک بازرسی کور نیمه‌کاره است که نتیجه‌اش برای مردم منطقه هیچ‌چیز جز اطمینان کاذب به همراه ندارد.

از طرف دیگر، تا امروز حکومت ایران حتی نگفته در لحظه‌ی مباران در هر سایت چند نفر سر کار بوده‌اند، آیا کسی کشته یا مجروح شده، در چه نوع‌بخش‌هایی مجروحیت رخ داده و روی چند نفر آزمایش آلودگی شیمیایی و پرتوی انجام شده است.

● علی‌رغم درخواست‌های آژانس بین‌المللی انرژی اتمی و فشارهای بین‌المللی، جمهوری اسلامی به بازرسان آژانس اجازه بازدید از تأسیسات کلیدی فردو، نطنز و اصفهان را که مباران آمریکا و اسرائیل تخریب شدند، نمی‌دهد.

● س.روزبه در مقاله‌ای فنی به این پرسش پاسخ داده است که چرا آژانس بین‌المللی انرژی اتمی می‌گوید به اطلاعات و دسترسی کافی برای ارزیابی خطر دسترسی ندارد و اگر هیچ خطری مردم را تهدید نمی‌کند، چرا حکومت در مورد آن شفاف‌سازی نمی‌کند؟

● این پرسش‌ها وقتی جدی‌تر می‌شود که بدانیم قلب این تأسیسات با چه ماده‌ای می‌تپد: گاز اورانیوم هگزافلوراید، UF6؛ همان چیزی که کارشناس‌ها به آن می‌گویند «خوراک اصلی سانتریفیوژها» و در صورت نشت، به معنای واقعی کلمه می‌تواند مثل یک مپب شیمیایی-اسیدی عمل کند.

● «وقتی می‌گوییم «تأسیسات غنی‌سازی، مپب کثیف شیمیایی است»، منظورمان این است که هم سیلندرها UF6 و هم شبکه‌ی لوله‌هایی که این گاز را به سانتریفیوژها می‌رسانند می‌توانند در اثر حمله نظامی، یک‌باره تبدیل به منبع انتشار گاز اسیدی و ذرات آلوده شوند؛ بدون آن‌که کسی صدای انفجار دوم را بشنود».

● «تأسیسات غنی‌سازی در ایران، در وضعیت فعلی، بیش از آن‌که «ماد پیشرفت» باشند، مپب‌های کثیف شیمیایی هستند که هر روز، با هر بحران تازه، احتمال انفجار خاموش‌شان دوباره محاسبه می‌شود؛ و در صورت فاجعه، باز هم این مردم عادی‌اند که از کاشان و نطنز و اصفهان تا روستاهای اطراف، بی‌آن‌که در هیچ میز مذاکره‌ای نشسته باشند، هزینه‌ی جان و سلامتی خود را می‌پردازند».

س.روزبه- اگر واقعا «همه چیز تحت کنترل» است، چرا بعد از مباران نطنز، فردو و اصفهان هنوز یک گزارش فنی قابل‌اعتماد درباره وضعیت این سایت‌ها منتشر نشده است؟ اگر «هیچ نشتی» رخ نداده، چرا آژانس بین‌المللی انرژی اتمی می‌گوید به اطلاعات و دسترسی کافی برای ارزیابی خطر دسترسی ندارد؟

و مهم‌تر از همه: اگر هیچ خطری مردم را تهدید نمی‌کند، چرا حکومت آماری از تعداد کشته و مجروحان احتمالی همان شب منتشر نکرده و نگفته در لحظه‌ی حمله چند نفر در محل بوده‌اند؟ آیا سایت‌ها واقعا خالی بوده‌اند یا فقط ادعا شده است که خالی بودند؟

این پرسش‌ها وقتی جدی‌تر می‌شود که بدانیم قلب این تأسیسات با چه ماده‌ای می‌تپد: گاز اورانیوم هگزافلوراید، UF6؛ همان چیزی که کارشناس‌ها به آن می‌گویند «خوراک اصلی سانتریفیوژها» و در صورت نشت، به معنای واقعی کلمه می‌تواند مثل یک مپب شیمیایی-اسیدی عمل کند.

بازرسی‌ای که در مهم‌ترین نقطه کور شد

بعد از حملات خرداد ۱۴۰۴، آژانس در بیانیه‌ای رسمی تأیید کرد که چند سایت هسته‌ای ایران، از جمله نطنز و اصفهان، هدف حمله قرار گرفته‌اند و بنا بر داده‌های اولیه‌ای که از تهران گرفت، «سطح پرتو در بیرون از محوطه این تأسیسات افزایش غیرعادی نشان می‌دهد».

آژانس تأکید می‌کند که به‌خاطر محدودیت‌های اعمال شده از سوی ایران، نتوانسته از همه‌ی ساختمان‌های آسیب‌دیده

سانتریفیوژهای نسل جدید برای افزایش غنای اورانیوم در تأسیسات نطنز فعال شده است

صحبت می‌کنیم که اگر سیلندرها در اثر انفجار بشکند، می‌تواند مثل یک مپب شیمیایی-اسیدی نامرئی عمل کند.

سیلندرها UF6؛ مپب شیمیایی در لباس مخزن صنعتی

در حالت طبیعی، UF6 در سیلندرها فولادی ضخم ذخیره و حمل می‌شود. این سیلندرها برای سقوط از روی لیفتراک یا جابه‌جایی صنعتی طراحی شده‌اند، نه برای تحمل موج انفجار و ترکش موشک.

اگر مپب در نزدیکی سیلندر منفجر شود؛ بدنه‌ی سیلندر می‌تواند ترک بردارد یا پاره شود؛ والوها و فلنج‌ها ممکن است از جا کنده شوند؛ و حجم زیادی UF6 ناگهان وارد هوا شود. UF6 بعد از خروج از سیلندر، در تماس با رطوبت هوا به سرعت به گازهای اسیدی و ذرات سمی تبدیل می‌شود. این ابر گازی می‌تواند بسته به جهت و سرعت باد، تاچند کیلومتر اطراف سایت‌ها را آلوده کند. آژانس در راهنمای فنی خود برای ایمنی تبدیل و غنی‌سازی، دقیقاً به همین خطر اشاره می‌کند و UF6 را «ماده‌ای با ریسک شیمیایی بالا» می‌داند، نه فقط یک منبع پرتو؛ راهنمای آژانس ←

وقتی یک حکومت، در حادثه‌ای با این حساسیت، حتی حاضر نیست بگوید آدم‌ها چه سرنوشتی پیدا کرده‌اند، چطور می‌توان به حرفش درباره گازها و سیلندرها اعتماد کرد؟

«گاز هگزا» یعنی چه؟ فرقی با اورانیوم غنی‌شده چیست؟

در بحث هسته‌ای ایران، مدام از «گاز هگزا» یا «هگزافلوراید» حرف زده می‌شود. این همان اورانیوم هگزافلوراید است با فرمول شناخته‌شده‌ی UF6؛ یعنی اورانیوم به‌همراه شش اتم فلورین.

دو نکته‌ی ساده اما کلیدی: «غنی‌شده بودن» یعنی درصد ایزوتوپ U-235 در اورانیوم بالا رفته؛ «UF6 بودن» یعنی اورانیوم - چه غنی‌شده، چه طبیعی - به شکل شیمیایی گاز هگزافلوراید درآمده است.

پس اورانیوم غنی‌شده و گاز UF6 دو چیز جدا نیستند؛ اورانیوم غنی‌شده می‌تواند به‌صورت گاز UF6 در سانتریفیوژها بچرخد، یا بعداً به پودر و قرص سوخت تبدیل شود.

را از قبل خنثی کرده است. آژانس بارها در بیانیه‌های خود هشدار داده که ادامه‌ی حملات به تاسیسات هسته‌ای ایران و نبود اطلاعات کافی می‌تواند به «عواقب بسیار جدی رادیولوژیک» منجر شود و تأکید کرده که برای هرگونه کمک، به اطلاعات فنی و دسترسی نیاز دارد؛ از جمله در

سخنرانی مدیرکل آژانس در شورای امنیت درباره وضعیت

ایران

با این حال، تهران نه‌تنها گزارش‌های دقیق ارائه نمی‌دهد، بلکه قطعنامه‌های اخیر هیأت حکام را هم با تهدید پاسخ می‌دهد و عملاً می‌گوید «بازرسی بیشتر، همکاری کمتر». خطر دیگر نیز که گاهی شنیده می‌شود که جمهوری اسلامی قصد دارد و آوار برداری کند. که این مطلب بحث و توضیح جداگانه‌ای دارد و این پرسش را در ذهن تداعی می‌کند.

پرسش

در ظاهر، آواربرداری از تاسیسات بمباران‌شده نظن و اصفهان یعنی جمع‌کردن نخاله و بازسازی ساختمان؛ اما در واقع، هر بیل مکانیکی و هر برش روی لوله و سیلندر می‌تواند جیب‌های باقیمانده‌ی گاز UF6 و محصولات آن (مثل HF و رسوبات سمی روی خاک و بتن) را دوباره آزاد کند و ابرهای کوچک اما بسیار خطرناک شیمیایی و گردوغبار آلوده را به هوا بفرستد. در این مرحله، بیش از همه خود کارگران و نیروهای فنی داخل سایت در معرض سوختگی شیمیایی ریه و آلودگی مزمن قرار می‌گیرند و اگر کار بدون طرح ایمنی، پایش محیطی و نظارت مستقل (از جمله حضور آژانس) انجام شود، آواربرداری عملاً می‌تواند فاجعه‌ی تازه‌ای بسازد؛ فاجعه‌ای بی‌سروصدا که بعدها فقط در شکل افزایش بیماری و سرطان در همان مناطق خود را نشان می‌دهد.

در پایان این تصویر، چند سؤال ساده اما سنگین روی میز می‌ماند: اگر هیچ نشستی و خطری در کار نیست، چرا جمهوری اسلامی اجازه‌ی یک بازرسی کامل، با حضور آژانس و انتشار گزارش عمومی، را نمی‌دهد؟ اگر در زمان حملات کسی در سایت‌ها کشته یا مجروح نشده، چرا آمار تفکیکی و نتایج آزمایش‌های پزشکی منتشر نمی‌شود تا ذهن مردم آرام شود؟

اگر خطر UF6 تا این حد «توهم رسانه‌ای» است، چرا در برگه‌های رسمی ایمنی در آمریکا و اروپا، این گاز به‌عنوان ماده‌ای «بسیار سمی و خورنده» با خطر جدی برای ریه و کلیه طبقه‌بندی شده و نمونه‌های تاریخی مانند حادثه‌ی Sequoyah Fuels نشان داده‌اند که حتی بدون جنگ، یک سیلندر UF6 می‌تواند ده‌ها قربانی بگیرد؟ و مهم‌تر از همه: در معادله‌ای که یک طرف آن «برنامه‌ی هسته‌ای» است و طرف دیگرش «حق نفس کشیدن میلیون‌ها انسان»، چه‌کسی به این حکومت حق داده است که به‌جای مدیریت علمی خطر، صورت مسئله را پاک کند و مردم را زیر سایه‌ی یک مپب کثیف شیمیایی رها کند؟ تا وقتی این پرسش‌ها بی‌پاسخ مانده و درهای نظن، فردو و اصفهان به روی بازرسی واقعی و گزارش عمومی باز نشده است، یک حقیقت تغییر نمی‌کند:

تاسیسات غنی‌سازی در ایران، در وضعیت فعلی، بیش از آن‌که «نماد پیشرفت» باشند، مپب‌های کثیف شیمیایی هستند که هر روز، با هر بحران تازه، احتمال انفجار خاموش‌شان دوباره محاسبه می‌شود؛ و در صورت فاجعه، باز هم این مردم عادی‌اند که از کاشان و نظن و اصفهان تا روستاهای اطراف، بی‌آن‌که در هیچ میز مذاکره‌ای نشسته باشند، هزینه‌ی جان و سلامتی خود را می‌پردازند.

داد، ده‌ها نفر از کارکنان بستری شدند و بیش از صد نفر از ساکنان اطراف برای معاینه و درمان به بیمارستان رفتند. گزارش فنی این حادثه تأکید می‌کند که بیشتر آسیب‌ها ناشی از اثر شیمیایی UF6 و اسید هیدروفلوئوریک بوده است، نه از دوز بالای پرتو.

نمونه‌ی قدیمی‌تر در سال ۱۹۴۴ در یک تاسیسات نیروی دریایی آمریکا رخ داد؛ نشت UF6 از سیلندر باعث مرگ دو کارگر شد و آن‌جا هم گزارش‌ها نشان داد که عامل اصلی، سوختگی شیمیایی ریه و مجاری تنفسی بوده است، نه «سوختن از داخل با پرتو».

این تجربه‌ها برای یک چیز هشدار می‌دهند: اگر در کشوری با رسانه‌ها و نهادهای مستقل، یک سیلندر UF6 چنین فاجعه‌ای ایجاد می‌کند، تصور کنید در کشوری مثل ایران، با سانسور، دروغ و ممانعت از بازرسی، همین ماده در دل یک جنگ منطقه‌ای چه بلایی می‌تواند سر مردم بیاورد.

فرار از شفافیت؛ قطع کردن کمک جهانی قبل از حادثه

کارخانه‌ی Sequoyah Fuels Corporation در اوکلاهما

بعد از فاجعه‌ی چرنوبیل، جامعه‌ی جهانی دو کنوانسیون مهم تصویب کرد تا هیچ کشوری نتواند یک حادثه‌ی هسته‌ای را پشت مرزهای خود پنهان کند: کنوانسیون اعلان زود هنگام حادثه‌ی هسته‌ای و کنوانسیون کمک در صورت حادثه‌ی هسته‌ای یا وضعیت اضطراری پرتوی.

بر اساس این اسناد، کشورها متعهد شده‌اند اگر حادثه‌ای در تاسیسات هسته‌ای‌شان رخ دهد که می‌تواند به کشورهای دیگر هم سرایت کند، فوراً آژانس و همسایگان را در جریان بگذارند و راه را برای کمک فنی، پزشکی و زیست‌محیطی باز کنند.

در نظریه، اگر در نظن یا اصفهان نشستی جدی UF6 رخ دهد: آژانس می‌تواند تیم‌های تخصصی برای پایش هوا، آب و خاک بفرستد؛ مدل‌های پیشرفته‌ی انتشار ابر آلوده را اجرا کند؛ و همراه با سازمان بهداشت جهانی و دیگر نهادها، کمک‌های پزشکی فوری و برنامه‌ی پایش بلندمدت سلامت را راه بیندازد.

اما در عمل، جمهوری اسلامی با بستن در تاسیسات و قطع‌کردن دسترسی آژانس، همین شبکه‌ی پشتیبان جهانی

درباره خطرات شیمیایی در چرخه‌ی سوخت. بنابراین، وقتی می‌گوییم «تاسیسات غنی‌سازی، مپب کثیف شیمیایی است»، منظورمان این است که هم سیلندرهای UF6 و هم شبکه‌ی لوله‌هایی که این گاز را به سانتریفیوژها می‌رسانند می‌توانند در اثر حمله نظامی، یک‌باره تبدیل به منبع انتشار گاز اسیدی و ذرات آلوده شوند؛ بدون آن‌که کسی صدای انفجار دوم را بشنود.

اورانیوم جامد؛ خطر آرام‌تر اما طولانی‌تر برای این‌که تصویر کامل باشد، باید فرق UF6 با اورانیوم جامد را هم روشن کنیم.

بعد از مرحله‌ی غنی‌سازی، اورانیوم برای استفاده در راکتور قدرت به صورت پودر و سپس قرص‌های کوچک (پلت) تبدیل می‌شود و این قرص‌ها داخل میله‌های سوخت قرار می‌گیرند. این شکل از اورانیوم: دیگر گاز فزّار نیست؛ اگر بمباران شود، ابر اسیدی مثل UF6 ایجاد نمی‌کند؛ اما اگر خرد و پودر شود، ذرات رادیواکتیو و فلز سنگین را وارد هوا و خاک می‌کند و از راه تنفس یا غذا وارد بدن می‌شود؛ خشرش بیشتر مزمن و محیط‌زیستی است: آلودگی خاک و

آب، افزایش طولانی‌مدت بعضی سرطان‌ها و نارسایی کلیه. بنابراین: در چند ساعت و چند روز اول یک حمله به تاسیسات غنی‌سازی، قاتل اصلی UF6 است؛ در تصویر بلندمدت، تخریب انبارهای سوخت جامد، مسئله بیشتر آلودگی خاک و زنجیره‌ی غذایی است. این تفکیک برای مردم عادی مهم است تا بفهمند چرا در این مقاله، تمرکز روی «گاز هگزا» و سیلندرهاست؛ چون برای سناریوی بمباران نظن و فردو، UF6 اولین چیزی است که جان آدم‌ها را می‌گیرد.

دنیا قبلاً تاوان نشت UF6 را داده است

بحث «مپب کثیف شیمیایی» فقط یک سناریوی تئوریک برای ترساندن مردم نیست؛ جهان قبل از ایران، این کاپوس را از نزدیک دیده است. در ۴ ژانویه ۱۹۸۶، در کارخانه‌ی Se-quoyah Fuels Corporation در اوکلاهما یک سیلندر ۱۴ تنی UF6 هنگام گرم شدن در محفظه‌ی بخار ترکیب. مقدار زیادی UF6 آزاد شد، با رطوبت هوا واکنش داد و ابری از گاز اسیدی و ذرات اورانیوم روی کارخانه و روستاهای اطراف نشست. یک کارگر در همان چند ساعت اول جان

ابراز نگرانی از سرنوشت احسان افرشته و مهدی فرید، دو زندانی محکوم به اعدام به اتهام جاسوسی

احسان افرشته

● احسان افرشته، زندانی متهم به جاسوسی که حکم اعدام او تأیید شده، روز ۱۹ آبان با توسل نیروهای امنیتی به زور، از بند عمومی به بند امنیتی ۲۴۱ منتقل شد.

● مهدی فرید، دیگر زندانی متهم به جاسوسی که به اعدام محکوم شده بود، به زندان قزلحصار منتقل شده است.

● «سازمان حقوق بشر ایران» با اشاره به افزایش اعدام متهمان جاسوسی در ماه‌های گذشته، نسبت به سرنوشت این دو متهم ابراز نگرانی می‌کند و از جامعه جهانی خواسته برای نجات جان این شهروندان بکوشد.

«سازمان حقوق بشر ایران» اول آذرماه ۱۴۰۴ در گزارشی اعلام کرد که احسان افرشته، زندانی متهم به جاسوسی که حکم اعدام او تأیید شده، روز ۱۹ آبان با توسل نیروهای امنیتی به زور، از بند عمومی به بند امنیتی ۲۴۱ منتقل شد. همچنین مهدی فرید، دیگر زندانی متهم به جاسوسی که به اعدام محکوم شده بود، به زندان قزلحصار منتقل شده است.

«سازمان حقوق بشر ایران» با اشاره به افزایش اعدام متهمان جاسوسی در ماه‌های گذشته، نسبت به سرنوشت این دو متهم ابراز نگرانی می‌کند و از جامعه جهانی خواسته برای نجات جان این شهروندان بکوشد.

از ۱۰ اردیبهشت ۱۴۰۴ تاکنون، جمهوری اسلامی دست‌کم ۱۲ نفر را به اتهام «افساد فی‌الارض» و «محاربه» از طریق جاسوسی برای اسرائیل اعدام کرده است.

بر اساس این گزارش احسان افرشته (افراشته)، ۳۱ ساله، فارغ‌التحصیل مهندسی عمران است که طبق گزارش‌ها پیش از بازداشت در حوزه‌های امنیت سایبری، تحلیل اطلاعات مت‌باز (OSINT)، تست نفوذ و ساخت ماکت‌های صنعتی فعالیت می‌کرده است.

مهدی محمودیان که با احسان افرشته هم‌سلولی ←

مخالفت با بازرسی آژانس از تأسیسات اتمی کلیدی؛ «نباید جاسوس‌ها را به ایران راه داد»

تجمع بسیجی‌ها مقابل فردو حدود ۲۰ روز قبل از آغاز حمله اسرائیل

بقایبی با اشاره به صدور قطعنامه محکومیت علیه جمهوری اسلامی در شورای حکام گفت: «ما تأکید کرده بودیم که اگر عملی خلاف تفاهم انجام شود اجرای آن تمام می‌شود.»

از سوی دیگر حسینعلی حاجی‌دلیگانی، نایب رئیس کمیسیون اصل ۹۰ مجلس شورای اسلامی به سایت «دیده‌بان ایران» گفت: «در شرایط فعلی با رویکردی که آژانس انرژی اتمی و غرب در پیش گرفته نباید به هیچ وجه قطعنامه اخیر شورای حکام را بپذیریم. دولت حق ندارد که جاسوسان آژانس را به ایران راه بدهد.»

او ادامه داد: «در حال حاضر، تمام تحریم‌های ممکن علیه جمهوری اسلامی اعمال می‌شود و اصلاً امکان ندارد که آمریکایی‌ها و اروپایی‌ها بیشتر از این بتوانند تحریم‌هایی را علیه ما اعمال کنند.»

سه کشور اروپایی از جمهوری اسلامی خواسته‌اند علاوه بر صدور مجوز بازدید از تأسیسات کلیدی، وضعیت بیش از ۴۰۰ کیلوگرم اورانیوم ۶۰ درصدی نیز مشخص شود. آنها همچنین گفته‌اند مقامات تهران باید گفتگو با آمریکا را آغاز کنند اما تاکنون هیچ‌کدام از این درخواست‌ها عملی نشده است.

با این همه دونالد ترامپ رئیس‌جمهور آمریکا جمعه ۳۰ آذرماه ۱۴۰۴ در یک مصاحبه با «فاکس نیوز» گفت: «[رژیم] ایران به شدت شکست‌خورده و توانمندی هسته‌ای آن ناپدید شده است.»

ترامپ بار دیگر ادعا کرد که «آنها [مقامات جمهوری اسلامی] می‌خواهند توافق کنند و احتمالاً به توافق خواهیم رسید.»

او بار دیگر با اشاره به همباران تأسیسات اتمی جمهوری اسلامی گفت: «یک سال پیش، شما با سلاح‌های هسته‌ای روبه‌رو بودید، ایران درباره میزان قدرت خود لاف می‌زد اما اکنون خاورمیانه کاملاً متفاوتی پیش روی ماست. کشورهایی داریم که می‌خواهند صلح کنند، برخلاف گذشته که کشورها هیچ قصد و اراده‌ای برای صلح نداشتند. ما با واداشتن ایران به عقب‌نشینی و نشان دادن آن در جای خودش، یک ابر تیره و سنگین را از خاورمیانه دور کرده‌ایم.»

● حسینعلی حاجی‌دلیگانی، نایب رئیس کمیسیون اصل ۹۰ مجلس شورای اسلامی به سایت «دیده‌بان ایران» گفت: «در شرایط فعلی با رویکردی که آژانس انرژی اتمی و غرب در پیش گرفته نباید به هیچ وجه قطعنامه اخیر شورای حکام را بپذیریم. دولت حق ندارد که جاسوسان آژانس را به ایران راه بدهد.»

● دونالد ترامپ رئیس‌جمهور آمریکا جمعه ۳۰ آذرماه ۱۴۰۴ در یک مصاحبه با «فاکس نیوز» گفت: «[رژیم] ایران به شدت شکست‌خورده و توانمندی هسته‌ای آن ناپدید شده است.» او بار دیگر ادعا کرد که «آنها [مقامات جمهوری اسلامی] می‌خواهند توافق کنند و احتمالاً به توافق خواهیم رسید.»

سخت‌گویی وزارت خارجه جمهوری اسلامی مذاکره با آمریکا در شرایط «تحمیلی» و با استفاده از «زور» را رد کرد و بار دیگر آژانس بین‌المللی انرژی اتمی را متهم که تحت فشار آمریکا، اروپا و اسرائیل از مسیر حرفه‌ای خود دور شده است. هم‌زمان یک نماینده مجلس شورای اسلامی تهدید کرده است بازرسان آژانس «جاسوس» هستند و نباید به ایران وارد شوند.

اسماعیل بقایبی یکشنبه دوم آذرماه در نشست خبری هفتگی با اشاره به لغو «توافق قاهره» گفت: «ما با آژانس به تفاهم دست پیدا کرده بودیم و در آن شیوه همکاری ایران و آژانس در شرایط پس از تجاوز آمریکا و اسرائیل روشن شده بود و قرار بود مبنایی برای تعامل باشد، [اما] متأسفانه سه کشور اروپایی این فرصت را از آژانس سلب کردند و با تحرکات در سطح آژانس و با اقدام اخیرشان باعث اختلال در این روند شدند.»

درخواست اصلی آژانس بین‌المللی انرژی اتمی از جمهوری اسلامی، صدور مجوز بازدید از تأسیسات فردو، نطنز و اصفهان بود که در جنگ ۱۲ روزه همباران شدند. عباس عراقچی و رافائل گروسی در قاهره توافقی را در همین ارتباط امضاء کردند اما جمهوری اسلامی اجازه ورود بازرسان آژانس به تأسیسات کلیدی را صادر نکرد.

قتل حکومتی فرزند خوش‌برش پس از بازداشت توسط جمهوری اسلامی

نتیجه مستقیم همان شکنجه‌هاست.»

به گفته شروین سوادکوهی پس از آنکه مأموران یک لیوان آب به فرزند می‌دهند تا بنوشد، او دچار اسهال و استفراغ شدید خونی شده و این وضعیت در زندان به‌شهر ادامه پیدا می‌کند و او را به بیمارستان منتقل کرده و در نهایت جان باخته است.

بر اساس اطلاعاتی که این فعال سیاسی در اختیار «کیهان لندن» گذاشته، نهادهای امنیتی خانواده خوش‌برش را برای تحویل پیکر فرزندشان ناچار به امضای تعهدنامه کرده‌اند. خاکسپاری فرزند خوش‌برش در روستای «قلعه‌سر» شهرستان نکا، با حضور مأموران و تحت تدابیر شدید امنیتی برگزار شده است.

شروین سوادکوهی افزوده امروز جوانان روستای «قلعه‌سر» به نشان اعتراض لباس سفید پوشیدند و از رفتن به داخل مسجد خودداری کردند.

فرزند خوش‌برش چهارمین جوان پادشاهی‌خواه است که در هفته‌های اخیر پس از بازداشت یا تهدید نیروهای امنیتی، به شکل مشکوک جان باخته است.

پیش از او نیز امید سرلک در اصفهان، آرش دلایان در شیراز و رضا آدینوند در تهران، همگی پس از بازداشت یا تماس‌های تهدیدآمیز امنیتی، جان خود را از دست دادند؛ مرگ‌هایی که خانواده‌ها و کاربران شبکه‌های اجتماعی آن را «قتل حکومتی» می‌خوانند.

«کیهان لندن» ۱۹ آبان‌ماه جاری در گزارشی با عنوان «سلسله مرگ‌های مشکوک جوانان؛ مردم باور دارند حکومت «قاتل» است» نوشت «در همه این موارد، قوه قضاییه و رسانه‌های حکومتی تلاش کرده‌اند مرگ‌ها را «طبیعی» یا «تصادفی» جلوه دهند؛ در حالی که خانواده‌ها با فشار گسترده امنیتی روبرو بوده و امکان اطلاع‌رسانی آزاد ندارند.»

این گزارش تأکید کرده که «مرگ‌های مشکوک پیاپی جوانانی که گرایش پادشاهی‌خواهانه دارند، این پرسش را در افکار عمومی تقویت کرده است که آیا حکومت از افزایش محبوبیت این جریان سیاسی در میان نسل معترض وحشت دارد؟»

● فرزند خوش‌برش جوان ۳۱ ساله پادشاهی‌خواه پس از بازداشت توسط نیروهای امنیتی و شکنجه جسمی سنگین، دچار آسیب‌های جدی و مسمومیت مشکوک گوارشی شد و پس از انتقال به بیمارستان جان خود را از دست داد.

● خانواده و همشهریان این جوان پادشاهی‌خواه جان باختن او را «کاملاً مشکوک» و در نتیجه شکنجه و فشارهای امنیتی و به عنوان «قتل حکومتی» ارزیابی می‌کنند.

● فرزند خوش‌برش چهارمین جوان پادشاهی‌خواه است که در هفته‌های اخیر پس از بازداشت یا تهدید نیروهای امنیتی، به شکل مشکوک جان باخته است.

● در هفته‌های گذشته امید سرلک در اصفهان، آرش دلایان در شیراز و رضا آدینوند در تهران، نیز پس از بازداشت یا تماس‌های تهدیدآمیز امنیتی، جان خود را از دست دادند؛ مرگ‌هایی که خانواده‌ها و کاربران شبکه‌های اجتماعی آنها را «قتل حکومتی» می‌خوانند.

اختر قاسمی - فرزند خوش‌برش جوان پادشاهی‌خواه ساکن استان مازندران پس از بازداشت و شکنجه‌های جسمی شدید به شکل مشکوکی جان باخته است. او چهارمین جوان پادشاهی‌خواه است که در یک ماه گذشته پس از تهدید و بازداشت به شکل مشکوکی جان باختند.

خانواده و همشهریان فرزند خوش‌برش جان باختن او را «کاملاً مشکوک» و نتیجه شکنجه و فشارهای امنیتی و به عنوان «قتل حکومتی» ارزیابی می‌کنند.

این جوان ۳۱ ساله پادشاهی‌خواه همراه برادرش بازداشت شده است و پس از بازداشت توسط نیروهای امنیتی و شکنجه جسمی سنگین، دچار آسیب‌های جدی و در نهایت مسموم مشکوک گوارشی شد و پس از انتقال به بیمارستان جان خود را از دست داد.

شروین سوادکوهی، فعال سیاسی پادشاهی‌خواه ساکن لندن، از جمله کسانی بود که خبر درگذشت فرزند خوش‌برش را منتشر کرد. او در گفتگویی کوتاه با «کیهان لندن» درباره درگذشت فرزند خوش‌برش گفت: «نیروهای حکومتی او را در بازداشت به شدت شکنجه کرده‌اند و جان باختن فرزند

→ بوده گفته که «احسان افروخته [افروشته] پیشتر پس از خروج از کشور و اقامت در ترکیه، زمانی که متوجه سوءاستفاده سرویس‌های خارجی از او شد، با گفتگوی پدرش با نهادهای امنیتی و هماهنگی با آنان، تصمیم به بازگشت داوطلبانه به ایران گرفت. اما پس از بازگشت، در روندی قضایی به اعدام محکوم شد.»

پس از بازگشت، احسان خود را معرفی کرد، بازداشت شد و به مدت پنج ماه در سلول انفرادی نگهداری شد. گفته می‌شود که در این مدت، بازجویان اعترافات او را با قرار دادن یک تخته سفید مقابلش و وادار کردن او به تکرار جملات از پیش نوشته شده، به مدت حدود دو ساعت مقابل دوربین ضبط کردند.

او تهدید شده بود که اگر همکاری نکند، چند عملیات ترور را به او نسبت خواهند داد. بازجویان از تصاویر خصوصی برای تحت فشار گذاشتن او و خانواده‌اش استفاده کردند. بازپرس پرونده به او گفته بود که بین دو تا ده سال حبس خواهد گرفت و یک تهیه‌کننده تلویزیون یا بازجو نیز به او وعده داده بود که حکم بیش از هفت سال نخواهد بود و شامل عفو زود هنگام می‌شود؛ وعده‌هایی که هیچ‌کدام عملی نشدند.

بر اساس گزارش‌ها، در کیفرخواست، انتقال بیش از ۴۰ سند «به کلی سُرّی، سُرّی و بسیار محرمانه» مطرح شده که احسان قاطعانه آنها را رد می‌کند. بر اساس گزارش‌ها، رفتار واقعی او محدود به هشدار دادن به وبسایت‌های مستقل درباره حملات سایبری قریب‌الوقوع دولت بوده است. او گفته است: «من به میل خودم آمدم. مکاتباتم موجود است. به من گفته بودند آسیبی نخواهم دید. برخلاف کیفرخواست، من هیچ سند محرمانه دولتی را به کسی ندادم.»

بر اساس گزارش‌ها، احسان به وکیل منتخب خود دسترسی نداشت و در دادگاه با وکیل تسخیری محاکمه شد. او در اواخر ژوئن ۲۰۲۵ توسط قاضی اعدام، صلواتی، به اعدام محکوم شد و این حکم در شعبه ۳۹ دیوان عالی کشور تأیید شد. شعبه ۹ دیوان عالی نیز نخستین درخواست فرجام‌خواهی او را رد کرد. پدر احسان پس از شنیدن خبر صدور حکم اعدام برای پسرش دچار حمله قلبی شد و جان باخت. «سازمان حقوق بشر ایران» همچنین اعلام کرده که مهدی فرید، دیگر متهم محکوم به اعدام به اتهام جاسوسی، ۴۸ ساله و اهل اراک است. او هنگام بازداشت در ۱۱ خرداد ۱۴۰۳، در سازمان انرژی اتمی ایران کار می‌کرد.

گفته می‌شود که او با وجود همکاری کامل با مقام‌ها، ابتدا در شعبه ۲۶ دادگاه انقلاب تهران به ده سال حبس محکوم شد و پس از برگزاری دادگاه مجدد، اینبار در شعبه ۲۳ دادگاه انقلاب تهران، به اتهام جاسوسی برای اسرائیل به اعدام محکوم شد.

بر اساس گزارش‌ها، مهدی فرید اکنون در انتظار نتیجه تجدیدنظر است. او در زندان قزلحصار نگهداری می‌شود و ممنوع‌الملاقات است.

از ۱۰ اردیبهشت ۱۴۰۴ تاکنون، جمهوری اسلامی دست‌کم ۱۲ نفر را به اتهام «افساد فی‌الارض» و «محاربه» از طریق جاسوسی برای اسرائیل (بر اساس ماده ۶ «قانون مقابله با اقدامات رژیم صهیونیستی علیه صلح و امنیت») اعدام کرده است.

محسن لنگر‌نشین، پدram مدنی، اسماعیل فکری، مجید مسیبی، محمد امین مهدوی‌شایسته، ادريس آلی، آزاد شجاعی، رسول احمد رسول، روزبه وادی، بابک شهبازی، بهرام چوبی و جواد نعیمی زندانیان اعدام شده در این مدت هستند.

تهدید یک ورزشکار ایرانی در آلمان توسط طرفداران پیامدهای اعتراض به آدم‌گشی حماس در غزه

● کسری مهدی‌پورنژاد، تکواندوکار ایرانی و عضو تیم پناهندگان کمیته بین‌المللی المپیک که در برلین ساکن است به دلیل انتقاد از قتل‌عام مردم غزه توسط گروه تروریستی حماس، با انبوهی از تهدیدات و نفرت‌پراکنی از سوی حامیان آرمان‌های فلسطین مواجه شده است.

● ایمان صفتی روزنامه‌نگار در «بیلد» ۲۳ نوامبر (دوم آذرماه) گزارش داد، کسری چند هفته پیش برای یکی از فعالان طرفدار آرمان‌های فلسطین در اینستاگرام یک پیام خصوصی فرستاد با این مضمون که، «حماس پس از آتش‌بس فلسطینی‌ها را در غزه می‌کشد، شما چرا سکوت کردید؟»

● در پاسخ، او (آن فعال) از پیام مهدی‌پورنژاد اسکرین‌شات گرفت و منتشر کرد و حساب او را تگ کرد، «بیش از یک میلیون دنبال‌کننده به کسری هجوم آوردند. او می‌گوید با انواع توهین‌ها، پیام‌های نفرت و تهدیدها روبرو شده است. حتی باشگاه ورزشی مهدی‌پورنژاد نیز پیام‌هایی دریافت کرد که در آن کسری را «فاشیست» خطاب کرده بودند.

کسری مهدی‌پورنژاد حملات را به پلیس گزارش کرد. او می‌گوید: «من از اسلام‌گرایی رادیکال فرار کردم و ناگهان همان‌جا در آلمان دوباره به من حمله می‌کنند.» او به‌ویژه برای خانواده‌اش نگران بوده است. او با نگرانی می‌بیند که چگونه اسلام‌گرایان رادیکال و چپ‌های افراطی در آلمان دست به دست هم می‌دهند: افرادی با جفیه، برچسب‌های داس‌وچکش و شعارهایی که بسیاری معنی آن را نمی‌دانند. کسری هشدار می‌دهد، «بسیاری از آلمانی‌ها نمی‌خواهند [این واقعیت] را ببینند. اما همین ائتلاف بود که ۵۰ سال پیش ایران را تسخیر کرد و حالا بر دروازه‌های اروپا ایستاده است.» او می‌گوید: «ما که از دل این خطر آمده‌ایم، نشانه‌ها را زودتر تشخیص می‌دهیم، من برای آینده، آزادی و دموکراسی در آلمان می‌ترسم.»

مشخص نیست آیا حملات و تهدیدات یا حداقل بخشی از آنها علیه این ورزشکار ایرانی، از سوی عوامل یا باند‌های مرتبط با جمهوری اسلامی سازماندهی شده است یا خیر

به دلیل انتقاد از قتل‌عام مردم غزه توسط گروه تروریستی حماس، با انبوهی از تهدیدات و نفرت‌پراکنی از سوی حامیان آرمان‌های فلسطین مواجه شده است.

مهدی‌پورنژاد هشت سال است که در آلمان زندگی می‌کند. ایمان صفتی روزنامه‌نگار در «بیلد» ۲۳ نوامبر (دوم آذرماه) گزارش داد، کسری چند هفته پیش برای یکی از فعالان طرفدار آرمان‌های فلسطین در اینستاگرام یک پیام خصوصی فرستاد با این مضمون که، «حماس پس از آتش‌بس فلسطینی‌ها را در غزه می‌کشد، شما چرا سکوت کردید؟»

در پاسخ، او (آن فعال) از پیام مهدی‌پورنژاد اسکرین‌شات گرفت و منتشر کرد و حساب او را تگ کرد، «بیش از یک میلیون دنبال‌کننده به کسری هجوم آوردند. او می‌گوید با انواع توهین‌ها، پیام‌های نفرت و تهدیدها روبرو شده است. حتی باشگاه ورزشی مهدی‌پورنژاد نیز پیام‌هایی دریافت کرد که در آن کسری را «فاشیست» خطاب کرده بودند.

کسری مهدی‌پورنژاد حملات را به پلیس گزارش کرد. او می‌گوید: «من از اسلام‌گرایی رادیکال فرار کردم و ناگهان همان‌جا در آلمان دوباره به من حمله می‌کنند.» او به‌ویژه برای خانواده‌اش نگران بوده است. او با نگرانی می‌بیند که چگونه اسلام‌گرایان رادیکال و چپ‌های افراطی در آلمان دست به دست هم می‌دهند: افرادی با جفیه، برچسب‌های داس‌وچکش و شعارهایی که بسیاری معنی آن را نمی‌دانند. کسری هشدار می‌دهد، «بسیاری از آلمانی‌ها نمی‌خواهند [این واقعیت] را ببینند. اما همین ائتلاف بود که ۵۰ سال پیش ایران را تسخیر کرد و حالا بر دروازه‌های اروپا ایستاده است.» او می‌گوید: «ما که از دل این خطر آمده‌ایم، نشانه‌ها را زودتر تشخیص می‌دهیم، من برای آینده، آزادی و دموکراسی در آلمان می‌ترسم.»

مشخص نیست آیا حملات و تهدیدات یا حداقل بخشی از آنها علیه این ورزشکار ایرانی، از سوی عوامل یا باند‌های مرتبط با جمهوری اسلامی سازماندهی شده است یا خیر

کسری مهدی‌پورنژاد، تکواندوکار ایرانی و عضو تیم پناهندگان کمیته بین‌المللی المپیک

اما اخیراً مقام‌های آلمانی نسبت از افزایش تهدیدات و آزار و اذیت ایرانیان مقیم آلمان توسط دستگاه‌های امنیتی جمهوری اسلامی ایران خبر داده‌اند.

براساس گزارش سرویس‌های اطلاعاتی آلمان ایرانی‌های مقیم این کشور دائم در معرض تهدید و جاسوسی جمهوری اسلامی قرار دارند. در همین ارتباط سازمان اطلاعات داخلی آلمان (BfV) در ارزیابی سالانه پیشین خود از سطح بالای خطر فعالیت‌های نفوذی و جاسوسی جمهوری اسلامی علیه مخالفان در آلمان خبر داده بود.

میلیون دنبال‌کننده به کسری هجوم آوردند. او می‌گوید با انواع توهین‌ها، پیام‌های نفرت و تهدیدها روبرو شده است.

● او با نگرانی می‌بیند که چگونه اسلام‌گرایان رادیکال و چپ‌های افراطی در آلمان دست به دست هم می‌دهند: افرادی با جفیه، برچسب‌های داس‌وچکش و شعارهایی که بسیاری معنی آن را نمی‌دانند.

کسری مهدی‌پورنژاد، تکواندوکار ایرانی و عضو تیم پناهندگان کمیته بین‌المللی المپیک که در برلین ساکن است

نوح زعیتور «امپراتور قاچاق مواد مخدر» لبنان و حامی حزب‌الله دستگیر شد

● ارتش لبنان در یک عملیات ناگهانی «نوح زعیتور»، یکی از بزرگ‌ترین رهبران قاچاق مواد مخدر لبنان را دستگیر کرده است. او از شرکای حزب‌الله و رژیم بشار اسد بود که قبلاً در فهرست تحریم‌های آمریکا قرار داشت.

● مهناد حاج‌علی از مرکز کارنگی خاورمیانه در بیروت می‌گوید: «نوح زعیتور نماد مصونیت از مجازات در لبنان بود؛ قاچاقچی مواد مخدری که به‌طور علنی در مصاحبه‌های تلویزیونی حضور داشت و بدون اینکه دستگیر شود، تردد می‌کرد.»

● لبنانی‌ها به نوح لقب «امپراتور» قاچاق مواد مخدر داده بودند. این قاچاقچی خطرناک یکی از حامیان شناخته شده حزب‌الله در لبنان محسوب می‌شود و از رژیم سرنگون شده اسد در سوریه حمایت می‌کرد.

ارتش لبنان در یک عملیات ناگهانی «نوح زعیتور»، یکی از بزرگ‌ترین رهبران قاچاق مواد مخدر منطقه را دستگیر کرده است. او از شرکای حزب‌الله و رژیم بشار اسد بود که قبلاً در فهرست تحریم‌های آمریکا قرار داشت.

روزنامه «فایننشال تایمز» به نقل از منابع منطقه‌ای پنجشنبه ۲۰ نوامبر (۲۹ آبان‌ماه) گزارش داد نیروهای ارتش لبنان زعیتور را در شهری در دره بقاع دستگیر کرده‌اند.

این دستگیری در حالی رخ داد که مقامات لبنانی تلاش می‌کنند کنترل کشور را در دست بگیرند؛ کشوری که در آن گروه‌های شبه‌نظامی فرقه‌ای، برخی با ارتباط با جرایم سازمان‌یافته، سال‌هاست با دولت برای قدرت رقابت می‌کنند.

مهناد حاج‌علی از مرکز کارنگی خاورمیانه در بیروت گفت: «نوح زعیتور نماد مصونیت از مجازات در لبنان بود؛ قاچاقچی مواد مخدری که به‌طور علنی در مصاحبه‌های تلویزیونی حضور داشت و بدون اینکه دستگیر شود، تردد می‌کرد.»

تحت فشار آمریکا، عربستان سعودی و فشارهای داخلی، از زمان آتش‌بس میان حزب‌الله و اسرائیل، دولت جدید با گرایش اصلاح‌طلبانه تلاش کرده است نفوذ حزب‌الله را محدود کند.

نوح زعیتور، یکی از خطرناک‌ترین سرکرده‌های قاچاق مواد مخدر در لبنان شناخته می‌شد. او بعد از دستگیری به وزارت دفاع لبنان منتقل شده است.

ارتش لبنان در بیانیه‌ای اعلام کرد که او «یکی از

لغو «توافق قاهره» با آژانس؛ واکنش جمهوری اسلامی به صدور قطعنامه محکومیت در شورای حکام

جلسه عباس عراقچی و رافائل گروسی در قاهره / شهریور ۱۴۰۴

موضوع هسته‌ای ایران است. مقامات تهران طبق معمول آژانس بین‌المللی انرژی اتمی را متهم کردند و مدعی شدند که این نهاد به یک «اهرم سیاسی» برای فشار به برخی کشورها است. سخنگوی وزارت خارجه جمهوری اسلامی تأکید کرد در قطعنامه شورای حکام علیه جمهوری اسلامی کوچک‌ترین اشاره‌ای به دلیل و علت توقف بازرسی‌های آژانس نشده است. مقامات تهران بعد از جنگ ۱۲ روزه به بازرسان اجازه بازدید از تأسیسات مپاران شده [فردو، نطنز و اصفهان] ندادند. در جریان توافق قاهره که اواسط شهریورماه ۱۴۰۴ با میانجیگری بدر عبدالعاطی وزیر خارجه مصر میان عراقچی و گروسی امضاء شد، عراقچی اعلام کرد به صورت مشروط به بازرسان اجازه بازدید از برخی سایت‌ها داده شده اما در داخل ایران شماری از فرماندهان سپاه پاسداران و نمایندگان انقلابی مجلس شورای اسلامی اعلام کردند که این توافق اعتبار ندارد. در واکنش به اعتراض نمایندگان مخالف توافق با آژانس دبیرخانه شورای عالی «امنیت ملی» جمهوری اسلامی طی بیانیه‌ای اعلام کرد، «متن توافق در کمیته هسته‌ای شورای عالی امنیت ملی مورد بررسی قرار گرفته و آنچه به امضاء رسیده مصوب این کمیته بوده است.» جمهوری اسلامی پس از حملات اسرائیل و آمریکا دسترسی بازرسان به تأسیسات آسیب دیده را ممنوع کرده و در مورد سرنوشت ذخایر اورانیوم غنی‌شده ۶۰ درصدی خود که میزان آن ۴۴۱ کیلوگرم برآورد می‌شود، اطلاع‌رسانی نمی‌کند. کارشناسان آژانس بین‌المللی انرژی اتمی، این مقدار اورانیوم را در صورت غنی‌سازی بیشتر، برای ساخت ۱۰ بمب اتمی کافی ارزیابی می‌کنند و ذخیره‌سازی این مقدار از مواد هسته‌ای را «مایه نگرانی جدی» می‌دانند. دلیل رسمی مخالفت جمهوری اسلامی از ورود بازرسان آژانس به تأسیسات آسیب دیده جلوگیری از ارزیابی آنها از میزان خسارات وارد شده در جریان جنگ دوازده روزه است.

● در واکنش به تصویب قطعنامه محکومیت جمهوری اسلامی در شورای حکام، مقام‌های تهران «توافق قاهره» را لغو کردند؛ توافقی که اواسط شهریور ۱۴۰۴ با میانجیگری وزیر خارجه مصر، میان عباس عراقچی و رافائل گروسی مدیرکل آژانس امضاء شده بود.

● اسماعیل بقایای سخنگوی وزارت خارجه جمهوری اسلامی جمعه ۳۰ آبان گفت که در نامه‌ای رسمی به آژانس اعلام شد که «از نظر ما تفاهم قاهره که با حسن نیت ایران و با مذاکرات نسبتاً طولانی مدت با آژانس حاصل شده بود لغو شده محسوب می‌شود» و «اقدامات دیگری هم مدنظر قرار دارد.»

● وزارت خارجه جمهوری اسلامی در بیانیه‌ای اعلام کرد، «این قطعنامه سوءاستفاده آشکار از یک نهاد بین‌المللی برای پیشبرد اغراض آمریکا و سه کشور اروپایی در رابطه با موضوع هسته‌ای ایران است.»

● مقامات تهران طبق معمول آژانس بین‌المللی انرژی اتمی را متهم کردند و مدعی شدند که این نهاد به یک «اهرم سیاسی» برای فشار به برخی کشورها است.

در واکنش به تصویب قطعنامه محکومیت جمهوری اسلامی در شورای حکام، مقام‌های تهران «توافق قاهره» را لغو کردند؛ توافقی که اواسط شهریور ۱۴۰۴ با میانجیگری وزیر خارجه مصر، میان عباس عراقچی و رافائل گروسی مدیرکل آژانس امضاء شده بود.

اسماعیل بقایای سخنگوی وزارت خارجه جمهوری اسلامی جمعه ۳۰ آبان گفت که در نامه‌ای رسمی به آژانس اعلام شد که «از نظر ما تفاهم قاهره که با حسن نیت ایران و با مذاکرات نسبتاً طولانی مدت با آژانس حاصل شده بود لغو شده محسوب می‌شود» و «اقدامات دیگری هم مدنظر قرار دارد.»

وزارت خارجه جمهوری اسلامی در بیانیه‌ای اعلام کرد، «این قطعنامه سوءاستفاده آشکار از یک نهاد بین‌المللی برای پیشبرد اغراض آمریکا و سه کشور اروپایی در رابطه با

خطرناک‌ترین افراد تحت تعقیب در یک کمین در مسیر «کلیسا- بعلبک» در بقاع شرق کشور دستگیر شده است.

ویدیوهای کوتاهی در شبکه‌های اجتماعی منتشر شد که لحظه بازداشت «امپراتور» قاچاق مواد مخدر، آن‌طور که برخی لبنانی‌ها او را می‌نامند را نشان می‌دهد.

نوح زعیتر سرکرده باندهای قاچاقچی مواد مخدر در لبنان و سوریه

زعیتر دو روز پس از آن بازداشت شد که درگیری‌های میان ارتش لبنان و قاچاقچیان مواد مخدر در محله الشراونه بعلبک در شرق این کشور به کشته شدن دو سرباز منجر شد.

نوح زعیتر که اهل روستای الکنیسه در شمال شرقی بقاع و نزدیک مرز سوریه است. برای او تاکنون چندین حکم بازداشت صادر شده است. این قاچاقچی خطرناک یکی از حامیان شناخته شده حزب‌الله در لبنان محسوب می‌شود و مواضع متعددی در حمایت از رژیم سرنگون شده اسد در سوریه داشته است.

العربیه گزارش داده است او چندین بار در مراسم حزب‌الله در بقاع با حضور نمایندگان حزب حضور داشت. زعیتر همچنین یکی از خطرناک‌ترین افراد تحت تعقیب در لبنان است و به کشت، تولید و قاچاق مواد مخدر، به‌ویژه قرص‌های کپتاگون، متهم است.

با این حال، نیروهای امنیتی لبنان پیشتر نتوانسته بودند زعیتر را دستگیر کنند، اگرچه چندین خبرنگار با او مصاحبه کرده و این مصاحبه‌ها از شبکه‌های محلی پخش شده بود؛ موضوعی که در آن زمان پرسش‌هایی درباره توانایی دستگاه امنیتی برای دسترسی به او در حالی که رسانه‌ها به راحتی این امکان را داشتند، برانگیخت.

برخی از سیاستمداران لبنانی حزب‌الله را متهم کردند که به دلیل حمایت مالی زعیتر، به او پوشش امنیتی می‌دهد، اما حزب‌الله این اتهام را رد می‌کند.

تجارت قرص‌های کپتاگون در مناطق مرزی لبنان و سوریه طی جنگ سوریه سال‌ها رواج داشته است. چندین تحقیق و گزارش رسانه‌ای نشان می‌دهد تجارت مواد مخدر روان‌گردان که سالانه حدود ۵.۷ میلیارد دلار برای رژیم سابق اسد در سوریه درآمدزایی می‌کرد، تحت نظارت لشکر چهارم ارتش سوریه به فرماندهی ماهر اسد سازماندهی و به مقصد کشورهای عربی و غربی قاچاق می‌شد.

اسرائیل مخفیگاه علی طباطبایی نفر دوم حزب الله لبنان را هدف قرار داد

علی طباطبایی

کشته شدن هیثم علی طباطبایی و چهار فرمانده حزب الله؛ علی لاریجانی برای نتانیاهاو خط و نشان کشید

● ارتش اسرائیل و همچنین گروه تروریستی حزب الله لبنان یکشنبه شب ۲۳ نوامبر (دوم آذرماه) کشته شدن علی هیثم طباطبایی نفر دوم حزب الله را تأیید کردند. علاوه بر طباطبایی، چهار نفر دیگر از فرماندهان ارشد حزب الله یعنی قاسم حسین برجاولی، رفعت احمد حسین، ابراهیم علی حسین، مصطفی اسد برو نیز در این حمله کشته شدند.

● حزب الله در بیانیه‌ای کشته شدن هیثم علی طباطبایی، مشهور به «ابوعلی» را مدال افتخار الهی دانست که امید، عزم و قدرت بیشتری به مجاهدان خواهد بخشید و آنان با خون پاک او همچون خون دیگر فرماندهان شهید، راه مقاومت را با شجاعت ادامه خواهند داد.

● بنیامین نتانیاهاو نخست وزیر اسرائیلی با اعلام خبر هدف قرار گرفتن طباطبایی گفت: «بدون اینکه منتظر تأیید کسی باشیم، تصمیم می‌گیریم.» او تأکید کرد برای جلوگیری از بازسازی توان نظامی حزب الله هر کاری لازم باشد انجام خواهیم داد و «همان کار را در غزه نیز انجام می‌دهیم.»

● علی لاریجانی دبیر شورای عالی امنیت ملی جمهوری

ارتش اسرائیل از روز چهارشنبه چند رشته حملات هوایی در جنوب لبنان انجام داد که گفته شد هدف از آن نابودی «زیرساخت‌های نظامی حزب الله» بوده است. مخفیگاه او در طبقات میانی یک آپارتمان در «حاره حریک» در حومه جنوبی بیروت بود. ارتش اسرائیل گفت این عملیات را برای جلوگیری از احیای نظامی حزب الله انجام داده است. اسرائیل حزب الله را متهم

● ارتش اسرائیل اعلام کرد که مخفیگاه علی طباطبایی، نفر دوم حزب الله هدف یک حمله قرار گرفته است. ● یک مقام بلندپایه اسرائیلی به «اورشلیم پست» گفت این عملیات بخشی از مجموعه ضربات مستقیم به ساختار فرماندهی حزب الله بوده است. ● طباطبایی در سال ۱۹۶۸ در بیروت و از پدری ایرانی و مادری لبنانی متولد شده بود. او فرمانده نیروی ویژه «رضوان» حزب الله و مسئول عملیات ویژه این نیرو در جنگ‌های سوریه و یمن به شمار می‌رفت.

ارتش اسرائیل اعلام کرد که مخفیگاه علی طباطبایی، نفر دوم حزب الله هدف یک حمله قرار گرفته است. یک مقام بلندپایه اسرائیلی به «اورشلیم پست» گفت این عملیات بخشی از مجموعه ضربات مستقیم به ساختار فرماندهی حزب الله بوده است.

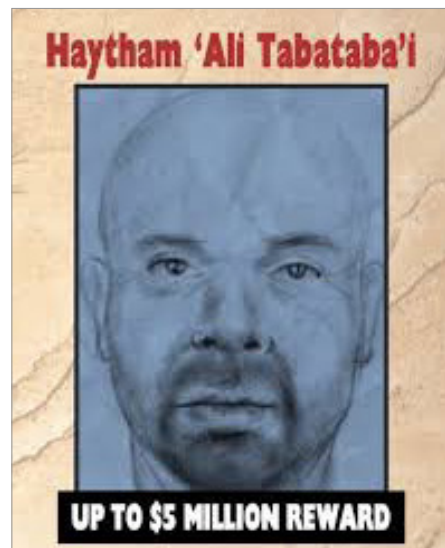
پیش از این نیز ارتش اسرائیل گزارش داده بود که در پایتخت لبنان یک «فرد کلیدی حزب الله» را هدف قرار داده است؛ گزارشی که بعداً مشخص شد به طور مستقیم به طباطبایی اشاره داشته است. به گفته منابع امنیتی، هدف عملیات یک آپارتمان مخفی در یکی از مناطق بیروت بوده که طباطبایی برای فعالیت‌های عملیاتی از آن استفاده می‌کرد. دفتر نخست‌وزیری اسرائیل نیز در بیانیه‌ای رسمی در شبکه ایکس تأیید کرد: «این حمله به دستور نخست‌وزیر بنیامین نتانیاهاو و بر اساس توصیه وزیر دفاع و رئیس ستاد مشترک ارتش انجام شده است.» یک مقام اسرائیلی همچنین فاش کرده که ایالات متحده پیشاپیش در جریان این عملیات قرار داشته است.

آمریکا در چارچوب برنامه «پاداش برای اجرای عدالت» برای یافتن طباطبایی جایزه ۵ میلیون دلاری تعیین کرده بود و سرویس‌های امنیتی اسرائیل مدت‌ها در تعقیب او بودند. در روزهای اخیر ارتش اسرائیل شماری از فرماندهان ارشد حزب الله در نقاط مختلف لبنان را هدف قرار داد.

اسلامی کشته شدن فرماندهان حزب الله را تسلیت گفت و به زبان عربی در «ایکس» نوشت: «آنان به آرزوی خود رسیدند، اما نتانیاهاو آنقدر ماجراجویی خود را ادامه می‌دهد تا همه دریا باند راهی جز مقابله با این رژیم جعلی باقی نمانده است.»

ارتش اسرائیل و همچنین گروه تروریستی حزب الله ←

کرده که پس از آتش‌بس تحت حمایت آمریکا که پارسل توافق شد، تلاش دارد بار دیگر مسلح شود. چند مقام حزب الله گفته‌اند با مخالف خله سلاح هستند و تسلیم نخواهند شد. طباطبایی در سال ۱۹۶۸ در بیروت و از پدری ایرانی و مادری لبنانی متولد شده بود. او فرمانده نیروی ویژه «رضوان» حزب الله و مسئول عملیات ویژه این نیرو در جنگ‌های سوریه و یمن به شمار می‌رفت.

و اسلام آباد و خاتون و استانبول وجود ندارد. سازمان‌های بین‌المللی و قدرت‌های جهانی نیز علی‌رغم مطالبات مردم دنیا وحشی‌گری این رژیم را می‌بینند و اراده‌ای برای متوقف کردن آن ندارند. «قالیباف تهدید کرد: «اینجانب صریحاً اعلام می‌کنم این وضعیت قابل تداوم نیست و صبر حد و حدودی دارد. مقاومت تدبیر می‌کند، اما شجاع است، محاسبه می‌کند، اما اهل عمل است، جنگ طلب نیست، اما خوب می‌جنگد.»

رئیس مجلس شورای اسلامی افزود: «تنها راه تضمین ثبات در منطقه قطع این دست متجاوز است مقاومت نه فقط در لبنان بلکه در سراسر منطقه به طور منسجم و هماهنگ درباره این مسئله حساس با تدبیر تصمیم خواهد گرفت و با شجاعت عمل خواهد کرد.» علی شمخانی عضو شورای دفاع جمهوری اسلامی نیز در واکنش به کشته شدن هیثم علی طباطبایی رئیس ستاد نظامی حزب‌الله لبنان در «ایکس» نوشت: «اسرائیل جز زبان مقاومت را نمی‌فهمد.»

او افزود: «تداوم جنایت‌های تل‌آویو، نه تنها آینده‌ای امن برای اسرائیلی‌ها نمی‌سازد، بلکه مسیر اجتناب‌ناپذیر مقاومت را روشن‌تر می‌کند.» پیش از این نیز علی لاریجانی دبیر شورای عالی امنیت ملی جمهوری اسلامی در «ایکس» نوشته بود راهی جز رویارویی با اسرائیل باقی نمانده است. این اظهارات در شرایطی بیان می‌شود که پنج ماه پس از اعلام آتش‌بس میان جمهوری اسلامی و اسرائیل، همچنان احتمال وقوع یک جنگ مجدد بسیار زیاد است، به ویژه آنکه مذاکرات اتمی غربی‌ها با تهران، برای بازدید از تأسیسات اتمی کلیدی که در جنگ ۱۲ روزه بمباران شده بودند بی‌نتیجه مانده است و سرنوشت بیش از ۴۰۰ کیلوگرم اورانیوم ۶۰ درصدی میهم است و حکومت در مورد محل نگهداری یا وضعیت آنها پاسخگو نیست.

منابع منطقه‌ای گزارش دادند، جمهوری اسلامی بعد از جنگ ۱۲ روزه با پشتیبانی روسیه و چین در حال تقویت توان موشکی است در عین حال حکومت با انبوهی از بحران‌های داخلی از جمله بی‌آبی، آلودگی زیست‌محیطی، قطع برق و نارضایتی گسترده مردم روبروست. علی‌خامنه‌ای

حذف طباطبایی نفر دوم حزب‌الله؛ لاریجانی، شمخانی و قالیباف اسرائیل را تهدید به رویارویی کردند

● محمدباقر قالیباف رئیس مجلس شورای اسلامی در واکنش به کشته شدن طباطبایی، روز سه‌شنبه ۴ آذرماه در صحن علنی مجلس شورای اسلامی تهدید کرد: «این وضعیت قابل تداوم نیست و صبر حد و حدودی دارد. مقاومت تدبیر می‌کند، اما شجاع است، محاسبه می‌کند، اما اهل عمل است، جنگ طلب نیست، اما خوب می‌جنگد.»

● علی شمخانی عضو شورای دفاع جمهوری اسلامی در واکنش به کشته شدن هیثم علی طباطبایی رئیس ستاد نظامی حزب‌الله لبنان در «ایکس» نوشت: «اسرائیل جز زبان مقاومت را نمی‌فهمد.»

● علی لاریجانی دبیر شورای عالی امنیت ملی جمهوری اسلامی نیز در «ایکس» نوشت راهی جز رویارویی با اسرائیل باقی نمانده است.

حذف هیثم علی طباطبایی نفر دوم حزب‌الله لبنان توسط اسرائیل ضربه سختی به بازسازی توان این گروه بود. او به همراه چهار نفر دیگر از فرماندهان ارشد حزب‌الله در

لبنان یکشنبه شب ۲۳ نوامبر (دوم آذرماه) کشته شدن علی هیثم طباطبایی نفر دوم حزب‌الله را تأیید کردند. علاوه بر طباطبایی، چهار نفر دیگر از فرماندهان ارشد حزب‌الله یعنی قاسم حسین برجای، رفعت احمد حسین، ابراهیم علی حسین، مصطفی اسد برو نیز در این حمله کشته شدند.

هیثم طباطبایی و چهار فرمانده حزب‌الله که در حملات اسرائیل کشته شدند

طباطبایی فرمانده کل نظامی حزب‌الله و نفر دوم این گروه، در یک آپارتمان در ضاحیه جنوبی بیروت هدف قرار گرفت. این نخستین حذف هدفمند اسرائیل علیه یکی از فرماندهان ارشد حزب‌الله پس از آتش‌بس محسوب می‌شود. حزب‌الله در بیانیه‌ای کشته شدن هیثم علی طباطبایی، مشهور به «ابوعلی» را مدال افتخار الهی دانست که امید، عزم و قدرت بیشتری به مجاهدان خواهد بخشید و آنان با خون پاک او همچون خون دیگر فرماندهان شهید، راه مقاومت را با شجاعت ادامه خواهند داد.

بنیامین نتانیاهو نخست وزیر اسرائیلی با اعلام خبر هدف قرار گرفتن طباطبایی گفت: «بدون اینکه منتظر تأیید کسی باشیم، تصمیم می‌گیریم.» او تأکید کرد برای جلوگیری از بازسازی توان نظامی حزب‌الله هر کاری لازم باشد انجام خواهیم داد و «همان کار را در غزه نیز انجام می‌دهیم.»

ارتش اسرائیل در اطلاعیه‌ای نوشت: «طباطبایی در طول سال‌های حضورش در این سازمان، قابلیت‌های حزب‌الله را توسعه و تقویت کرد. علاوه بر این، او عامل مهمی در توسعه «نیروی رضوان» بود. طباطبایی رهبری افسران ارشد حزب‌الله را بر عهده داشت و با توجه به ارتباطات و قابلیت‌هایش، مرکز مهمی از دانش و قدرت در حزب‌الله محسوب می‌آمد.»

شماری از مقامات جمهوری اسلامی و فعالان رسانه‌ای حکومت در شبکه‌های اجتماعی نسبت به حذف طباطبایی واکنش نشان دادند. علی لاریجانی دبیر شورای عالی امنیت ملی جمهوری اسلامی کشته شدن فرماندهان حزب‌الله را تسلیت گفت و به زبان عربی در «ایکس» نوشت: «آنان

تصویر از راست: قالیباف، لاریجانی و شمخانی

رهبر جمهوری اسلامی اواسط شهریورماه ۱۴۰۴ در یک سخنرانی خواستار غلبه بر حالت «نه جنگ نه صلح» شد و هشدار داد: «این حالت برای کشور ضرر و خطر دارد.» علی هیثم طباطبایی نفر دوم حزب‌الله به همراه چهار نفر دیگر از فرماندهان ارشد حزب‌الله (قاسم حسین برجای، رفعت احمد حسین، ابراهیم علی حسین، مصطفی اسد) شنبه شب ۲۲ نوامبر (اول آذرماه) در یک حمله هوایی کشته شدند.

جنب بیروت کشته شدند که خشم جمهوری اسلامی را در پی داشت. محمدباقر قالیباف رئیس مجلس شورای اسلامی در واکنش به کشته شدن طباطبایی، روز سه‌شنبه ۴ آذرماه در صحن علنی مجلس گفت: «اسرائیل و شخص نخست وزیر جنایتکار آن یک گروه تبهکار بین‌المللی ایجاد کرده و استراتژی جنایت بدون مرز را در پیش گرفته‌اند.» او عنوان کرد: «برای آنها فرقی میان تهران و بیروت و دوحه

به آرزوی خود رسیدند، اما نتانیاهو آنقدر ماجراجویی خود را ادامه می‌دهد تا همه در یابند راهی جز مقابله با این رژیم جعلی باقی نمانده است.» برخی از هواداران نظام خواسته‌اند نسبت به کشته شدن طباطبایی و همراهانش واکنش نشان داده شود. آنها می‌گویند اگر وقتی فواد شکر کشته شد نظام واکنش درخور نشان می‌داد اسرائیل چنین گستاخ نمی‌شد.

جزئیات تازه از حذف هیثم‌علی طباطبایی؛ انتقاد کارشناسان حکومتی از «شُل بودن پروتکل‌های حفاظتی» حزب‌الله و سپاه پاسداران

اولین تصویر حزب‌الله از هیثم‌علی طباطبایی (سمت راست) بعد از آنکه در بیروت کشته شد

● روزنامه «والاستریت ژورنال» گزارش داده است هیثم‌علی طباطبایی، نیروهای شبه‌نظامی لبنان را در سوریه برای دفاع از رژیم بشار اسد فرماندهی می‌کرد و سپس به یمن اعزام شد تا به آموزش حوثی‌های مورد حمایت حکومت ایران کمک کند. آخرین فعالیت او، بازسازی خود حزب‌الله پس از شکست در جنگ با اسرائیل بود.

● طباطبایی در حال تقویت و بازسازی توان نظامی حزب‌الله بود. اطلاعات اعراب و اسرائیل نشان می‌دهد که حزب‌الله تحت حمایت رژیم ایران در حال بازسازی ذخایر موشک‌های ضدتانک و توپخانه است. برخی از این سلاح‌ها از طریق بنادر و مسیرهای قاچاق از خاک سوریه وارد می‌شوند یا توسط خود حزب‌الله ساخته می‌شوند.

● نادیده گرفتن پروتکل‌های حفاظتی یا ضعف در تأمین امنیت عناصر کلیدی از جمله فرماندهان ارشد نیروهای مسلح جمهوری اسلامی و همچنین فرماندهان حزب‌الله و حماس تلفات سنگینی برای حکومت ایران و «محور مقاومت» در پی داشته است.

● مهدی خراطیان تحلیلگر حامی نظام در «ایکس» به ضعف امنیتی و حفاظتی در بین نهادهای امنیتی جمهوری اسلامی و حزب‌الله اشاره کرده است و نسبت به «شُل شدن پروتکل‌های حفاظتی و حتی بی‌قیدی حفاظتی» هشدار داده است.

نادیده گرفتن پروتکل‌های حفاظتی یا ضعف در تأمین امنیت عناصر کلیدی از جمله فرماندهان ارشد نیروهای مسلح جمهوری اسلامی و همچنین فرماندهان حزب‌الله و حماس تلفات سنگینی برای حکومت ایران و «محور مقاومت» در پی داشته است.

مهدی خراطیان تحلیلگر حامی نظام در «ایکس» به ضعف امنیتی و حفاظتی در بین نهادهای امنیتی جمهوری اسلامی و حزب‌الله اشاره کرده است و نسبت به «شُل شدن پروتکل‌های حفاظتی و حتی بی‌قیدی حفاظتی» هشدار داده است.

اشاره خراطیان به مقاله/دانشنامه ابراهیم الامین تحلیلگر عرب مدافع حزب‌الله در روزنامه «الاکهار» چاپ لبنان است. او خطاب به [روح] طباطبایی نوشته است: «آیا تو همان کسی نبودی که می‌دانستی نبرد سخت و بی‌رحم است، و اشتباه مساوی مرگ؛ و برای جلوگیری از آن دوچندان رنج می‌کشیدی؟ آیا تو نبودی که به شیخ نعیم گفتی دشمن می‌تواند همین الآن ما را، در حالی که در جلسه هستیم، بمباران کند و هیچ قطعیتی نداریم که کور شده و ما را نمی‌بیند؛ و پیوسته بر افزایش تدابیر امنیتی برای دبیرکل تأکید می‌کردی؟... پس چرا به آن آپارتمان رفتی؟ تجربه‌ها نشان داده بود دشمن همیشه بر یک لغزش کوچک تکیه می‌کند تا نفوذ کند و به هدف برسد چگونه تو با پای خود به آنجا رفتی؟»

در پایان این مقاله از مسئولان حزب‌الله خواسته شده در شیوه اطلاعاتی خود تجدید نظر کنند. همزمان گزارش‌هایی از ایران به گوش می‌رسد که حکومت به دنبال ایجاد برخی تغییرات در ساختار اطلاعاتی و امنیتی است که محور آن اطلاعات سپاه پاسداران انقلاب اسلامی است.

سپاه پاسداران در بیانیه‌ای اعلام کرده است که به تلافی ترو طباطبایی «پاسخ کوبنده» به اسرائیل خواهد داد.

است و را تحریم کرد و هرگونه معامله با او را برای هر نهاد آمریکایی ممنوع کرد. در سال ۲۰۲۰، وزارت امور خارجه جایزه مالی تا ۵ میلیون دلار برای اطلاعات در مورد الطباطبایی پیشنهاد داد و مدعی نقش رهبری او در سوریه، یمن شد.

برتری اطلاعاتی اسرائیل

علی رزق تحلیلگر مسائل امنیتی لبنان معتقد است که حذف هیثم‌علی نشان‌های از تشدید گسترده‌تر تنش‌ها در جبهه لبنان است که می‌تواند به عنوان شاهدی بر آغاز عملیات گسترده‌تر اسرائیل علیه لبنان ارزیابی شود. رزق معتقد است که در جنگ اطلاعاتی، اسرائیل دست بالاتری از حزب‌الله دارد. رزق می‌گوید از سپتامبر ۲۰۲۴ که اسرائیل با عملیات انفجار هزاران پیچر و بی‌سیم که توسط نیروهای حزب‌الله استفاده می‌شد به درگیری‌ها دامن زد، مشخص بود که اسرائیل در جنگ اطلاعاتی دست پیش پیدا کرده است.

اسرائیل همچنین با عملیات ترور بخش بزرگی از رهبران حزب‌الله، از جمله حسن نصرالله دبیرکل، ابراهیم عقیل فرمانده نیروهای رضوان و علی کرک نفر سوم نظامی حزب‌الله، نشان داد که نفوذ اطلاعاتی وسیعی در این گروه پیدا کرده است. رزق به «میدل ایست‌آی» می‌گوید: «به همین دلیل است که اسرائیل به اقدامات خود ادامه می‌دهد، چراکه می‌تواند ضربات دردناکی به حزب‌الله وارد کند.»

منابع غیررسمی گزارش می‌دهند مخفیگاه علی‌هیثم و فرماندهان همراه او از مدت‌ها قبل لو رفته بود و سرویس‌های اطلاعاتی اسرائیل به دقت آنجا را زیر نظر داشتند.

تلفات سنگین جمهوری اسلامی و «محور مقاومت»

روزنامه «والاستریت ژورنال» در گزارشی که ۲۴ نوامبر (سوم آذرماه) منتشر شد به ابعاد جدیدی از فعالیت‌های هیثم‌علی الطباطبایی، بلندپایه‌ترین مقام نظامی حزب‌الله که در حمله اسرائیل در بیروت کشته شد پرداخته است. الطباطبایی در حال بازسازی حزب‌الله بود که در یک آپارتمان در ضاحیه جنوبی بیروت هدف حمله هوایی اسرائیل قرار گرفت. اسرائیل یک دهه تلاش کرده بود تا هیثم‌علی الطباطبایی را از بین ببرد.

هیثم‌علی که مادرش لبنانی و پدرش ایرانی بود در سلسله مراتب حزب‌الله پیشرفت کرد و به گسترش شبکه شبه‌نظامیان تحت حمایت جمهوری اسلامی در اطراف اسرائیل کمک کرده بود.

او نیروهای شبه‌نظامی لبنان را در سوریه برای دفاع از رژیم بشار اسد فرماندهی می‌کرد و سپس به یمن اعزام شد تا به آموزش حوثی‌های مورد حمایت حکومت ایران کمک کند. آخرین فعالیت او، بازسازی خود حزب‌الله پس از شکست در جنگ با اسرائیل بود.

طباطبایی در حال تقویت و بازسازی توان نظامی حزب‌الله بود. اطلاعات اعراب و اسرائیل نشان می‌دهد که حزب‌الله تحت حمایت رژیم ایران در حال بازسازی ذخایر موشک‌های ضدتانک و توپخانه است. برخی از این سلاح‌ها از طریق بنادر و مسیرهای قاچاق از خاک سوریه وارد می‌شوند یا توسط خود حزب‌الله ساخته می‌شوند.

بعد از ترور فرماندهان ارشد حزب‌الله، الطباطبایی رهبری نظامی حزب‌الله را به صورت اشتراکی با علی حیدر به دست گرفت و هر دو مسئولیت بازتوانی و تقویت نظامی جدید این گروه را بر عهده گرفتند.

در ۲۶ اکتبر ۲۰۱۶، وزارت امور خارجه ایالات متحده آمریکا، الطباطبایی را متهم کرد که «تروریست جهانی»

گفتگو با سرور کسمایی نویسنده ساکن فرانسه؛ «واژه تبعیدی بیشتر وصف حال من است تا مهاجر!»

سرور کسمایی

ترجمه در تئاتر و اپرا تامین کردم، تا بتوانم به نویسندگی ادامه بدهم. البته این را هم بگویم که فرانسویان در زمینه هنر و ادبیات ذهن بازی دارند و نسبت به سایر فرهنگ‌ها کنجکاو هستند. این پدیده جدیدی هم نیست. از قرن هجدهم ما تأثیر فرهنگ و ادبیات کشورهای شرق را در ادبیات فرانسوی می‌توانیم ببینیم، و از نیمه دوم قرن بیستم، رد پای ادبیات مستعمرات سابق مشهود است.

تا جایی که امروز بسیاری از نویسندگان افریقایی یا مغربی‌تبار (الجزایر، مراکش، تونس و غیره) زبان فرانسوی را به عنوان زبان قلم خودشان برگزیده‌اند و روایت‌های‌شان را به این زبان نوشته و منتشر می‌کنند و در ضمن جزء پرخواننده‌ترین‌ها و محبوب‌ترین‌ها هم هستند. کافی است نگاهی به برندگان جایزه «گنکور» [معتبرترین جایزه ادبی فرانسه] در بیست سال اخیر بیاندازید تا ببینید چه جایگاهی از آن این نویسندگان است. هر چهار پنج سال یک‌بار نام نویسنده‌ای مراکشی‌تبار، الجزایری‌تبار، روسی‌تبار، افغانستانی‌تبار، سنگالی‌تبار یا لبنانی‌تبار را می‌بینید که به فرانسوی قلم می‌زند و جایزه گنکور را از آن خود کرده‌اند. عبارت ادبیات فرانکوفون (فرانسوی‌زبان) هم از همین‌جا برآمد: ادبیاتی که به زبان فرانسوی نوشته می‌شود اما نویسنده آن فرانسوی نیست و زبان فرانسوی زبان مادری‌اش نیست.

چندین سال پیش در کتاب‌فروشی‌های پاریس، در کنار ادبیات فرانسوی، قفسه ادبیات فرانکوفون هم رایج شده بود. اما این تمایز پس از چند سال رنگ باخت، چون آشکار شد مهم خاستگاه یا تبار نویسنده نیست، مهم زبانی است که برای نوشتن برمی‌گزینند. این تجربه مهمی بود. امروزه تمام نویسندگانی که چند سال پیش برچسب ادبیات فرانکوفون روی کتاب‌های‌شان می‌خورد، تحت عنوان نویسندگان فرانسوی شناخته می‌شوند. تا جایی که

در خودم نمی‌یافتم، ولی بیست سالگی همراه است با شور و شوق، اراده و امید و البته مقدار قابل توجهی خوش‌بینی و نادانی...

● اساساً نگاه شما به زندگی طوری است که فکر می‌کنید انسان در انتخاب مسیر زندگی خود تا حد زیادی استقلال و اراده کافی دارد؟ اگر آری چگونه؟ شما فکر می‌کنید جایگاهی که اکنون در فرانسه به آن رسیده‌اید و ظاهراً به خوبی در آن ادغام شده‌اید نتیجه چیست؟ آیا این بیشتر محصول تلاش آگاهانه و مستمر شهاست و یا آغوش باز جامعه فرانسه برای دربرگرفتن مهاجران و میدان دادن به آنها برای شکوفایی استعدادها و توانایی‌های آنان است؟

هر دو این عوامل بی‌شک نقش داشته‌اند. زندگی یک مبارزه شبانه‌روزی است، حالا هر کجا که باشی. من از روز اول می‌دانستم که زندگی من دور از ادبیات و تئاتر و موسیقی معنا نخواهد داشت. پدرم که خودش نویسنده و مترجم بود همیشه گوشزد می‌کرد دنبال نویسندگی نرو، چون از گرسنگی می‌میری. آرزو داشت من شغل نون و آب داری مثل مهندسی کامپیوتر و از این قبیل داشته باشم، چون ریاضیاتم خوب بود. در عین حال دل‌بستگی‌های مرا هم می‌شناخت و می‌دانست که پشت میز بشین نخواهم بود. راهی که من انتخاب کردم راه دشواری بود.

خود فرانسوی‌ها هم در زمینه هنر و ادبیات به سادگی موفق نمی‌شوند، چون در این حرفه امنیت شغلی وجود ندارد. بیشتر دوستان نویسنده فرانسوی من، دبیر دبیرستان یا استاد دانشگاه یا ناشر، یا کتاب‌فروش و غیره هستند. طبق آمار مرکز نشر کتاب فرانسه، تنها سه و نیم درصد نویسندگان فرانسوی از راه قلم‌شان امرار معاش می‌کنند. من هم زندگی‌ام را از طریق زبان‌هایی که می‌دانستم و

● سرور کسمایی در اکتبر سال ۲۰۲۴ بعنوان یکی از ۱۰۰ زن تأثیرگذار در عرصه فرهنگ و هنر در فرانسه شناخته شده است. چندی پیش هم از رمان او با عنوان «گورستان شیشه‌ای» در بیست و چهارمین دوره جشنواره کتاب «مهرگان ادب» در ایران تقدیر شد.

● «من هرگز نپذیرفتم که باید یا این یا آن باشم و مثلاً فرهنگ و زبان خودم را فراموش کنم و فقط به فرانسوی بنویسم. من البته عاشق زبان فرانسوی هستم، اما زبان فارسی با آن گنجینه‌ی عظیم ادبی‌اش شانس بزرگی است برای من.»

● «به نظر من تقسیم کردن ادبیات به داخل و خارج، یا مثلاً چون چند سال پیش به زنانه و مردانه و از این دست نتیجه‌های جز پراکنده‌ساختن و تضعیف آن ندارد؛ آن هم ادبیات ما که همین‌طوری هم دچار گسست‌های بسیار است.»

سرور کسمایی در اکتبر سال ۲۰۲۴ بعنوان یکی از ۱۰۰ زن تأثیرگذار در عرصه فرهنگ و هنر در فرانسه شناخته شده است. چندی پیش هم از رمان او با عنوان «گورستان شیشه‌ای» در بیست و چهارمین دوره جشنواره کتاب «مهرگان ادب» در ایران تقدیر شد.

سرور کسمایی «کیهان لندن» در ارتباط با این دو موفقیت گفتگویی با سرور کسمایی، نویسنده ایرانی در تبعید، داشته است که در ادامه می‌خوانید.

● خانم کسمایی، شما چهار دهه پیش به فرانسه مهاجرت کرده‌اید و بنظر می‌رسد احساسی که نسبت به فرانسه دارید شاید کمتر احساس «میزبان» بودن آن نسبت به شمای مهاجر باشد. اگر این برداشت درست است، فکر می‌کنید این وضعیت و حالت احساسی چگونه و در طی چه فرآیند و مسیری بدست آمده است؟

بله، برداشت شما کاملاً درست است. فرانسه برای من تنها یک کشور میزبان نیست چون من از کودکی با زبان و فرهنگ آن آشنا شدم. تحصیلات ابتدایی و متوسطه‌ام را به دو زبان انجام دادم و زبان و ادبیات فرانسه همیشه در خانه ما مطرح بود و نقش بسزایی در ساختن هویت من داشت، به همین خاطر رابطه من با این فرهنگ و زبان رابطه‌ای ارگانیک و درونی است. روزی هم که چهل و دو سال پیش، ایران را ترک می‌کردم، گزینه دیگری جز فرانسه برای آغاز دوباره نداشتم. با این حال، باید تأکید کنم که من به ناچار ایران را ترک کردم، وگرنه هرگز دم نمی‌خواست جای دیگری جز در خانه و شهر و مملکت خودم زندگی کنم.

اما متأسفانه شرایطی پیش آمد که مجبور شدم همه آن چیزها و کسانی را که دوست داشتم بگذارم و از طریق کوه و کمر و سوار بر اسب بگریزم. به این خاطر واژه تبعیدی بیشتر وصف حال من است تا مهاجر. شاید این به نظر تناقض برسد، چون یک سوم از عمر من در ایران و دو سوم در فرانسه سپری شده است. اما به هر حال وقتی شما در بیست سالگی پا به کشوری می‌گذارید که هرچند مملکت شما نیست ولی با تاریخ و فرهنگ و کدهایش آشنا هستید، نمی‌توانید در حاشیه بمانید و چون غریبه‌ها زندگی کنید. شاید اگر ستم بیشتر بود نیرو و اراده لازم را

دبیر مادم‌العمر آکادمی (فرهنگستان) فرانسه امین معلوف، نویسنده‌ای لبنانی‌تبار است. حُب این نشانه درک فرانسوی‌ها از ادبیات و نماد فضا و چشم‌انداز باز برای رشد در این محیط ادبی است.

● در عین حال موفقیت ادبی شما در ایران و تقدیر از سوی یک نهاد خصوصی فرهنگی، نشان از آن دارد که شما پیوندتان را با ایران و ایرانیان از دست نداده‌اید. در ایران از سوی فرهنگ‌ورزان سهم شما در ادبیات فارسی به رسمیت شناخته می‌شود و از آن تقدیر به عمل می‌آید. آیا می‌توان گفت که شما یک نویسنده دو هویتی هستید که این دو هویت همزیستی «مسالمت‌آمیز» با هم در وجود شما دارند و هیچ تضادی با هم ندارند؟

نه، هویت یک بسته آماده و از پیش تعیین شده نیست که بشود گفت هویت من فقط ایرانی است یا فقط فرانسوی. هویت فرد را تأثیرات مختلف رقم می‌زند و تقریباً می‌شود گفت به شمار افراد هویت وجود دارد. مثل اثر انگشت می‌ماند. ویژه خود فرد است. هویت من هم مرکب است، از دو (و شاید سه) فرهنگ و زبان ساخته و پرداخته شده است.

البته این همزیستی همیشه مسالمت‌آمیز نیست. تضاد و تنش هم گاهی بین عوامل آن پیدا می‌شود ولی من یاد گرفته‌ام از این تنش‌ها و تضادها بهره‌برداری مثبت بکنم. من هرگز نپذیرفتم که باید یا این یا آن باشم و مثلاً فرهنگ و زبان خودم را فراموش کنم و فقط به فرانسوی بنویسم. من البته عاشق زبان فرانسوی هستم، اما زبان فارسی با آن گنجینه‌ی عظیم ادبی‌اش شانس بزرگی است برای من. چرا من باید خودم را از این امکان فوق‌العاده به دلایل واهی محروم کنم و به فارسی بنویسم؟ من عاشق زبان فارسی هستم، به همین خاطر هم هر کدام از نوشته‌هایم را به دو زبان هم‌زمان می‌نویسم. مهم نیست که دستم به خواننده‌ی داخل نمی‌رسد، البته اکنون با این تقدیر روزنه‌ای باز شود و رمان‌های من در ایران خوانده شود.

اما در مورد پیوند من با جامعه هنری داخل کشور باید بگویم این بار اولی است که از کار من تقدیر می‌شود. تا به امروز، هرگز هیچ‌جا، در هیچ پژوهشی، هیچ میزگردی، هیچ تاریخچه ادبی نام و یاد از من و کتاب‌هایم نبوده است. من و امثال من کاملاً از همه جا حذف شدیم. سال‌ها از نویسندگان ایرانی که سفری به اروپا و آمریکا داشتند، در بازگشت می‌پرسیدند: خب، نظرتان راجع به ادبیات نویسندگان تبعیدی یا مهاجر چیست؟ و تقریباً همگی آن‌ها پاسخ می‌دادند که در خارج خیری نیست. کار چشمگیری در این سال‌ها نشده است. و بعد توضیحات دوزاری که نویسندگان «خارج‌نشین» - این هم واژه‌ای است که حکومت به جای تبعیدی ساخت و بر سر زبان‌ها انداخت - چون دور از جامعه هستند نمی‌توانند بنویسند و قلم‌شان می‌خشکد و از این دست خزعبلات... اما همان نویسندگان پس از چند سال وقتی به هر دلیلی ایران را ترک می‌کردند و مقیم اروپا یا آمریکا می‌شدند، نظرشان عوض می‌شد.

شناخت عمیق‌تری نسبت به جامعه ادبی ایرانیان در خارج پیدا می‌کردند، آثار را می‌خواندند، با شرایط کاری ما آشنا می‌شدند... در مورد شخص من البته این نکته هم بود که من کار نوشتن را در خارج آغاز کردم. یعنی پیش از ترک ایران، اثر منتشر شده‌ای نداشتم، چون ستم کم بود. بنابراین هر چه نوشتم و منتشر کردم در خارج بوده‌است. و حُب، این آثار به دست مخاطب داخل نمی‌رسید. کسانی هم که به مناسبت‌های گوناگون از طریق رسانه‌ها و

داخل و چهار نویسنده تبعیدی و مهاجر مقیم کشورهای مختلف اروپایی دعوت کردم، کتابی هم از داستان‌های این هفت نویسنده با عنوان «باغ‌های تنهایی» گردآوردم و به فرانسوی منتشر کردم. برخی از این داستان‌ها در داخل و با وجود سانسور منتشر شده بودند و برخی بدون سانسور در خارج، اما همه این هفت داستان آثاری موفق، ماندگار و تأثیرگذار بودند و با استقبال گرم خوانندگان فرانسوی روبرو شدند. چون آنچه در نهایت ارزش‌گذاری می‌شود، خود متن است و نه شرایط تولید آن. آثار ادبی کنسرو یا فرآورده صنعتی نیستند که در شرایط و تحت حرارت یکسان تولید بشوند. در تمام جویز ادبی معتبر دنیا آثاری از کشورهای مختلف با شرایط اجتماعی و سیاسی ناهمگون کنار هم قرار می‌گیرند.

من خودم در هیئت داوران چندین جایزه فرانسوی شرکت داشته‌ام، از جمله جایزه بین‌المللی نویسنده جوان فرانسوی‌زبان. آثاری که ما بررسی می‌کردیم از سی و پنج کشور برایمان فرستاده می‌شدند. تنها شرط شرکت در آن سن نویسنده - کمتر از ۲۷ سال - و نوشتن به زبان فرانسوی بود. سال اولی که من در هیئت داوران بودم، داستانی از بورکینا فاسو جایزه اول را گرفت و سال‌های بعد داستان‌هایی از کانادا، سوئیس، مالی، مراکش و فرانسه. شرایط کار و موقعیت زندگی نویسندگان این داستان‌ها از زمین تا آسمان با هم تفاوت داشت. جالب این‌که در روند بررسی نام و مشخصات نویسنده داستان از داوران پوشیده بود، چون تنها ملاک بررسی، خود متن می‌بایست می‌بود. یا مثلاً جایزه نوبل را در نظر بگیرد. آثاری از سراسر دنیا و از سنت‌های ادبی گوناگون در کنار هم قرار می‌گیرند تا هر سال یکی از آن‌ها برجسته شود. ما باید از این تجربیات بیاموزیم و تلاش کنیم فاصله‌ها را از میان برداریم.

● آیا شرکت و کسب موفقیت در این جشنواره ادبی سبب‌ساز گشایش‌هایی از نظر گسترش و تعمیق رابطه با نویسندگان و فرهنگ‌ورزان داخل کشور و کسب امکان پخش گسترده‌تر، در شناخته شدن بیشتر نویسندگان ایرانی خارج از کشور می‌شود؟

در مورد پخش گسترده، نمی‌دانم؛ چون در ایران مشکلات و موانع بسیاری سر راه کتابی که در خارج منتشر شده خواهد بود. هر چند نسخه دیجیتالی رمان من به رایگان در دسترس است. اما به هر حال امیدوارم این جایزه توجه خوانندگان و منتقدین را به آثار تولید شده در خارج از کشور جلب کند. چون هرچه بیشتر فاصله میان داخل و خارج برداشته شود، آثار بیشتری خواننده و تجربیات راحت‌تر منتقل خواهند شد.

امیدوارم ابتکار پُرنده‌ی مهرگان ادب در این زمینه راهگشای سازوکارهای دیگری هم بشود تا آثار نویسندگان خارج از کشور را به دست خوانندگان داخل برسانند. این فرصت خوبی برای کل ادبیات ماست. بده بیستان میان داخل و خارج باعث رشد و پویایی همه ما خواهد شد، بویژه در موقعیتی که تیراژ کتاب در ایران به شکل دردناکی ریزش کرده است. جایی خواندم که بنا بر یک پژوهش ادبی، کتاب‌های ترجمه شده از اقبال بیشتری نزد خواننده داخل برخوردار هستند. بی‌شک ادبیاتی که در این سال‌ها در خارج تولید شده می‌تواند خوانندگان جدیدی را به بازار کتاب جلب کند. به هر حال جشنواره «مهرگان ادب» پیشگام حرکتی نو و ارزشمند بوده و این تلاش را باید پاس داشت و ادامه داد.

شبکه‌ای اجتماعی با نام من آشنا بودند، در واقع چیزی از من خوانده بودند. بنابراین موقعیت من تفاوت داشت با نویسندگان بنام یک نسل پیش‌تر که کتاب‌هایشان پیش از ترک ایران منتشر می‌شد و برای خواننده داخل شناخته شده بودند. آثار تازه منتشر شده آنها در خارج از کشور هم گاه به ایران راه می‌یافت، یا حتی بسیاری از کتاب‌هایشان در داخل هم‌چنان بازنشر می‌شد. بنابراین به گونه‌ای در جامعه هنری حضور داشتند. چیزی که در مورد من امکان‌پذیر نبود. از این رو، این رویداد فرخنده‌ای است برای رمان «گورستان شیشه‌ای» که به مرحله‌ی نهایی مهرگان ادب راه یافت و از آن تقدیر به عمل آمد. این کتاب توسط نشر «نوگام» لندن منتشر شده است و با یک کلیک، رایگان در دسترس خواننده داخل ایران می‌تواند قرار بگیرد.

● در مورد جشنواره «مهرگان ادب» برای ما بگویید. یقیناً برای شما مهم بوده است که این چه نهادی است و از چه منابعی برخوردار است که در جشنواره آن شرکت می‌کنید. آیا ملاحظات سیاسی باعث سازش‌ها و عقب‌نشینی‌های مسئولین آن می‌شود؟ بنظر شما ارزش ادبی و فرهنگی این نهاد در چه حدی است؟ چگونه مسئولین این نهاد استقلال آنرا توانسته‌اند حفظ کنند؟

جایزه مهرگان ادب قدیمی‌ترین و شاخص‌ترین جایزه خصوصی و مستقل در ایران است. من از چند و چون کارکرد درونی مهرگان خبر ندارم، اما می‌توانم حدس بزنم مسئولان و دست‌اندرکاران آن با چه دشواری‌ها و مشکلاتی برای مستقل ماندن و پیشبرد اهداف خود روبرو هستند. این را هم باید بگویم که من در جشنواره شرکت نکردم بلکه دست اندرکاران جشنواره خودشان تصمیم گرفتند امسال در میان ۱۸۵۰ کتابی که قرار بود مورد بررسی قرار بدهند، ۱۲۰ رمان و داستان کوتاه هم که در خارج به انتشار رسیده بود را بگنجانند. این ابتکار جالب و مهمی بود. گامی بزرگ برای ترمیم گسست‌ها و از بین بردن فاصله‌ها میان ادبیات داخل و خارج و اقدامی مؤثر برای پشتیبانی از زبان و ادبیات فارسی و دلگرمی به نویسندگانی که مثل من سال‌ها در غربت و دور از خواننده به کار نوشتن ادامه داده‌اند. نکته‌ی دیگری که برای من بسیار ارزشمند بود ترکیب هیئت داوران «مهرگان ادب» امسال بود. بی‌اغراق می‌توانم بگویم چند تن از رمان و داستان‌نویسان قدر چند دهه اخیر در آن شرکت داشتند و تقدیر آن‌ها از رمان من برایم دو چندان ارزشمند است چون با کار آن‌ها آشنا هستم و جایگاه‌شان را می‌شناسم. بویژه این رمانم که بیست سال در انتظار انتشار به فارسی ماند، در حالیکه نسخه فرانسوی‌اش دو دهه پیش منتشر شد.

● نظر شما در مورد کسانی که عقیده دارند نمی‌توان آثار نویسندگان ایرانی داخل و خارج را در بستر واحد یک جشنواره و یا مسابقه قرار داد، چیست؟

من با این نظر همدل نیستم. به نظر من تقسیم کردن ادبیات به داخل و خارج، یا مثلاً چون چند سال پیش به زنانه و مردانه و از این دست نتیجه‌ای جز پراکنده‌ساختن و تضعیف آن ندارد؛ آن هم ادبیات ما که همین‌طوری هم دچار گسست‌های بسیار است. اتفاقاً من از سال‌ها پیش بر این باور بوده‌ام که ادبیات ایران درختی است که ریشه در داخل و شاخ و برگ پر بار در خارج دارد. به همین خاطر به سال ۲۰۰۰ همایش ادبی‌ای در تئاتر ادئون پاریس برگزار کردم و برای شرکت در آن سه نویسنده

وزیر راه و شهرسازی در یک قدمی استیضاح

فرزانه صادق مالوآجر

است «پروژه‌هایی که برای تکمیل، نیازمند ۱۰ سال برنامه ریزی هستند، در دوره مدیریتی فعلی، تبدیل به پروژه‌های چندنسلی شده‌اند. منابع مالی تخصیص می‌یابد، اما سرعت اجرا به قدری پایین است که عملاً تورم، ارزش پول تخصیص داده شده را می‌بلعد و پروژه از نظر اقتصادی از دست می‌رود.» بهرام احمدی همچنین درباره عملکرد فرزانه صادق در بخش مسکن گفته «طرح‌های حمایتی، به خصوص برای دهک‌های پایین، به دلیل عدم هماهنگی با بازار زمین و همچنین تأمین غیرواقع‌بینانه تسهیلات، تبدیل به گندی شده‌اند. این یک بحران هماهنگی نهادی است. وزارتخانه به جای تسهیل‌گری، خود تبدیل به یک گلوگاه بوروکراتیک شده است؛ گویی دولت به جای ساختن، صرفاً در حال مدیریت پروژه‌های نیمه‌تمام است.»

وبسایت «اقتصاد ۲۴» نیز گزارش داده که عملکرد کلی وزارت راه و شهرسازی در دوره فرزانه صادق مالوآجر حکایت از فقدان یک دکترین توسعه بلندمدت و منسجم دارد. چه در جاده‌ها و چه در خانه‌ها، شهروندان با هزینه‌های گزافی از عدم اجرای صحیح برنامه‌ها دست و پنجه نرم می‌کنند؛ این یعنی ناکارآمدی در محور اصلی توسعه ملی.

وبسایت «فرارو» هم نوشته اگر استیضاح فرزانه صادق مالوآجر به نتیجه برسد، دولت چهاردهم با چالشی جدی در یکی از وزارتخانه‌های کلیدی‌اش مواجه خواهد شد؛ «اکنون باید منتظر ماند و دید که آیا فرزانه صادق مالوآجر می‌تواند با ارائه برنامه‌ای روشن و پاسخ‌های قانع‌کننده، مجلس را از ورود به مرحله نهایی منصرف کند یا تغییر جدی در وزارت راه، گام بعدی مجلس خواهد بود.»

فرزانه صادق مالوآجر در حالی اکنون در یک قدمی استیضاح در مجلس شورای اسلامی قرار دارد که عباس علی‌آبادی وزیر نیرو، احمد میدری وزیر کار، غلامرضا نوری قزلبچه وزیر جهاد کشاورزی، و عباس صالحی وزیر ارشاد و فرهنگ اسلامی نیز چهار وزیر دیگری هستند که طرح استیضاح آنها در مجلس شورای اسلامی پیگیری می‌شود.

نمایندگان مجلس شورای اسلامی زمستان گذشته نیز عبدالناصر همتی وزیر وقت اقتصاد را استیضاح و او را عزل کردند.

زیرساخت‌های حمل‌ونقل نیز در وضعیت نامطلوبی قرار دارند. توسعه راه‌ها، اعم از بزرگراه‌ها، آزادراه‌ها و راه‌های روستایی، با گندی چشمگیری مواجه شده و پروژه‌های نیمه‌تمام بیش از پیش برجسته شده است.

وبسایت «اقتصاد ۲۴» درباره عقب‌ماندگی طرح‌های توسعه‌ای در بخش حمل‌ونقل نوشته بودجه‌های تخصیص‌یافته به بخش راه‌سازی، کمتر از سطح مورد انتظار جذب و هزینه شده است. این وضعیت، علاوه بر تحمیل هزینه‌های پنهان بر اقتصاد ملی، بر ایمنی سفرها و رضایتمندی عمومی نیز تأثیر منفی گذاشته است.

از سوی دیگر وضعیت حمل‌ونقل ریلی نیز تفاوت چندانی با سایر بخش‌ها ندارد. فرسودگی زیرساخت‌ها، کمبود لکوموتیو و واگن و عدم سرمایه‌گذاری کافی در بخش ریلی، منجر به کاهش سهم این شیوه حمل‌ونقل در جابجایی بار و مسافر شده است. با اینهمه حامیان دولت اصلاح‌طلب مسعود پزشکیان این استیضاح را «سیاسی» می‌دانند. روزنامه «دنیای اقتصاد» استیضاح فرزانه صادق مالوآجر «بیراهه» خوانده است. «دنیای اقتصاد» به نقل از حمیدرضا گودرزی عضو کمیسیون عمران مجلس شورای اسلامی و از حامیان دولت پزشکیان نوشته «زمانیکه پول نیست وزیر راه و شهرسازی که می‌تواند معجزه کند.»

عضو کمیسیون عمران مجلس شورای اسلامی مدعی شده که «خانم مالوآجر از روز اول به کسی باج نداد و در حال حاضر نیز چوب باج ندادنش را می‌خورد. در غیر این‌صورت ایشان در حوزه جاده، احداث راه‌آهن، موضوعات هواپیمایی و... خیلی خوب کار کرده است.»

این نماینده مجلس شورای اسلامی افزوده «در حال حاضر باید ابتدا وزیر راه استیضاح شود یا وزیر نیرو؟ وزیر نیرو چطور می‌داندسته که سدها خالی می‌شود و جیره‌بندی نکرده؟ آیا می‌تواند رسید؟ یا هواشناسی نباید به وزیر می‌گفت که آذرمه بارندگی نداریم و چرا وزیر مصرف آب را مدیریت نکرد؟ در برق هم شرایط به همین شکل است. بنابراین مشخص است که استیضاح وزیر راه سیاسی است. با استیضاح وزیر راه می‌خواهند دولت را زمین‌بزند در غیر این‌صورت اثر مثبتی برای مردم نخواهد داشت.» بهرام احمدی کارشناس در حوزه راه و شهرسازی اما معتقد

● طرح استیضاح فرزانه صادق مالوآجر، وزیر راه و شهرسازی، برای دومین بار با بیش از ۷۰ امضا به هیئت رئیسه مجلس شورای اسلامی تقدیم شده است.

● «بی‌ثباتی در انتصابات»، «ضعف در سیاست‌گذاری مسکن»، «انفعال سازمان بنادر» و «اجرای ضعیف نهضت ملی مسکن» از جمله محورهای مطرح شده در طرح استیضاح فرزانه صادق مالوآجر است.

● حامیان دولت پزشکیان مدعی هستند طرح استیضاح فرزانه صادق مالوآجر کاملاً «سیاسی» و بی‌ارتباط با عملکرد» او است اما نگاهی به عملکرد وزیر راه و شهرسازی دولت پزشکیان طی یک سال و چهار ماه گذشته نشان می‌دهد عملکرد او ضعیف و غیرقابل دفاع بوده است.

طرح استیضاح فرزانه صادق مالوآجر، وزیر راه و شهرسازی، برای دومین بار با بیش از ۷۰ امضا به هیئت رئیسه مجلس شورای اسلامی تقدیم شده است.

در شرایطی که چهار وزیر دولت مسعود پزشکیان در نوبت استیضاح قرار دارند، طرح استیضاح فرزانه صادق مالوآجر، وزیر راه و شهرسازی، برای دومین بار با بیش از ۷۰ امضا به هیئت رئیسه مجلس شورای اسلامی تقدیم شده است.

زینب قیصری، نماینده تهران در مجلس شورای اسلامی، در اینباره گفته «طرح مذکور جهت طی کردن مراحل قانونی طبق آیین‌نامه داخلی مجلس، تقدیم هیئت رئیسه مجلس شده است. به گفته او، در مجموع تاکنون طرح‌های استیضاح وزیر راه بیش از ۷۰ امضا دارد.»

«بی‌ثباتی در انتصابات»، «ضعف در سیاست‌گذاری مسکن»، «انفعال سازمان بنادر» و «اجرای ضعیف نهضت ملی مسکن» از جمله محورهای مطرح شده در طرح استیضاح فرزانه صادق مالوآجر است.

در شرایطی حامیان دولت پزشکیان مدعی هستند طرح استیضاح فرزانه صادق مالوآجر کاملاً «سیاسی» و بی‌ارتباط با عملکرد» او است اما نگاهی به عملکرد وزیر راه و شهرسازی دولت پزشکیان طی یک سال و چهار ماه گذشته نشان می‌دهد عملکرد او ضعیف و غیرقابل دفاع بوده است. حامیان وزیر می‌گویند فرزانه صادق مالوآجر در حوزه راه، مسکن، راه‌آهن و هواپیمایی با وجود کمبود شدید منابع خوب عمل کرده و مشکلات اصلی، مانند کاهش وام‌های مسکن از سوی بانک مرکزی و تخصیص ناقص بودجه وزارتخانه، خارج از اختیار اوست.

در مقابل اما عملکرد وزارت راه و شهرسازی، به ویژه در حوزه‌های کلیدی مسکن، راه‌سازی و حمل و نقل از یکسو با وعده‌های دولت و از سوی دیگر با چشم‌انداز بلندمدت و کوتاه‌مدت توسعه‌ای جمهوری اسلامی همخوانی ندارد.

با وجود اینکه بخش مسکن از عمده دغدغه‌های شهروندان به شمار می‌رود اما طرح‌های حمایتی مسکن، از جمله «نهضت ملی مسکن» در دولت مسعود پزشکیان به گندی پیش رفته و سرنوشت آن مبهم است.

این طرح در بسیاری از مناطق کشور طی یک سال گذشته نه تنها به سرانجام نرسیده، بلکه با مشکلات متعدد در تامین زمین، تسهیلات بانکی و ساخت و ساز مواجه است. این در حالیست که هدفگذاری این طرح ساخت سالانه یک میلیون واحد مسکونی بوده است.

تداوم زیان در صنایع به علت بحران انرژی؛ خسارت صنایع طی سه سال ۹ برابر افزایش یافت

● در شرایطی که آمارها از افزایش ۹ برابری خسارت در صنایع طی سه سال گذشته و به علت بحران کمبود انرژی حکایت دارد، کارشناسان و فعالان صنعتی معتقدند در زمستان امسال نیز قطع انرژی در صنایع ادامه خواهد داشت.

● مهدی بستانچی معتقد است در صورت جیره‌بندی گاز در صنایع خسارت سنگینی به صنایعی تحمیل خواهد شد که همین حالا هم در شرایط رکود تورمی به دشواری فعالیت می‌کنند.

در شرایطی که آمارها از افزایش ۹ برابری خسارت در صنایع طی سه سال گذشته و به علت بحران کمبود انرژی حکایت دارد، کارشناسان و فعالان صنعتی معتقدند در زمستان امسال نیز قطع انرژی در صنایع ادامه خواهد داشت.

مهدی بستانچی، رئیس شورای هماهنگی شهرک‌های صنعتی با اشاره به اینکه دولت درباره وضعیت پیش‌روی صنایع با بی‌برنامگی و عدم شفافیت با صنعتگران برخورد می‌کند گفته «در حال حاضر معلوم نیست که قرار است برق قطع شود، آب قطع شود یا هر دو. اما به باور من به دلیل بحث ناترازی یا کمبود انرژی حتما شاهد قطع و تعطیلی کارخانه‌ها خواهیم بود. بدتر از این موضوع، بحث عدم برنامه‌ریزی مناسب است. همچنان در این حوزه‌ها برنامه‌ریزی درستی نداریم و به نوعی تنها راهی که دوستان به ذهنشان می‌رسد قطع کردن است. در صورتی که دولت می‌تواند در قالب کارگروه‌ها و کمیته‌هایی موضوعات را با

صنعتی، معتقد است در صورت جیره‌بندی گاز در صنایع خسارت سنگینی به صنایعی تحمیل خواهد شد که همین حالا هم در شرایط رکود تورمی به دشواری فعالیت می‌کنند. مهدی بستانچی گفته «شرایط بازار بسیار سخت است. تولیدکنندگان به خصوص صنایع کوچک و متوسط همین الان با مشکلات زیادی رو به رو هستند. اصل مسئله اینجاست که بازار در رکود است، نقدینگی به اندازه کافی نیست، تقاضا برای محصولات وجود ندارد و تورم بسیار زیاد است. همه اینها دست به دست هم داده تا وضعیت تولید کشور خوب نباشد.»

رئیس شورای هماهنگی شهرک‌های صنعتی افزوده که «طبیعی است وقتی قطع برق و گاز هم به این موارد اضافه شود، تولید را کند می‌کند و بیکاری را افزایش می‌دهد. کما اینکه در فصل تابستان هم بیکاری‌ها افزایش پیدا کردند و کارخانه‌های زیادی به تعطیلی مجبور شدند یا در نهایت نیروها را تعدیل کردند تا کار متوقف نشود. به نظر می‌رسد در زمستان هم این روند ادامه پیدا کند.»

آمارها نشان می‌دهد طی سالهای گذشته بحران کمبود انرژی خسارت سنگینی به صنایع مختلف کشور وارد کرده است. تنها در سال ۱۴۰۳، زیان مستقیم واحدهای صنعتی ناشی از قطعی برق حدود ۲۷ هزار میلیارد تومان برآورد شد. علاوه بر آن، کاهش ارزش تولیدات صنعتی در ماه‌های گرم سال به رقمی نزدیک به ۱۸۳ هزار میلیارد تومان رسید. اتاق ایران نیز گزارش داده که عدم‌النفع صنایع مستقر

در شهرک‌ها و نواحی صنعتی ناشی از قطعی برق در سال ۱۴۰۳ حدود ۴۴/۷ هزار میلیارد تومان بوده است. این در حالی است که این رقم در سال ۱۴۰۰ تنها ۵/۴ هزار میلیارد تومان و در سال ۱۴۰۲ حدود ۸/۴ هزار میلیارد تومان بود. بنابراین، در فاصله سه سال، خسارت ناشی از بحران انرژی تقریباً ۹ برابر شده است.

رئیس شورای هماهنگی شهرک‌های صنعتی نیز در امرداد امسال عنوان کرد که در حوزه صنایع حدود ۳۰ درصد ظرفیت تولیدی به دلیل قطعی برق کاهش پیدا کرده است. اگر در واحدهای صنعتی برق یک یا دو روز در هفته قطع شود، برآورد این است که حدود ۳۰ تا ۴۰ درصد ظرفیت واقعی تولید از بین می‌رود. در صنایع بزرگ میانگین خسارت روزانه صدها میلیارد تومان و در صنایع کوچک ماهانه به ده‌ها میلیارد تومان می‌رسد.

حضور اهالی صنعت واکاوی کند و به راه‌حل برسند ولی متأسفانه چنین اتفاقی نیافتاده است.»

اینهمه در حالیست که برآورد می‌شود امسال نیز کمبود انرژی سبب جیره‌بندی گاز در صنایع مختلف شود. از یکسو کاهش شدید بارندگی سبب از مدار خارج شدن شماری از نیروگاه‌های برق‌آبی شده و در نتیجه تولید برق بر نیروگاه‌های حرارتی متمرکز خواهد شد. تولید برق در نیروگاه‌های حرارتی به معنای نیاز این نیروگاه‌ها به انرژی بیشتر است.

از سوی دیگر به علت سرمای هوا، مصرف گاز نیز با افزایش روبرو می‌شود و در آنسو تولید و توزیع گاز نیز از برنامه‌های توسعه‌ای و متناسب با نیاز در فصل سرد عقب است. اینهمه سبب کمبود گاز در روزهای سرد سال می‌شود و به این ترتیب جیره‌بندی گاز در صنایع محتمل خواهد بود. مهدی بستانچی، رئیس شورای هماهنگی شهرک‌های

وزیر اقتصاد:

وضعیت مبهم «نه جنگ و نه صلح» بحران‌های اقتصادی را تشدید کرد

● علی مدنی‌زاده وزیر اقتصاد روز شنبه اول آذرماه در همایش سالانه بازار سرمایه ایران طی سخنانی گفته انباشت ناترازی‌های بودجه، انرژی و شبکه بانکی مهم‌ترین عوامل بی‌ثباتی در اقتصاد ایران بوده است.

● علی مدنی‌زاده همچنین با اشاره به «شرایط پیچیده منطقه و فضای نه جنگ و نه صلح» از نیمه دوم سال گذشته گفت: «این وضعیت موجب رکود در واحدهای تولیدی و افزایش تورم شده است.»

وزیر اقتصاد جمهوری اسلامی ناترازی‌های بانکی، بودجه‌ای و انرژی را مهم‌ترین عوامل فشار بر اقتصاد دانست و اعلام کرد روند خارج کردن بانک‌های ناتراز از شبکه بانکی ادامه دارد. در شرایطی که تورم در اقتصاد ایران با سرعت در حال افزایش و خانوارها با فشار برای تأمین هزینه‌های ضروری زندگی روبرو هستند، وزیر اقتصاد دولت پزشک‌بان مدعی شده اولویت اصلی دولت، حمایت از معیشت خانوارها و مهار تورم است.

علی مدنی‌زاده وزیر اقتصاد روز شنبه اول آذرماه در همایش سالانه بازار سرمایه ایران طی سخنانی گفته انباشت ناترازی‌های بودجه، انرژی و شبکه بانکی مهم‌ترین عوامل بی‌ثباتی در اقتصاد ایران بوده است. او همچنین گفته درآمدهای بالا و پرنوسان نفتی طی سال‌های گذشته زمینه‌ساز توزیع رانت و مداخلات دولتی شده و در نهایت بهره‌وری سرمایه و نیروی کار را کاهش داده است.

علی مدنی‌زاده تحولات بین‌المللی را به عنوان عامل خارجی موثر بر افزایش تورم معرفی و رفع آن را نیازمند هماهنگی سیاست خارجی و اقتصادی عنوان کرد. او همچنین در داخل کشور، مشکلات ساختاری حکمرانی اقتصادی را عامل اصلی ناترازی‌ها در حوزه اقتصاد ارزیابی کرد.

علی مدنی‌زاده همچنین با اشاره به «شرایط پیچیده منطقه و فضای نه جنگ و نه صلح» از نیمه دوم سال گذشته گفت: «این وضعیت موجب رکود در واحدهای تولیدی و افزایش تورم شده است.»

در شرایطی که بسیاری از کارشناسان عملکرد و برنامه‌های اقتصادی دولت پزشک‌بان را ناکافی و غیرموثر ارزیابی می‌کنند علی مدنی‌زاده گفته «دولت در ادامه برنامه مهار تورم، اصلاح ناترازی‌های بانکی را با جدیت پیش می‌برد.» او همچنین گفته «افزایش سرمایه بانک‌ها، تسویه بدهی‌های دولت و مقابله با اضافه‌برداشت‌ها از برنامه‌های اصلی وزارت اقتصاد است.»

وزیر اقتصاد دولت پزشک‌بان بیش از آنکه راهکارهایی مشخص را ارائه دهد وعده‌های کلی داده است. برای نمونه او با اشاره به کاهش رشد اقتصادی کشور طی سال‌های گذشته گفته افزایش بهره‌وری و استفاده از ظرفیت بخش خصوصی در دستور کار قرار دارد و بهبود محیط کسب‌وکار می‌تواند نقش مهمی در رشد اقتصادی ایفا کند.

علی مدنی‌زاده همچنین گفته در حالی که ۸۰ درصد سرمایه‌گذاری‌ها بانک‌محور است، دولت قصد دارد

تغییر فرمانده «نزاجا» پنج ماه بعد از جنگ ۱۲ روزه؛ یک «شهادت طلب» جایگزین شد

علی جهانزاده

به عهده داشت. امیر حاتمی فرمانده کل ارتش در حکم انتصاب او نوشته است: «این جایابی در فرماندهی دوره‌ای و با هدف تقویت ساختار عملیاتی نزاجا صورت می‌گیرد.»

جهانزاده در اولین اظهار نظر گفت: «با داشتن نیروی انسانی کارآمد، مومن و شهادت طلب، تسلیحات و تجهیزات به‌روز و استفاده از تجارب پیشکسوتان و جنگ ۱۲ روزه، آماده پاسخگویی به هرگونه تهدید احتمالی دشمنان هستیم.»

او افزود: «دشمنان نظام وقتی با جنگ سخت نتوانسته‌اند به اهداف خود دست یابند، وارد جنگ نرم با جمهوری اسلامی شده‌اند اما بار دیگر تمامی نقشه‌های دشمنان را خنثی خواهیم کرد.»

او ادامه داد: «در جنگ ۱۲ روزه، یگان پهپاد و گروه پدافند هوایی نیروی زمینی ارتش اقدامات موثری در ساقط کردن پهپادها و هواگردهای دشمن داشته‌اند.»

در جنگ ۱۲ روزه چندین پادگان و مرکز متعلق به نیروی زمینی ارتش از جمله تیپ ۲۱۶ زرهی زنجان و مرکز تولید، بهینه سازی و نوسازی زره در تهران هدف حمله قرار گرفت.

در شرایطی که جهانزاده روی «شهادت طلبی» نیروها برای مقابله با دشمن حساب باز کرده است، براساس اطلاعات دریافتی از منابع داخلی پرسنل نیروی زمینی از نظر اقتصادی و روحی در شرایط بدی قرار دارند. کافی نبودن حقوق ماهانه، ناتوانی در تأمین مسکن، فشار زندگی زیر بار قسط و کسورات و همچنین اعتیاد و طلاق عمده مشکلات پرسنل نیروی زمینی و خانواده‌های آنهاست.

جلوگیری کند بنابراین در شرایط فعلی، من واقعا تعجب می‌کنم از کسانی که می‌گویند باید ارزش تک‌نرخ شود. این امر نه امکان‌پذیر است و نه به صلاح.

● امیر حاتمی فرمانده کل ارتش در حکم انتصاب او نوشته است: «این جایابی در فرماندهی دوره‌ای و با هدف تقویت ساختار عملیاتی نزاجا صورت می‌گیرد.»

● جهانزاده در اولین اظهار نظر گفت: «با داشتن نیروی انسانی کارآمد، مومن و شهادت طلب، تسلیحات و تجهیزات به‌روز و استفاده از تجارب پیشکسوتان و جنگ ۱۲ روزه، آماده پاسخگویی به هرگونه تهدید احتمالی دشمنان هستیم.»

● در شرایطی که جهانزاده روی «شهادت طلبی» نیروها برای مقابله با دشمن حساب باز کرده است، براساس اطلاعات دریافتی از منابع داخلی پرسنل نیروی زمینی از نظر اقتصادی و روحی در شرایط بدی قرار دارند. کافی نبودن حقوق ماهانه، ناتوانی در تأمین مسکن، فشار زندگی زیر بار قسط و کسورات و همچنین اعتیاد و طلاق عمده مشکلات پرسنل نیروی زمینی و خانواده‌های آنهاست.

پنج ماه پس از اعلام «آتش‌بس» در جنگ ۱۲ روزه، علی جهانزاده معاون هماهنگ‌کننده نیروی زمینی ارتش به عنوان فرمانده جدید نیروی زمینی، جایگزین کیومرث حیدری شد.

براساس حکم امیر حاتمی فرمانده کل ارتش جمهوری اسلامی که اول آذرماه ۱۴۰۴ رسانه‌ای شد، جهانزاده فرمانده نیروی زمینی ارتش جمهوری اسلامی شد. او در سنوات گذشته در مقطعی فرماندهی لشکر ۷۷ «ثامن الائم» و معاونت هماهنگ‌کننده نیروی زمینی ارتش و جانشینی معاونت ارزیابی قرارگاه مرکزی «خاتم الانبیا» را

تک‌نرخ کند که به‌اندازه کافی صادرات داشته باشد، تحریم نباشد و بتواند درآمد ارزی کافی به دست آورد تا هر زمان که لازم شد با تزریق ارز، قیمت را مدیریت و از افزایش آن

نقش بازار سرمایه را در تأمین مالی افزایش دهد. او البته از طرحی به عنوان «رویش» خبر داده که به زودی قرار است رونمایی شود. طرحی که به گفته او ابزاری با هدف جذب سرمایه‌های نهفته مردم در قالب ارز، طلا و رمزارز است و قرار است به سمت تولید هدایت شود. وزیر اقتصاد دولت پزشکیان همچنین گفته قصد داریم

سرمایه‌های بورس را به پروژه‌های اولویت‌دار اختصاص دهیم. این برنامه‌ها طی چهار تا پنج سال آینده ثمر می‌دهد و به رشد بلند مدت اقتصاد ایران کمک می‌کند. ابزارهای مبتنی بر ارز را شروع می‌کنیم که نرخ‌های بهره بالا نباشد و ثباتی را برای سرمایه‌گذاری ایجاد کند؛ چاره‌ای جز آزادسازی بازار سرمایه نداریم. عملکرد تیم اقتصادی دولت پزشکیان با انتقادهای کارشناسان روپرست. علی مدنی‌زاده مهم‌ترین برنامه خود را تک‌نرخ کردن ارز عنوان می‌کند اما اقتصاددانان معتقدند در شرایطی که بحران‌های انباشته اقتصادی و تورم فزاینده، معیشت خانوار را با مشکلات جدی روبرو کرده، و دولت توان اجرای برنامه‌های حمایتی از سفره خانوارها را ندارد، اجرای این طرح اشتباه است.

مرتضی افقه اقتصاددان و استاد دانشگاه در یادداشتی در روزنامه «جهان صنعت» نوشته در شرایط فعلی و با ساختارهای کنونی نباید به سمت تک‌نرخ شدن ارز رفت. این اقدام در وضعیت موجود، یک حرکت بسیار خطرناک است که متأسفانه برخی اقتصادخوانده‌های بی‌اعتنا به شرایط واقعی کشور، پیوسته به آن دامن می‌زنند. در اینجا نکته مهم این است که تک‌نرخ شدن ارز در شرایط فعلی اساساً امکان‌پذیر نیست؛ حتی اگر فرض کنیم دولت چشم خود را بر تمام تبعات اجتماعی، سیاسی و اقتصادی این اقدام ببندد.

مرتضی افقه در ادامه نوشته در حالی که هنوز خودِ نرخ ارز در بازار آزاد - که از نظر این افراد، هدف‌گذاری شده تا نرخ رسمی به آن نزدیک شود- تثبیت شده نیست. چه تضمینی وجود دارد که نرخ ارز روی عدد مشخصی بماند؟ بسیاری از قیمت‌ها به‌ویژه نرخ ارز، تحت‌تأثیر تحولات سیاسی مرتبط با جهان خارج، فضای جنگ و به‌خصوص تحریم‌هایی است که هشت‌سال ادامه پیدا کرده است. بنابراین ابزار لازم برای کنترل آن در اختیار دولت نیست. در واقع عامل اصلی تعیین نرخ ارز بیرون از اختیار دولت عمل می‌کند.

این اقتصاددان تأکید کرده دولت زمانی می‌تواند ارز را

درخواست اقامت یک پناهجوی ایرانی در کانادا به دلیل خدمت سربازی در سپاه پاسداران رد شد

سربازی در سپاه پاسداران

مهاجرت دریافت شد. دولت کانادا سپاه پاسداران انقلاب اسلامی را یک سازمان تروریستی می‌شناسد و اداره مهاجرت کانادا هم درخواست ودیعتی را با این استدلال که او «در نهادهای با پیشینه تروریستی عضویت داشته»، رد کرده است. تقاضای پناهندگی ودیعتی آوریل ۲۰۱۹ از سوی اداره مهاجرت کانادا پذیرفته شده بود و او اندکی بعد درخواست اقامت دائم کرده بود.

ودیعتی در شکایت خود از اداره مهاجرت کانادا استدلال کرده بود که حضور او در سپاه پاسداران داوطلبانه نبوده است. او همچنین استدلال کرده بود که اداره مهاجرت پرونده او را منصفانه بررسی نکرده، موضوع اجبار در حضور در سپاه پاسداران را در نظر نگرفته و تصمیم این نهاد موجب جدایی او از اعضای خانواده‌اش شده است.

قاضی اعلام کرد که اداره مهاجرت کانادا در بررسی پرونده ودیعتی «غیرمنصفانه عمل نکرده» چون اطلاعات لازم را در اختیار او قرار داده، به او فرصت پاسخگویی داده و روند را طبق قانون طی کرده است. قاضی همچنین این نکته را تأیید کرد که خدمت سربازی در سپاه پاسداران معادل عضویت در آن در نظر گرفته شده و اعلام کرد که همین موضوع برای غیرقابل قبول بودن درخواست اقامت کافی بوده است. او در ادامه حکم آورده که اجباری بودن خدمت سربازی مطابق معیارهای تشخیص اجبار در قانون کانادا، از جمله خطر مرگ یا خطر آسیب جسمی، نبوده است. از این رو، این استدلال ولدیتی نیز رد شده است. کانادا اواخر خرداد ۱۴۰۳ سپاه پاسداران را در فهرست گروه‌های تروریستی خود قرار داد. دومینیک لوبلان، وزیر امنیت عمومی کانادا، با اعلام این خبر گفته بود: «این اقدام حامل این پیام قدرتمند است که کانادا از تمام ابزارهای در اختیار خود برای مبارزه با ماهیت تروریستی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی استفاده خواهد کرد.»

او جمهوری اسلامی را به نقض مکرر حقوق بشر در داخل و خارج از ایران و همچنین بر هم زدن نظم و قوانین بین‌المللی متهم و تأکید کرد کانادا در تلاش است تا اطمینان حاصل کند حکومت ایران در برابر «اعمال غیرقانونی خود و حمایتش از تروریسم» از مصونیت برخوردار نخواهد بود.

● اداره مهاجرت کانادا درخواست یک ایرانی پناهجو را به دلیل گذراندن دوره خدمت سربازی در سپاه پاسداران انقلاب اسلامی نپذیرفته بود. این پناهجو از اداره مهاجرت شکایت کرد اما یک دادگاه فدرال شکایت او را رد کرد.

● براساس گزارش منابع کانادایی در حکمی که قاضی آن ام. تُرلی، دوشنبه ۲۳ نوامبر (سوم آذرماه) صادر کرد آمده است که اقدام اداره مهاجرت کانادا در رد درخواست محمدرضا ودیعتی برای اقامت او، قانونی و قابل پذیرش بوده اداره مهاجرت تمام روند قانونی را طی کرده و اطلاعات مورد نیاز او را ارائه داده است.

● گزارش شده است که متقاضی به دلیل باورهای سیاسی و مذهبی‌اش در معرض آزار و تعقیب قرار داشت و از ایران گریخته بود و در آوریل سال ۲۰۱۹ به‌عنوان پناهنده پذیرفته شد.

اداره مهاجرت کانادا درخواست یک ایرانی پناهجو را به دلیل گذراندن دوره خدمت سربازی در سپاه پاسداران انقلاب اسلامی نپذیرفته بود. این پناهجو از اداره مهاجرت شکایت کرد اما یک دادگاه فدرال شکایت او را رد کرد.

براساس گزارش منابع کانادایی در حکمی که قاضی آن ام. تُرلی، دوشنبه سوم آذرماه صادر کرد، آمده است که اقدام اداره مهاجرت کانادا در رد درخواست محمدرضا ودیعتی برای اقامت او، قانونی و قابل پذیرش بوده، اداره مهاجرت تمام روند قانونی را طی کرده و اطلاعات مورد نیاز او را ارائه داده است. ودیعتی درخواست اقامت دائم داده بود و چهار سال برای آن انتظار کشیده بود تا درباره‌اش تصمیم‌گیری شود.

گزارش شده است که متقاضی به دلیل باورهای سیاسی و مذهبی‌اش در معرض آزار و تعقیب قرار داشت و از ایران گریخته بود و در آوریل سال ۲۰۱۹ به‌عنوان پناهنده پذیرفته شد. یک ماه بعد، درخواست اقامت دائم خود را ارائه کرد. او در درخواستش اشاره کرده بود که بین ژوئیه ۱۹۹۶ تا ژوئیه ۱۹۹۸ به‌عنوان سرباز وظیفه در سپاه پاسداران انقلاب اسلامی خدمت کرده است. او همچنین فرم «جزئیات خدمت نظامی» را ارائه کرد که در مارس ۲۰۲۰ توسط اداره

دولت پزشکیان بنزین را گران کرد؛ جبران کسری بودجه با بنزین ۵۰۰۰ تومانی

● بر اساس مصوبه دولت نرخ‌های اول و دوم کارت سوخت شخصی اتومبیل‌ها با قیمت‌های ۱۵۰۰ و ۳۰۰۰ تومانی بدون تغییر باقی می‌ماند. همچنین نرخ سومی معادل حداقل ۱۰ درصد قیمت خرید بنزین از پالایشگاه‌ها یعنی ۵۰۰۰ تومان ارائه خواهد شد.

● افراد حقیقی دارای بیش از یک اتومبیل، می‌توانند برای بیش از یک خودرو سهمیه بنزین ۱۵۰۰ و ۳ هزار تومانی را بگیرند.

● بر اساس مصوبه دولت از نیمه آذرماه اتومبیل‌های نو مشمول کارت سوخت با نرخ اول و دوم نخواهند شد.

● وبسایت «فرارو» نوشته دولت دسترسی به سهمیه را محدود کرده، قصد دارد آگاهانه کارت جایگاه را به گران‌ترین گزینه تبدیل کند، نام خودروهایی جدید، خارجی و دولتی را از فهرست دریافت سهمیه حذف کرده و تنها یک خودرو را برای هر مالک مشمول سهمیه می‌داند.

● مرتضی محمودی نماینده تهران در مجلس شورای اسلامی در نشست علنی روز چهارشنبه پنجم آذرماه گفته «گران‌سازی بنزین، کمر مردم مستضعف و طبقات پایین را می‌شکند.»

هیئت دولت در نشست روز سه‌شنبه ۴ آذر ۱۴۰۴ تغییر ساختار سهمیه‌بندی و تعیین «نرخ سوم بنزین» را تصویب کرد. بر این اساس بنزین سه نرخ و نرخ سوم آن پنج هزار تومان برای هر لیتر خواهد بود.

بر اساس مصوبه دولت نرخ‌های اول و دوم کارت سوخت شخصی اتومبیل‌ها با قیمت‌های ۱۵۰۰ و ۳۰۰۰ تومانی بدون تغییر باقی می‌ماند. همچنین نرخ سومی معادل حداقل ۱۰ درصد قیمت خرید بنزین از پالایشگاه‌ها یعنی ۵۰۰۰ تومان ارائه خواهد شد.

بر اساس مصوبه دولت از نیمه آذرماه اتومبیل‌های نو مشمول کارت سوخت با نرخ اول و دوم نخواهند شد. اتومبیل‌های وارداتی، اتومبیل‌های فعال در مناطق آزاد تجاری، اتومبیل‌های دولتی به جز آمبولانس‌ها باید بنزین نرخ سوم استفاده کنند.

همچنین تمام اتومبیل‌های فعال، اتومبیل‌های صفر که با پلاک قبلی شماره‌گذاری می‌شوند و ناوگان عمومی مشمول استثنائات، همچنان ۶۰ لیتر بنزین سهمیه‌ای ۱۵۰۰ تومانی و سهمیه آزاد ۳۰۰۰ تومانی دریافت خواهند کرد. البته افراد حقیقی دارای بیش از یک اتومبیل، می‌توانند برای بیش از یک خودرو سهمیه بنزین ۱۵۰۰ و ۳ هزار تومانی را بگیرند.

فاطمه مهاجرانی سخنگوی دولت روز چهارشنبه پنجم آذرماه درباره مصوبه هیئت دولت گفت «ظرفیت تولید ما حدود ۱۰۰ میلیون لیتر است اما میانگین مصرف ۱۳۳ میلیون لیتر است که در ایام شلوغی تا ۱۹۷ میلیون لیتر هم

مستضعف و طبقات پایین را می‌شکند. شما قبل از اینکه سراغ گران‌سازی بنزین بروید، باید اول مشخص کنید چه کسانی در مقابل انتقال سهمیه به کارت بانکی و کد ملی ایستاده اند. این موارد را درست کنید.»

مرتضی محمودی افزوده «قاچاق گسترده و حساب شده سوخت توسط چه کسانی هدایت می‌شود. باید با این موارد

به همین دلیل نتیجه می‌گیریم میلیون‌ها مالک خودرو تحت تاثیر بندها و تبصره‌های آن قرار خواهند گرفت.

در بخش دیگری از گزارش «فرارو» تأکید شده اشخاص حقیقی که مالک بیش از یک اتومبیل سواری شخصی بنزین‌سوز هستند، از نیمه آذر تنها برای یکی از اتومبیل‌های خود مشمول دریافت سهمیه یارانه‌ای (۱۵۰۰ و ۳۰۰۰

می‌رسد. مابقی مصرف سوخت کشور را باید وارد کنیم و هزینه هر لیتر بنزین وارداتی حداقل ۷۰ هزار تومان تمام می‌شود؛ این هزینه زیاد به معیشت مردم آسیب می‌زند.» سخنگوی دولت بدون اینکه توضیح دهد بنزین پنج هزار تومانی چه آسیبی به معیشت مردم می‌زند گفته «۴۳ درصد مصرف با کارت‌های جایگاه انجام می‌شود که حجم زیادی از

برخورد کنید. از طرفی باید مشخص شود که چه کسی در مقابل واردات خودروهای با کیفیت و مصرف پایین ایستاده است.» عبدالحمید آق ارکاکلی، نماینده گنبدکاووس در مجلس شورای اسلامی هم روز چهارشنبه پنجم آذرماه خطاب به مسعود پزشکیان گفت: «افزایش قیمت بنزین تنها راهکار نیست. در لگن‌سازهایی را تخته کنید که خود را خودروساز معرفی می‌کنند و خودروهایی که می‌سازند نه کیفیت دارد و نه ایمنی، بیشترین مصرف سوخت را در دنیا دارند.»

علی اصغر باقرزاده نماینده بابلسر در مجلس شورای اسلامی نیز با طرح این پرسش که «چرا دولت مصوبه مجلس در خصوص بهره‌وری در مورد بنزین را انجام ندهد؟» گفته «در مورد مصوبه اخیر دولت در مورد افزایش قیمت بنزین اولاً آیا حقوق دستمزد کارمندان و کارگران با افزایش تورم، متناسب با آن بالا رفته است که شما افزایش قیمت بنزین دادید و آیا این قانون مطابق با قانون اساسی بوده و عدالت رعایت شده و حمایت از اқشار حمایت پذیر در آن دیده شده همچنین در مورد ماشین‌های نو که شامل حال این قانون نمی‌شود، با چه منطقی تصمیم گرفته شده و در ضمن حتماً باید این مصوبه به مجلس آورده شود. چرا ابتدا قبل از افزایش قیمت بنزین، مصوبه مجلس و قانون برنامه هفتم در مورد بهره‌وری در مورد بنزین را اجرا نکردید.»

موضوع افزایش قیمت بنزین از ابتدای تشکیل دولت مسعود پزشکیان مورد بحث بود اما در هفته‌های گذشته و در پی افزایش کسری بودجه و کاهش شدید منابع درآمدی حکومت، موضوع افزایش قیمت بنزین جدی شده بود. مقامات دولت بارها گفته بودند معیشت مردم را در اولویت قرار داده و حاضر نیستند ناگهانی قیمت بنزین را افزایش دهند.

تومانی) خواهند بود. با اجرای این بند، مصرف بنزین در خودروهای دوم و بعدی هر مالک، تماماً با نرخ ۵۰۰۰ تومان محاسبه می‌شود. این امر درآمدهای دولت از فروش بنزین را به شدت افزایش خواهد داد و عملاً یارانه بنزین را تنها به ۶۰ لیتر ۱۵۰۰ تومانی و ۱۰۰ لیتر ۳۰۰۰ تومانی برای هر کد ملی دارای یک خودرو، محدود می‌سازد.

فاطمه مهاجرانی در گفتگو با صداسیماي جمهوری اسلامی درباره مصوبه عجیب حذف کارت سوخت سهمیه‌ای برای اتومبیل‌های نو گفته این مسئله در دولت موافقان و مخالفان زیادی داشت اما در نهایت جمع‌بندی دولت این بود که سهمیه خودروهای نو شماره حذف شود.

فاطمه مهاجرانی نتوانسته دلیلی منطقی برای موافقت هیئت دولت با این موضوع ارائه دهد که مشخص می‌شود انگیزه دولت تنها افزایش درآمد‌های خود و جبران بخشی از کسری بودجه بوده است. فاطمه مهاجرانی گفته «استدلال کسانی که معتقدند نرخ باید ۵ هزار تومان باشد این بود که دولت موضوعات اساسی‌تر در زمینه معیشت، آموزش و درمان دارد که باید آنها را حل کند و مسئله سوخت، در درجه دوم اهمیت قرار دارد.»

طی ساعت‌های گذشته مخالفت‌هایی نیز با این مصوبه صورت گرفته است. از جمله مرتضی محمودی نماینده تهران در مجلس شورای اسلامی در نشست علنی روز چهارشنبه پنجم آذرماه گفته «گران‌سازی بنزین، کمر مردم مستضعف و طبقات پایین را می‌شکند.»

این نماینده مجلس شورای اسلامی خطاب به مقامات دولت پزشکیان تأکید کرده «گران کردن بنزین، گردن پولدارها و ثروتمندان را کلفت‌تر می‌کند از طرفی کمر مردم

آن صرف قاچاق می‌شود.» محسن پاک‌نژاد، وزیر نفت جمهوری اسلامی گفت در مصوبه جدید قیمت بنزین خودروهای نوشماره، وارداتی، دولتی و مناطق آزاد از نیمه آذر مشمول سهمیه بنزین نخواهند بود و باید با نرخ سوم، یعنی لیتری پنج هزار تومان سوخت‌گیری کنند.

به گفته او کارگروه تصمیم‌گیر درباره نرخ سوخت شامل وزارت نفت، کشور، اطلاعات، اقتصاد، سازمان برنامه‌و بودجه و بهینه‌سازی مصرف سوخت است که متناسب با شرایط اقتصادی تصمیم می‌گیرد.

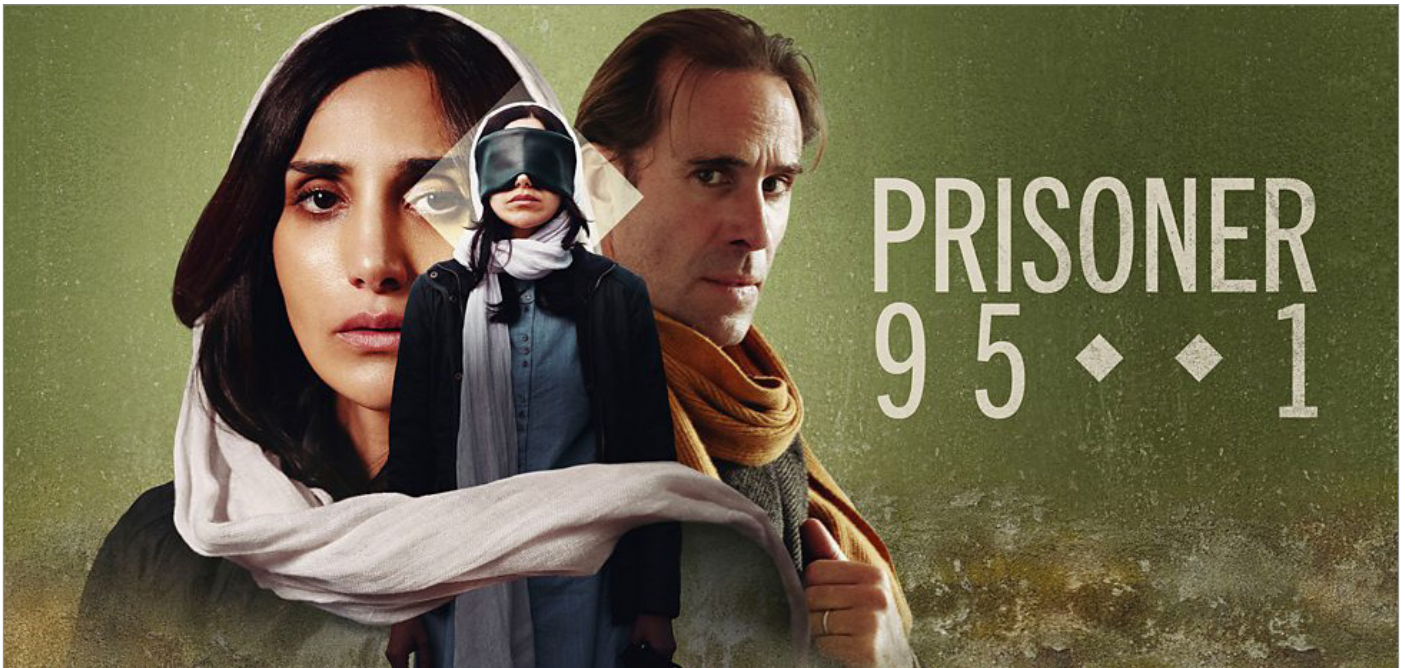
مالک شریعتی، عضو کمیسیون انرژی مجلس شورای اسلامی هم درباره مصوبه جدید قیمت بنزین گفته «وزیر نفت اعلام کرده که با مصوبه گرانی بنزین مخالف است، اما چون دولت تصمیم گرفته، اجرا می‌شود.»

عضو کمیسیون انرژی مجلس شورای اسلامی افزوده طرح جدید بنزین دو ناعدالتی دارد؛ خانواده‌هایی با چند خودرو هنوز بنزین ۱۵۰۰ تومانی می‌زنند، اما خانواده‌ای که یک خودروی نو خریده، باید بنزین ۵۰۰۰ تومانی بزند.

وبسایت «فرارو» نیز در مطلبی با نقد مصوبه دولت نوشته این مصوبه در نگاه اول بر حفظ سهمیه‌های نرخ اول (۱۵۰۰ تومان) و نرخ دوم (۳۰۰۰ تومان) تأکید دارد تا نشان دهد قرار نیست تغییر محسوسی در زندگی بخش عمده مردم ایجاد شود اما با تحلیل دقیقی بندهای آن متوجه می‌شویم دولت در عمل از نرخ سوم پرده برداشته، دسترسی به سهمیه را محدود کرده، قصد دارد آگاهانه کارت جایگاه را به گران‌ترین گزینه تبدیل کند، نام خودروهای جدید، خارجی و دولتی را از فهرست دریافت سهمیه حذف کرده و تنها یک خودرو را برای هر مالک مشمول سهمیه می‌داند.

سریال جدید بی بی سی با روایتی درباره نازنین زاغری- رتکلیف

«داستانی حیرت انگیز درباره نازنین زاغری-رتکلیف، به روایت همسرش، داستانی از بی رحمی و مبارزه برای بقاست.»

به ۱۲ سال زندان محکوم شد. اتهامی که او بارها آن را رد کرده بود. آخرین درخواست تجدید نظر وکلای آشوری برای آزادی مشروط و لغو حکم، در سال ۲۰۲۱ از سوی دستگاه قضایی جمهوری اسلامی رد شد. همان روزی که به نازنین نیز اطلاع داده شد که در تجدید نظرخواهی علیه حکم یک ساله اش شکست خورده است.

آزادی نازنین زاغری-رتکلیف و انوشه آشوری در ۱۷ مارس ۲۰۲۲، با تسویه بدهی طولانی مدتی که بریتانیا به ایران داشت و همان روز پرداخت شد، همزمان گردید. دولت بریتانیا تاکنون تأیید نکرده که این پرداخت، بخشی از توافق با حکومت ایران برای آزادی آن‌ها بوده است.

همچنین یک فیلم مستند بی بی سی درباره پرونده زاغری-رتکلیف، همزمان با پخش این سریال کوتاه روی آنتن رفت که شامل گفتگو با او، ریچارد رتکلیف همسرش، الیکا و انوشه آشوری، کاپلی مور-گیلبرت، پژوهشگر استرالیایی و زندانی سابق، و نیز جیسون رضائیان، روزنامه‌نگار ایرانی-آمریکایی و زندانی پیشین بود.

در بخش‌هایی از این مستند، صحنه‌هایی از ویدئوهای خانگی دیده می‌شود که در همان لحظات واقعی ضبط شده‌اند. لحظاتی که ریچارد و دخترش گابریلا را در حالی نشان می‌دهد که نازنین در ایران بازداشت و سپس زندانی شده بود.

ریچارد می‌گوید: «در آغاز بازداشت نازنین، هیچ چیز را ضبط نکردیم، اما خیلی زود پس از آن با یک مستندساز شروع به همکاری نمودیم، مدتی توقف کردیم و بعد دوباره ادامه دادیم. به یاد دارم که با خودم فکر می‌کردم: نمی‌دانم دیگر چه کاری می‌توانیم انجام دهیم جز اینکه آنچه رخ می‌دهد را ثبت کنیم مانند نور آفتاب که نوعی ←

و همدلی‌هایشان را بروز می‌دهند و این در واقع همان تجربه ای است که ما از نظام ایران داشته ایم.» رتکلیف افزود: «احساس می‌شد که این یک تولید بسیار حساس و اندیشمندانه است سرشار از دقت، توجه و انسانیت فراوان.»

«این درام، سرگذشت دشوار مادری را از زمان بازداشت تا آزادی او دنبال می‌کند و نشان می‌دهد که بازداشت نازنین چگونه بر خانواده‌اش و همچنین سیاست خارجی دولت بریتانیا در قبال ایران تأثیر گذاشته است.

بازداشت زاغری-رتکلیف به بدهی حدوداً ۵۵۷ میلیون دلاری بریتانیا به ایران مرتبط بود. بدهی‌ای که مربوط به سفارش تانک‌های ارتش شاه ایران پیش از انقلاب ۱۹۷۹ بود. تانک‌هایی که هرگز به ایران تحویل داده نشد.»

وی ادامه داد: «پیش از آغاز تولید، من با جوزف فاینس ملاقات کردم و گفتگویی طولانی، حدود چهار یا پنج ساعت، با او داشتم. او تلاش می‌کرد درک کند که بودن در جایگاه من چگونه است و من از چه چیزهایی خشمگین می‌شدم.» رتکلیف درباره روند ساخت سریال نیز گفت: «فکر می‌کنم او به‌طور طبیعی جذب بُعد بریتانیایی ماجرا شد و در اصل متوجه ابهامی که در رفتار دولت بریتانیا وجود داشت، گشت.»

نازنین زاغری-رتکلیف در سال ۲۰۱۶ بازداشت شد و پیش از پنج سال از سوی حکومت ایران با اتهاماتی نظیر «توطئه برای سرنگونی دولت ایران» در بازداشت بسر برد. اتهاماتی که آمریکا و بریتانیا آن را «بی اساس» خواندند. او در سال ۲۰۲۱ بار دیگر به اتهام «تبلیغ علیه نظام» محاکمه و به یک سال دیگر حبس محکوم شد. انوشه آشوری نیز در سال ۲۰۱۷ در ایران به اتهام جاسوسی

سریال جدید بی بی سی با عنوان «زندانی ۹۵۱» روایتگر سرگذشت تلخ و واقعی نازنین زاغری-رتکلیف، شهروند بریتانیایی-ایرانی است که نزدیک به شش سال بطور خودسرانه و مستبدانه در ایران بازداشت بود و همچنین تلاش‌ها و کارزار گسترده‌ای که همسرش، ریچارد رتکلیف، برای آزادی او به راه انداخت، است.

«این سریال کوتاه چهار قسمتی که از بیست و سوم ماه نوامبر در شبکه بی بی سی به نمایش درآمد، با هنرمندی نرگس رشیدی، بازیگر ایرانی تبار آمریکایی-آلمانی در نقش نازنین زاغری-رتکلیف و جوزف فاینس، بازیگر بریتانیایی، در نقش ریچارد رتکلیف ساخته شده است. همچنین الیکا آشوری، بازیگر و دختر انوشه آشوری زندانی دو تابعیتی ایرانی-بریتانیایی که همزمان با نازنین آزاد شد در این مجموعه ایفای نقش می‌کند.»

ریچارد رتکلیف در گفتگویی با کیهان لندن گفت: «آرزوی من و نازنین این بود که نشان دهیم پدیده‌ای به نام دیپلماسی گروگان‌گیری وجود دارد. رژیم ایران گروگان می‌گیرد. افرادی را از کشورهای دیگر بازداشت می‌کند و شیوه برخورد بیشتر دولت‌ها با این گونه رویدادها آنطور که باید کافی و موثر نیست.»

او تأکید کرد: «نکته دیگری که می‌خواستم این سریال منتقل کند این بود که صرفاً روایتی غم انگیز نباشد، بلکه داستانی باشد که با امید و بقا به پایان رسید.»

او ادامه داد: «این داستانی است در مورد بیرحمی، اما در عین حال درباره بقا، استقامت و آن مراقبت انسانی که در همه جا دیده می‌شود. این روایت، تصویر بسیار انسان دوستانه از هر گوشه را ارائه می‌کند. حتی مامورانی را می‌بینید که احساساتی می‌شوند و ناراحتی‌ها

➔ «محافظة است.»

وی افزود: «همواره این احساس وجود داشت که دوربین سلاح من است و اینکه داشتن دوربین برای ثبت وقایع نوعی قدرت است. به همین دلیل، وقتی اعتصاب غذای دوم را مقابل وزارت خارجه بریتانیا آغاز کردم، نگران بودم که نیمه شب ما را از محل دور کنند. بنابراین از مستندساز خواستم شب اول در چادر کنار ما بماند. و در واقع ساعت سه بامداد بیدارمان کردند، اما وقتی نخستین کسی که از چادر بیرون می‌آید یک مرد با دوربین است، رفتار و برخوردشان تغییر کرد.»

این مستند با صحنه‌ای آغاز می‌شود که در آن نازنین در حال خیاطی است و تجربه مواجهه خود با این کابوس را روایت می‌کند. سپس ویدئویی از دوران بازداشت او پخش می‌شود که در آن بر بی‌گناهی خود تأکید می‌کند. نازنین در این ویدئو می‌گوید: «من هیچ جرمی مرتکب نشده‌ام. پس از نزدیک به پنج سال، حق دارم کنار فرزند و همسرم باشم.»

نازنین در در بخش دیگری از ویدئوی ضبط شده، می‌گوید: «دولت بریتانیا واقعا به من کمک نمی‌کند. من به یک مهره سیاسی تبدیل و قربانی چیزی که هیچ ارتباطی با من نداشت، شدم و هنوز هم بهای آن را می‌پردازم.»

ریچارد رتکلیف با مرور نقاط عطف پرونده نازنین گفت: «که برای آنها چندین لحظه تعیین کننده به عنوان یک خانواده وجود داشته است. از جمله اظهارات بوریس جانسون، نخست وزیر وقت بریتانیا، که در یک برنامه تلویزیونی گفت نازنین در ایران به دانشجویان روزنامه نگاری آموزش می‌داده است.»

حکومت جمهوری اسلامی روزنامه نگاران را به عنوان گروهی بالقوه دشمن می‌بیند، زیرا آنان اعتراضات ضد حکومتی را پوشش می‌دهند از جمله اعتراض‌های سراسری سال ۲۰۲۲ علیه حکومت و مرگ‌های غیرقانونی معترضان به دست نیروهای امنیتی.

بوریس جانسون پس از آن اظهارات، تلاش کرد با ایران برای آزادی نازنین وارد مذاکره شود. اما این تلاش بی نتیجه ماند. اظهاراتی که خشم فعالان و نهادهای مدافع حقوق بشر را در بریتانیا برانگیخت.»

رتکلیف تأکید کرد: «پیش از آنکه بوریس جانسون این اظهارات را مطرح کند، پرونده ما تا حدی مختومه شده بود. سیاست دولت این بود که منتظر آزادی مشروط بماند که موعد آن نزدیک گشته بود. سپس پرونده قضایی جدیدی شکل گرفت و بوریس با حرف‌های خود دستاویزی برای توجیه آن پرونده فراهم کرد.»

او افزود: «بنابراین در روز نخست شاید این اظهارات چیز زیادی را در ایران تغییر نداد، اما در بریتانیا نحوه برداشت‌ها را عوض کرد و آن گاه موضوع از یک خبر کوچک در صفحات میانی بخش بین‌الملل روزنامه‌ها، به ناگهان به تیترهای صفحه اول تبدیل شد و اهمیت سیاسی‌اش افزایش یافت.»

ریچارد ادامه داد: «سپس برای ما حمایت دیپلماتیک صادر شد و آن نقطه عطفی بود. ماجرا این بود که چطور از بن‌بست و سرخوردگی به جایی رسیدیم که نازنین به خانه بازگشت و در بخشی از آن مسیر پیچیده و پر حادثه، قدرت همبستگی و اهمیت و توجه مردم شکل گرفت. و همچنین همان صداقت و نگاه بیرونی که فریاد می‌زد این ماجرا اشتباه است. به گمانم بخش مهمی از داستان ما این است که پایانی خوب و شاد داریم، اما این پایان خوش با معجزه به وجود نیامده است.»

سازمان جهانی بهداشت:

«تقریباً از هر سه زن یک نفر در طول زندگی خشونت خانگی یا آزار جنسی را تجربه کرده است.»

● «خشونت علیه زنان یکی از پایدارترین بحران‌های حقوق بشری در جهان است که همچنان کمتر از حد لازم به آن پرداخته می‌شود.»

سازمان جهانی بهداشت تخمین می‌زند که نزدیک به یک زن از هر سه زن در جهان، معادل حدود ۸۴۰ میلیون نفر، در طول زندگی خود خشونت خانگی یا آزار جنسی را تجربه کرده است.

این نهاد با هشدار درباره «پیشرفت‌های اندک» طی دو دهه اخیر، روز چهارشنبه ۲۸ آبان ماه در بیانیه‌ای اعلام کرد که روند کاهش خشونت بسیار کند است و منابع مالی برای مقابله با آن را تجربه کرده است.

سازمان بهداشت جهانی در بیانیه خود اعلام کرد: «نزدیک به یک زن از هر سه زن، حدود ۸۴۰ میلیون نفر، در زندگی

به نوشته خبرگزاری فرانسه، لین ماری ساردینیا، از مسئولان سازمان جهانی بهداشت توضیح داد: «افزایش آگاهی می‌تواند به افزایش گزارش دهی منجر شود و در نتیجه این آمار ممکن است برای مدتی ثابت بماند.»

برای نخستین بار گزارش تازه این سازمان، برآورد خشونت جنسی خارج از رابطه زناشویی را هم ارائه و نشان می‌دهد ۲۶۳ میلیون زن از ۱۵ سالگی چنین خشونتی را تجربه کرده‌اند. رقمی که به دلیل «انگ و ترس» احتمالاً «کمتر از واقعیت گزارش شده» است.

تدروس آدانوم گریسوس، مدیرکل سازمان جهانی بهداشت می‌گوید: «هیچ جامعه‌ای نمی‌تواند عادلانه یا سالم باشد وقتی نیمی از جمعیت آن در ترس زندگی می‌کنند.»

به گفته وی: «پایان دادن به این خشونت فقط یک مسئله سیاسی نیست، بلکه مسئله کرامت، برابری و حقوق بشر است.»

خود خشونت فیزیکی یا جنسی از سوی شریک زندگی یا خشونت جنسی از سوی دیگران را تجربه کرده‌اند.»

به گفته این سازمان، «خشونت علیه زنان یکی از پایدارترین بحران‌های حقوق بشری در جهان است که همچنان کمتر از حد لازم به آن پرداخته می‌شود.»

بر اساس گزارش این سازمان، تنها در ۱۲ ماه گذشته، ۳۱۶ میلیون زن، یعنی ۱۱ درصد زنان ۱۵ ساله و بالاتر، قربانی خشونت شریک زندگی خود» بوده‌اند و روند کاهش این خشونت‌ها «به شکل دردناکی کند» بوده و طی ۲۰ سال تنها سالانه ۰.۲ درصد کاهش یافته است.

پانید فریوسفی، نخستین رهبر ارکستر سمفونی ایران پیروزی بانوان افتخارآفرین، شکست ایدئولوژی زن ستیز

رهبری یک ارکستر سمفونیک را داشته است. او در ۴۲ سالگی به نخستین بانوی رهبر ارکستر سمفونیک پایتخت تبدیل شد. ارکستری که تالار رودکی محل استقرار آن است. این اتفاق در حالی رخ داد که زنان همچنان با محدودیت‌های جدی، از جمله در عرصه موسیقی روبرو هستند. فریوسفی تأکید کرد: «امیدوارم این رخداد، آغاز دوره ای تازه در موسیقی ایران باشد. دوره‌ای که در آن دختران جوان دریابند که می‌توان بر هراس غلبه کرد و به آزادی و خودباوری نزدیک شد.»

این کنسرت با استقبال گسترده ای روبرو شد. پدر ۵۳ ساله ای که کمتر به کنسرت می‌رود، با دعوت دخترش به تالار آمده بود تا رهبری یک زن را از نزدیک تماشا کند. او گفت: «زنان در ایران همیشه با محدودیت روبرو بوده‌اند و نتوانسته‌اند توانایی‌ها و استعدادها را به تمامی نشان دهند. در حالی که به اندازه مردان توانمند هستند.» او افزود: «امیدوارم این اتفاق، آغاز جنبشی باشد که زنان را در مسیر اعتماد به نفس و شکوفایی بیشتر در موسیقی قرار دهد.»

یکی دیگر از تماشاگران که خانم آرایشگر ۴۴ ساله ای بود، حضور یک زن در مقام رهبر ارکستر را «هیجان‌انگیز و بی‌سابقه» توصیف کرد و گفت: «بانوان ایرانی از فرصت‌های برابر در موسیقی برخوردار نیستند. نه امکان خواندن در برابر مردان را دارند و نه انتشار آزادانه آثارشان را. با این حال، باید بدانند که از عهده هر کاری برمی‌آیند.» حضور دختران جوان در تالار رودکی و تشویق‌های پرشور آن‌ها نشان می‌داد که لحظه ای کم نظیر در کشوری که زنان اجازه ندارند در برابر مردان آواز بخوانند و در برخی شهرهای محافظه کار حتی نواختن سازهای موسیقی روی صحنه نیز برای آن‌ها ممنوع است، در حال رقم خوردن است.

ارکستر سمفونی تهران در این کنسرت قطعاتی از

و نشانه‌ای از تغییرات اجتماعی پس از خیزش ۱۴۰۱ و نیز پس از تحولات منطقه ای اخیر تلقی می‌شود. این رهبر جوان، پس از پایان اجرا در گفتگو با خبرنگاران گفت: «وقتی بر صحنه ایستادم، احساس کردم تمام نگاه‌ها متوجه من است و مسئولیت سنگینی بر دوش دارم. رهبری ارکستر همان قدر که نیازمند تمرکز ذهنی است، توان جسمی نیز می‌طلبد.» او همچنین از رویای کودکی اش سخن گفت و دختران جوان را به ایستادگی، پشتکار و پیگیری آرزوهایشان فرا خواند.

پانید که در خانواده‌ای هنرمند رشد کرده و از کودکی با تشویق‌های مادرش به موسیقی پرداخته، همیشه رؤیای

گشایش‌های اخیر، نه تنها به معنای تغییر نیست، بلکه نشانه بحران است. ارکستر سمفونیک تهران برای نخستین بار در تاریخ خود با رهبری یک زن بر صحنه تالار وحدت ایستاد. رویدادی که در فضای پرمحدودیت کنونی برای زنان، پژواکی از امید و نشانی از اراده‌ای است که خاموش شدنی نیست. به گزارش پایگاه اطلاع رسانی موسیقی ایران، به نقل از روابط عمومی بنیاد رودکی، ارکستر سمفونیک تهران شامگاه چهارشنبه و پنجشنبه این هفته با رهبری، پانید فریوسفی، رهبر و نوازنده ماهر و برجسته، شور و هیجان خاصی در این تالار بوجود آورد و اجرای خود را به تمامی مادران و بانوان ایران تقدیم کرد.

پانید فریوسفی، چوب رهبری ارکستر سمفونیک تهران را در دست گرفت و به نخستین بانوی رهبر در تاریخ این ارکستر بدل شد که بر سکوی هدایت آن می‌ایستد. به گزارش رسانه های ایران، این رویداد در شرایطی رخ داده که خانم‌های ایرانی همچنان با محدودیت‌ها، ممنوعیت‌ها و نظارت‌های گسترده روبرو هستند. اما در عین حال، در ماه‌های اخیر نشانه‌هایی از گشایش‌های محدود و موقتی از سوی حاکمیت دیده می‌شود. گشایش‌هایی که از نگاه ناظران، بیش از آنکه تغییری بنیادین باشد، در چارچوب سیاست حفظ و تداوم نظم موجود قابل بحث و تحلیل است.

فضای تالار رودکی در این دو شب، آمیخته با شور و هیجان بود. فریوسفی با جامه ای سیاه و شالی براق که مطابق قواعد رسمی جمهوری اسلامی موی او را می‌پوشاند، بر سکوی رهبری ایستاد و گروهی نزدیک به پنجاه نوازنده را هدایت کرد.

حضور پرشمار دختران جوان و زنانی که بدون حجاب در سالن نشسته بودند، شکوهی متفاوت به این اجرا بخشیده بود. جلوه‌ای که با قوانین حجاب اجباری در تضاد آشکار بود.

گفتگو با دکتر ناصر کرمی اقلیم‌شناس: جنگل‌های ایران هم قربانی جمهوری اسلامی شدند

ویدیو

در این گفتگو به دلایل گسترش این آتش‌سوزی، نقش سوءمدیریت و تناقض در اطلاع‌رسانی مسئولان حکومتی، و پیامدهای اکولوژیک این بحران پرداخته شده است. همچنین موضوع بی‌تفاوتی جامعه جهانی نسبت به تخریب یک میراث ثبت‌شده در یونسکو و ضرورت اقدام‌های فوری برای حفاظت از محیط زیست ایران مورد بحث قرار گرفت.

«کیهان لندن» در گفتگو با دکتر ناصر کرمی، اقلیم‌شناس و کارشناس محیط زیست، آخرین وضعیت آتش‌سوزی گسترده در جنگل‌های هیرکانی بررسی کرده است؛ جنگلهایی با قدمت چند میلیون سال که طبق گزارش‌ها بیش از ۲۵ روز است در آتش می‌سوزند و ده‌ها هکتار از پوشش گیاهی و بخشی از حیات‌وحش آن نابود شده است.

روزنه‌هایی که ناگزیر گشوده می‌شوند این سیاست نه از سر باور به آزادی، بلکه از سر ضرورت است. چرا که: جامعه ایران جوان است و در برابر تحمیل سبک زندگی مقاومت می‌کند.

زنان، پیشگامان اعتراضات ۱۴۰۱ بودند و سرکوب آنان هزینه اجتماعی و سیاسی سنگینی دارد. فرهنگ، برخلاف سیاست، راه خود را باز می‌کند و موسیقی یکی از مقاوم‌ترین عرصه‌هاست. به همین دلیل، حکومت ناچار است گاه به گاه اجازه دهد نمادی از «عادی‌سازی» دیده شود، اما این نمادها بیش از آنکه نشانه قدرت باشند، سایه ترس رژیمی دیکتاتور را آشکار می‌کنند.

رهبری پانیزد فریوسفی تنها یک لحظه هنری نیست، نقطه عطفی است که نشان می‌دهد بانوان ایران با وجود همه محدودیت‌ها و فشارها، آینده سازان واقعی‌اند. این رخداد ثابت می‌کند که:

توانمندی را نمی‌توان با سیاست محدود کرد.
رؤیا را نمی‌توان با بخشنامه خاموش کرد.
و پیشرفت را نمی‌توان با زور و اجبار متوقف کرد.
اگر امروز حکومت ناچار به گشودن روزنه‌هایی هرچند کوچک شده، دلیلش این است که جامعه ایران، و به ویژه بانوان شجاع آن سرزمین، از سد ترس عبور کرده‌اند و این عبور، دیر یا زود ساختارهای کهنه را تغییر خواهد داد.

های رایگان در میدان شهیاد و غیره. این‌ها نه نشانه تغییر ماهیت نظام، بلکه نشانه نیاز فوری آن به کنترل نارضایتی و جلوگیری از انباشت خشم عمومی است.

فرانس شوپرت، ژان سیلیوس و آرام خاچاطوریان را اجرا کرد. فریوسفی گفت: «امیدوارم این آغاز عصری تازه برای دختران جوان ایرانی باشد و آن‌ها بدانند که در برابر خطرها نباید ترسید. این تنها راه رسیدن به رهایی است.» او افزود: «دوستی در سالن دخترپه‌های را دید که حرکات من را تقلید می‌کرد. فکر می‌کرد که رؤیایی در او جوانه زده، اینکه او هم روزی بتواند همین کار را انجام دهد.»

رخداد تاریخی رهبری پانیزد فریوسفی بر ارکستر سمفونیک تهران، تنها یک موفقیت فردی یا فرهنگی نیست، بلکه آیینه‌ای است از دو واقعیت همزمان: از یک سو، قدرت، پشتکار و توانمندی زنان ایران که در همه عرصه‌ها، حتی در محدودترین فضاها، به درخشش رسیده‌اند و از سوی دیگر، اضطرابی پنهان در ساختار قدرت که اکنون برای حفظ بقا ناچار شده است روزنه‌هایی کوچک از آزادی را بگشاید. اینکه زنی بر سکوی رهبری ارکستر سمفونیک پایتخت بایستد، اتفاقی نمادین است. چرا که این صحنه مستقیماً با بیش از چهار دهه سیاست رسمی جمهوری اسلامی در تضاد قرار می‌گیرد. سیاستی که آوازخوانی بانوان را بصورت تک نفره ممنوع کرده، حضور آنان را بر صحنه کنترل نموده و همواره کوشیده نقش اجتماعی آنان را به حداقل برساند. اما توان و استقامت بی‌نظیر زنان شجاع ایران، از خیابان تا دانشگاه، از کارگاه تا گالری، از ادبیات تا موسیقی و ورزش و دیگر عرصه‌ها، چنان نیرومند بوده که این ساختار نتوانسته مانع دیده شدن آنان شود. موفقیت فریوسفی، نمونه‌ای از همین ناتوانی نظام در مهار استعدادهاست.

گشایش‌های اخیر، نشانه تغییر نیست، نشانه بحران است برخی شاید رهبری یک زن در ارکستر، افزایش حضور زنان بی‌حجاب در سالن، یا برگزاری کنسرت‌های رایگان را نشانه نرم‌تر شدن سیاست‌های فرهنگی بدانند. اما نشانه‌ها و زمینه‌های سیاسی چیز دیگری می‌گویند. زیرا که از خیزش ۱۴۰۱ به بعد، شکاف میان نسل جوان و حکومت عمیق‌تر شد و پس از جنگ دوازده روزه ایران و اسرائیل، فشارهای اقتصادی - اجتماعی تشدید یافته و نارضایتی عمومی به سطحی رسیده که پتانسیل فوران دارد. از سوی دیگر مشروعیت فرهنگی حکومت به شدت آسیب دیده است.

در چنین شرایطی، حکومت به جای اصلاح واقعی، به سیاست «تنفسی محدود» روی آورده است. اجازه دادن به برخی اجراها، کاهش سختگیری پوشش، یا برگزاری کنسرت

شرایط بحرانی منابع آب ایران؛ ۶۸ درصد سدها خالی است

فرونشست زمین است که ظرفیت آینده سفره‌های زیرزمینی برای ذخیره آب را از بین می‌برد. میانگین مصرف آب به ازای هر نفر در تهران حدود ۲۵۰ تا ۳۰۰ لیتر در روز تخمین زده می‌شود.» به گفته این استاد دانشگاه «اتکای بیش‌ازحد به سدسازی با ساخت بیش از ۶۰۰ سد، عمدتاً طی سه دهه اخیر، وضعیت را بدتر کرده است. این سدها برای آبیاری و تولید برق آبی در نظر گرفته شده بودند، اما نتیجه آن است که بسیاری از رودخانه‌ها، مانند زاینده‌رود، اکنون برای مدت طولانی خشک هستند و تالاب‌ها و مناطق تغذیه آب‌های زیرزمینی از بین رفته‌اند. همچنین مخازن بزرگ در آب‌وهوای گرم مقدار زیادی آب را به دلیل تبخیر از دست می‌دهند.»

او افزوده «یکی از چالش‌های عمده، تأمین آب برای شهرهای جدید است که در مناطق کم‌آب ساخته شده‌اند. وضعیت تأمین آب برای پرند و پردیس در حومه تهران طی دو دهه اخیر چالش‌های جدیدی ایجاد کرده است. بخشی از آب پرند از هفت حلقه چاه زیرزمینی و یک خط لوله اصلی (خط غدیر) از شمال تهران تأمین می‌شود.» نیما شکر مدیر مرکز ژئو انفورماتیک در دانشگاه صنعتی هامبورگ وضعیت بحرانی منابع آب ایران را «مخاطره ملی» ارزیابی کرده و در گفتگو با «خبرآنلاین» گفته در ایران محیط زیست در اولویت نیست و به همین دلیل مسئله آب در ایران به روش مدیریت چند مدیر یا رئیس‌جمهور مربوط نمی‌شود، بلکه ساخته و پرداخته سیاست‌های کلان پرهزینه است.

این استاد دانشگاه و پژوهشگر علت اصلی بروز بحران کم‌آبی در ایران را سیاست‌ها و مدیریت ناکارآمد منابع آبی خوانده و گفته «تغییرات اقلیمی هم شده بهانه دست هرکسی، اگر برای دریاچه ارومیه گریه نکنیم جای تعجب دارد، اطراف دریاچه ارومیه این همه سد ساخته شده، چه انتظاری داریم؟ مگر قرار است آب معجزه کند وقتی اجازه نمی‌دهید آب وارد دریاچه شود؟ بنابراین تغییر اقلیم موضوع اصلی درباره آب در ایران نیست.»

خبرگزاری «ایلنا» گزارش داده که در استان‌هایی مانند تهران، اصفهان، خراسان رضوی، قم، هرمزگان، زنجان، کرمان و مرکزی که وضعیت سدها به مراتب بدتر از سایر مناطق است. کاهش ذخایر آب می‌تواند تأثیرات جدی بر تأمین آب شرب، کشاورزی و صنعت در این مناطق داشته باشد. برای نمونه بررسی آخرین وضعیت سدهای تأمین‌کننده آب تهران و البرز نشان‌دهنده کاهش قابل توجه ذخایر آب است. بر این اساس تا ابتدای آذر سال آبی جاری سد امیرکبیر با موجودی ۹ میلیون متر مکعب و تنها ۵ درصد پرشدگی، نسبت به مدت مشابه سال گذشته، کاهش ۸۷ درصدی را تجربه کرده است.

همچنین سد لار تنها ۱۱ میلیون متر مکعب ذخیره آب دارد و با یک درصد پرشدگی، کاهش ۵۷ درصدی نسبت به سال گذشته را نشان می‌دهد. سد طالقان با ذخیره ۱۳۶ میلیون متر مکعب و ۳۲ درصد پرشدگی، کاهش ۴۲ درصدی نسبت به سال قبل را ثبت کرده است. سد لتیان-ماملو با ذخیره ۲۴ میلیون متر مکعب و ۷ درصد پرشدگی، کاهش ۶۲ درصدی نسبت به سال گذشته را تجربه کرده است.

بر اساس این گزارش ارتفاع کل ریزش‌های جوی از ابتدای مهر تا ۳۰ آبان تنها ۵/۶ میلی‌متر بوده است. این در حالی است که در دوره‌های مشابه درازمدت، متوسط بارندگی ۲۸/۷ میلی‌متر و در سال آبی گذشته ۲۵ میلی‌متر بوده است. این کاهش بارندگی به‌ویژه در ۹ استان فارس، کرمان، سیستان و بلوچستان، کهگیلویه و بویر احمد، بوشهر، یزد، هرمزگان، قم و خراسان جنوبی به صفر رسیده است.

مهدی زارع، استاد دانشگاه اعلام کرده «سدهایی که بخش قابل‌توجهی از آب تهران را تأمین می‌کنند، در وضعیت وخیمی قرار دارند. پنج سد اصلی استان تهران یعنی سدهای لتیان، لار، طالقان، ماملو و کرج شاهد کاهش چشم‌گیر سطح آب خود بوده‌اند و اکنون کمتر از ۳۰ تا ۴۰ درصد از ظرفیت خود آب دارند.» مهدی زارع افزوده «خطرناک‌ترین پیامد خشکسالی،

کاهش شدید بارندگی سبب شده در آخرین ماه پاییز فقط ۳۲ درصد ظرفیت سدهای ایران پر باشد و این رقم به معنای بحران شدید در تأمین آب مورد نیاز بخش کشاورزی و خانگی در هفته‌های پیش رو است.

ارتفاع کل ریزش‌های جوی از ابتدای مهر تا ۳۰ آبان تنها ۵/۶ میلی‌متر بوده است. این در حالی است که در دوره‌های مشابه درازمدت، متوسط بارندگی ۲۸/۷ میلی‌متر و در سال آبی گذشته ۲۵ میلی‌متر بوده است.

مهدی زارع استاد دانشگاه گفته سدسازی ساخت بیش از ۶۰۰ سد سبب شده که بسیاری از رودخانه‌ها برای مدت طولانی خشک شوند، تالاب‌ها و مناطق تغذیه آب‌های زیرزمینی از بین رفته‌اند و مخازن بزرگ در آب‌وهوای گرم مقدار زیادی آب را به دلیل تبخیر از دست می‌دهند.

کاهش شدید بارندگی‌ها در ایران در نخستین هفته آذرماه نیز ادامه داشته و به این ترتیب امسال رکورد کم‌بارش‌ترین فصل در ۵۸ سال اخیر شکسته شده است. با کاهش ۸۱ درصدی بارش‌ها نسبت به میانگین بلندمدت موجودی سدها به تنها ۳۲ درصد رسیده است که بیانگر شرایط بحرانی در تأمین آب کشاورزی و خانگی در هفته‌های پیش‌رو است.

وضعیت سدهای ایران به دلیل پشت سر گذاشتن ششمین پاییز خشک به مرحله بحرانی رسیده است. کاهش شدید بارندگی سبب شده در آخرین ماه پاییز فقط ۳۲ درصد ظرفیت سدهای ایران پر باشد و این رقم به معنای بحران شدید در تأمین آب مورد نیاز بخش کشاورزی و خانگی در هفته‌های پیش رو است. آمارها نشان می‌دهد ورودی آب به سدها از ابتدای سال آبی تاکنون، با کاهش ۳۸ درصدی نسبت به سال گذشته، تنها ۲/۰۱ میلیارد مترمکعب بوده است. همچنین، میانگین بارش‌ها از آغاز سال آبی تاکنون، تنها ۵/۶ میلی‌متر گزارش شده است، در حالی که میانگین بلندمدت ۲۹/۶ میلی‌متر بوده است.

تورم آبان روی مرز ۵۰ درصد؛ جهش دوباره تورم با افزایش قیمت بنزین

● بر اساس گزارش مرکز آمار ایران خانوارهای کشور به طور میانگین، ۴۹/۴ درصد بیشتر از آبان ماه ۱۴۰۳ برای خرید یک «مجموعه کالاها و خدمات یکسان» هزینه کرده‌اند.

● در آبان ماه ۱۴۰۴ تورم ماهانه خانوارهای کشور برابر ۳/۴ درصد بوده است. تورم ماهانه برای گروه‌های عمده «خوراکی‌ها، آشامیدنی‌ها و دخانیات»، ۴/۷ درصد و برای گروه عمده «کالاهای غیرخوراکی و خدمات»، ۲/۶ درصد بوده است.

● در آبان ماه ۱۴۰۴ نرخ تورم سالانه برای خانوارهای کشور به ۴۰/۴ درصد رسیده که نسبت به همین اطلاع در ماه قبل، ۱/۵ واحد درصد افزایش یافته است.

● بر اساس مصوبه جدید دولت پزشک‌یان از چند روز آینده قیمت بنزین افزایش پیدا خواهد کرد؛ اقدامی که به گفته کارشناسان سبب موج دیگری از تورم در اقتصاد کشور خواهد شد و معیشت مردم را با بحران بیشتری روبرو خواهد کرد.

مرکز آمار ایران با چند روز تأخیر گزارش تورم اقتصاد ایران در آبان‌ماه را منتشر کرد.

بر اساس این گزارش تورم اقتصاد ایران با جهشی دوباره روبرو شده و نرخ تورم نقطه‌ای، ماهانه و سالانه با افزایش روبرو شده است.

بر اساس گزارش مرکز آمار ایران در آبان‌ماه ۱۴۰۴ نرخ تورم سالانه برای خانوارهای کشور به ۴۰/۴ درصد رسیده که نسبت به همین اطلاع در ماه قبل، ۱/۵ واحد درصد افزایش یافته است. نرخ تورم نقطه به نقطه نیز به رقم بی‌سابقه ۴۹/۴ درصد رسیده و تورم ماهانه نیز با ثبت رکوردی جدید به ۳/۴ درصد رسیده است.

منظور از تورم نقطه به نقطه، درصد تغییر عدد شاخص قیمت نسبت به ماه مشابه سال قبل می‌باشد.

در آبان ماه ۱۴۰۴ تورم نقطه به نقطه خانوارهای کشور، ۴۹/۴ درصد بوده است؛ یعنی خانوارهای کشور به طور میانگین، ۴۹/۴ درصد بیشتر از آبان ماه ۱۴۰۳ برای خرید یک «مجموعه کالاها و خدمات یکسان» هزینه کرده‌اند.

تورم نقطه به نقطه آبان ماه ۱۴۰۴ را مقایسه با ماه قبل، ۰/۸ واحد درصد افزایش داشته است.

منظور از تورم ماهانه، درصد تغییر عدد شاخص قیمت، نسبت به ماه قبل می‌باشد. در آبان ماه ۱۴۰۴ تورم ماهانه خانوارهای کشور برابر ۳/۴ درصد بوده است. تورم ماهانه برای گروه‌های عمده «خوراکی‌ها، آشامیدنی‌ها و دخانیات»، ۴/۷ درصد و برای گروه عمده «کالاهای غیرخوراکی و خدمات»، ۲/۶ درصد بوده است.

منظور از نرخ تورم سالانه، درصد تغییر میانگین اعداد شاخص قیمت در یک سال منتهی به ماه جاری، نسبت به دوره مشابه قبل از آن می‌باشد. در آبان‌ماه ۱۴۰۴ نرخ تورم سالانه برای خانوارهای کشور به ۴۰/۴ درصد رسیده که نسبت به همین اطلاع در ماه قبل، ۱/۵ واحد درصد افزایش یافته است.

نرخ تورم سالانه کشور در آبان ماه ۱۴۰۴ برابر ۴۰/۴ درصد است که دامنه تغییرات آن برای دهک‌های مختلف هزینه‌ای از ۳۹/۵ درصد برای دهک دهم، تا ۴۱/۷ درصد برای دهک اول است. بر این اساس فاصله

شریعی، عضو کمیسیون انرژی مجلس شورای اسلامی گفته «وزیر نفت اعلام کرده که با مصوبه گرانی بنزین مخالف است، اما چون دولت تصمیم گرفته، اجرا می‌شود.»

عضو کمیسیون انرژی مجلس شورای اسلامی افزوده طرح جدید بنزین دو ناعدالتی دارد؛ خانواده‌هایی با چند خودرو هنوز بنزین ۱۵۰۰ تومانی می‌زنند، اما خانواده‌ای که یک خودروی نو خریده، باید بنزین ۵۰۰۰ تومانی بزند.

مرتضی محمودی نماینده تهران در مجلس شورای اسلامی در نشست علنی روز چهارشنبه پنجم آذرماه گفته «گران‌سازی بنزین، کمر مردم مستضعف و طبقات پایین را می‌شکند.»

این نماینده مجلس شورای اسلامی خطاب به مقامات دولت پزشک‌یان تأکید کرده «گران کردن بنزین، گردن پولدارها و ثروتمندان را کلفت‌تر می‌کند از طرفی کمر مردم مستضعف و طبقات پایین را می‌شکند.»

شما قبل از اینکه سراغ گران‌سازی بنزین بروید، باید اول مشخص کنید چه کسانی در مقابل انتقال سهمیه به کارت بانکی و کد ملی ایستاده‌اند. این موارد را درست کنید.»

مرتضی محمودی افزوده «قاچاق گسترده و حساب شده سوخت توسط چه کسانی هدایت می‌شود. باید با این موارد برخورد کنید. از طرفی باید مشخص شود که چه کسی در مقابل واردات خودروهای با کیفیت و مصرف پایین ایستاده است.»

عبدالحکیم آق ارکاکلی، نماینده گنبدکاووس در مجلس شورای اسلامی هم روز چهارشنبه پنجم آذرماه خطاب به مسعود پزشک‌یان گفت: «افزایش قیمت بنزین تنها راهکار نیست. در لگن‌سازهایی را تخته کنید که خود را خودروساز معرفی می‌کنند و خودروهایی که می‌سازند نه کیفیت دارد و نه ایمنی، بیشترین مصرف سوخت را در دنیا دارند.»

تورمی دهک‌ها در این ماه به ۲/۲ واحد درصد رسید که نسبت به ماه قبل (۱/۹ واحد درصد) ۰/۳ واحد درصد افزایش داشته است.

افزایش نرخ تورم در آبان‌ماه امسال در حالی رقم خورده که دولت از چند روز آینده برنامه افزایش قیمت بنزین را عملی خواهد کرد؛ اقدامی که به گفته کارشناسان سبب موج دیگری از تورم در اقتصاد کشور خواهد شد و معیشت مردم را با بحران بیشتری روبرو خواهد کرد.

بر اساس مصوبه دولت نرخ‌های اول و دوم کارت سوخت شخصی اتومبیل‌ها با قیمت‌های ۱۵۰۰ و ۳۰۰۰ تومانی بدون تغییر باقی می‌ماند. همچنین نرخ سومی معادل حداقل ۱۰ درصد قیمت خرید بنزین از پالایشگاه‌ها یعنی ۵۰۰۰ تومان ارائه خواهد شد.

بر اساس مصوبه دولت از نیمه آذرماه اتومبیل‌های نو مشمول کارت سوخت با نرخ اول و دوم نخواهند شد. اتومبیل‌های وارداتی، اتومبیل‌های فعال در مناطق آزاد تجاری، اتومبیل‌های دولتی به جز آمبولانس‌ها باید بنزین نرخ سوم استفاده کنند.

محمدجعفر قائم‌پناه معاون اجرایی مسعود پزشک‌یان مدعی شده که مدیریت مصرف انرژی، اصلاح قیمت بنزین و تقویت طرح کالابریک به‌عنوان مهم‌ترین راهکارهای کاهش فشار معیشتی و تورم بر مردم است.

افزایش قیمت بنزین برخلاف وعده انتخاباتی مسعود پزشک‌یان است که به مردم اطمینان داده بود در صورت ریاست جمهوری اسلامی، بنزین گران نخواهد شد.

با اینهمه افزایش قیمت بنزین به صورت مستقیم و غیرمستقیم بر افزایش قیمت همه کالاها و خدمات در کشور موثر خواهد بود.

شماری از نمایندگان مجلس شورای اسلامی روز گذشته در نشست علنی مجلس نسبت به افزایش قیمت بنزین واکنش نشان داده و از دولت انتقاد کردند. مالک

سومین هفته از آتش‌سوزی در جنگل‌های هیرکانی مازندران؛ نبود امکانات و بی‌توجهی مسئولان!

حدود دو آنها کاهش پیدا کرد، اما همه می‌دانستند با وزش باد شدید دوباره این آتش شروع شود.»

در این شرایط اما مهرداد خزائی، مدیر منابع طبیعی نوشهر، در سخنانی فرافکنانه علت آتش‌سوزی را «انسانی» عنوان کرده و گفته است که «آتش‌سوزی‌های جنگل هیرکانی تحت کنترل است و نیازی به نیروهای غیرمتخصص نیست.» مدیرکل مدیریت بحران مازندران امروز پنجشنبه ۲۹ آبان‌ماه از شعله‌ور شدن دوباره آتش در جنگل الیت در شهرستان چالوس «به علت وزش باد» خبر داده و گفته بود از صبح پنجشنبه سه فروند بالگرد برای اطفای حریق اعزام شده‌اند. به نظر می‌رسد دولت مسعود پزشکیان پس از دو هفته تعلل در نهایت از ترکیه درخواست کمک کرده و قرار است از امروز، شنبه اول آذرماه، دوهواپیما و یک بالگرد از این کشور برای کمک به عملیات اطفای حریق وارد ایران شوند. شب گذشته شینا انصاری، معاون رئیس‌جمهور ایران و رئیس سازمان حفاظت محیط زیست، پس از روزها سکوت غیرمسئولانه درباره این آتش‌سوزی از «انجام رایزنی‌های بین‌المللی برای جلب کمک جهت خاموش کردن آتش‌سوزی جنگل‌های الیت چالوس» خبر داد. او گفت روز شنبه اول آذر ماه یک بالگرد و دو هواپیمای ترکیه به همراه یک تیم هشت نفره به منطقه می‌رسند.

مقامات مسئول در حالیکه حدود دو هفته با سکوت و بی‌اعتنایی نسبت به این آتش‌سوزی سبب تداوم و گسترش آن شدند، حالا از دشواری عملیات اطفای حریق می‌گویند. مدیرکل مدیریت بحران مازندران گفته به خاطر شرایط خاص منطقه، این «یکی از پیچیده‌ترین عملیات اطفای آتش در سال‌های اخیر» محسوب می‌شود.

در حالیکه آتش در جنگل‌های هیرکانی مازندران وارد سومین هفته شده محمدرضا عارف، معاون اول مسعود پزشکیان ساعاتی پیش و در شامگاه جمعه ۳۰ آبان‌ماه در تماس‌های تلفنی جداگانه با مقامات استان مازندران از جمله استاندار و رئیس سازمان مدیریت بحران خواستار استفاده ←

علت عدم بارندگی باران سبب گسترش پرسرعت آتش‌سوزی شده است. در سومین هفته از آتش‌سوزی‌ای که در دو روز گذشته بیش از پس‌گسترش یافته مقامات دولت پزشکیان از معاون اول رئیس‌جمهور تا رئیس سازمان حفاظت محیط زیست بالاخره به این حادثه واکنش نشان دادند. نبود امکانات و تجهیزات حرفه‌ای از مهمترین دلایل گسترش آتش‌سوزی در بخش‌هایی از جنگل است که برای فعالان محیط زیست و مردم عادی صعب‌العبور بوده و دسترسی به آن دشوار است.

گزارش‌های حاکی از آنست که طی هفته نخست آتش‌سوزی ۲۰ نفر از نیروهای همیار طبیعت که شامل مردم محلی و فعالان محیط زیست بودند که از دیگر شهرها برای کمک به مهار آتش‌سوزی به منطقه رفته بودند مصدوم شدند. کاوه مدنی فعال ارشد محیط زیست شب گذشته با انتشار ویدئویی از آتش‌سوزی گسترده در جنگل‌های هیرکانی نوشت جنگل‌های باستانی هیرکانی، گنجینه‌ای از میراث جهانی یونسکو و یکی از آخرین جنگل‌های بارانی معتدل زمین، هستند و تأکید کرد ایرانیان در حال از دست دادن میراث طبیعی قدیمی‌تر از تمدن پارسی هستند.

فعالان محیط زیست و اهالی محلی بارها طی دو هفته گذشته از نبود امکانات خبر داده و گفتند اگر در نخستین ساعات آتش‌سوزی، مقامات مسئول اقدامات لازم را انجام می‌دادند آتش مهار و بیش از دو هفته ادامه و گسترش نمی‌یافت.

یک فعال محیط زیست به روزنامه «هم‌میهن» گفته «آتش‌سوزی‌ای که می‌توانست در روزهای اول مهار شود با بی‌توجهی مسئولان، به این شکل درآمد. دوستان ما روز اول آتش را مهار کردند و تا جایی‌که ممکن بود با طناب پایین رفتند و آتش را خاموش کردند، فقط یک دهلیز کوچک مانده بود، اما شدت خشکسالی امسال زیاد بود و داخل درختان تنومند را نمی‌توان با خاک و بیل خاموش کرد. تنه این درختان چند روز دود می‌کردند و به‌مدت دو روز تا

● آتش‌سوزی در جنگل‌های هیرکانی در استان مازندران و در نزدیکی روستای الیت در مرزن‌آباد از اواسط آبان‌ماه آغاز و با وجود تلاش‌های شبانه‌روزی مردم محلی و فعالان محیط زیست این آتش‌سوزی همچنان ادامه دارد.

● بیش از ۸ هکتار از منابع طبیعی درگیر آتش‌سوزی هستند و وجود لاش‌برگ‌ها و درختان شکسته در کف جنگل، مهار آتش را دشوار کرده است.

● بافت انبوه جنگل‌های منطقه در کنار خشک بودن درختان به علت عدم بارندگی باران سبب گسترش پرسرعت آتش‌سوزی شده است.

● یکی از مهمترین انتقادهای فعالان محیط زیست به مقامات جمهوری اسلامی تعلل آنها برای اقدامات موثر در مهار آتش‌سوزی است. از جمله اعلام درخواست کمک از کشورهای همسایه.

● شینا انصاری رئیس سازمان حفاظت محیط زیست پس از سکوتی طولانی درباره این آتش‌سوزی، اعلام کرده امروز شنبه اول آذرماه قرار است دو هواپیما و یک بالگرد از ترکیه برای کمک به عملیات مهار آتش به ایران بیایند.

آتش‌سوزی در جنگل‌های هیرکانی استان مازندران در نزدیکی روستای «الیت» در نزدیکی مرزن‌آباد وارد سومین هفته شده است. بی‌توجهی مسئولان به ویژه در دو هفته نخست آتش‌سوزی در کنار نبود امکانات و تجهیزات لازم سبب گسترش آتش‌سوزی شده است.

آتش‌سوزی در جنگل‌های هیرکانی در استان مازندران و در نزدیکی روستای الیت در مرزن‌آباد از اواسط آبان‌ماه آغاز و با وجود تلاش‌های شبانه‌روزی مردم محلی و فعالان محیط زیست این آتش‌سوزی همچنان ادامه دارد.

بر اساس آخرین گزارش‌ها بیش از ۸ هکتار از منابع طبیعی درگیر آتش‌سوزی هستند و وجود لاش‌برگ‌ها و درختان شکسته در کف جنگل، مهار آتش را دشوار کرده است. بافت انبوه جنگل‌های منطقه در کنار خشک بودن درختان به

هشدار چهار تشکل دارو و تجهیزات پزشکی به مسعود پزشکیان: اوضاع بحرانی است!

افزوده قیمت تمام شده دارو بسیار بالاتر از قیمتی است که دولت به صورت دستوری تعیین می‌کند و دلیل این قیمت‌گذاری دستوری هم این است که بیمه‌ها به دلیل محدودیت‌های اعتباری، قادر به پوشش قیمت واقعی دارو نیستند و این مشکل به طور مستقیم به برنامه و بودجه و نگاه دولت به حوزه سلامت برمی‌گردد و ضروری است رئیس‌جمهور به عنوان یکی از نویسندگان و تنظیم‌کنندگان اصلی فصل سلامت برنامه هفتم پیشرفت، نگاه ویژه و جدی به سلامت مردم داشته باشد. این نماینده مجلس شورای اسلامی همچنین گفته «دولت و به ویژه بانک مرکزی و سازمان برنامه و بودجه در این بخش پای کار نیامده و تنها به شعار اکتفا کرده‌اند اما در عمل اقدام جدی صورت نگرفته است و متأسفانه مصوباتی که در مجلس برای تأمین بودجه دارو و لوازم مصرفی از کالاهای اساسی داشتیم، اجرایی نشد.»

او افزوده «همچنین اعتبارات ارزی پیش‌بینی شده تخصیص نیافت یا با لحاظ کردن معادل ریالی، عملاً اثرگذاری لازم را از دست داد و کسی هم مسئولیت کم‌کاری بانک مرکزی و سازمان برنامه و بودجه را نمی‌پذیرد.»

احمد آریایی‌نژاد، عضو کمیسیون بهداشت مجلس شورای اسلامی نیز هفته جاری با بیان اینکه «در سال ۱۴۰۴، با گرانی غیرقابل باور و خارج از توان مردم در حوزه دارو مواجه شده‌ایم» گفته بود «با گران شدن دارو و ویزیت پزشکان، بعضی از مردم که توان مالی‌شان اندک است، قید دکتر رفتن و دارو خوردن را می‌زنند و مجبورند یا با بیماری خود سر کنند یا به استفاده از داروهای گیاهی روی بیاورند.»

احمد آریایی‌نژاد با اشاره اینکه «بعضی مواقع ممکن است داروهای تولید داخل کیفیت لازم را نداشته باشند» خواستار بررسی «کیفیت نامطلوب» تولیدات بعضی شرکت‌ها و برندهای دارویی داخلی شده بود. عضو کمیسیون بهداشت مجلس شورای اسلامی همچنین تأکید کرده بود اگر داروهای گیاهی بدون دانش و آگاهی عرضه شوند، مشکلات بسیاری را برای بیماران به وجود می‌آورند.

● **رؤسای سندیکای صاحبان صنایع داروهای انسانی ایران، سندیکای تولیدکنندگان مواد دارویی، اتحادیه واردکنندگان دارو و انجمن تولیدکنندگان تجهیزات پزشکی، در نامه‌ای مشترک به مسعود پزشکیان نسبت به کمبود جدی و گسترده اقلام حیاتی حوزه سلامت در آینده نزدیک هشدار دادند.**

چهار تشکل صنعت داروسازی و تجهیزات پزشکی در ایران در نامه‌ای به مسعود پزشکیان نسبت به شرایط بحرانی در تأمین کالاهای حیاتی حوزه سلامت، هشدار دادند.

رؤسای سندیکای صاحبان صنایع داروهای انسانی ایران، سندیکای تولیدکنندگان مواد دارویی، اتحادیه واردکنندگان دارو و انجمن تولیدکنندگان تجهیزات پزشکی، در نامه‌ای مشترک خطاب به مسعود پزشکیان هشدار دادند عدم تأمین و انتقال ارز مورد نیاز واردات دارو، مواد اولیه و تجهیزات پزشکی می‌تواند به زودی به کمبود جدی و گسترده اقلام حیاتی حوزه سلامت منجر شود.

در این نامه که رؤسای سندیکای صاحبان صنایع داروهای انسانی ایران، سندیکای تولیدکنندگان مواد دارویی، اتحادیه واردکنندگان دارو و انجمن تولیدکنندگان تجهیزات پزشکی، پای آن را امضا کرده‌اند؛ تأکید شده است که شرکت ملی نفت ایران و شرکت نیکو به رغم تکالیف قانونی، در تأمین و ارسال ارزهای تخصیصی حوزه سلامت دچار تعلل و تأخیرهای مکرر بوده‌اند؛ موضوعی که اکنون زنجیره تأمین دارو و تجهیزات پزشکی کشور را در معرض اختلال جدی قرار داده است. در بخشی از این نامه تأکید شده شرکت‌های دارویی و تجهیزاتی ماه‌ها پیش ارز تخصیصی خود را خریداری کرده و معادل ریالی آن را نیز به بانک مرکزی پرداخت کرده‌اند اما تأخیر شرکت نیکو (هلدینگ شرکت بازرگانی بین‌المللی نفت ایران) در انتقال ارز باعث شده است اعتبار شرکت‌های ایرانی نزد تأمین‌کنندگان خارجی آسیب ببیند، خطوط تولید با خطر توقف روبه‌رو شوند و قیمت تمام‌شده محصولات سلامت‌محور افزایش یابد.

چهار تشکل صنفی فعال در بخش دارو تجهیزات پزشکی ایران همچنین خواستار تأمین و ارسال حدود ۶۰۰ میلیون دلار ارز تخصیصی بخش سلامت طرف دو هفته توسط شرکت ملی نفت و نیکو شده‌اند.

امضائندگان این نامه به آثار زیانبار ادامه این روند بر سلامت عمومی مردم و بی‌نتیجه بودن مکاتبات پیشین، نسبت به اختلال قریب‌الوقوع در زنجیره تأمین دارو و تجهیزات پزشکی هشدار داده و خواستار دستور قاطع و فوری مسعود پزشکیان برای حل این بحران شده‌اند.

همانطور که در این نامه تأکید شده عدم تخصیص ارز مورد نیاز صنایع دارویی سبب بحران در واردات و تولید دارو و تجهیزات پزشکی شده است؛ موضوعی که از یکسو سبب کمبود اقلام دارویی و تجهیزات پزشکی و از سوی دیگر سبب افزایش قیمت این اقلام در بازار شده است.

در همین رابطه عالی‌ه زمانی کیاسری عضو کمیسیون بهداشت و درمان مجلس شورای اسلامی روز پنجشنبه ۲۹ آبان ۱۴۰۴ با انتقاد از عملکرد دولت در حوزه دارو، گفته «سازمان برنامه و بودجه و شخص رئیس‌جمهور باید پاسخگویی وضعیت فعلی دارو باشند.»

عضو کمیسیون بهداشت و درمان مجلس شورای اسلامی

از «همه ظرفیت‌ها» برای اطفای کامل حریق شد. محمدعلی ویشکایی مدیرکل مدیریت بحران استانداری گیلان امروز شبه اول آذرماه به پیش‌بینی‌های سازمان هواشناسی طی روزهای آینده اشاره کرده که در آن عدم بارش، افزایش دما و وزش باد گرم در ارتفاعات پیش‌بینی شده است. او تأکید کرده «چنین شرایطی زمینه‌گسترش آتش‌سوزی در جنگل‌ها و مراتع را تقویت می‌کند.»

فرماندار نوشهر هم به دهیاران دستور داد با توجه به گرمای هوا و بالا رفتن احتمال آتش‌سوزی، همه مسیرهای منتهی به جنگل مسدود شوند.

محمد درویش، فعال و کنشگر محیط‌زیست، درباره چرایی علل وقوع آتش‌سوزی در جنگل‌های الیت، به وسایت «خبرآنلاین» گفته «ما امسال با یکی از بدترین خشکسالی‌هایمان در پاییز روبرو شدیم و میزان بارندگی تا امروز خیلی کم بوده و من خودم هفته پیش که در منطقه چالوس بودم، پیش‌بینی می‌کردم که احتمال آتش‌سوزی خیلی زیاد است؛ چون هوا خیلی گرم است و جنگل‌ها کاملاً خشک هستند و در بخش‌های بزرگی از جنگل‌های شمال هنوز پاییز اتفاق نیفتاده است و معمولاً در چنین شرایطی ما با رخداد آتش‌سوزی مواجه می‌شویم.

محمد درویش تأکید کرده که «وقتی که آتش در چنین جنگل‌های متراکمی رخ می‌دهد، واقعا اینکه فکر کنیم می‌توانیم بدون ابزارهای تکنولوژی آتش را مهار کنیم، یک مقداری رؤیایاگونه است؛ اگر در «زاگرس» ما می‌توانستیم آتش را با خسارت کمتر مهار کنیم به دلیل این بود که رویشگاه‌های زاگرس خیلی تَنگ هستند و درختان از هم فاصله دارند و می‌توانستیم عملیات نجات‌بخشی را انجام دهیم اما در منطقه «الیت» ما یکی از متراکم‌ترین رویشگاه‌های جنگلی کشور را داریم و متأسفانه الان مهار آتش سخت است، مگر اینکه بارندگی اتفاق بیافتد تا بتوان امیدوار بود که آتش جنگل‌ها خاموش شود.»

او افزوده «الان موقع درخواست کمک‌های بین‌المللی است تا در واقع بتوانیم با سرعت بیشتری عملیات نجات‌بخشی را انجام بدهیم تا خدایی نکرده این آتش وارد نقاط سکونتگاه‌های روستایی در اطراف مرزن‌آباد نشود و باید از حداکثر تلاش استفاده کنیم تا بتوانیم پیشروی آتش را مهار کنیم و این نیاز به ابزار و تکنولوژی دارد و متأسفانه ایران فاقد آن است و باید از تکنولوژی کشورهای همسایه و به ویژه از روسیه و ترکیه درخواست کمک کنیم.»

یکی از مهمترین انتقادهای فعالان محیط زیست به مقامات جمهوری اسلامی تعلل آنها برای اقدامات موثر در مهار آتش‌سوزی است. از جمله اعلام درخواست کمک از کشورهای همسایه، موضوعی که محمد درویش هم می‌گوید از آن «تعجب» می‌کند: «من هم واقعا تعجب می‌کنم؛ در اینطور مواقع ما باید به داد هم برسیم، چرا ایران سکوت کرده است؟ خودش هم با تعلل و بعد از یک عالمه درخواست و بعد از اینکه ۱۰ روز است این جنگل‌ها می‌سوزند، از ایلوشین و دیگر ابزار و وسایل اطفاء آتش را به اینجا آورده و استفاده کردند؛ واقعا این مسئولین چرا اینقدر تعلل می‌کنند؟ این مطالبه و سوال جدی ما فعالان محیط‌زیست است که اینهمه تعلل برای چیست؟»

مقامات جمهوری اسلامی حتی این آتش‌سوزی را که با ناکارآمدی و بی‌تفاوتی مقامات دولت گسترش یافته، به موضوعی امنیتی تبدیل کرده‌اند. منابع محلی در استان مازندران گزارش داده‌اند پس از انتشار ویدئویی از سوی سینا اسفندیاری، دهیار روستای الیت که اعلام کرد دولت تاکنون هیچ کمکی برای مهار آتش‌سوزی ارائه نکرده، مأموران امنیتی او را بازداشت کردند!

بحران اقشار حقوق‌بگیر برای تأمین مواد غذایی ضروری

هرگونه اقدام در جهت کاهش تأمین کالاهای اساسی و دارو پرهیز دارد.

با اینهمه برخی کارشناسان حذف ارز ترجیحی به علت کمبود شدید منابع ارزی دولت در پی تشدید تحریم‌ها را محتمل می‌دانند. همچنین دولت پزشک‌بگیران یارانه بخشی از یارانه‌بگیران را نیز حذف کرده است. بهانه دولت برای حذف میلیون‌ها نفر از طرح دریافت یارانه، قرار داشتن آنها در دهک‌های بالایی درآمدی بوده است اما فعالان صنفی تأکید دارند که شمار زیادی از کارگران و بازنشستگان نیز با وجود درآمدهای حداقلی از دریافت یارانه محروم مانده‌اند.

در آنسو نرخ فقر نیز با سرعت در حال افزایش است. مرتضی افقه، کارشناس و تحلیلگر مسائل اقتصادی توضیح داده که بر اساس برخی آمارهای رسمی، حدود چهار میلیون نفر در فقر شدید زندگی می‌کنند و حتی توان تأمین حداقل مواد غذایی مورد نیاز خود را ندارند.

مرتضی افقه هشدار داد که در صورت حذف گروهی از یارانه‌بگیران و عدم هدایت منابع آزاد شده به دهک‌های بسیار پایین، احتمال قرار گرفتن افراد بیشتری در معرض فقر شدید غذایی افزایش خواهد یافت و این موضوع می‌تواند تبعات جدی برای امنیت غذایی اقشار محروم به همراه داشته باشد.

مرتضی افقه همچنین درباره حذف ارز ترجیحی گفته که اجرای این تصمیم بدون فراهم شدن زیرساخت‌های حمایتی لازم، فشار قابل‌توجهی بر زندگی خانوارها وارد می‌کند.

به گفته وی، حذف ارز ترجیحی باعث افزایش چشمگیر قیمت کالاهای اساسی شده و این روند، توان خرید مردم را به‌ویژه در دهک‌های پایین درآمدی به شدت کاهش داده است. او تأکید کرد که اگر سیاست‌های جبرانی کافی و منسجم در کنار این تصمیم اجرا نشود، نه تنها بار هزینه‌ای بیشتری بر دوش خانوارها قرار می‌گیرد، بلکه شکاف طبقاتی نیز عمیق‌تر شده و بخش وسیع‌تری از جامعه به سمت فقر و ناتوانی در تأمین نیازهای اولیه سوق داده می‌شوند.

● در حالیکه بارها مقامات دولت و همچنین رئیس مجلس شورای اسلامی وعده عرضه ماهانه و پیوسته کالابریگ الکترونیک را داده بودند اما کالابریگ الکترونیک در آبان‌ماه هم به علت تأمین نشدن منابع مالی، عرضه نشد. حسین صمصامی عضو کمیسیون اقتصادی مجلس شورای اسلامی گفته در جلسه سران قوا، حذف ارز ترجیحی ۲۸ هزار و ۵۰۰ تومانی و یکسان‌سازی نرخ ارز حوالی ۱۰۰ هزار تومان تصویب شده است.

● دولت پزشک‌بگیران یارانه میلیون‌ها نفر از یارانه‌بگیران را نیز حذف کرده است. بهانه دولت برای حذف این افراد، قرار داشتن آنها در دهک‌های بالایی درآمدی بوده اما فعالان صنفی تأکید دارند که شمار زیادی از کارگران و بازنشستگان نیز با وجود درآمدهای حداقلی از دریافت یارانه محروم مانده‌اند.

● مرتضی افقه، کارشناس و تحلیلگر مسائل اقتصادی توضیح داده که بر اساس برخی آمارهای رسمی، حدود چهار میلیون نفر در فقر شدید زندگی می‌کنند و حتی توان تأمین حداقل مواد غذایی مورد نیاز خود را ندارند.

در شرایطی که اعلام شده پنج دهک پایین درآمدی برای تهیه مواد غذایی ضروری با مشکل روبرو هستند دولت اعلام کرده کالابریگ الکترونیک یا همان کوپن آبان‌ماه را به علت در دست نبودن منابع مالی عرضه نمی‌کند. از سوی دیگر گرانی مواد غذایی ادامه دارد و برنامه دولت برای حذف ارز ترجیحی بر سرعت گرانی‌ها خواهد افزود.

احد رستمی رئیس مرکز اطلاعات و رفاه ایرانیان وزارت کار در برنامه «گفت‌گوی ویژه خبری» صدواسیمای جمهوری اسلامی اعلام کرد منابع برای ارائه کالابریگ آبان‌ماه تأمین نشده و خبری از توزیع کالابریگ الکترونیک در این ماه نیست.

رئیس مرکز اطلاعات و رفاه ایرانیان وزارت کار گفته که اجرای هر دوره کالابریگ به ۲۵ هزار میلیارد تومان اعتبار نیاز دارد، اما تاکنون فقط ۵ همت از سوی سازمان برنامه و بودجه تأمین شده است.

او ابراز امیدواری کرده در آذرماه منابع مورد نیاز برای تولید کالابریگ الکترونیک تأمین و عرضه آن به دهک‌های مشمول این طرح آغاز شود. این در حالیست که بارها مقامات دولت و همچنین رئیس مجلس شورای اسلامی وعده عرضه ماهانه و پیوسته کالابریگ الکترونیک را داده بودند.

کالابریگ الکترونیک اگرچه شامل اقلامی ناچیز و غیرمتنوع خوراکی است اما برای دهک‌های پایین درآمدی که با بحران شدید معیشت روبرو هستند، همین چند قلم خوراکی نیز قابل توجه است.

عدم عرضه منظم کالابریگ الکترونیک در حالیست که گزارش‌ها از گسترش فقر غذایی در میان حقوق‌بگیران و اقشار تنگدست حکایت دارد؛ موضوعی که دیگر از سوی مقامات دولتی نیز قابل انکار و تکذیب نیست!

در همین رابطه احمد اسماعیل‌زاده، مدیر دفتر بهبود تغذیه جامعه وزارت بهداشت با اشاره به گرانی مواد غذایی گفته «در چند سال اخیر شاهد افزایش قیمت‌ها به‌ویژه در حوزه اقلام خوراکی بوده‌ایم و این روزها هم شاهد تشدید این روند هستیم. برخی اقلام خوراکی به حدی گران شده‌اند که دسترسی خانواده‌ها و بخصوص دهک‌های یک تا پنج به

مواد غذایی محدود و سخت شده است.»

این مقام وزارت بهداشت افزوده «بررسی‌هایی که در سال‌های قبل انجام شده، نشان می‌دهند که حدود ۳۵ تا ۴۵ درصد خانوارها برخی اقلام غذایی مانند سبزیجات و لبنیات را کمتر از مقادیر مورد نیاز مصرف می‌کنند.»

به گفته احمد اسماعیل‌زاده علت مصرف کمتر مواد غذایی مورد نیاز علاوه بر فرهنگ بهداشت و تغذیه جامعه، مسئله افزایش قیمت‌ها هم بسیار تأثیرگذار است: «وزارت بهداشت، در حوزه فرهنگ تغذیه اقداماتی را انجام داده اما افزایش قیمت مواد غذایی خارج از حوزه اختیارات این وزارتخانه است. با این حال ما در کنار مردم از دستگاه‌های مربوطه مانند جهاد کشاورزی، وزارت صمت و... در این حوزه مطالبه‌گر هستیم تا این دستگاه‌ها با نظارت کافی بر قیمت‌ها و برخورد با اخلاص‌گران بازار مواد غذایی از افزایش قیمت اقلام خوراکی مورد نیاز مردم جلوگیری کنند و این مواد را به نحو مطلوب در دسترس مردم قرار دهند.»

اینهمه در حالیست که تورم عمومی اقتصاد ایران همچنان در حال افزایش است و قیمت مواد غذایی نه فقط متأثر از افزایش تورم عمومی اقتصاد، بلکه به علت سیاست‌های تیم اقتصادی دولت با سرعت در حال افزایش است.

تلاش تیم اقتصادی دولت پزشک‌بگیران برای تک‌نرخ کردن ارز، و حذف ارز ترجیحی برای واردات کالاهای اساسی از عوامل مهم مؤثر بر افزایش قیمت کالاهایی چون مواد غذایی و دارو به شمار می‌رود.

در این میان حسین صمصامی عضو کمیسیون اقتصادی مجلس شورای اسلامی گفته در جلسه سران قوا، حذف ارز ترجیحی ۲۸ هزار و ۵۰۰ تومانی و یکسان‌سازی نرخ ارز حوالی ۱۰۰ هزار تومان تصویب شده است.

این خبر از سوی علیرضا گچ‌پز زاده، معاون ارزی بانک مرکزی، تکذیب شده است. او گفته که سیاست قیمت‌گذاری در مورد ارز ترجیحی تغییری نکرده و سیاست دولت توجه خاص و ویژه به سبد خانوار و معیشت مردم است و از

تشدید بحران آب در ایران؛ سدهای تهران به حجم استراتژیک رسیدند

● معاون حفاظت و بهره‌برداری شرکت آب منطقه‌ای تهران اول آذرماه ۱۴۰۴ اعلام کرده که سدهای تهران تقریباً به حجم استراتژیک رسیده‌اند؛ «حجمی که باید در سد باقی ماند و بیش از آن اگر بخواهیم بهره‌برداری کنیم با مباحث سازه‌ای و فنی مواجه‌ایم.»

● در برخی استان‌ها از جمله تهران، آذربایجان شرقی، آذربایجان غربی و اصفهان جیره‌بندی آب به صورت کاهش فشار و قطع آب در ساعات شب در دستور کار قرار دارد اما قطع آب در ساعات روز نیز در برخی از شهرها اجتناب‌ناپذیر است.

● ۲۸ سد بزرگ کشور ذخایری کمتر از ۳۰ میلیون متر مکعب دارند و برخی سدها به تراز صفر رسیده‌اند. ذخایر سدهای تهران در آبان ۱۴۰۴، نسبت به مدت مشابه سال گذشته ۵۰ درصد کاهش یافته است.

در ابتدای آذرماه همچنان خبری از بارندگی در ایران نیست و منابع آب در استان‌های درگیر با خشکسالی محدودتر شده‌اند. در شرایطی که احتمال گسترده‌تر شدن جیره‌بندی آب مطرح است، معاون شرکت آب منطقه‌ای تهران گفته سدهای تهران به حجم استراتژیک رسیده و بهره‌برداری از آنها به زودی امکان‌پذیر نخواهد بود.

راما حبیبی معاون حفاظت و بهره‌برداری شرکت آب منطقه‌ای تهران روز شنبه اول آذرماه ۱۴۰۴ اعلام کرده که سدهای تهران تقریباً به حجم استراتژیک رسیده‌اند؛ «حجمی که باید در سد باقی ماند و بیش از آن اگر بخواهیم بهره‌برداری کنیم با مباحث سازه‌ای و فنی مواجه‌ایم.» راما حبیبی افزوده «همکاران ما در واقع دارند تلاش می‌کنند تا با انواع روش‌های مدیریت مصرف و انواع روش‌های مدیریت تأمین، بتوانند آب سالم و پایدار را به شهروندان تهرانی برسانند.»

معاون حفاظت و بهره‌برداری شرکت آب منطقه‌ای تهران افزوده «در حال حاضر سدی را نداریم که از مدار خارج شده باشد؛ احجام سدها تعریف خاص خودشان را دارند، گاهی به سرریز می‌رسند و گاهی به کف می‌رسند که حتی امکان برداشت آب و تزریق به شبکه را نداریم.»

بحران کمبود آب سبب شده در برخی استان‌ها از جمله تهران، آذربایجان شرقی، آذربایجان غربی و اصفهان جیره‌بندی آب به صورت کاهش فشار و قطع آب در ساعات شب در دستور کار قرار داشته باشد. با اینهمه به نظر می‌رسد جیره‌بندی آب با قطع در ساعات روز نیز در شهرهایی با وضعیت بحرانی آب، اجتناب‌ناپذیر باشد.

در همین رابطه نصرالله پژمانفر رئیس کمیسیون اصل نود مجلس شورای اسلامی از احتمال قطع آب در مشهد و تهران در ساعات روز خبر داده و گفته «در تهران تدابیری در حال انجام است که بتواند این مسئله را حل کند. در مشهد سد دوستی دیگر آبی برای انتقال ندارد و آب سدهای مشهد به صفر رسیده است.»

احسان قاضی‌زاده هاشمی عضو کمیسیون صنایع و معادن و نماینده استان خراسان «رضوی» در مجلس شورای اسلامی نیز در توضیحاتی گفته «بحران آب مشهد و مشکل سد دوستی فراتر از خشکسالی است و بیش از آنکه ناشی از شرایط کم آبی باشد، نتیجه نبود دیپلماسی مؤثر در دهه گذشته و سدسازی در افغانستان است.» این نماینده مجلس شورای اسلامی افزوده «ما شاهد یک

حاکمیت قانون، مشارکت مردم و رفتار اقتصادی دولت است. کارشناسان معتقدند اقدامات علمی می‌تواند بحران کم‌آبی در ایران را از وضعیت اورژانسی خارج کند. اگر چه دولت به دنبال راهکارهایی گران و خسارت‌بار مانند اجرای طرح‌های انتقال آب است که اکوسیستم در مناطق مبدأ انتقال را دستخوش تغییراتی خسارت‌بار می‌کند، کارشناسان معتقدند اولویت باید بازچرخانی فاضلاب و پساب‌ها باشد. به عقیده کارشناسان برخلاف شیرین‌سازی، اقتصادی‌ترین و در دسترس‌ترین منبع آب جدید برای ایران، بازچرخانی فاضلاب و پساب‌های شهری و صنعتی است. این آب تصفیه شده می‌تواند مستقیماً نیاز بخش‌های صنعت و آبیاری فضای سبز شهری را تأمین کند.

آمارهای منتشر شده نشان می‌دهد در حال حاضر ۲۷۸ تصفیه‌خانه فاضلاب فعال داریم که ۵۵ درصد از جمعیت شهری را پوشش می‌دهند. ظرفیت فعلی تصفیه در کشور ۶.۲ میلیون مترمکعب در شبانه‌روز است. طبق برنامه هفتم توسعه، این ظرفیت باید به روزانه ۸ میلیون مترمکعب افزایش یابد.

در کلان‌شهری مانند تهران، برنامه‌هایی برای بازچرخانی بیش از ۵۰ درصد پساب تولیدی در حال اجراست. این فناوری ضمن کاهش آلودگی زیست‌محیطی ناشی از رهاسازی فاضلاب، منبع آبی پایدار را فراهم می‌کند که به هزینه‌های گزاف شیرین‌سازی نیاز ندارد.

همچنین کارشناسان تأکید دارند استفاده از فناوری‌های نوین مانند هوش مصنوعی، اینترنت اشیا و سنسور از دور برای مدیریت بحران آب حیاتی است. پژوهشگاه فضایی ایران می‌گوید از داده‌های ماهواره‌ای برای پایش منابع آب سطحی، رطوبت خاک و پیش‌بینی خشکسالی استفاده می‌کند. بر اساس طرح‌های کارشناسی، نصب کنتورهای هوشمند و سیستم‌های پایش آنلاین آب‌های زیرزمینی نیز اولین گام ضروری برای مدیریت آبخوان‌ها و جلوگیری از برداشت غیرمجاز است.

سیاست‌گذاری مشخص راهبردی در حوزه منابع آب در طول این چند سال نبوده‌ایم و نتوانسته‌ایم طرح‌های مناسب و جایگزینی را تدوین و اجرا کنیم.»

بر اساس گزارش‌های وزارت نیرو، ۲۸ سد بزرگ کشور ذخایری کمتر از ۳۰ میلیون متر مکعب دارند و برخی سدها به تراز صفر رسیده‌اند. بحران در پایتخت و مرکز کشور جدی‌تر است؛ گزارش‌ها نشان می‌دهد ذخایر سدهای تهران در آبان ۱۴۰۴، نسبت به مدت مشابه سال گذشته ۵۰ درصد کاهش یافته است.

دولت سیاست روشن و موثری برای عبور از بحران عمیق بی‌آبی ندارد و کاهش شدید بارندگی در پاییز وضعیت را بحرانی‌تر هم کرده است. مسعود پزشکیان رئیس دولت چهاردهم نیز چاره کار را تخلیه پایتخت اعلام کرده است؛ نظری که با انتقاد شدید کارشناسان روبرو شده است.

داریوش مختاری کارشناس مدیریت منابع آب معتقد است «هر چه بیشتر به متن بحران می‌رسیم باید بزرگ‌نمایی و دقت ذره بین واکاوی کم آبی تهران بیشتر شود؛ مفهوم عملیاتی دقیق گزاره تخلیه تهران، نه به معنای تخلیه کامل ساکنان آن است. هرچند دامنه کابوس کم‌آبی و بی‌آبی برای یک پهنه متراکم جمعیتی تهران چنان است که خطای ذهنی در تحلیل و اذهان پدید می‌آید که به محض اینکه واژه تخلیه بیان می‌شود یک کابوس فراگیر پدید می‌آورد.»

به گفته وی، آستانه خطر جایی است که از همه ظرفیت‌ها برای بهینه‌سازی شبکه استفاده شده باشد و حتی انتقال آب‌های ممکن و پرهزینه نیز انجام گرفته باشد و تا آن هنگام همچنان بارگذاری افزایش یافته باشد. در همان حال، منابع آب زیرزمینی که بخش قابل توجهی از این آب را تأمین می‌کنند، با تخلیه ناگهانی و پایان‌پذیری دائمی همراه شوند و آنگاه کابوس دائمی فرا می‌رسد.

گزارش مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی نیز در گزارشی در سال ۱۴۰۱ تأکید کرده که ریشه بسیاری از پدیده‌های مخرب زیست‌محیطی در ایران به دلیل نحوه

دستور سازمان بازرسی کل کشور برای پیگیری «قصور در آتش‌سوزی جنگل‌های هیرکانی»

است اما در پاسخ گفتند شما دنبال تشویش اذهان عمومی هستید و دارید مسئله را بزرگ می‌کنید.»

منابع محلی و فعالان محیط زیست که طی ۲۵ روز گذشته با امکانات ناچیز از جمله بیل و کلنگ برای خاموش کردن آتش در تلاش بودند می‌گویند منطقه آیت از نظر توپوگرافی صخره‌ای و بسیار شیب‌دار است و همین موضوع عملیات اطفای حریق را سخت و پیچیده می‌کند. آنها تأکید دارند شرایط آب‌وهوایی منطقه و وزش بادهای شدید، گسترش آتش را در ارتفاعات سرعت می‌بخشد؛ به‌ویژه زمانی که پوشش گیاهی متراکم و درختان بلند درگیر حریق می‌شوند. ذبیح‌الله خداییان رئیس سازمان بازرسی کل کشور در پی وقوع آتش‌سوزی در بخش‌هایی از جنگل‌های هیرکانی در منطقه آیت با صدور دستور بر ضرورت صیانت از این سرمایه ملی و برخورد با هرگونه قصور یا تقصیر احتمالی تأکید کرد.

به گفته رئیس سازمان بازرسی کل کشور، تهیه و ارسال گزارش جامع پس از پایان کامل عملیات اطفای، ضروری است و باید در اسرع وقت به سازمان ارسال شود.

علی اکبر عالی‌شاه دادستان مرکز استان مازندران گفته که «اگر در تحقیقات به این نتیجه برسیم که آتش‌سوزی جنگل آیت عمدی بود با خاطیان برخوردی عبرت آموز انجام خواهد شد.»

دادستان مرکز استان مازندران گفته «وجود درخت‌های شکسته در جنگل به افزایش دامنه آتش‌سوزی‌ها افزوده بود. متأسفانه در گذشته قانونی تصویب شده که نباید درخت‌های شکسته از منطقه جنگلی خارج شوند و از سوی دیگر درخت‌های خشک نیز قطع نمی‌شوند. منابع طبیعی در این بخش سهل‌انگاری داشته است و درخت‌ها را خارج نکرده و در فصل پاییز هم که قرار داریم و همه این اتفاقات دست به دست هم دادند و شاهد این حادثه هستیم.»

بیانگر بی‌تفاوتی مقامات دولت به یکی از بزرگترین حوادث آتش‌سوزی در جنگل‌های ایران بود با واکنش شدید و انتقاد کاربران در «ایکس» همراه شد.

او در بیست و دومین روز از آتش‌سوزی جنگل‌های هیرکانی مازندران در «ایکس» نوشت: «پیگیر آتش‌سوزی علف‌رازی‌های کوه‌های آیت منطقه چالوس هستیم. علیرغم حضور دستگاه‌های ذی‌ربط و نیروهای مردمی... و استفاده از ۶ فروند بالگرد و هواپیما هنوز مهار کامل نشده است، بدلیل عدم مهار آتش و جهت جلوگیری از گسترش آتش به جنگل‌های اطراف، هماهنگی درخواست کمک سریع از کشورهای دوست انجام گرفت.»

جنگل‌های هیرکانی با قدمت ۴۰ میلیون سال و ثبت شده در فهرست میراث طبیعی یونسکو هستند و کارشناسان محیط زیست می‌گویند در آتش‌سوزی اخیر نه تنها درختان کهنسال و نهال‌های جوان، بلکه لایه خاک حاصلخیز جنگل نیز از بین رفته است. همچنین تعداد زیادی از حیوانات محلی که فرصت فرار نداشته‌اند در شعله‌ها گرفتار شده و از بین رفته‌اند.

یک فعال محیط زیست در نخستین هفته آتش‌سوزی به روزنامه «هم‌میهن» گفته بود «آتش‌سوزی‌ای که می‌توانست در روزهای اول مهار شود با بی‌توجهی مسئولان، به این شکل درآمد. دوستان ما روز اول آتش را مهار کردند و تا جایی‌که ممکن بود با طناب پایین رفتند و آتش را خاموش کردند، فقط یک دهلیز کوچک مانده بود، اما شدت خشکسالی امسال زیاد بود و داخل درختان تنومند را نمی‌توان با خاک و بیل خاموش کرد. تنه این درختان چند روز دود می‌کردند و به‌مدت دو روز تا حدودی دود آنها کاهش پیدا کرد، اما همه می‌دانستند با وزش باد شدید دوباره این آتش شروع شود.» یکی از منابع محلی به خبرنگاران گفته «روز سوم آتش‌سوزی به تیم‌های حاضر گفته شد که نیاز به بالگرد

● طی ۲۵ روز گذشته بارها فعالان محیط زیست و منابع محلی از بی‌تفاوتی مقامات مسئول نسبت به این آتش‌سوزی خبر دادند، این بی‌اعتنایی سبب شد دست‌کم ۱۰ هکتار از جنگل‌هایی که ده‌ها میلیون سال قدمت دارند به خاکستر تبدیل شوند.

● حسن ساجدی‌نیا رئیس سازمان مدیریت بحران پیش از ظهر روز دوشنبه سوم آذرماه مدعی شده آتش‌سوزی مهار شده اما منابع محلی از تداوم آتش خبر می‌دهند.

● یکی از منابع محلی به خبرنگاران گفته «روز سوم آتش‌سوزی به تیم‌های حاضر گفته شد که نیاز به بالگرد است اما در پاسخ گفتند شما دنبال تشویش اذهان عمومی هستید و دارید مسئله را بزرگ می‌کنید.»

● ذبیح‌الله خداییان رئیس سازمان بازرسی کل کشور دستور پیگیری قصور در آتش‌سوزی جنگل‌های هیرکانی را صادر کرده است.

● کارشناسان محیط زیست می‌گویند در آتش‌سوزی اخیر نه تنها درختان کهنسال و نهال‌های جوان، بلکه لایه خاک حاصلخیز جنگل نیز از بین رفته است. همچنین تعداد زیادی از حیوانات محلی که فرصت فرار نداشته‌اند در شعله‌ها گرفتار شده و از بین رفته‌اند.

با گذشت ۲۵ روز از آغاز آتش‌سوزی در جنگل‌های هیرکانی در استان مازندران، آتش مهار نشده است. کارشناسان فعالان محیط زیست تعلل دولت در انجام اقدامات موثر برای مهار آتش‌سوزی را علت اصلی تداوم آن و دود شدن دست‌کم ۱۰ هکتار جنگل‌های هیرکانی می‌دانند. در همین رابطه سازمان بازرسی کل کشور نیز دستور پیگیری قصور در آتش‌سوزی جنگل‌های هیرکانی را صادر کرده است.

آتش‌سوزی در جنگل‌های هیرکانی در استان مازندران و در محدوده روستای آیت از ۱۰ آبان‌ماه آغاز و همچنان این آتش‌سوزی خاموش نشده است. اگر چه حسن ساجدی‌نیا رئیس سازمان مدیریت بحران پیش از ظهر روز دوشنبه سوم آذرماه مدعی شده آتش‌سوزی مهار شده اما منابع محلی از تداوم آتش خبر می‌دهند.

حسین ساجدی‌نیا گفته در عملیات مهار آتش مردم، سپاه پاسداران انقلاب اسلامی، هواپرواز ارتش، هلال‌احمر و نیروی انتظامی همکاری داشتند.

این ادعا در حالی مطرح می‌شود که طی ۲۵ روز گذشته بارها فعالان محیط زیست و منابع محلی از بی‌تفاوتی مقامات مسئول نسبت به این آتش‌سوزی خبر دادند. بی‌اعتنایی مقامات دولتی به آتش‌گسترده در جنگل‌های هیرکانی که خشمی عمومی را میان شهروندان ایجاد کرده سبب شد دست‌کم ۱۰ هکتار از جنگل‌هایی که ده‌ها میلیون سال قدمت دارند به خاکستر تبدیل شوند.

شینا انصاری رئیس سازمان حفاظت محیط زیست تا دو هفته پس از آتش‌سوزی واکنشی به آن نشان نداد. محمدرضا عارف معاون اول مسعود پزشکیان در آغاز سومین هفته از آتش‌سوزی به مقامات دولتی دستور رسیدگی به موضوع را داد.

محمدجعفر قائم‌پناه معاون اجرایی مسعود پزشکیان نیز در اظهارنظری در شبکه «ایکس» جنگل‌های هیرکانی را «علفزار» نامید. اظهارنظر معاون اجرایی پزشکیان که

آلودگی شدید هوا در چند استان ایران؛ مازوت‌سوزی در نیروگاه‌ها به علت کمبود گاز

هستند.»

با وجود آلودگی شدید هوا اما به گفته سوده نجفی عضو شورای اسلامی شهر تهران نمایش شاخص آلودگی هوا در سایت کنترل کیفیت هوای پایتخت از کار افتاده و غیرفعال شده است و شهروندان امکان اطلاع از میزان آلودگی هوا را ندارند.

سوده نجفی از غیرفعال بودن چندروزه شاخص آلودگی هوای سایت شرکت کنترل کیفیت هوا انتقاد کرده و آن را غیرقابل قبول دانسته است. او این اتفاق را باعث سردرگمی شهروندان در روزهای آلوده دانسته و خواستار پیگیری فوری مسئولان برای حل این مشکل شده است.

گزارش‌ها حاکی از آنست که از ابتدای امسال تا کنون، تنها شش روز هوای پاک در تهران ثبت شده؛ رقمی که در مقابل ۱۲۳ روز قابل قبول و بیش از ۱۰۰ روز ناسالم برای گروه‌های حساس، بیانگر فاجعه‌ای محیط زیستی در پایتخت است که به تهدیدی جدی علیه سلامت شهروندان تبدیل شده است.

اکثر روزهای هوای پایتخت با شاخص «ناسالم»، «بسیار ناسالم» و حتی «خطرناک» نشان داده می‌شود. آمارهای وزارت بهداشت نشان می‌دهد میزان مرگ‌ومیر ناشی از آلودگی تنها در بخش ذرات معلق کمتر از ۲/۵ میکرون، از ۲۴ هزار نفر در ۱۴۰۱ به ۳۵ هزار نفر در ۱۴۰۳ رسیده است. وزارت بهداشت آمار مرگ ناشی از آلودگی هوا در حال حاضر را سالانه ۵۰ هزار نفر اعلام کرده است. همچنین هزینه مالی آلودگی هوا در ایران طی هر سال نیز دست‌کم ۱۲ میلیارد دلار برآورد می‌شود.

ابوالفضل قربانی رئیس کمیسیون حمل‌ونقل شورای اسلامی شهر اصفهان روز یکشنبه دوم آذرماه اعلام کرده که «آلودگی هوا در اصفهان تنها با مجموعه‌ای از اقدامات اساسی قابل مهار است و بدون این اقدامات، این معضل هرگز به‌طور کامل برطرف نخواهد شد.»

رئیس کمیسیون حمل‌ونقل شورای اسلامی شهر اصفهان افزوده «بحران آلودگی هوا نه‌تنها در اصفهان بلکه در سایر کلان‌شهرها نیز هیچ‌گاه رفع نخواهد شد، مگر اینکه دولت، مدیریت شهری و سایر دستگاه‌ها با رویکردی جامع و هم‌افزا برای حل آن اقدام کنند. تا زمانی که حجم بالای تردد خودروهای شخصی و سفرهای غیرضروری در سطح شهر ادامه دارد و توسعه واقعی ناوگان حمل‌ونقل عمومی و انبوه‌بر در دستور کار نیست، آلودگی هوا همچنان باقی خواهد ماند.»

ابوالفضل قربانی با تأکید بر ضرورت رعایت سختگیرانه استانداردهای زیست‌محیطی در تولید خودرو گفته «استفاده از سوخت پاک باید به یک الزام ملی تبدیل شود. همچنین استقرار و توسعه بی‌ضابطه صنایع آلایند در حریم شهرها، به‌ویژه کلان‌شهرها، از عوامل مهم تشدید آلودگی است. قانون منع ایجاد صنایع در شعاع ۵۰ کیلومتری شهرها یا به درستی اجرا نشده یا نیازمند بازنگری فوری است.»

او با انتقاد از اقدامات «جزیره‌ای دستگاه‌های مسئول» گفته «ر سازمان تنها به حوزه وظایف خود می‌پردازد و فقدان هماهنگی میان نهادهای مرتبط، حل این بحران را غیرممکن کرده است. تا زمانی که این رویکرد بخشی‌نگر اصلاح نشود، نباید انتظار تغییر جدی داشت.»

مبارکه و لنجان اصفهان در روزهای سه‌شنبه و چهارشنبه هفته جاری خبر داد.

ستاد مدیریت بحران استان سیستان و بلوچستان هم اعلام کرد که به دلیل شیوع بیماری آنفلوآنزا، همه مدارس پنج شهرستان منطقه سیستان روز دوم آذر در همه مقاطع به‌صورت غیرحضوری فعالیت خواهند داشت.

محمد اصغری، کارشناس سازمان هواشناسی نیز اعلام کرده «با افزایش آلودگی هوا به خصوص در مناطق صنعتی، رنگ هشدار سازمان هواشناسی غلیظ‌تر شده است.»

به گفته محمد اصغری در اراک، شازند، ساوه، نجف‌آباد، مبارکه، اصفهان، سبزوار، چناران، نیشابور و مشهد رنگ هشدار به نارنجی تبدیل شده است.

این کارشناس سازمان هواشناسی افزوده «استان‌های آذربایجان شرقی و آذربایجان غربی متأسفانه آلوده‌ترین ایستگاه‌ها را دارند. در اسکو، بناب و ارومیه شاخص آلودگی از عدد ۲۰۰ عبور کرده است. کماکان الگوی بلاکینگ در کشور حاکم است و تا روز چهارشنبه به شکل غیرمتعارف هوا آلوده است.»

همچنین از شهروندان ساکن شهرهای آلوده به ویژه افراد حساس شامل بیماران قلبی و تنفسی، کودکان و زنان باردار خواسته شده از تردد‌های غیرضروری در سطح شهر خودداری کرده و در صورت اضطرار برای خروج از منزل توصیه‌های خودمراقبتی را جدی بگیرند.

خبرگزاری «فارس» نیز از آغاز روند مازوت‌سوزی در نیروگاه‌های تولید برق خبر داده و نوشته مصرف مازوت در نیروگاه‌های ایران شروع شده و در روز ۲۳ آبان‌ماه به بیش از ۲۱ میلیون لیتر در روز رسیده است.

خبرگزاری «فارس» افزوده «این حجم نیاز به قطار کردن نفتکش‌هایی به طول ۱۴ کیلومتر را دارد و نیروگاه مفتوح، سلیمی و شازند، رکودداران مصرف مازوت در کشور

● شهرهای مختلف ایران با آلودگی شدید هوا روبرو هستند. مهدکودک‌ها و مدارس در شهرهای مختلف استان تهران، البرز، اصفهان، آذربایجان غربی، آذربایجان شرقی، مرکزی، سیستان و بلوچستان، خراسان «رضوی» و خوزستان تعطیل شده است.

● خبرگزاری «فارس» نیز از آغاز روند مازوت‌سوزی در نیروگاه‌های تولید برق خبر داده و نوشته مصرف مازوت در نیروگاه‌های ایران شروع شده و در روز ۲۳ آبان‌ماه به بیش از ۲۱ میلیون لیتر در روز رسیده است.

● از شهروندان ساکن شهرهای آلوده به ویژه افراد حساس شامل بیماران قلبی و تنفسی، کودکان و زنان باردار خواسته شده از تردد‌های غیرضروری در سطح شهر خودداری کرده و در صورت اضطرار برای خروج از منزل توصیه‌های خودمراقبتی را جدی بگیرند.

● به گفته سوده نجفی عضو شورای اسلامی شهر تهران نمایش شاخص آلودگی هوا در سایت کنترل کیفیت هوای پایتخت از کار افتاده و غیرفعال شده است و شهروندان امکان اطلاع از میزان آلودگی هوا را ندارند.

● از ابتدای امسال تا کنون، تنها شش روز هوای پاک در تهران ثبت شده؛ رقمی که در مقابل ۱۲۳ روز قابل قبول و بیش از ۱۰۰ روز ناسالم برای گروه‌های حساس، بیانگر فاجعه‌ای محیط زیستی در پایتخت است که به تهدیدی جدی علیه سلامت شهروندان تبدیل شده است.

آلودگی هوا در شهرهای بزرگ و صنعتی ایران سبب تعطیلی مهدکودک‌ها و مدارس، و ایجاد محدودیت تردد اتومبیل‌ها در پایتخت شده است. همزمان خبرگزاری «فارس» از افزایش مازوت‌سوزی در نیروگاه‌های تولید برق به علت کمبود گاز خبر داده است. مازوت‌سوزی از مهمترین دلایل آلودگی شهرهای صنعتی در ایران است.

شهرهای مختلف ایران با آلودگی شدید هوا روبرو هستند. مهدکودک‌ها و مدارس در شهرهای مختلف استان تهران، البرز، اصفهان، آذربایجان غربی، آذربایجان شرقی، مرکزی، و خوزستان تعطیل شده است.

بر اساس اعلام سازمان هواشناسی روز یکشنبه دوم آذرماه هشدار نارنجی آلودگی هوا برای شهرهای تهران، اصفهان، تبریز، کرج، اهواز و مشهد صادر شده است.

بر اساس تصمیم کارگروه اضطرار آلودگی هوای استان البرز مراکز پیش دبستانی و مهدهای کودک البرز روز یکشنبه دوم آذر تعطیل اعلام شده است.

استاندار آذربایجان شرقی هم اعلام کرد که به دلیل افزایش غلظت آلایندگی‌های جوی و آلودگی هوا فردا یکشنبه مدارس، دانشگاه‌ها و ادارات شهرستان‌های تبریز، اسکو، آذرشهر، عجبشیر، بناب و شبستر تعطیل می‌شود.

روابط عمومی آموزش و پرورش خراسان رضوی هم گفت که مدارس نواحی هفتگانه مشهد و تبادکان همچنین مدارس شهرهای تربت حیدریه، تربت جام و نیشابور به‌دلیل تداوم آلودگی هوا و افزایش موارد ابتلا به آنفلوآنزا روز یکشنبه تعطیل و به صورت غیرحضوری برگزار می‌شوند.

مدیرکل مدیریت بحران استانداری اصفهان هم از غیر حضوری شدن مدارس و دانشگاه‌ها در شهرستان‌های اصفهان، فلاورجان، خمینی‌شهر، شاهین شهر، برخوار،

منابع اطلاعاتی:
جمهوری اسلامی ذخایر موشکی خود را پس از جنگ ۱۲ روزه بازسازی کرده است

وایت: جمهوری اسلامی مخفیانه توسعه تسلیحات اتمی را با کمک روسیه پیش می‌برد

روزنامه «الاکبار»:
ترامپ به بن سلمان اختیار داد تا میانجی مذاکرات آمریکا و جمهوری اسلامی شود

پدیش شکست در برابر فرهنگ و تاریخ ایران؛
حکومت دینی در برابر آنچه که شناسنامه ایرانی است زانو زد

شاهزاده رضا پهلوی:
جنگل‌های ما بی دفاع می‌سوزند، همان‌گونه که زندگی چند نسل ایرانی

دستور سازمان بازرسی کل کشور
برای پیگیری «قصور در آتش‌سوزی جنگل‌های هیرکانی»

قتل حکومتی فرزند خوش‌برش
پس از بازداشت توسط جمهوری اسلامی

تهدید یک ورزشکار ایرانی در آلمان
توسط طرفداران آرمان‌های فلسطین؛
پیامدهای اعتراض به آدم‌کشی حماس در غزه

شیوع گسترده آنفلوآنزا
در سراسر ایران

آتش‌سوزی در جنگل‌های
شمال ایران، اینبار در استان گیلان

قیمت دلار به زودی ۱۲۰ هزار تومان می‌شود؛
نرخ تورم اقتصاد ایران افزایشی
خواهد بود

آلودگی هوا در ایران، بیش از
دو برابر تصادفات رانندگی کشته
می‌دهد

شرایط بحرانی منابع آب ایران؛
۶۸ درصد سدها خالی است

بحران اقشار حقوق‌بگیر برای
تأمین مواد غذایی ضروری

تبریز و چند شهر دیگر
آذربایجان شرقی به علت آلودگی
هوا تا آخر هفته تعطیل شدند

نمکر نماینده تهران در مجلس شورای
اسلامی به دولت:
گران‌سازی بنزین، کمر اقشار کم‌درآمد را می‌شکند

ابراز نگرانی از سرنوشت
احسان افروخته و مهدی فرید، دو زندانی
محکوم به اعدام به اتهام جاسوسی

تداوم آلودگی هوا در ایران؛
صدور هشدار نارنجی برای
هشت کلانشهر

صدور حکم اعدام برای
یک مأمور پلیس

مخالفت با بازرسی آژانس از
تأسیسات اتمی کلیدی؛
«نباید جاسوس‌ها را به ایران راه داد»

دولت پرشکبان بنزین را گران کرد؛
جبران کسری بودجه با بنزین ۵۰۰۰ تومانی

سومین هفته از آتش‌سوزی در
جنگل‌های هیرکانی مازندران؛
نبود امکانات و بی‌توجهی مسئولان!

تشدید بحران آب در ایران؛
سدهای تهران به حجم استراتژیک
رسیدند

تداوم زیان در صنایع به علت بحران انرژی؛
خسارت صنایع طی سه سال
۹ برابر افزایش یافت

آلودگی شدید هوا در چند استان ایران؛
مازوت‌سوزی در نیروگاه‌ها به علت کمبود گاز

بوی خوش عفاف اسرار

دستور محرمانه خامنه‌ای به مسعود پزشکیان درباره موضوع «حجاب»

شبکه العربیه:
رهبران اخوان المسلمین با پول‌های بازسازی غزه در اروپا خانه خریدند

بدون شرح
طرح از محمد زنجیر

کشته شدن هیثم علی طباطبایی و چهار فرمانده حزب الله؛ علی لاریجانی برای نتانیاهو خط و نشان کشید

رژیم ایران میان نقش سعودی و غربی

اسرائیل مخفیگاه علی طباطبایی نفر دوم حزب الله لبنان را هدف قرار داد

حذف طباطبایی نفر دوم حزب الله؛ لاریجانی، شمخانی و قالیباف اسرائیل را تهدید به رویارویی کردند

لبنان، «حزب الله» و لبه پرتگاه

چرا جمهوری اسلامی بازرسان آژانس را نمی‌پذیرد؟

درخواست اقامت یک پناهنده ایرانی در کانادا به دلیل خدمت سربازی در سپاه پاسداران رد شد

گفتگو با سرور کسمایی نویسنده ساکن فرانسه؛ «واژه تبعیدی بیشتر وصف حال من است تا مهاجر!»

هادی مرزبان، کارگردان و بازیگر پیشکسوت تئاتر، درگذشت

برگزاری نخستین دوره «تربیت مربی عفاف و حجاب» در قم

فاینانشال تایمز: استفاده از قطعات یک شرکت انگلیسی در پروژه‌های اتمی جمهوری اسلامی

ممنوعیت فعالیت‌های عمرانی در سطح استان تهران به دلیل آلودگی هوا

نوح زعیتر «امیراتور قاجاق مواد مخدر» لبنان و حامی حزب الله دستگیر شد

افزایش پرسرعت قیمت‌ها در بازار لبنیات

وزیر اقتصاد: وضعیت مبهم «نه جنگ و نه صلح» بحران‌های اقتصادی را تشدید کرد

اسماعیل خطیب: دشمن تلاش می‌کند خامنه‌ای را هدف قرار دهد

حزب الله: هرگز سلاح خود را زمین نخواهیم گذاشت

وزیر راه و شهرسازی در یک قدمی استیضاح

جمهوری اسلامی در مبارزه با موش‌های تهران شکست خورد!

درخواست ۸۰ نماینده مجلس شورای اسلامی از سران قوا برای پیگیری نقش معاون پیشین پزشکیان در سرقت داروهای شیمی‌درمانی

چرنیبات تازه از حذف هیثم علی طباطبایی؛ انتقاد کارشناسان حکومتی از «شکل» بودن پروتکل‌های حفاظتی «حزب الله» و سپاه پاسداران

تهران آلوده‌ترین شهر دنیا شد

عکس هفته | بیتا شفیعی

بیتا شفیعی، ۱۹ ساله، از معترضان بازداشت شده در اعتراضات ۱۴۰۱ از روز ۲۲ آبان ماه ۱۴۰۴ بازداشت و به مکانی نامعلوم منتقل شده است. مریم عباسی نیکو، مادر بیتا، هم ۱۹ آبان ماه توسط مأموران اطلاعات سپاه پاسداران بازداشت شده و اطلاعی از وضعیت یا محل نگهداری آنها در دست نیست.